

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Questio. xxv. de suis p[ri]uilegiatis g[ra]t[i]s q[ui]s ip[s]a sola [et] nulla alia
creatura possidet

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De privilegiatis gratijs Ma.

Ad obiecta. ¶ Ad illud at qd obiectū est de eius morte credim⁹ q mortua est pre amore sine dolore. Et nō est etiā eadē rō de morte dñi. qz cuz illa debuit esse satis factoria in summo ueniebat ⁊ optebat q esset penalis in summo ⁊ etiā uolūtaria in summo. Un̄ fuit spū pmittēte carni impropria. vñ ibi simul in summo mor⁹ fuit naturalis ⁊ rōnalis vñ summū gaudiū ⁊ summ⁹ dolor ⁊ unū fuit materia alterius. qz summe gaudebat q p summū dolorē humanū. genus redimebat. hic aut scz in maria motus rōnalis grā informatus motum natura lē sopiebat ⁊ vincebat. ita vt cū in potētia essz ⁊ charitas vulnerata in summo ⁊ in summo sursum trahebat ⁊ vinculū impediens scz aligantiam corporis dissoluebat.

Ad autorita. ¶ Ad autoritates q opposite sunt ad carnalē assuptōem s̄ginis marie r̄ndemus q quattuor sunt genera supponibiliū. Primus est Quattuor s̄ gna suppoibi. qd ex sacra scriptura ita expresse est determinatum q nec dubitatio nec opinio p̄t circa p̄trariū. de hoc d̄t Dam. Dia q tradita sunt p le gē. p pphetas. p aplos. ⁊ euāgelistas suscipim⁹ ⁊ ueneramur ⁊ cognoscimus nihil vltra req̄rentes ¶ Alter genus p oppositū ad hoc qd est oīno incertū ⁊ q̄tū ad sententiā ⁊ autoritatē. hoc est simplr apocrifum vel est incertū q̄tū ad autoritatē. sed nō q̄tū ad sententiā et hoc est apocrifum s̄m quid. ⁊ illud ponit dubiuz. Inter hec duo sunt media ¶ Tercū ergo ⁊ p̄mū mediū est. qñ aliqd nō est determinatū ex scriptura nec p rōnem necariā p̄t. p̄bari. nec etiā p̄t euidentia sumi. sed ex p̄sequētia scripturarū ⁊ apparentijs rōnū p̄t. ⁊ ipsuz et suū oppositū eqliter uideri ⁊ psuaderi. ⁊ h̄ p̄p̄t vocari opinabile vt s̄qdā opinioēs sc̄tōz. vt ē illa Utr̄ oīa s̄l̄ sint creata. ⁊ illa. vtr̄ āgeli s̄l̄ i gratijs creati. ⁊ s̄l̄ia ¶ Quartū gen⁹ ⁊ sc̄dm mediū ē. qd qd ē i scriptura biblie nō ē exp̄sse determinatū. nec ex euidentia sui manifestū. tñ ex p̄sequētia scripture ⁊ apparentia rōnuz ita est p̄babile q nulla scriptura nulla rō hz aliud opponere in p̄trariuz. ⁊ illud ē pie credēdū Un̄ p̄mū ē exp̄sse determinatū. sc̄dm est pie credēdū. terciū opinatū. quartū apocrifum. Hierony⁹. ḡ q̄ fuit interpret̄ biblie loquit̄ vt interpret̄ nihil uolens interfere nisi qd p bibliā est exp̄sum. Aug⁹. aut̄ vt expositor ⁊ inuestigator nō tñ ponit vel supponit ea q̄ sunt p̄ncipia sc̄ie. sed ea q̄ necariō p̄sequūtur nulla rōne vel autoritate repugnāte. Et sic manifestuz est qualiter beatissima s̄go habuit gratias omniū p̄munes. ⁊ speciales

Questio. xxv. est de suis privilegiatis gratijs q̄s ipsa sola ⁊ nulla alia creatura possidet. Querit ergo p̄mo de hoc p̄uilegio qd est peccati im p̄mitas. vtr̄ hoc fuerit p̄uilegiū impatris. ¶ Et videt̄ p̄mo q nō

De privilegiatis gra. fo. lxxiij

ij. ioh. ij. Si dixerimus qz pctm̄ nō habemus nos ipsos seducimus
Item Ecc. neqz infans vnius diei est sine pctō sup terrā. Itē iob. stel
le nō sunt mūde in aspectu ei⁹. Itē ap̄lus ad Ro. iij. oēs peccauerūt
Et Lu. vij. Quis ḡ plus deus diligit. cui m̄dit. Etimo qz is cui pl⁹
donauit. Sed beatissima virgo plus oib⁹ dilexit. ergo ipsi plus do
nauit. ergo et ipsa peccauit. ¶ Itē Ro. vij. Omnia coopantur in bo
nū his qui fm̄ ppositū vocati sunt sancti. Glo. etiā peccata. sed om
nia que cooperant in bonū habuit beata ḡgo. ergo pctā habuit. Itē
glo. ibidē sine quib⁹ nō viuūt. Itē glo. impossibile est quēcūqz sc̄m̄
aliqñ nō cadere. Itē p̄ma ioh. j. Sanguis filij eius emūdauit nos
ab om̄i peccato. Glo. m̄ nos nō debemus putare q̄d diu viuim⁹ om
nino posse a peccato mūdari. Itē ioh. iij. Quid mihi et tibi est muli
er. Sup hoc d̄t Cryf. qz aliquid humani passa fuit. quasi ppter va
nitate voluit christū miraculū facere. Item Prouer. ij. Quis p̄r di
cere mūdū est cor meū Itē Eccl. Nō est iustus qui faciat bonū et nō
peccet. Prouer. xliij. Septies in die cadit iustus. ¶ Itē qz nō sit ipi
us p̄uilegiū videtur. qz nō uenit ei soli. qz multi angelorū nūqz
peccauerūt. Etiā aliqz infans statim baptizatus euolat si morit. er
go ille nunqz peccauit actualiter. Itē iob. xv. neqz em̄ rephendit me
cor meū in om̄i vita mea ¶ Contra Aug⁹. d̄t. de qua ppter hono
rem filij cū de peccatis agit nullā volo fieri mentōem. Itē idē. Ego
puto qz copiosior et. Itē vt sup de sc̄ificatōe in utero. Itē peccatus
veniale nō habuit. ergo et. qz vbi aliqd de pctō veniali. ibi aliquid
vacanz de gratia. sed ipsa plena gratia fuit. ergo nihil de pctō fuit in
ipsa. ¶ Itē Aug⁹. inde scimus qz plus ei gratie collatū sit ad vincen
dum ex om̄i parte pctm̄. quomā recipere et parere meruit quē cōstat
nullū habuisse pctm̄. ¶ Itē necessitas peccādi relinquet in exercitiū
eorz qui cadere possunt. sed ipsa cadere nō potuit. ergo illud exerciti
um habere nō debuit. ¶ Itē Ansel. Ea puritate beata virgo nitebat
qua sub deo maior neqz intelligi. sed maior p̄t intelligi si peccauit. er
go nō peccauit. qd p om̄ia verū esse credimus. ¶ Et ad autoritates in
straniū adductas respondemus qz om̄es ille de peccatoz iure loquā
tur viatorz hominū. illud autē beatissime virginis est p̄prium et speci
ale p̄uilegiū respectu omnia viatorz et sp̄ale derogat generali. Qd
autē Cryf. d̄t. qz aliquid humani passa fuit. hoc est verū. qz vt hō homi
nib⁹ sp̄assa fuit. Sed qz aliquid vani passa fuit p om̄ia falsum est
et contra Augustinum.

¶ Secūdo de p̄uilegio qd est peccandi impossibilitas. vtrū
ipsa potuit mori. ergo potuit peccare. ¶ Et videt qz sic. quia
potuit qz peccare potuit. et qz nō potuit reduci in actum potētia mo
n ij.

Contra

Ad autoritates
tes dōm

Prima rō

De privilegio quod est peccandi

niendi nisi prius reduceretur in actum potentia peccandi. sed beatissima virgo potuit mori. ergo potuit peccare. ¶ Itē Aug^o. querit quare de^o non fecerit hoies quod peccare non possent. Et videt quod illud gloriosius fuit omnibus creaturis. ergo illud debuit provenire omnibus et beatissime

4 virgini. que gloriosior omnibus creaturis fuit. ¶ Itē in laude aliorum sanctorum cantatur. Qui potuit transgredi et non est transgressus. ergo

5 et illud provenit illi que est omni laude dignissima. ¶ Itē si peccare non potuit hoc non tamen fuit propter fomitis extinctiōem. quia angeli nunquam fomitem habuerunt. et tamen peccaverunt. et propter excellentiam gratie non peccare non potuit. quia angeli fuerunt in gloria et tamen peccaverunt. ¶ Itē Damasco. Omne creabile est veribile secundum esse et secundum electiōem. secundum esse. ut corporalia. secundum electiōem. ut rationalia. sed beatissima virgo fuit ab utroque

7 opposita. ergo fuit veribilis utroque modo. ¶ Itē gloriosius habetur quod habet cum victoria quam quod habet sine victoria. sed ubi nulla est pugna nulla est victoria. sed in beatissima virgine maxima fuit gloria summa. ergo et victoria et pugna. ergo et potuit peccare. ¶ Itē excellentior fuit status innocentie quam iste. et tamen adam et eua poterunt peccare.

9 ¶ Itē. ii. sententiarum. dist. xxv. ultimo capitulo dicitur quod quattuor sunt status liberi arbitrii. Primus posse peccare et posse non peccare. Dic status innocentie est. Secundus posse peccare et non posse non peccare damnabiliter. hic ante tempus gratie. Tertius est posse peccare et posse non peccare danabiliter saltem hic in tempore gratie. Quartus est non posse peccare. et hic in tempore glorie.

Contra ¶ Contra. Quod meliori et nobiliori similitudine hoc est melius nobilius et honorabilius. sed hoc est non posse peccare. ergo hoc est melius nobilius et honorabilius. sed beata virgo secundum eandem locum habuit post deum. ergo non potuit peccare. ¶ Itē Aug^o. Concedimus quidem naturam omnino meliorem que omnino peccare nollit. concedimus et ipsi talem non esse malam que talis facta est ut posset non peccare si vellet. ¶ Itē frustra esset potentia que nunquam reduceret ad actum. sed ipsa nunquam fuit peccatrix. ergo frustra fuisset in ea potentia peccandi. ¶ Itē philosophus dicit. quod potentia est principium transmutandi alterum sed beatissima virgo nullum habuit principium transmutandi in peccatum. ergo nullam potentiam peccandi. ¶ Itē loquendo ex parte rei potentia secundum quod est in predicamento qualitatis. quia est qualitas disponens ad actionem vel ad passionem. sed nulla talis qualitas fuit in beata virgine ad peccandum. ergo non fuit in ipsa potentia peccandi. ¶ Itē cuiusque inconueniens est inesse actum eidem inconueniens est inesse potentiam. sed beatissime virgini inconueniens est inesse actum peccandi. ergo et potentiam.

7 ¶ Itan inter non posse peccare et non posse mereri. et inter posse peccare et posse mereri medium est non posse peccare et posse mereri. sed primum pertinet ad statum comprehensorum simpliciter. secundum ad statum viatorum.

impossibilitas fo. lxxiiii

simpliciter. ergo mediū pertinet ad statū mediū. sed ille est beatissimē virginis que simpliciter viatrix. et sūm quid apprehendens. ergo Solo
ipsa nō habuit potentiā peccādi. Qd̄ dicimus esse verum distin/ Nō posse pec/
guendo tamē q̄ nō posse peccare quattuor modis d̄r. Primo mo/ care d̄r quattu
do nō posse peccare p se sequit̄ naturā immutabilē. et hoc mō dici or modis
tur deus trinitas nō posse peccare. Secūdo modo dicitur nō posse
peccare qd̄ habet coniūctionem vel iunctionē ad naturam inuertibilem
per mediū qd̄ est de sui natura inseparabile. vt habitus glorie. et hoc
modo dicitur sancti et angeli nō posse peccare. Tercio mō dicit̄ nō
posse peccare qd̄ habet coniūctionem ad naturā inuertibilem p mediū
qd̄ p sui naturā et in se quidē est separabile. s; non est separatū defen
dendo se semp a cōtrario resistente semp impugnāte vel impediēte
et licet nō summe et ppter hoc et quo ad quid aliquando separabi
le. tamen in his sine quib; ad vitam nō puenitur semp inseparabile
vt dicit Grego. super iob. Et hoc modo sancti patres nō potuerūt
peccare. Quarto mō dicit̄ nō posse peccare qd̄ habet coniūctionē ad
naturā inuertibilem p mediū qd̄ sūm naturā sui et in se quidē est se/
parabile. vt dictū est. sed oīno nō est separatū ab aliquo cōtrario re/
pugnante vel resistente vel impediēte. Et preterea in summo in ta
li subiecto est inseparabile. vt est plenitudo gratie in beatissima vir
gine. Et hoc modo dicit̄ beatissima virgo nō posse peccare. Om/
nes ergo autoritates et rōnes que vidēt pbare q̄ peccare potuerit lo
quūtur de potentia sūm q̄ opponit̄ ad nō posse pmo mō vel secūdo
mō vel tercio mō sumptū. Patz ergo q̄ tale nō posse peccare coniū/
ctum cū posse mereri est ppiū priuilegiū beate virginis. Ad autorita
tes et rōnes

Di. Secūdo. vtrū habuerit p priuilegio q̄ quolibet motu me
rebat̄. Et videtur q̄ nō. gratia em̄ est pncipiū merēdi
nō natura. sed constat q̄ aliquādo mouebatur motu naturali. ergo
nō quolibet motu merebatur. Itē si diceret̄ q̄ simul moueret gra
tia et natura. hoc vidēt non posse esse. qz si sic. esset vnus motus me
ritorius et nō meritorius. si aut̄ duo sunt nō esset vterq; meritorius
ergo altero eorū nō mereret. Item cognitua ordinata est ad ope
ratiuam et scientia ad operatōem. sed cognitua nō fuit pfecta respe
ctu omnīū vt sciret oīa. ergo nec operatiua erit pfecta respectu oīm
vt quolibet motu mereret. Itē sequeret̄ q̄ dñs iesus xps nō excelle
ret ipam in opando si ipa quolibet motu mereret sicut ipē. q̄ nō quoli
bet motu merebat̄. Cōtra. ad Colocē. iij. Dñe qd̄cumq; facitis in
suo vel ope oīa in noīe dñi nr̄i iesu xpi faciat̄. Item. i. Thoz. x. siue
māducat̄ siue bibit̄ vel aliud qd̄ facit̄ oīa i gloriā dei facite. mō aut̄
si aliq; implet̄ aut null̄. si null̄. q̄ frustra p̄cipit̄ vel cōsulit̄ vel mo
get̄. si aliquis. ergo beatissima virgo. ergo quicquid fecit merebatur
n lxx.

De privilegio meriti Marie

2. ¶ Item omnia sunt in se referibilia. ergo si non referuntur hoc est propter defectum subiecti. si ergo subiectum non refert hoc est quia non vult. vel quia non potest si non vult. ergo peccat. vel ad minus est imperfectum in bonitate quia non posset habere. Si autem non potest hoc non est nisi quia habet contrarium in se. quod necessario aliquando inclinatur ad contrarium. ut fomes ad veniale. sed illud non fuit in beatissima virgine. ergo potuit omnia referre. ¶ Item sapiens non fecit aliquid sine sapientia et sine causa. ergo prudentissima virgo fecit omnia propter primam causam. ¶ Item quolibet motu mereri est quoddam bonum. aut ergo communicabile alteri creature aut non. Si est communicabile. ergo summa bonitas. scilicet deus communicat alicui. ergo beatissime virgini. si autem non est communicabile. tunc non videtur quod de quolibet opere contingat dicere quod propter hoc est mereri ubi nulla est necessitas peccandi venialis. hoc autem fuit in beatissima virgine. ergo ipsa potuit quolibet motu mereri. ¶ Item ubi est quod non potest in discernendo ratione errare et voluntas non potest eligere malum. ibi spiritus eligit optimum et ultimum. sed utrumque horum fuit in beatissima virgine. igitur omnia fecit propter optimum. ergo in quolibet opere merebatur. ¶ Item sicut se habet anima ad corpus ita ad animam charitas. igitur sicut elicit anima omnes operationes a corpore. ita charitas ubi plene habet esse forme ibi elicit omnes operationes ab anima. et sic quolibet motu merebatur. hoc autem fuit in beatissima virgine. igitur quolibet motu merebatur. ¶ Item philosophus. intellectus spiritus rectus est nisi quando se uniscit fantasias et deducitur ab illis. sed intellectus beatissime virginis nunquam se uniscit fantasias ut deduceretur ab illis. igitur semper rectus fuit. sed rectum est cuius medium non erit ab extremis. igitur semper fuit erectus in summum bonum. ergo semper merebatur.

Rō p̄ma. **De** Tercio. virtus qualibet passione merebatur. ¶ Et videtur quod non philosophus dicit quod passionibus non meremur. ¶ Item nullum necessarium non voluntarium est meritorium. ergo passionibus non meremur. ¶ Item a parentibus contrahimus passiones. quod non sunt meritorie. ¶ Contra. passio latronis est etiam plurima. ¶ Ad hoc dicitur. quod beata virgo quolibet motu liberi arbitrii ad agendum vel patendum merebatur. unde non motibus naturalibus in quantum naturalibus sed rationalibus gratia informatis. unde motibus gratuitis liberi arbitrii merebatur. ubi etiam liberum arbitrium et gratia operatur. Sed liberum arbitrium est ut iumentum. gratia ut fessor secundum Anselmum. unde apostolus. i. quorum. ¶ B. ¶ Non autem ego sed gratia dei operabatur mecum. et sic merebatur mecum. et sic merebatur in quolibet motu quo contingit mereri. Non tamen in hoc domino nostro iesu christo equabatur in operatione que operabatur naturalia et super naturalia et sine sui indigentia. et hoc sine proportionabili charitate. Passionibus autem in quantum ab extrinsecis inferuntur vel necessario contrahuntur non merebitur quis. sed in quantum voluntas rationalis informata gratia ad illarum sufferentiam liberitate propria inclinatur. Ex his patent solutiones ad obiecta.

De puritate Fo. lxxv

¶ Quarto de hoc q̄ e puritas in summo. vtz debeat assignari
bñissime v̄gini p̄ p̄uilegio. Et videt q̄ nō. qz si intētio puri
tatis ē recessus a strano. vt sicut albi ē qd̄ nigro ē impmixtū. ⁊ pu
rius qd̄ ē impuro impmixtū. Tūc q̄rit qd̄ sit illd̄ impuz p̄ cui⁹ imp
mixtoem sit puritas hec in summo. Et videt q̄ nō posset dici p̄be ali
ud impuz nisi in corp̄alib⁹ opacū vel opaco mixtū. in sp̄ialib⁹ pena
vel culpa. Si p̄mo mō tūc sol fuit purior beata v̄gine. Si secundo
mō tūc in statu innocētie. ⁊ oēs aie beate a corp̄ib⁹ separte ⁊ etiā ange
li q̄ fuerūt sine pena eandē puritatē habuerūt. Si ḡ tercio mō. tunc
oēs sc̄i patrie etiā eandē puritatē habuerūt. ⁊ etiā illi q̄ sunt in purga
torio q̄ oēs s̄t sine culpa. ¶ Itē si dicat q̄ hec puritas sit maior post
deū a recessu original. qz xp̄us habuit recessum ⁊ puritatē ab origine
talē q̄ nūq̄ ⁊ nullo mō habuit originale. alij omnes baptizati habēt
puritatē ab originali ita q̄ pctm̄ originale habuerunt ⁊ adhuc aliq̄
mō h̄nt q̄tū ad penā fomitis. S̄z inter nullo mō habere nec habuif
se ⁊ inter h̄re ⁊ habuisse qd̄ammo mediū ē. s. qd̄ammo habuifse ⁊ nō
h̄re. ⁊ hec fuit puritas bñissime v̄ginis immediata post puritatē xp̄i.
Si sic dicat. extra ē q̄ d̄r Anselm⁹ nō post xp̄m s̄z post deū. Itē fm̄ h̄
angeli maiore puritate lucerēt. qz pctm̄ originale nūq̄ habuerūt. v̄l
fm̄ hoc etiā bruta ⁊ inaiata maiori puritate lucerēt. qz pctm̄ origi
nale nec h̄nt nec habere p̄nt. ¶ Itē si dicat q̄ intelligat de hoib⁹ h̄ ad
huc nō p̄t stare. qz Adā in statu innocētie fm̄ hoc maiori nitebat pu
ritate. qz tūc nullo mō habuit nec habuerat originale. ¶ Item si puri
tas d̄r recessus ab impuro. s̄z magis recedit qd̄ recedit ⁊ q̄tū ad fac
tū et q̄tum ad dispositōnez ⁊ adhuc plus qd̄ recedit q̄tū ad actū ⁊
q̄tū ad potētā ⁊ dispositōem oīm hoz. illud aut purissimū ē inter
alia. S̄z tale pur ē sol q̄ recedit ab ipuro ⁊ q̄tū ad actū ⁊ dispositio
nē ⁊ potētā. ⁊ q̄cūq̄ mō dicat impuz siue dicat vbi ē mixtio natu
raz stranz opace. s. ⁊ lumine. siue vbi ē mixtio nature ⁊ p̄ne si
ue etiā sc̄ie ⁊ ignorātie vel nesciētie. nulla istaz ipuritatū in sole ē. q̄
nec in se mixtū nec alteri miscibilis ē ⁊ nō h̄z culpā nec ignorātiā. ⁊ sic
purior esset bñissima v̄gine si puritas hec esset recessus ab ipuritate.
¶ Itē si forte dicet q̄ hec puritas d̄r p̄ recessum ab ipuro vbi aptum
natū esset inesse impuz. fm̄ h̄ in xp̄o vel etiā deo nō ē maior puritas
q̄ in quib⁹ hoie. qz vel in xp̄o vel in deo nō p̄t aliq̄ impuritas eē. Ex
his ḡ p̄z q̄ puritas nō d̄r p̄ recessum ab ipuro tm̄ s̄z etiā p̄ appropi
matoem ⁊ accessum ad summū pur. ḡ ⁊c. ¶ Querit fm̄ h̄ vtz bñissi
ma v̄go niteret fm̄ statū illū ea puritate. s. q̄ sub deo maior nequit in
telligi. ¶ Et videt q̄ nō. qz etiā ipa post i statu gl̄ie nitebat maiori pu
ritate ⁊ tm̄ sub deo. ¶ Itē oēs sc̄i patrie in puritate sua plus videtur
appropinq̄re puritate patrie q̄ q̄cūq̄ puritas vie. illa eīm sufficit ad

Rō prima

Queritur

Contra.

5

5

6

Querit.

1

2

De puritate Marie virginis

hoc vt possint p̄mā lucē p̄ specīe videre. hec s̄t nō ita. ḡ ḡgo br̄ssima
3 nō nitebat summa sub deo puritate. ¶ Itē si dicat q̄ itelligit̄ fm̄ statū
vie adhuc nō videt q̄ possit stare. q̄ aīa x̄pi q̄ creatura fuit in statu vie
maiori nitebat puritate q̄ beatissima virgo

Contra.

¶ Cōtra p̄dicta obijcit̄ in hūc modū. puritas vt videt̄ seq̄t̄ naturam
i luminis vel luminosi. vt qd̄ plus p̄cipiat̄ de natura lucis plus ha-
buit puritatē. vt summa lux vel summe luminosum summe sit luci-
dū et purū. et vbi magis p̄prie et vere ē p̄p̄etas lucis. ibi magis p̄prie
et vere ē natura puritatis et p̄p̄ietas. Un̄ cū lux sit corp̄alis et lux sit
sp̄ualis vt d̄t̄ Aug⁹. sup̄ Sen. ad litterā magis p̄p̄e d̄t̄ lux sp̄ualis q̄
corp̄alis. lux erit et puritas corp̄alis et sp̄ualis. s̄z maior puritas cor-
poral̄ est fm̄ maiorē p̄ueniētā ad summā maiorē corp̄alē lucē. et fm̄
hoc aqua purior ē terra. aer aq̄. ignis aere. firmamētū q̄ ignis. celus
aqueū q̄ firmamētū. celū empyreū q̄ aqueū. Et illud p̄z ad sensum.
Sic̄ erit maior puritas sp̄ualis fm̄ maiorē p̄ueniētā ad summā
lucē sp̄ualē que deus est. q̄ lux ē in tenebris in q̄ tenebre nō sunt vllē.
fm̄ h̄ igit̄ purior ē aīa sensibil̄ q̄ vegetatiua. rōnalis q̄ sensibil̄. rōna-
lis angelica q̄ rōnalis humana fm̄ naturā. Scdm̄ gratiā autē que ē
quasi lumē creatū p̄cedēs a luce increata. vbi maior ē p̄cipatio ibi
maior ad p̄mā lucē p̄p̄inq̄tio. ḡ vbi gr̄a in summo ibi p̄p̄inq̄tio
in summo et puritas in summo. S̄z in br̄ssima ḡgine respectu oīm
aliar̄ creaturar̄ nō vn̄itaz fuit gr̄a in summo. ḡ appropinquatio in
2 summo ad p̄mā lucē. ḡ puritas in summo. ¶ Itē p̄. Thy. p̄. q̄ chari-
tas ē de corde puro. ḡ vbi caritas i summo ibi puritas i summo. s̄z i bea-
tissima ḡgine vt ostēdit̄ ē sup̄ fuit caritas i summo. ḡ puritas i summo
3 ¶ Itē effect̄ hierarchice actōis sunt purgare. illuminare et p̄ficere. s̄z
br̄ssima ḡgo fuit summe illuminata et p̄fecta. ḡ in summo purgata
4 ḡ in summo pura. ¶ Itē ad datōem doni sup̄mi seq̄t̄ collatio oīm in-
ferior̄. iuxta illud Qui p̄prio filio suo nō pep̄cit et. quomō nō. cum
ip̄o nobis oīa donauit. s̄z deus br̄ssime ḡgini summū donū donauit
cui⁹ pura creatura capax fuit. s̄z dei maternitatē. ḡ et summā puritatē
5 ¶ Itē Dionysius d̄t q̄ sup̄iores h̄nt p̄p̄ietates inferior̄ cū excellentia
vn̄ seraphin̄ q̄ excellit̄ charitate excellit̄ oībz donis inferiores oēs. ḡ
et br̄ssima ḡgo cū excellit̄ seraphin̄ in charitate excellit̄ etiā puritate
6 ¶ Itē cātaf. Tu purificator oīm flagitior̄ sp̄ūs. ḡ effect̄ sp̄ūsc̄ti est
purificatio. finis et effect̄ purificatōis ē puritas. S̄z br̄ssima virgo
sup̄ oēm creaturā habuit sp̄ūsc̄tū. iuxta illd̄ Sp̄ūsc̄tus sup̄ueniet
in te. Glo. qd̄ nūq̄ in aliquē venit. venit in te. ḡ in summo fuit pur-
7 ra. ¶ Itē virginitas ē puritas cordis. fides ē virginitas mēt̄is. s̄z br̄s-
sima virgo virginitatē habuit in summo et etiā fidē. ergo et puritatē
8 habuit in summo. ¶ Itē puritas est pars pulcritudinis. et pars p̄p̄o-

De puritate Fo. lxxv

cionabilis nō debet esse minor suo toto. ḡ vbi pulcritudo in summo
ibi puritas in summo Sed brīssima virgo fuit in summo pulcra. ḡ
et pura in summo Maior p̄t̄ p̄ figuras ipsius de Rebecca q̄ figura
bat ipam. d̄r q̄ fuit puella decora nimis virgo pulcerrima. Item He
ster. ij. Erat formosa valde et incredibili pulcritudine. oīm oculis gra
tiosa. et amabil' ipi. Itē idē p̄t̄ p̄ Judith et Rachel. Itē puritati siue
mūdicie cordis attribuit videre deū. iuxta illd' Mat. v. Bt̄ mūdo
corde qm̄ ipi deū videbūt. Et illud Da pure mētis oculos in te des
gere. S̄z brīssima in summo vidit deū. ḡ in summo habuit pur' ocu
lū. Itē ponamus fm̄ statū vie q̄ aīa brīssime virgis sine oīm ad di
tione gr̄e vel glorie sepef a corpe. p̄stat q̄ tūc deiformissima esset i pu
ritate s̄z eādē habuit in corpe. ḡ et tūc sup oēs creaturas nitebat pu
ritate. Itē nō obstat q̄ sua puritas nō plene apphēdat p̄ specīe lucē
in creatā h̄ videt p̄ sile. videm' enī q̄ qn̄q; maior lux minus illumi
nat. et minor lux magis illuminat p̄ p̄iūctōez cū aere obscuro v̄l cla
ro. vñ qn̄q; illuminat magis luna in nocte aere puro q̄ sol in die cū
aere obscuro. et tñ improporcionabil' ē maior lux solis q̄ lune a sili
nec videt incōueniēs si maior lux gr̄e in subiecto passibili p̄iūcto cor
pori passibili et grosso min' immutat et monet actual' q̄ minor lux
glie in subiecto ipassibili et glioso. Ex his ḡ oīb' videt et p̄bat etiam
q̄ simplr̄ vez sit q̄ brīssima oīm dñā et in statu vie sup oēm creaturā
ea puritate nitebat qua sub deo maior nequit intelligi.

Dr̄. Juxta hoc qm̄ accepit istā puritatē in summo. vtz simul v̄l
successiue. Cōstat enī q̄ in vtero fuerit sc̄rificata et purgata
s̄z stat' in vtero inq̄tū h̄mōi nō ē stat' ad opandū. ḡ illa purificatio
nō fuit p̄ p̄tutē h̄mōi s̄z p̄ gr̄am opantē simul ad gr̄am sacramētalē
Itē p̄stat q̄ postea etiā opabat fm̄ virtutes et illa opatio ē ipsi' aīe
glificatio. vñ Act. ij. fide purificās corda eoz. Itē p̄stat q̄ in opa
tōib' gratuit' ad opandū grad' s̄z. eo q̄ dona s̄z virtutib' supiora et
brūtudines donis. ḡ fm̄ h̄ grad' potuit h̄re purificatio q̄ his p̄fectio
nib' ē effecta. Itē si purificatio ē ordinatio ad illuminatōem et p̄fe
ctōem. ḡ qm̄ illa fuerit in p̄lemēto tūc etiā puritas erat in summo
s̄z h̄ fuit in ceptōe lucis eterne. ḡ iplēta tūc fuit hec puritas in sum
mo. Itē h̄mōi puritas cā est vt dicit Anselm' q̄ debuit eē mater dei. s̄z
effectus nō ē prius in re q̄ sua cā. ḡ nō debuit prius pura esse puri
tate qua sub deo maior nequit intelligi. q̄ tunc cum debuit et incepit
esse mater dei.

Ad hec dicimus soluendo sicut dicit Anselmus. Nempe de
eēs erat vt ea puritate qua sub deo maior nequit intelligi virgo illa
niteret. cui deus pater vnicū filiū suū quem de suo corde equalē sibi
genitū tanq̄ seipm̄ diligebat. ita dare disponebat vt naturaliter esset

Rō prima

Rō

De puritate Marie virginis

vnus idēq; cōis dei patris ⁊ vginis fili⁹. ⁊ quā ipse fili⁹ subaliter sibi
matrē eligebat. ⁊ de qua spūscētūs volebat ⁊ opatu⁹ erat vt p̄cipet
et nasceret ille de q̄ ipse p̄cedebat. Dicimus ḡ q̄ puritas hec ē ab ori-
ginali nō dico distātia s; segregatio ⁊ ad p̄mā lucē q̄tū possibile est
pure creature deiformis approximatio. vñ Bernar. fm rē nihil ē hec
Puritas fm rē puritas aliud nisi p̄cū original' delectio. fomitis extinctio. gratuitarū
Ad obiectum p̄fectionū vltimatio. Ex his p̄z q̄ nihil ē ad p̄positū qd̄ obijcitur de
alijs sc̄is. vel de inaiatis. vel ipo vel angel' vel deo Et p̄cedimus etiā
q̄ in br̄ssima v̄gine fm statū vie fuit gra deiformior q̄ in angel'. ⁊ h̄
Quattuor gra dico q̄tū ad substantiā s; nō q̄tū ad actū q̄ est opatio. vt sup̄ plene
dys ascēdit p̄ dicitū est in materia de charitate. Dicim⁹ etiā q̄ hac puritatē in sum-
mo q̄tinor gradib; ascēdit beata v̄go. Primo em̄ purificata fuit p̄
2 sc̄ificatōem in vtero. Secdo in v̄tutū exercitatōe Tertio in spūscētū
3 supuentōe Quarto in filij p̄ceptōe. In p̄mo gradu ē p̄fectio graduū
4 vel sacramentaliū gratiāz. In secdo p̄fectio donoz ⁊ v̄tutū. In tertio
p̄fectio fructuū. In q̄rto p̄fectio v̄tudinū. De p̄mo d̄r in canticis.
Tota pulcra es amica mea tota pulcra es ⁊ macula nō ē in te Tota
pulcra es ab originali. tota pulcra es a mortali. ⁊ macula. i. veniale
p̄ctū nō ē in te. De secdo ibidē. Quā pulcra es amica mea q̄ pulcra
etiā absq; eo qd̄ intrinsecus latet. i. corde p̄ humilitatē. Itē de eodez
Hester. p̄. Erat em̄ Hester formosa valde. etiā formosa in ope p̄ cha-
ritatē que ē forma oīm v̄tutū. ⁊ incredibil' pulcritudinis in corpe p̄
insolitā v̄ginitatis castitatē. ⁊ iuxta illd̄ Sap. iij. Quā pulcra ē ca-
sta generatio cū claritate oīm ocul' gratiosa ⁊ amabil' p̄pter cordis
humilitatē. iuxta illud Luce. p̄. Respexit hūilitatē ancille sue. Itē de
eodē Judith. xi. Nō ē mulier tal' sup̄ terrā in p̄spectu ⁊ pulcritudine
in aspectu v̄eritatōis in ope. in pulcritudine castitat' in corpe. in sen-
su v̄boz. i. in interiorib; v̄bis ⁊ in puritate cogitatōis in corde. De
tertio gradu d̄r in ps̄. Sc̄ificauit tabernaculū suū altissim⁹. Itē ibi
d̄r. Deus in medio ei⁹ nō p̄mouebit. Itē Luce. p̄. Spūscētūs supue-
niet in te. Itē Isa. xi. Req̄scat sup̄ te spūs d̄ni ⁊ spūs sapiētie ⁊ itel-
lectus haud dubiū ē quin etiā sup̄ eā De q̄rto d̄r Ezech. xliij. Ma-
iestas d̄ni ingressa tēplū ad vnā partē q̄ respicit oriētē Et post sequit'
Repleta ē gl̄ia dom⁹ d̄ni. Itē Hiere. xl. Solij gl̄ie tue recordare Itē
Isa. xl. Locū maiestatis mee gl̄ificabo. Et in eodē. xlvij. Parabis in
misericordiā solij ei⁹. Itē apl's ad Hebre. iij. Ad eam cū fiducia
thronū gl̄ie ipsi⁹. Itē Anselm⁹ q̄ ea puritate nitebat q̄ sub deo maior
nequit intelligi Ex his manifestū est q̄ qualis ⁊ quāta est puritas in
summo quā habet gloriosa virgo pro p̄uilegio.
De p̄mā gr̄a plena br̄ssima v̄go. de q̄ querit v̄tz maior gr̄a pos-

De esse matrē dei fo. lxxvij.

Ter intelligi participari pure creature q̄ esse matrē dei. ¶ Et videt q̄ **Prima rō**
sic. Gratia em̄ immediate est post filiū dei p̄ naturā. ⁊ ita videtur q̄
plus sit esse filiū dei p̄ grām adoptōis q̄ esse matrē dei p̄ naturā cre
aturā. ¶ Itē videt q̄ plus sit dare alicui esse angelū dei q̄ esse matrē **2.**
dei. q̄ natura angelica est supra humanā. ¶ Itē plus ē eleuari in sub
stantiā q̄ in accidēs. fieri autē angelū est eleuari in substantiā superio
rem. fieri autē matrē est eleuari fm̄ accidēs tm̄. ergo maior gratia cō
ferretur beatissime virgini si fieret angelus q̄ q̄ esset mater dei. ¶ Itē **4**
cū spūs sanctus sit tertia p̄sona in trinitate fm̄ ordinē nature. ⁊ filius
lius secūda fm̄ illū modū. ergo sub illa gratia qua aliq̄s fuit filius
dei pat̄ is im̄mediate. videt esse illa qua aliquis fieret spūs sanctus. et
sic post esse filiū dei p̄t gratia maior intelligi q̄ esse matrē dei. scz esse
spūs. ⁊ ita videt nō im̄mediate gratia beatissime virginis eē post gra
tia filij dei dñi nostri iesu christi. ¶ Itē cū pp̄rietates p̄sonarū sint cu
iul̄ libet p̄sone pp̄rietates appropriate. videt q̄ post diuictōnem p̄so
narū pp̄rietatū im̄mediatius sit pp̄rietatū pp̄riaz coniūctio q̄ esse **5.**
matrē dei Et sic post fieri deū patrē vl̄ deū filiū vel deū spūs sanctū essz
fieri omnipotentē. summe sapientē. summe bonū ¶ Itē si beatissima **6**
virgo adhuc christū filiū purū hominē genuisset ille esset filius vir
ginia ⁊ frater dei. illius gratia maior esset gratia beatissime virginis
que fuit mater dei. sed non filia virginis ¶ Item iuxta hoc queri
tur. si aliqua pura creatura essz pater dei fm̄ humanitates. utrū hoc **7**
esset plus scz hominē esse patrē dei q̄ esse matrē dei Et videt q̄ sic
q̄z maius ⁊ dignius est esse patrē q̄ esse matrē. ergo eodē addito
eadē manet beatitudo. ergo maius est esse patrē dei q̄ matrē dei. **8**
¶ Itē si diceret q̄ impossibile est hominē esse patrē dei Respondet ita
impossibile fuit virginē eē matrē dei fm̄ naturā. s̄ sicut nec illd̄ fuit
deo impossibile. ita nec istud. ysa. lxxvi. Ego qui generatōem alijs p̄
sto nunqd̄ sterilis p̄manebō Et quo diuēnit tradi q̄ generatōis eter
ne vbi vnus de vno expressissimū exemplū est generatio temporalis
vbi vna p̄sona de vna sola Sed in diuinis nō est maternitas sed tm̄
paternitas. ergo expressius illam generatōnem representaret hō pater
dei q̄ hō mater dei. ergo eēt nobilius ⁊ digni⁹ eē patrē dei q̄ ma
trē dei. ergo hec nō est maior gratia q̄ participari p̄t a pura creatura.
¶ Contra predicta obijcit in hunc modū. inter matrem et filium **Contra**
est coniūctio substācialis. inter patrē ⁊ filiū adoptiuū est partici
patio accidentalis. ergo maius est esse matrem dei p̄ naturā q̄ esse
filiū dei per adoptōnem. ¶ Item inter eē deum ⁊ nō eē deum mediuz. **2.**
est eē dei matrē per naturā ⁊ non eē deum. ¶ Item illud ad quod se
quitur maius bonū est eligendū. sed ad eē matrē dei sequitur ma
ius bonū q̄ ad eē angelum. ergo h̄mōi melius est. ⁊ magis eligen
o i.

Deo q̄e mater & uirgo maria.

dum. Et minor pz. qz ad esse matrē dei sequit̄ eē dominaz omniū an-
4 geloz. ¶ Item inter esse filiū dei p naturā z eē dei. z esse filiū dei per
adoptōem. z nō esse deum mediū est eē dei matrē per naturā z nō eē
Solo deum. ergo immediate post eē deū est esse matrē dei. ¶ Itē solutio
ad p̄mū. quicquid claudit̄ alterū in se plus est eligendū q̄ illud qd̄
nō claudit̄ alterū in se. sed esse matrē dei per naturā necario claudit̄
in se esse filiū dei adoptiuū. Item causa inq̄tum cā dignior est suo
effectu inq̄tum effectus. ergo dignius est esse cām boni q̄ causatur
a bono. sed mater dei est causa dei z origo dei. fm̄ illud qd̄ natum est.
frater autē dei nō est causa vel origo dei. sed causatus ab eadē origine.
ergo plus est esse matrē dei q̄ dei fratrē. Item mater dei respectu filij
dei d̄t relatōnem suppositiōis. frater equiparantie. Itē d̄t Exod. xx.
Ad aliud Donora patrē z matrē. nō autē pceptū est de honorandis fratribus
Manifestū igit̄ est qd̄ dignius est esse matrē dei q̄ fratrē dei. ¶ Itē
si beatissima uirgo fieret sp̄s sanctus tūc ip̄a esset ip̄se. z tūc fieret cō-
fusso sexus. Itē si duo essent filij in trinitate alter maior esset qui eēt
Nō nō p̄t esse filius dei. alter minor q̄ eēt filius uirginis beatissime matris. Itē qz
pater dei. nō posset hō esse pater dei sic pbatur. dicit̄ ph̄s qd̄ masculus est q̄
generat in alio. ergo ille qui eēt pater dei aut generaret in alio aut in
se ip̄o. si in alio. ergo duo. vnus generās in alio. vnus vel vna ab al-
tero generans. ergo esset ibi masculus z femina. Si autē ille pater
generaret in se. ergo nō eēt masculus. ergo non eēt pater. Item que
est rō quare plus diceretur pater q̄ mater. Item cū nō sit in viro lo-
cus cōceptionis z formatiōis z nutritiōis. si fieret subita formatiō
nō esset generatus. Itē cum nō sit ibi organū partus indifferēs eēt
rō uirginitatis. z sic nō esset uirginis filius. Itē eēt nec pater nec ma-
ter. Itē si exclusus eēt sexus femineus ab incarnatiōe tunc incarna-
tus nō eēt femina nec de femina incarnatus. ¶ Ex his manifestū est
qd̄ nō potest intelligi pure creature maior participari gratia q̄ eē ma-
trem dei. vñ hoc est puilegiū beatissime dñe uirginis.
¶ Seq̄t̄ sexto videre de illo puilegio qd̄ est mater z uirgo. de quo
quo querit̄ primo qualiter ponat̄ inter puilegia gratie. cum nō vi-
deatur esse gratuitum. ¶ Qd̄ sic probatur. vtrūqz potest eē cū pecca-
2 to. scz eē uirginem z eē matrē. ergo neutrū potest esse gratuitū. ¶ Itē
3. quelibet pars pparatur fm̄ se peccato mortali. ergo z totū. ¶ Item
ex duobz differentibz nō sit vñ. vnde nec vñ gratuitū. Ex his vide-
tur qd̄ illa particula nō debeat poni pro puilegio. ¶ Itē qd̄ nō ueni-
4 at ip̄i soli videtur. qz ph̄s d̄t qd̄ sexus est in plantis. z est planta ma-
scula z planta femina. z vna planta generat alia planta sine cornu-
5 ptione. sine cōmixtiōe. ergo ibi simul est mater z uirgo. ¶ Itē eccl̄ia
est simul mater z uirgo. ergo nō solū beata uirgo. ¶ Sed si dicat̄ qd̄

De matre virgine Fo. lxxviii

ecclesia dicit mater et virgo spūaliter. et beata virgo corporaliter. ¶ In
6
scilicet nobilior et verior et perfectior est maternitas et virginitas spūalis quā
corporalis. quā ecclesia verior et nobilior et perfectior dicitur mater ergo quā beata ergo
¶ Item virgo nubens in charitate nullā perdit virtutē. sed si prius ha
7
buit virtuosam virginitatē. ergo adhuc habet et fit mater. ergo et ma
ternitatem et virginitatē simul. ergo est mater virgo ¶ Item quicquid
8
est in inferioribus pertinens ad dignitatē est in superioribus. scilicet angelus
nō generat angelū. ergo hoc nō patet ad dignitatē. quā etiā in hō non
debet esse privilegium ¶ Contra. hō est dignissima creaturā. ergo
Contra
generatio hōis est nobilissimus effectus naturalis. ergo generatio
nobilissimi cuiusdam hōis est effectus nobilissimus. scilicet effectus no
bilissimus nō est nisi nobilissime sube. iuxta illud Luce. vi. Una
quocumque arbor ex fructu suo cognoscit. ergo generatio nobilissim hō
minis erit nobilissim effectus generātis hōis. sed vnus solus ē hō
nobilissimus. quā vni soli conuenit eē matrē eius. ergo eius maternitas
est privilegium vnus solius. ¶ Item effectus hōis generātis fuit perfe
ctus in summo. sed perfectior generatio est vbi vnus de vno quā vbi vnus
de duobus. quā in ista generatōe debuit eē vnus de vna. ergo ista fuit ma
ter virgo ¶ Item ad perfectā generatōem sequit finem naturā perfectissimā
3
maternitas. sed perfectior et nobilior ē maternitas cū incorruptōne quā
cū corruptōe. sed ista fuit perfectissima. quā debuit eē cū virginitate. quā de
buit eē mater ergo ¶ Item quicquid est in arte exemplari diuina totū debet esse
4
exemplatū et declaratū in exemplo creato. ergo generatio diuina debet
aliquid habere exemplū in natura. sed ibi vnus est de vno sine corrupti
one. diuisione. vel mixtione. quā vnus hic de vna sine corruptōe. ergo
erit mater virgo. ¶ Item prima dignitas in diuinis quā est cōcabilis cre
aturis est a quā aliis generatōes. quā et hec prima et summa dignitas natu
ralis. quā et in hō potest eē dignitas et privilegium gloriose virginis sup omnia.
¶ Item hō est minor mūdus. creare aut mūdū maiore est privilegium dei.
6
ergo generare mūdū minore privilegium potest eē hōis. ¶ Item deus melior
mūdo est. quā plus ē deū generare quā creare mūdū. ¶ Item virginitas potest
8
fuit in beatissima virgine fuit recessus ab omni malo. miritas fuit ei colla
tio omni boni. quā omne eligendū et appetendū intelligit in hō privilegio. ¶ Item
9
quā hō soli conueniat beatissime virginis propter hōmō. ysa. lxxvi. Antequā parturiret
cepit masculū. et israhel. quā audiuit vnus talia et Item ecclesia cōtat. nec pri
ma filia visa ē neque hōe sequente. Dyo. quā hō erat omni nouo et nouissimū
¶ Ad hō dicitur quā privilegium marie ē quā sit mater ergo. et quā nec sua virginitas
Solo.
nec sua maternitas fuit indifferēs. scilicet vtrūque meritorii. Eius enim vir
Virginitas.
ginitas fuit perfectissima corporis integritas et cordis ex radice summe
Maternitas.
charitatis. Et quā miritas sibi fuit in meritū. quā ipsa cū congruo meri
to. fidei. spei. et charitatis et sue excellentissime humilitatis meruit sic
o ij

De eo quod est virgo virginum

Ad obiecta ri mater dei. ¶ Item ex his p3 solutio ad obiecta de ecclesia et de plan-
ta. Ecclesia est non habet in omnibus membris integritatem carnis et mentis
et in nullo habet integritatem cordis et carnis cum summa fecunditate spi-
ritus et corporis. excepta perfectissima virginitate beate virginis et fe-
cunditate. Sed et illa spirituales virginitatem et fecunditatem quam habet eccle-
sia in alijs membris habet beata virgo in se excellentissime cum alijs
B communem. et insuper istam privilegiam singularitatem. Sed cum plan-
ta suo modo habet virginitatem et fecunditatem. quod quidem suo modo virginitas
et maternitas dici potest. sed sibi simul virore floritatis cum partu fructifi-
cationis reservat ut dicere possit. Flores mei fructus honoris et ho-
nestatis. sicut amigdalus illa que virginis matris fuit figura. et ea quodammodo
sub umbra et enigmate quodam future ostensionis conamine repntavit

¶ Nunc restat videre septimo de isto privilegio. quod est virgo virginum
Prima ratio Contra quod sic obicitur. ¶ In huiusmodi locutionibus notat excellentiam ut flos
flos. quasi dicat. excellens omnes alios flores. similiter et rex regum et dominus
dominatum. cum ergo nihil excellat seipsum nihil est virgo virginum.
¶ Item si dicat quod beatissima virgo dicitur virgo virginum quod excellit omnes vir-
2 gines alias a se. Contra. ergo excellit christum in virginitate. quod est falsum
¶ Item scilicet dicitur virgo virginum. non quod excellit seipsum vel christum. sed inferio-
res se. et beata virgo katherina posset dici virgo virginum. quod excellit
omnes inferiores. et quilibet virgo sic est virgo virginum. quare ergo ibi assigne-
tur huiusmodi habitudo nescio. ¶ Si dicat quod habitudo originis ut sit sen-
3 sus virgo virginum. i. mater vel origo omnium virginum. secundum hoc enim dicitur
dici virgo virginum. quod est origo et mater virginum et omnium viventium
¶ Item quod non excellat videtur. dicitur philosophus quod incontinens est qui patitur et deducitur
4 insensibilis est qui nec patitur nec deducitur. continens autem qui patitur et non deducitur.
¶ sed virgo beatissima ab opposito virginis nec patiebatur nec de-
ducebatur. sed fuit insensibilis. sed insensibilitas non est virtus. Alie autem
continentes patiebantur. et non abducebantur. quod est virtus castitatis. ergo bea-
tissima virgo non excellit alias virgines in castitate et continentia.

¶ Contra. genitus a generali et quasi a prima sui nominis ratione a qua
Contra. etiam nomen accepit nominat habitudine generationis ad genitum vel revertere
solum. sed beatissima virgo est mater omnium virginum. quod sine precepto. con-
silio. exemplo. et sola prima omnium gloriosum munus virginis deo ob-
tulit. per quod et omnes virgines per imitationem in virginitate genuit. et ei so-
li dicitur quod sit virgo virginum. i. mater omnium virginum. ¶ Item sanctorum ibi
2 excellentia excellit omnes virgines in fomite extincto et in sum-
ma puritate. ergo sicut dicitur ipsi soli omnes circa deum excellere virginitate.
¶ Item victoria est declaratio potentie super adversarium. sed magis declarat
3 potentiam quam tanta est potestas in adversarium. quod non potest movere bellum nec in-
terficium quod tunc cum posticitur et vulnera vivit inimicum. Ex his patet quod non

De hoc q̄ ē v̄go v̄ginū fo. lxxix

lor fuit stus castitatis in b̄ssima v̄gine q̄ in aliq̄ virgine pura ho-
mine Itē q̄ in virginitate excellit angelos sic videt. qz angeloz casti-
tas est a natura. hec autē a gr̄a. vñ hec nobilior q̄ illa. Itē angelozum
necessaria. hec autē volūtaria. vñ hec gratior illa. Itē angeloz nō me-
ritoria. hec autē meritoria. vñ hec vtilior illa. Itē angeloz est in natu-
ra impassibili. hec autē fuit in carne fragili. vñ hec est mirabilior q̄ il-
la. Itē angeloz est cū arbitrio libero inflexibili. hec cū libero arbitrio
flexibili. ḡ laudabilior hec q̄ illa. Et sic nobilior laudabilior ⁊ inte-
gralior. qz hec ē in aīa ⁊ corpore. ista autē in spū tm̄. ḡ p̄z qualiter bea-
tissima v̄go excellit oēs virgines in v̄ginitate citra illū qui ē d̄.

Q̄ Iuxta hoc. vtz b̄ssima virgo possit dici mater matrū s̄
cut virgo virginū. Et si pt. qualiter q̄d possit videt. Sicut
em̄ excellit oēs virgines in virginitate. ita excellit oēs matres in ma-
ternitate. Itē a digniori d̄z fieri denoiatio. sed dignius ē esse matrē
tēi q̄ virginē. ḡ dignior est excellentia maternitatis in beata virgine
q̄ excellentia virginitatis. ḡ potius debuit dici mater matrū q̄ virgo
virginū. Itē p̄cipua dignitas ꝓmunicabilis ē ḡnatio. ⁊ huic ista ē
similima. ḡ beata virgo deberet ab illa potius denoiari. Itē oīm ho-
noz mater ē Sapientie. vij. ergo ⁊ mater matrū. Contra. que fm̄ p̄ri-
us ⁊ posterius ⁊ nō vniuoce dicunt nō sunt cōpabilia. sed materni-
tas primo ⁊ p̄ncipaliter d̄z de beatissima virgine. de alijs p̄ posterius.
ergo alie nō sunt ei ꝓpabiles in maternitate. sed res sup̄latiui grad⁹
cōpantur rebz positivi gradus p̄ genitiuū. ḡ nec p̄prie nec vere dice-
ret mater matrū. Itē in virginitate b̄ssime virginis fuit qd̄ fuit in
virginitate aliaz. scz integritas mētis ⁊ corporis. sed in ea tamen
perfectius ⁊ plus. sed maternitas nō fuit in alijs vt in ip̄a fuit. quia
alie generauerūt ab alio hoīe. sed hec nō. ⁊ sic p̄z q̄ cōparabiliter dici-
tur virginitas de beata virgine ⁊ de alijs. ⁊ non maternitas. ḡ potest
dici virgo virginū. ⁊ nō mater matrū. Itē ip̄a nō fuit p̄ma mater
matrū vel origo in maternitate. ḡ beatissima virgo nō dicitur mater
matrū sed virgo virginū. Qd̄ concedim⁹ dicētes qz beatissima vir-
go nō dicitur mater matrū sed virgo v̄ginū. Et notat p̄ genitiuum du-
plex habitudo. ḡnāl ⁊ sp̄cāl. rōne habitudinis quā importat ḡnāl
notat originē. Rōne sp̄cāl importat excellentie fcatōez. Rōne p̄mi nō
p̄uenit xpo vt dicit v̄go v̄ginū. qz ip̄e nō fuit p̄mus v̄go. qz nō ge-
nerauit oēs alias p̄ imitatioem. s̄z ip̄ius mater q̄ p̄mo p̄ votū v̄gini-
tatis opprobriū v̄ginitatis abstulit ⁊ eā p̄secrauit in se. p̄pter sedm̄. scz
excellētia nulla alia pt̄ dici v̄go virginū. qz ip̄a sola excellit oēs alias
virgines. Excellit at̄ in tribz Castitate. causalitate. fecūditate. q̄ tria nō
ē in aliq̄ alia virgine inuenire. Concedimus etiā qz int̄atū beatissima vir-
go excellit oēs matres in maternitate. qz etiā nō videtur fm̄ eādem

Maria v̄gi-
nitate excellit
puros hoīes
oēs angelos

Querit
Rō prima

Contra.

Rō
Maria nō d̄z
mater matrū

L
Sola maria
excellit triplr

De privilegio quo maria dicitur esse

Maria h3 rō /
ne maternitas /
rationē posse dici ei ⁊ alijs maternitatē convenire non q̄ aliquid ei
deficiat qd̄ exigit ad p̄fectionem maternitatis sed ip̄a sola ita princ̄
paliter possidet rationē maternitatis. q̄ oēs alie matres dicunt ma
tres fm̄ diminutā rōnem a rōne ip̄ius maternitatis. vt melius pate
bit infra in b̄ndictōibz mulierz. Alioz solo patz p̄ ea q̄ in contrarium
sunt obiecta

Rō prima

Nunc restat octavo videre de illo privilegio fm̄ q̄ b̄tissima vir
go dicitur mater oīm. Querit̄ vtrū illud ei conveniat. Et videt̄
q̄ nō. filij em̄ tempore nō p̄cedūt matrē. sed multi ip̄e p̄cedebāt
2 virginem mariā. q̄ nō est mater oīm. Itē cū generatio sit ingres
sus inesse ⁊ cum tm̄ triplex sit esse. scilz. nature. gratie ⁊ glorie. beata
virgo nō est mater oīm fm̄ esse nature. q̄ plurimi p̄cesserūt eam
fm̄ esse nature. Itē nec fm̄ esse gratie. quia multi antea habuerūt gra
tiam anteq̄ ip̄a. Item eadē rōne. nec fm̄ esse glorie. q̄ multi angeli
et homines habuerūt esse glorie anteq̄ ip̄a. Itē ip̄a est mater per fidē
sed sunt multi qui nunq̄ habuerūt vel habebūt fidem. q̄ nō mater
3 oīm hominū. Itē videt̄ q̄ nō sit mater corporaliū. q̄ corporalia
nō habent esse gratie. q̄ nō potest esse mater illoz in eē gratie. Et sic cō
stat q̄ nec in esse gratie glorie vel nature. Itē animatū nō p̄prie ge
nerat inanimatū. Itē corpalia nō habent fidem q̄ nō est mater oīm
4 niū istoꝝ. Itē videtur q̄ nec mater oīm angeloz. illi em̄ semp̄ fu
erūt in gloria. q̄ nihil receperūt ab ip̄a. Itē angeli nō sunt recreati. ip̄
sa aut̄ est mater p̄ recreatōem. q̄ nō est mater eoz. Item ip̄a est mater
per fidē. sed in angelis nō est fides. q̄ nō est mater angeloz. Itē quo
rūcūq̄ ip̄a est mater illoz xp̄s frater. s̄ angeloz xp̄us nō est frater. q̄
ip̄a nō est angeloz mater. In contrariū obijciatur q̄ sit mater oīm. nā
Luc. ij. peperit filiū suū primogenitū. q̄ habuit sc̄do genitū. ⁊ p̄stat
1 q̄ nō corporaliter. q̄ sp̄ualiter. S̄ generatio sp̄ualis vna est oīm
q̄ ipsa est mater oīm spiritualiter. Itē filius eius nō p̄funditur
2 eos vocare fratres sicut dicit̄ ad. Hebr. ij. Et ip̄e est primogenitus in
multis fratribz. Itē caro em̄ ⁊ frater noster est. Sed ip̄a est mater oīm
niū suozum fratrū. q̄ ip̄a est mater oīm hominū. Itē ysa. vi. Nū
3 quid pariet terra vna die aut pariet gens simul. Constat q̄ non que
rit̄ de terra fm̄ litterā. quia stulta esset questio. q̄ intelligit̄ de terra fm̄
figurā. s̄ terra fm̄ figurā ē b̄tissima virgo. q̄ ip̄a pariet simul oīm gēte
4 igitur ipsa est mater oīm hominū. Item Mathei. vicelimo
primo. Et qui p̄ibant ⁊ qui sequebantur clamabant osanna. ibi di
cit Augustinus q̄ omnes qui p̄cederent siue sequerentur incarna
tionem saluabātur per fidem mediatoris dei ⁊ hominum. sed ad il
lam fidem necessario exigitur explicite vel implicite credere deum in
carnatum de virgine. q̄ per hoc regeneratio vniuersalis. q̄ fides in car

Contra ē mater
oīm

mater omnium Fo. lxxx.

nati de virgine est per qd est regeneratio facta in esse glorie omnium
hominum. ¶ Item qd ipa sit mater corporalium sic probatur. ipsa
est mater innouationis corporalium iuxta illud Roma. viij. Omnis
creatura ingemiscit ⁊ parturit vsqz adhuc expectans reuelationem fi
liorum dei. qd ipa est mater in esse innouationis omnium corporalium.
quonia omnis creatura renouabitur. qd per ipam ⁊ liberabitur a ser
uitute corruptionis in libertatem filiorum dei. ¶ Item qd sit mater om
nium videtur. quonia omnium bonorum mater est Sapiē. vij. ipa ē
mater gratie. Sed per gratia datur esse gratuitū ⁊ gloriosum. qd ipa
est mater omnium bonorum bonitate gratie ⁊ glorie Item de ipa appro
priate legitur. Cum ipso eram omnia componēs. ⁊ tunc dominus pos
sedit me ab initio viarum. iuxta. prouerbior. xij. Item Ecclesi. xxiij
primogenita ante omnē creaturam. Ex his videtur qd ipa est mater
omnium ⁊ prior omnibus ⁊ origo omnium. ¶ Itē Bernar. Merito o
7
domina in te respiciunt oculi vniuersę creature in qua ⁊ ex qua beni
gnissima manus dei quicquid creauerat recreauit ¶ Item ipa ē ma
8
ter omnium. ⁊ deus pater est origo omnium. quicquid autē per se ori
go ⁊ causa cause est. per se est origo ⁊ causa causati. sed ipa est mater
ei qd ē cā ⁊ origo oim. qd ipa p se ē mī oim ¶ Itē angeli accipiūt a iesu
9
illuminatōem perfectōem beatitudinē. ipse em̄ ē in quē desiderāt. pspi
cere. p. Petri. p. Per quem omnia restauratur in celo ⁊ in terra Col. p
mo. qd angeli recipiunt quoddā esse glorie a beatissima virgine. qd
iporum est mater in esse glorie. ¶ Item ipa est gratie mater. sed
10
gratia generat gloriam. qd ipsa est mater glorie. qd ipa est mater omni
um que sunt in celo fm̄ esse glorie. qd ipa est mater angeloz.

¶ Ad hec dicimus respondendo qd beatissima virgo omni
um bonorum mater est Sed mater respectu filij quattuor habet pro
prietates que sunt genitura. cura. prioritas. dignitas. respectu alicu
ius habet omnes istas proprietates ⁊ respectu alicuius aliquas ⁊ nō
omnes. ⁊ fm̄ magis ⁊ minus dicitur proprie omnium hominum ma
ter. Item mater est fm̄ omnes proprietates maternitatis. genitura
quia vnum hominē genuit in quo omnes regenerauit. ⁊ hoc est qd
peperit filium suū primogenitum. Item mater nostra est cura. quia
in vno nobis genuit quicquid ad hanc vitam vel futuram necessari
um nobis fuit. Unde dicit. a generatōibus meis adimplemini.
Item que proprio filio non peperit quomodo nobis non omnia
cum illo donauit. Item ipa est mater nostra prioritate. quia ipsa est
primogenita ante omnem creaturam. Ipsa est mater dignitate pre
destinatōis. Ipsa em̄ ante secula predestinata est vt esset principi
um ex qd recreadū fuit omne creatū. Et fm̄ h loquit iste autoritates
dñs possedit merē. fm̄ qd de ipa exponit Angelo qd qd mater dicit. po

R^o
Maria ē ma
ter oim bonoz
mī respectu fi
lij qtuor hz p
prietates
Maria est ma
ter genitura.
Cura

Prioritate.
Dignitate.

De eo q̄ Maria dicitur stella maris.

test genitura. q̄ generauit patrē angeloꝝ ⁊ restauratoꝝ eoz. Sili ⁊
corporaliū mater genitura. q̄ genuit ipoz innouatoꝝ. Est etiā prior
ipis prioritate p̄destinatōis ⁊ dignitate platōis. ¶ Itē vniuersaliter
q̄ mater ē creatoris oīm. ḡ mater oīm creaturaz ē. Et ideo etiā vt p̄
cōsiderati mater est oīm dignitate. Et sic p̄ q̄liter ppriū p̄uilegiū
est beatissime virginis qm̄ oīm bonoz mater est.

Rō prima.

¶ Nūc restat videre decimo de illo p̄uilegio fm̄ q̄ beatissima virgo
dicitur stella maris. ¶ De q̄ primo querit̄ vtz h̄mōi appellatio dicat̄ p̄be
vel trāslatiue. ¶ Et videt̄ q̄ pprie. q̄ verba sumēda sunt fm̄ ppriā si
gnificatōem. ¶ Itē vbi magis pprie est natura toti⁹. ibi magis pprie
natura partis. s̄ in spūalibz magis pprie ē natura toti⁹ lucis. ḡ ibi
magis pprie ē natura stelle. ḡ beatissima pprie dicitur maris stella. ¶ Con-

Contra.

tra si sumitur pprie vt dicitur de beata virgine ⁊ proprie vt dicatur stella
ḡ inter illa nō attendit̄ similitudo. ¶ Itē fm̄ hoc beatissima virgo po-
tius diceret̄ stella celi q̄ stella maris. ¶ Post hoc querit̄ si hec appella-

Queritur

tio p̄ueniat̄ beatissime virgini transumptiue. ⁊ necesse est vt dicit̄ Aresto-
teles trāsl ferētes se aliqua similitudine vti. que sit similitudo ipsius ab
alijs stellis cū beatissima virgine ⁊ gloriosa. nō enī videtur p̄ natura
substantē. q̄ illa eadē natura est etiā in alijs stellis. Item figura hu-
ius stelle nō conuenit̄ beatissime virgini plus q̄ figura aliaz stella-
rum. Sed si propter maiorē lucem tūc alie quedam stelle sunt ma-
gis stelle lumine q̄ illa. sicut ē lucifer. ḡ potius dicitur beatissima
virgo lucifer q̄ stella maris. Item si dicatur propter sitū hoc nō vi-
detur. q̄ illa est vltima in cauda v̄se. beatissima aut̄ virgo non est vl-
tima neq̄ in cauda. Item nō propter motū. quia mouetur cū firma-
mento sicut alie stelle. ⁊ sic nō videtur q̄ sit aliqua propriet̄as hui⁹
stelle super alias cū beatissima virgine propter quā debeat dici stella
maris plus q̄ nomine stelle alterius. Item si dicatur q̄ propter effe-
ctū. quia dirigit nauigantes. hoc iterū est commune omnibus alijs
stellis lune ⁊ alijs planetis. Item si dicatur q̄ sicut stella dirigit nau-
tas claritate sue lucis. ita beatissima virgo totum mūdum luce sue
conuersatōnis. ⁊ sic dicatur stella ratōne exemplaritat̄is. ¶ Tunc que-

Queritur

rit̄ vtrū sibi soli hoc p̄ueniat̄ vtz habeat p̄ p̄uilegio. Et videt̄ q̄ nō. q̄
dictū fuit moysi inspice ⁊ fac fm̄ exemplar qd̄ tibi monstratum est.
Qd̄ quasi exponens beatus Dionysius dicit. q̄ hierarchia humana
per exemplaritatē descendit a celesti. Et ideo in Apocalipsi .xvi. Cui⁹
dicit̄ ciuitatem sanctam hierusalē nouam descendētē de celo. ergo vi-
detur q̄ ratio exemplaritat̄is vniuersalis sit in ecclesia triumphante
respectu militantis. ⁊ sic ab illa exemplaritate non diceretur beatis-
sima virgo stella maris. Item psalmi. In capite libri scriptum est
de me. Glosa. Ego sum liber humani generis. Item omnis christi

Stella maris fo. lxxxj.

actio nostra est instructio. Item ipse christus dicit. Ego sum lux mundi. et portus
ipse dicitur stella maris. Item sacra scriptura sufficienter ostendit omnia peri-
cula vitanda et omnia opedia navigandi ad portum patrie. unde dicitur etiam lucer-
na pedibus meis verbum et lumen semitis meis. et illa proprietates a qua beatissi-
ma virgo dicitur stella maris etiam convenit sacre scripture. Item cum homo beatis-
sima sit data nobis in exemplum innocentie. Maria autem magdalena in pe-
nitentie exemplum illis qui sunt in naufragio constituti. videtur portus quod beata ma-
ria magdalena dicatur stella maris. Item qui ad iusticiam erudiunt multos
fulgebunt quasi stelle in perpetuas eternitates. et videtur quod proprietates hec con-
veniat omnibus doctoribus. Item quoniam iuxta hec verba hec proprietates conveniat beatis-
sime virgini secundum statum vite. Videtur quod non. quia in illo statu fuit abscondita vel
occulsa. Si autem secundum statum patrie tunc portus dicitur stella celi. Itaque cum non
tamen via ostendit sed etiam transuehat portus debet dici navis maris quasi stel-
la maris. Item quoniam quare ab hac proprietate nomen accepit cum habuerit nobis. Queritur
liores respectu verba hec respectu matris. Quod autem beatissima virgo proprie Maria est stel-
la dicatur stella maris sic probatur. una est proprietates illius stelle quod est sita in summa la maris
mo poli respectu omnium. et beatissima virgo est summa omnium sanctorum. et ipsa proprie
nomen precipue nomen illius. Item ut dicitur Dyastenes de archoschimine quod 2
in principio libere caude stella est infima una que poli appellatur. per que lo-
cum mundi iste existimat variari. nulli autem pure creature videtur portus. Quenit
re mundi circa ipsam versari quasi gloriose regine celi et mundi. et ipsa est stella
maris. Item ista stella implet numerum septenarium qui est numerus virginum. quod 3
ut dicitur Macrobius. omnes numeri infra decadem vel generant vel generant vel ge-
nita sunt propter septenarium. et cui magis habet proprium quam illi qui nec secundum naturam
genuit vel genita sunt. Item ista stella est summa et ultima in cauda. 4
le. Et quod est nisi illa que summa dignitate et humilitate ultima. Item hec
stella ferrum attrahit. et beatissima virgo per infinitam suam misericordiam pec-
catores duos ad modum ferri ad celum trahit. 5
Item nautas dirigit. et
beatissima virgo omnes naufragantes ad portum salutis remittit. 6
Item sita est
protra aequilonem. et beatissima virgo inversa est ad portum. Ex his patet quod multe
sunt stelle. et illi proprietates soli virginum appropiabiles propter quod secundum mo-
dum transumptois beatissima virgo dicitur stella maris. Sunt ergo plures illi
stelle proprietates. et quedam illarum illi soli conveniunt quibus respondet alie illis im-
proportionabiles in beatissima virgine. propter quam conveniunt ipsa sola dicitur
stella maris. Si autem quare que ille proprietates sunt in quibus est similitudo. Queritur.
mus quod in illa stella est considerare substantiam que licet situm statum effectus.
Substantia est celestis incorruptibilis origo lucis. et beata virgo est celestis
perversatone. incorrupta corpe. origo lucis in generatione. Qualitate est supe-
rior. clarior et utilior. et sic beatissima virgo est omnibus superior dignitate. clari-
or virginitate. utilior fecunditate. Situ est summa et in cauda ultima. et
beatissima est summa sicut poli in dilectione dei et in cauda nostre turpitudinis

De eo qđ dicitur porta celi Maria

his p̄tectōe ⁊ vltima humilitate Statu hec stella ē quasi sine motu sine occasu ⁊ q̄si sine errore Et beatissima virgo fuit sine motu inconstātie sine casu culpe sine errore ignorātie ¶ Effectus stelle ē triplex. ferz attrahit. lucē tribuit. nautas dirigit. Sic beatissima v̄go attrahit peccatores. illuminat penitētes. dirigit innocētes. Itē attrahit a culpa. illuminat in iusticia. dirigit ad gloriā Vel sic attrahit insipientes. illuminat p̄ficiētes. dirigit p̄fectos ⁊ p̄suerātes Et nota qđ dñs beatissime v̄gini opus recreatōis s̄m q̄ttuor genera causarū cōicauit. Causa efficiens nostre regeneratōis post deū sub deo ⁊ cū deo ip̄a fuit. qz illa illū nobis genuit q̄ nos oēs regenerauit. ⁊ ip̄um gignere suis s̄tutibz de p̄gruo p̄meruit Itē cā materialis. qz sp̄s̄ctus de purissimis carnibus eius ⁊ sanguinibz ipsius p̄sensu mediante carnē sump̄sit. qz in corpus trās formauit p̄ qđ redemptio nostra facta fuit. Itē causa finalis fuit. qz p̄ totū opus redemptōis post deū in ipsius gloriā ⁊ honore ordinatū fuit. Unde Apoc. xxiij. Seniores ⁊ oēs sancti mitūt coronas suas ante pedes agni recognoscētes se esse coronatos. illa humilitate ⁊ humanitate quā accepit de v̄gine Et ip̄a est illa mulier q̄ h̄z coronā. xij. stellaz. i. oim̄ sanctorū. qz oēs p̄ ipsam sunt coronati. ⁊ sic filius diuidit cū ip̄a causam finale recreatōis. Itē causa formalis ē ip̄a recreatōis. qz oibz luce sue reiformissime reuersatōis ē speculū ⁊ exemplar reuersionis a tenebris ⁊ directōnis ⁊ reuersionis ad cōtuitum p̄ime lucis. Et p̄pter hoc rōne vniuersalitatē p̄ modū exempli directōis ⁊ reductōis dicitur virgo clarissima stella maris Conuenit ergo illud p̄uilegiū beatissime virginis in statu patrie. sed ratione eorū q̄ sunt in statu vie. qz sicut stella in celo sic dirigit nauigantes in mūdi pelago. vnde nō dicitur nauis maris rōne illius p̄prietatis nauis em̄ fluctibz p̄quassat ⁊ nō dirigit sed dirigit. Scripture quoqz nō cōpetit ista appellatio. scriptura em̄ dirigit p̄ verba. stella vero id ē beatissima virgo dirigit p̄ exēpla. Itē x̄ps vel deus nō dicitur stella maris. qz ē fons totū lucis. nec Magdalena dicitur stella maris. qz nō dirigit oēs sed tantū penitētes. ⁊ postea dirigit ip̄a qz etiā dirigit. S̄z stella nauem dirigit ⁊ a nauē nō dirigit. Magdalena illuminat p̄ opera penitētis ad penitētiā ⁊ nō ad opera innocētie. sed beatissima illuminat p̄ opa innocētie ⁊ etiā p̄ opa nō dico penitētis sed penitētie. fuit em̄ innocēs sed nō minus fecit opa penitētie Itē alij t̄m̄ illuminabāt viduis. alij t̄m̄ coniugatis. alij t̄m̄ virginibus. sed beatissima virgo illuminabat omnibus simul viduis coniugatis ⁊ virginibus. Ex his igitur patet qđ p̄uilegium est beatissime virginis marie qđ vocata est stella maris.

¶ Restat nūc videre vndecimo de p̄uilegio. illo s̄m qđ dicitur porta celi Contra qđ sic obijcit. Edificiū nō ē p̄fectū sine porta. s̄z ant̄q̄ beatissima

Effectus stelle triplex.

Maria est cā efficiēs

Materialis

Finalis.

Formalis

v̄go dicitur clarissima stella maris.

x̄ps nō ē stella maris nec magdalena

Rō prima

De porta celi fo. lxxxij

ergo fieret celū habuit portā. q̄ ip̄a nō ē porta celi. Itē porta nō irrat
s; p̄ portā oēs alij intrāt. sed btissima virgo celos penetravit. q̄ nō ē
porta celi. Itē querit qualiter nos ip̄ortet. si p̄ exemplū vel suffra-
gii sic qliber sanctus ē porta celi. Si p̄ meritū tūc crux xpi est porta
celi. qz passio xpi aperuit nobis celū Itē iohānis. x. Ego sum hostiū
ergo nō beata ergo. Itē Ezech. xl. et iohā. in Apoc. xxi. vidit. xij. por-
tas. q̄ beata virgo nō est tātū porta. Itē penitētia est porta in celo. q̄
nō ip̄a tātū porta celi. Itē iacob Ben. xlvij. Non est hic aliud nisi
domus dei et porta celi. q̄ ecclesia ē porta celi. Item si vis ingredi ad
vitā serua mādata. ergo obseruātia mādatoꝝ est porta celi. Contra
pprietas porte est importare et exportare. S; nec mādata nec peni-
tētia exportāt sed tm̄ importāt. Sed btissima virgo et egrediētes ex-
portauit et ingressores importat. q̄ ip̄a ē pprie porta. Itē xpus im-
portat s; nō exportat. Itē porta potest esse in hostio. Itē in templo
fuerunt duo hostia. que simul aperiebant et claudebant. q̄ et in celo
dominus et beata virgo. Itē Aug. hoc adoptauit. illa fides sana ē
qua credimus nullū hoim sine maioris sine minoris etatis liberari a
stragione mortis et obligatione pcti quod prima natura straxit nisi
p̄ vnū deū mediatorē iesum christū. Itē ibidē. Eadē fides que nos
saluat multos saluos faciebat antiquos. Itē Gregor. sup Ezech.
dē q̄ qui p̄ibant et q̄ sequebant clamabant osanna. qz oēs electi q̄ in
iudea poterāt esse vel nūc sunt in ecclesia. in mediatorē dei et hominū
crediderūt et credūt. Ex his ptz q̄ fides mediatoris ē que introducit
credētes. et illum mediatorē implicite vel explicite oportebat credi
esse natū de virgine. Et ille est p̄mus articulus de hmoi mediatore. et
sic fides incarnati de virgine inq̄tū de virgine omnes portat in celos
q̄ ip̄a est ppria porta. q̄ zc. Itē Juxta hec querit qualiter differat celi
porta et fenestra celi. et qualiter beata virgo dicat vtrūqz. Ad hec dici
mus q̄ beata virgo pprie dicitur porta celi. qz p̄ ip̄am exiit quicqd gra-
tie vnqz creatum vel increatum in hunc mundum venit vel ventu-
rum fuit. omnium est bonorum mater. et mater gratie et mater mise-
ricordie. et etiam ipsa gratia increata tanqz aqueductus exiit ab ip-
sa et venit in mundum. Item per ipsam intrauit quicquid vnqz bo-
ni de celis in terram descendit et everso. Unde dicit filius eius
Sapientie septimo. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.
Unde ipsa est porta templi speciosa que filio exeunti per ip̄am fuit
clausa. Unde Ezechielis quatragesimoquarto. Porta hec clau-
sa erit. egredietur princeps per ipsam. Nec porta omnibus intrare
volentibus est. peruia. vnde ipsa est duodecim porte. quia ipsa ex
omni parte mundi tria hominum genera viduas coniugatas et
virgines apportat et etiam importat. Est autem non solum por-

Contra

et 4

fides mediator

Querit.

Maria ē por-
ta celi

E

Porta templi

De passionis cōmunicatōne

Maria ē fenestra.

ta importādo hoies. s; z fenestra p quā lux venit in hūc mūdū. z lux que de terra orta ē de ipa procedēs penetrauit celum. lux illuminans celum z mundum. Ex quo patet. qualiter gloriofa virgo est porta et fenestra celi.

Rō prima.

Duodecimo de priuilegio qd ē cōicatio passionis. Et vice tur sim q exponit pmo q nō fuerit ei passio cōicata per illud Isa. lxiij. Torcular calcami sol^o z de gētibz nō erat vir mecū. Blo. tor mēta sustinui. Itē. glo. Sol^o samson pscisus crimibz fuit zc. Judicium. xvi. nec angel^o nec archāgel^o. nec qlibet celestis spūs. demq; hūmani grūs null^o vt gētilis vel iude^o s; sol^o de^o pugnat vel supat. q nulli ē passio cōicata. Itē oēs alij s; in statu saluādoz z redimēdoz. ipse sol^o redēptor z saluator. s; ad redēptōez passio ptinz. q ipse sol^o fuit passus. Itē in imolatōe ysaac z oibz alijs figuris passiois nū q figurat sub picipatōe pluriū. qz in figurato tm dz ee passus vn^o p oibz. Itē ps. Singulariter sum ego donec trāseā Et sic videtur q cōicatio passiois nō ē priuilegiū bñissime virginis. eo q nō fuit cōicata alicui creature. Et cōuēso videt q nō possit ee priuilegiū bñissime virginis eo q pluribz z non ipi soli fuerit cōicatu. qd pbat p illud Job. xix. Pelli mee cōsumptis carnibz meis adhesit os meū Blo. Breggo. In osse fortitudo. in carne corpis ifu mitas designat. p os ips. p carnē discipuli designat. q tpe passionis infirmi fuerūt. p pellē q exterior ē semine sancte designat q exterioribz deo ministerijs seruerūt qre q cōsumptis carnibz os dñi adhesit pelli sue. qz fortitudo ei^o fugientibz se discipulis inuenit iuxta se mulieres q nō soli marie tpe passionis cōicata ē passio vel fides passionis. Itē ioh. xvij. Stabat iuxta crucē iesu mater ei^o z so. zc. q ipa nō sola pors passionis Item in cruce dixit iesus matri. Ecce fili^o tuus Deinde dixit discipulo Ecce mater tua. Sic nota qliter bñs iohānes honorat rāto priuilegio vt fili^o virginis diceret. z vt sibi mater dei cōmitteret. nec h factū fuit ser si nō fuisset fidelis seruus z prudēs cui cōmitteret dñs matrē suā si aut fidelis. q habuit fidē z passionē. Itē Marci. xiiij. Adolescēta seqbat eū syndone sup nudo amictus. at tenuerūt eū. z ille relicto sindone nudus pfugit ab eis Blo. ab eis quoz presentā execrabat z facta. non a deo cuius amore etiā absens cor perseuerauit in mente. sed charitas non est sine fide. ergo iohānes habuit fidem compassionis Item lazarus fuit nuper suscitatus in anima z corpore. z multa de penis infernalibus narrauit. vt dicit Chrysostomus. de illo igitur qualiter opinabile est q tam cito ceciderit a fide. Itē latro in cruce per veram penitentiam placuit deo. sed sine fide impossibile est placere deo. igitur habuit fidem z compassionem. igitur hoc non est priuilegium domine nostre quod potest etiam latroni conuenire.

Maria iohāni cōmittit

De cōicatione passi. Fo. lxxxiiij

¶ Itē helyas ⁊ Enoch qui locuti fuerūt cū dño in trāl figuratōe h^a Delias
buerūt etiā fidem incarnatōis ⁊ passionis. Item iohannes baptist^a
in lymbo habuit fidē. Item multi absentes quib⁹ dñs nō p̄dicauit
rat. vt ille de quo dixit Math. viij. Nō inueni tantā fidē in israhel. et
multi alij Itē glo. Egredit^r foras vt culpā negatōis librius lauet
fletib⁹. Item Cornelius fidē habuit ⁊ piens non fuit. Et videtur et
his q⁹ multi tpe passionis habuerūt fidē ⁊ p̄sequens passionē. Et
sic nō p̄t poni priuilegiū fides passionis vel cōmunicatio passionis.

¶ Sed cōtra. si de eo qd magis videtur in se ⁊ non in est. nec de eo Contra
qd minus. sed maxime videbat de mulierib⁹ que habuerūt fidē pas-
sionis. vt supra p̄ glosam Grego. Et inter mulieres maxime vide-
batur de maria magdalena. sed illa nō habuit fidē tūc. ergo. nec ali-
quis nec aliqua earū. Minor p̄ ioh⁹. xx. Maria magdalena ve-
nit mane ad monumentū cū adhuc eēt tenebre. qz adhuc fuit. in te-
nebris infidelitatis. Itē Mulier quid ploras. Glo. nō lachrymas
nudas. sed fidem quero. bone lachryme si iesum agnoscas. Et infra
Noli me tangere. nōdū em̄ ascendi ad patrē meū. Glo. nō q⁹ nol-
let tangi nisi cum ascendisset in celū. cū etiā mulieres ⁊ alij eū teti-
gisse legūt^r ⁊ nō ascendente in celū. Vult ergo spūaliter tangi. id
est credi. vt sit equalis patri. et qz ista adhuc in eum carnaliter crede-
bat. quē sicut hominē flebat Audit noli me tangere. id est sic in me
credere. qz nōdū in corde tuo ascendi ad patrē meū. id est nondum
credis me esse equalem patri. tūc tangis eū si nō in patrē tm̄ credis
Item quē mortuū credis viuente tangere nō metuis. ¶ Ex his p̄t
q⁹ magdalena de qua minime videbat in passione dñi discredidit et
cecidit. ergo et om̄es alij Item Math. xxvi. Om̄es vos scandaluz
pariemini in me in ista nocte. Glo. predicat qd passuri sint. ne post
euentū desperent. sed p̄ penitentiā liberent. Itē infra. Relicto eo om-
nes fugierūt. Itē petrus qui expressiue fidem fuit prestatus ter ne-
gavit. ergo multo fortius alij. Itē Math. Quidā adolescens ami-
cus syndone. Glo. qd p̄t intelligi iohānes fuisse. ergo ⁊ iohānes fu-
git. Itē iohānes. xix. Currebant duo simul. Et infra. Tūc ergo in-
troiuit ⁊ ille discipulus qui venerat p̄us ad monumentū ⁊ vidit et
credidit. Et sic p̄t q⁹ iohānes nō prius credidit. Item de mulierib⁹ Magdalena
Berū. Sic vos o bone mulieres cui nā queso excubias exhibuist⁹.
cui aromata preparastis. cui vngenta parastis. Si sciretis quātus
sit. quātum inter mortuos sit liber mortuus iste quē vos vngere vul-
tis. forsitan posceretis ab eo vngi. nempe ipse est quē vnxit deus oleo
leticie p̄ cōsorb⁹ suis. beate eritis si gloriari poteritis reuertentes
et dicere q⁹ de plenitudine eius accepimus om̄es. enimvero factū est
ita. nam vncte remeant que vngere venerant. misse ab angelo opus

De priuileg. qđ ē cōicatio passi.

Virgo in fide
mansit.

Prima rō

2

3.

Arguit

Contra.

faciūt euāgeliste facte apostole aploz ad annūciandū mane miserē
cordiā dñi. Ex his patz q̄ mulieres in passione dñi discreditē
q̄ Itē q̄ beatissima virgo sola tēpore passionis p̄manserit in fide vi
detur posse subtiliter inueniri fm̄ ysa. lxiij. cū dī. Torcular calcavi so
lus ⁊ de gentibz nō erat vir mecū. Si enī omēs homies voluisset ex
cludere suffecisset dicere. calcavi solus. ⁊ sic supflūū esset dicere. non
erat vir de gentibz mecū. Sed sic dixisset potius de gentibz null⁹ est
mecū. quādo ergo viros exclusit ⁊ stat q̄ aliquā feminā reliq̄t quaz
nō exclusit. que torcular passionis secū sustinuit ⁊ calcavit. Itē ma
gis videbat de mulieribz q̄ de viris q̄ secū calcauerant. qz ille stabat
circa crucē. ergo si voluisset omēs excludere potius debuit eas exp̄s
sisse de quibz videbat magis inesse. Itē adhuc Ambrosius. Sta
bat iuxta crucē nō vt dolorē filij p̄sideraret. sed vt salutēz humani
genens expectaret. ergo ipsa sola stabat. ⁊ omēs alij ⁊ alie fugierunt
corde vel corpe. ergo ipsa sola dño cōmunicauit in passione. fide. et
⁊ passione. Itē videt q̄ cōicatio passionis nō debeat poni pro
priuilegio. omne enī priuilegiū aliqd̄ debet importare cōmodū illi cui⁹
est priuilegiū. istud aut nō videt importare cōmodū sed tormentum
Item liberatio a pena est signū ⁊ effectus dilectōis. ergo infligere pe
nam nō est signū dilectōis. ergo nō est priuilegiū. Contra iohā.
xviij. Calicē quē dedit mihi pater nō vis vt bibam illū. Etiam. xvi.
Pater clarifica filiū tuū ⁊c. Et Phil. j. Quibz datū est nō soluz vt
credatis in ipsum. sed vt patiamini pro ipso. Et Hebre. xij. Flagel
lat deus filiū quēlibet quem recepit. Et iacobi. j. Omne gaudiū ex
stimatē fratres charissimi cum in tribulatōnes incideritis. Etia ibat
apostoli gaudentes a conspectu cōsiliij. quoniā digni ⁊c. Ex his
ergo p̄z et manifestū est q̄ cōmunicatio passionis est priuilegiū. Et
am q̄ in passione dñi sustinuerit beatissima virgo patz per Damas.
qui dicit q̄ dolores quos effugit pariens in christi passione sustinuit.
Luce. ij. Tuam ipsius animā pertāssit gladius. Et ysa. vltimo.
Et anteq̄z parturiret ⁊ pepit. ⁊ anteq̄z veniret partus ei⁹ pepit ma
sculum. Ex hoc sequitur q̄ aliquādo peperit sine parturitōne. puni
tione. ⁊ sine dolore. Et postmodū sequitur. Nūquid parturiet ter
ra vna die aut gentem omnē simul. qz parturuit ⁊ peperit syon. er
go aliquādo peperit gentem simul ⁊ cū parturitōne ⁊ dolore. ergo
peperit filium suū primogenitū sine dolore in sua natiuitate. postea
pepit totā gentē simul in filij passione. vbi facta fuit ei in adiutorij
simile sibi. vbi ipsa mater misericordie patrē misericordiaz in sum
mo opere misericordie adiunxit. ⁊ vna secū omēs hoies regenerauit.
Et hec regeneratio cum summo dolore vtriusqz fuit. vñ glo. ibi. pō
stra multo labore in fide genuit. Ex his p̄z q̄ p̄r misericordiaz solū

De simul gau. 7 do. Fo. lxxxiii

matri misericordie opus summe misericordie. i. passionē cōcauit.

Quā circa hoc. sicut dñs in passiōe simul habuit gaudiū sum-
mū 7 summū dolorem. Utrū beatissima virgo simul ha-
buerit utrūq. ¶ Et videt q sic. in ipso em̄ fuit utrūq. si ergo ama-
nicasset matri alterū eorū tm̄. nō fuisset equū consortiū. ¶ Item dolor
nō est meritorius sine dilectione. Ap̄lus p̄ma Chozin. xij. Si tra-
videro corpus meū ita vt ardeā. charitatē autem nō habuero nihil
mihi p̄dest. sed impossibile est dilectōem esse sine dilectōne. ergo in
simul habere potuit summū dolorē cū summa delectatōe. ¶ In sum-
mo summū dolorē habere potuit cū summa delectatōe. ¶ Itē q̄ ibi
fuerit summus dolor p̄batur. om̄is dolor est ex amore. Amor at̄ est
triplex. naturalis. acquisitus. gratuitus. Naturalis in summo fuit
ibi. qz quāto natura nobilior tanto nobiliores hz affectiones 7 ope-
rationes. sed ipsa summe habuit naturā nobilem. ergo summe no-
bilem amorē naturalē Itē acquisitus fuit ibi in summo. omnes em̄
cause accidentales que inducūt matrē ad diligendū filiū suū hic fu-
erūt in summo. nunq̄ em̄ filius matrē suā tantū dilexit vel tantū ho-
norauit vel tantū redit vel pro ipsa sustinuit. 7 sic de singulis accide-
talibus causis dilectōnis. ergo amor acquisitus ibi in summo fuit
Item gratuitus ibi in summo fuit. qz nunq̄ alia mater vel alia cre-
atura tantā charitatē habuit. vt supra patuit. Et sic beatissima vir-
go ad filiū suū in summo habuit amorē naturalē acquisitū 7 gratū
itū. ergo si iste triplex habitus amoris simul in summo simul elici-
at vnū motū amoris in summo illa erit dilectio intensissima. 7 do-
lor illi r̄dens erit dolor in summo. Sed tā naturalis q̄ acq̄sita q̄
gratuita dilectio respectu nulli⁹ ita est intēsa sicut est respectu vite di-
lecti. ergo naturalis acq̄situs infusus siue gratuit⁹ amor in summo
diligit vitā in dilecto. ergo de morte dilecti dolet i summo. ergo cū
beata virgo respectu filij sui habuerit om̄iphariā dilectōem in sum-
mo. ¶ Itat de morte ipsius q̄ habuit om̄iphariū dolorē in summo
¶ Itē q̄ ibi fuerit gaudiū siue delectatio in summo p̄bat. Dilectus
gaudet de bono dilecti 7 magis gaudet de maiori bono. q̄ de summo
bono dilecti in summo gaudet. s̄ charitas ē dilectio dei 7 primi. et
in summo charitas p̄fecta gaudet in summo. s̄ summ⁹ honor dei et
primi summa utilitas fuit i passiōe 7 p̄ passionē i summo. Et bea-
tissima vgo habuit tūc charitatē i summo. q̄ tūc gaudebat i summo
q̄ si habuit gaudiū 7 dolorē in summo ¶ Itē ex dilectōe ē p̄passio.
q̄ vbi ipropor̄tabil est dilectio ibi ipropor̄tabil ē cōpassio. q̄ vbi
videt dilectio in summo ibi 7 p̄passio in summo ¶ Itē mai⁹ est gau-
diū āgeloz qd̄ h̄nt de vni⁹ pctōris p̄uersiōe q̄ aliqd̄ gaudiū huius
vite. q̄ ex eq̄li. charitate vel maiori ipropor̄tabilr erit mag⁹ gaudiū

Prima r̄

2

3
Amor triplex
Naturalis.

Acq̄situs.

Gratuitus

4

5

6

De simultate gaudij et doloris

7 ¶ Itē angeli de passione dñi habuerūt delectatiōes ⁊ nō de passionem aliq̄ mali de passionē ⁊ nō delectatiōem. ergo ip̄a debuit habere utriq̄

8 ¶ Itē beatissime virgini cōcavit recreatiōem. sed recreatiō est p̄ passio nē. ergo ⁊ passio ei fuit cōcavata. ¶ Itē Bern. Lōge eā plus q̄ martyrem credamus ⁊c. ¶ Contra hoc obijcit in hūc modū. Sūmus

Contra dolor ⁊ summū gaudiū opponūtur. ergo nō sunt simul in eodē Si

1 catur q̄ dolor de morte filij ⁊ gaudium de salute generis humani

2. non opponūtur. ¶ Tunc adhuc obijcitur. q̄ motus maiores impe

diūt minores. ergo videt impossibile q̄ aīa tota. q̄t̄ absorbet dolore

q̄ tūc in summo tripudiet ⁊ exultet in amore ⁊ delectatione. ¶ Item

3 in dolore aīa p̄uertit sup̄ m̄: lū inq̄tū malū. in gaudio sup̄ bonum inq̄tū bonū. sed impossibile est simul aīam p̄uerti sup̄ diuersa tan

q̄ terminos. ergo impossibile est aīam simul gaudere ⁊ dolere. ¶ Itē

4 impossibile est animā simul mōuēri diuersis motib. ergo impossi

bile est eam simul gaudere ⁊ dolere

¶ Postq̄ p̄batū est q̄ beatissima s̄go summū gaudiū habuit in

Quirit passione filij. Querit de p̄paratiōe h̄mōi gaudiū qd̄ habuit sc̄z in

Utrū Maria passione ad alia gaudia. q̄n̄ sc̄z habuerit maximū gaudiū. ¶ Et vi

maximum habetur q̄ in filij sui p̄ceptiōe. hac rōne. Ex bono est gaudiū. iob. iij.

buit gaudiū. Quasi effodiētes thesaurū gaudebant vehementer cū inuenerit se

in p̄ceptiōe. pulcrū. ergo cū summo dono gaudiū summū. sed in p̄ceptiōe acce

pit summū donū dum ei filij suū dedit. quomō nō cū illo ei om̄ia

bona donauit. ergo tūc summū gaudiū habuit. ¶ Item tūc t̄m̄ legi

2. tur legisse ⁊ cantasse canticum exultatiōis. Luce. ij. Magnificat au

3. ma mea dñm. ergo tūc maxime videt gaudia fuisse. ¶ Itē ablatio ve

est cā leticie. sed tūc vt dictū est supra ablatū est ei ⁊ fugit om̄e ve. ḡ

tūc summū habuit cāz leticie. Itē nouitas ē cā leticie. iuxta illd̄ Lu.

1. xv. Fili tu sp̄ mecū es. Epulari aut̄ ⁊ gaudere optebat. ḡ videt a si

4. mili q̄ beatissima virgo in nouitate maximū effectūz gaudiū habue

rit. ¶ Itē cū summo incōuertibili dono accepit causā ⁊ meritū ad

om̄ia alia dona. necessario p̄sequēda. ergo tūc summū habuit cau

sam gaudiū. ergo summū effectum gaudiū.

Contra .j. ¶ Conuerso aut̄ videt q̄ in natiuitate filij summū gaudiū habu

erit ex hac rōne. Plenior ⁊ p̄fectior est ḡnatio vel natiuitas ex vte

ro q̄ in vtero. Si ergo natiuitas ⁊ generatio erit causa gaudiū p̄fe

ctioris ⁊ plenioris gaudiū. ⁊ p̄fectior ⁊ plenior est generatio ex vtero

q̄ in vtero. ergo p̄fectius ⁊ plenius ⁊ maius fuit gaudiū in natiui

tate q̄ in p̄ceptiōe. ¶ Itē illa die dixit angel⁹ Lu. ij. Annūcio vobis

2. gaudiū magnū. q̄ natus est vobis hodie saluator. Si igitur nati

uitas dñi est cā gaudiū ergo ille q̄ h̄z ip̄oportōnabilit̄ p̄pinq̄orē cō

paratiōem ad saluatorē q̄ omnes alij. habuit imp̄oportōnabilit̄.

De gaudio passiōis Fo. lxxxv.

maiorē cām gaudiū. hec at ē mater saluatoris. g̃ illa die habuit sum-
mū gaudiū. Itē Joh. xiiij. Mulier cū parit tristitiā h̃z. qz venit ho-
ra eius. cū at pepit puerū iā nō. g̃ rē. Itē de Joh. Luc. i. Et multi in
natiuitate ei⁹ gaudebūt rē. igit mag⁹ gaudiū videt p̃tinere ad nati-
uitatē q̃ ad p̃ceptōem. ¶ Itē in p̃ceptōe ip̃a delectatōnem t̃m ha-
buit ṽsū intellectuali. in natiuitate h̃o intellectuali z sensuali. g̃ tūc
enī reficiebat intellectus. nūc at intellect⁹ z sensus. g̃ fuit tūc t̃m gau-
diū. nūc aut exultatio z leticia. g̃ maius gaudiū. ¶ Itē similis fuit 4
gaudio patrie. vbi ocul⁹ corpis reficiebat dñi h̃ūanitate. z oculus cor-
dis in ei⁹ diuinitate. s̃z meliori z honorabiliori simili⁹ ē meli⁹ z ho-
norabili⁹. g̃ nobili⁹ fuit gaudiū natiuitatis q̃ p̃ceptōis. ¶ Itē bonū 5
additū bono mag⁹ facit ip̃m eē bonū. g̃ mag⁹ dilectū maiore dilectō-
nem. s̃z p̃ceptio ē bonū. partus ē bonū. g̃ bonū duplicatū duplicat de-
lectatōes. g̃ gaudiū qd fuit in p̃ceptōe duplicatū fuit in natiuitate
¶ Itē p̃us gaudebat se h̃ginē p̃cepisse. nūc h̃o h̃ginē pepisse z h̃ginē 6
lactare. g̃ mō habuit maximū gaudiū.

¶ De gaudio passiōis

¶ Videt Cōsequēter q̃ maius habuit gaudiū in filij passione
qz vt dictū ē sup̃ ip̃a. nūqz gaudia fuit tantū de aliquo
q̃ntū de honore dei z salute p̃mi. s̃z vtrūqz fuit in passione in sum-
mo. g̃ tūc habuit gaudiū i summo. ¶ Itē charitas gaudet de bono di-
lecti. Triplex autē ē bonū. honestū. ṽtile z delectabile. qdlibet istoz in
br̃ssima h̃gine in passione respectu filij sui fuit in summo. Unī ip̃e
appellat passiōē suā claritatem Joh. xvij. Clarifica me pater. p̃pter
honore quē summū habuit p̃ passiōē. p̃pter quā de illū exaltauit
et dedit illi nomē qd ē sup̃ oē nomē rē. Appellat etiā eā cibū z potū
p̃pter delectatōes quā in summo effectu tūc habuit. Nūqz enī in aliq̃
creato tantū delectat⁹ fuit q̃ntū in redēptōe generis h̃ūani p̃ passiōē
Appellat etiā eā donū dicēs. Calicē quē dedit mihi pater. p̃pter suū
lucū qd mediāte passiōe acq̃siuit p̃ quā oia ad se traxit. Sic g̃ qd
libet gen⁹ boni dilecti in passione fuit in summo. g̃ z in diligēte tunc
fuit delectatio in summo. ¶ Itē motiuū affect⁹ z generatm̃ delectatō
nis nō ē nisi bonū. Bonū at. aliud creatū. aliud increatū. g̃ si vtrūqz
in summo mouebat affectū recte dispositū mouebat in summo Bo-
nū at increatū sp̃ in summo ē in se. s̃z nō sp̃ in summo in ostēsiōe z
exhibitōe ip̃o attestāte q̃ ait Joh. xiiij. Maiore charitatē nemo h̃z
vt aiāz rē. ¶ Itē summ⁹ effect⁹ boni ē redēptio generis h̃ūani. g̃ sum-
mū increatū z summū creatū bonū in passione s̃l mouebat affectuz
br̃ssime h̃ginis optime dispositū. g̃ tūc summū habuit gaudiū.
¶ Itē in p̃ceptōe fuit mater dei z hois in vtero. in natiuitate fuit m̃r 5
dei z hois ex vtero. in passione autē ē m̃r dei z hois redēptoris. vñ q̃
p̃us fuit m̃r creatoris mō ē m̃r redēptoris siue recreatoris. g̃ dupli-

Rō p̃

Bonū triplex

Bonū duplex

De maximo gaudio

6. catū ē donū z bonū. ḡ gaudiū. ¶ Itē in cōceptōe z natiuitate fuit effecta mater tm̄ vnus dei z hoīs. in passione fuit facta m̄r oīm hoīm.
7 ḡ tunc multiplicatū z maius gaudiū habuit. ¶ Itē finis melior ē z nobilior his q̄ sunt ad finē. ḡ qd̄ fini p̄pinq̄us ē meli⁹ ē z nobili⁹. s; cōceptio ē p̄pter natiuitatē. natiuitas p̄pter passionē. passio p̄pter redēptōem. ḡ passio ē fini p̄pinq̄or. igit̄ melior. ḡ maius delectamentum. ḡ maius gaudiū. ¶ Utz in resurrectōe filij.

Rō p̄^a Videt̄ Aut̄ q̄ in resurrectōe filij maximū gaudiū habuit. Qm̄ effectus dilectōis est flere cū flentib; gaudere cū gaudentib;. iuxta illud Joh. xiiij. Si diligeretis me gauderetis zc. S; dñs summū gaudiū habuit in resurrectōe. qm̄ gaudebat aīa cū corpe z diuinate. ḡ dñā nostra in summo debuit tūc gaudere. ¶ Itē
2. Et ap̄ls q̄ mortuus ē p̄pter delicta nostra z resurrexit p̄pter iusticiā. ḡ etiā ex pte nostri resurrectō p̄pinq̄ior fuit fini. ḡ maior causa gaudiij. ¶ Itē ecclia tunc specialr̄ vtit̄ hac exultatōe. hec est dies quā fecit
3 dñs. ¶ Itē in illo festo plus cantat alleluia q̄ in alio festo. ḡ videt̄
4 q̄ cantus illi⁹ festi sit maxime causa gaudiij. ¶ Itē resurrectio xp̄i est causa z exemplar illius vite in qua est summa exultatio. ḡ illud festū p̄pinquissimū est summo gaudio. ḡ tunc debet esse summū in hac vita gaudiū. ¶ Itē beatissima virgo plus dilexit filiū q̄ totū mundū. ergo plus gauisa fuit de bono filij q̄ de bono totius mundi. s; bonū mundi pena xp̄i fuit in passione. bonū xp̄i liberatio fuit ab om̄i pena in resurrectōe. ḡ plus gauisa fuit de resurrectōe q̄ de passione

Rō p̄^a Videt̄ Aut̄ q̄ maximū in xp̄i ascensione habuerit gaudiū. Tunc em̄ filius p̄mo d̄r habuisse gaudiū z festum p̄fectū. Tunc em̄ p̄mo in reportatōe ouis in humeris suis ruocat
2. amicos suos dicens. Cōgratulamini mihi om̄es. ¶ Itē tūc p̄mo
3 pater filio suo pdigo fecit festū cum amicis suis Luc. xv. ¶ Itē
4 tunc p̄mo redyt̄ de exilio in palaciū. ¶ Itē tunc p̄mo ianua celi aperta est z hō introductus. ¶ Itē tunc p̄mo redemptio cōpleta est z ruina iam in pte restaurata. ¶ Itē tunc p̄mo maximus honor filio z matri exhibitus ē. qm̄ caro sua sup choros angeloz exaltata ē. ¶ Itē
7 tunc p̄mo q̄rtum ad manifestatōem datū est ei nomē qd̄ est sup om̄e nomē. Cū igit̄ in ascensione fuerit p̄pletissimus effectus boni z p̄pinquissimus fini. videtur q̄ tunc maximū habuerit gaudiū beatissima virgo maria. ¶ Utz in assumptōe vginis

Rō p̄^a Videt̄ Aut̄ adhuc mai⁹ his oīb; hoc q̄ habuerit maximū gaudiū in ip̄ius assumptōe. Tunc em̄ p̄fecte habuit
2. gaudiū fructōis ante aut̄ nō. ¶ Itē illud gaudiū nullā secū patitur
3. tristitiā vel penā sicut oīa p̄dicta. ḡ videt̄ maius oīb; illis. ¶ Itē illō fm̄ statū patrie. alia fm̄ statū vie. Lanim⁹ at̄ in hierusalē ē igniculus

Marie vginis Fo. lxxxv.

aus in syon ysa. xxxi. ¶ Itē maius ē eē beatū q̄ eē matrē dei. si alterū
separet ab altero. ḡ bñssima ḡgo maius accepit in sua assumptōne
gaudiū q̄ in filij natiuitate. ḡ maius tunc habuit gaudium q̄ ante
¶ Cōtra hec oīa. Et p̄mo de gaudio p̄ceptōis obijcit in hūc modū. Cōtra
q̄ dato dat̄ reliquū r̄ nō p̄uertit̄ mat̄ ē illo. S; dato q̄ sit mī dei dat̄
bñtudo fruitōis r̄ nō ecōtra. ḡ gaudiū p̄ceptōis mat̄ ē gaudio frui
tionis. ḡ maius om̄ib; alijs. qz quicq̄d maius maiore etiam maius
est minore. igitur r̄c.

¶ Ad hec soluēdo dicim; q̄ hoc p̄uilegiū qd̄ d̄r cōicatio passio
nis duo ip̄ortat. fidem crucifixi dei r̄ hoīs r̄ p̄ se passionē ex p̄passio
ne patientis. Et fuit quadruplex diuersitas respectu passionis domi
nice. Quidā nec habebant fidē nec p̄passionē. sicut infideles deo in
sultantes. blasphemantes r̄ illudentes r̄ demones. Quidā p̄passio
nem sed nō fidē. vt apostoli r̄ mulieres ille q̄bus dictū est filie hieru
salē nolite flere sup̄ me sed sup̄ vos. Quidā fidei cognitōem. sed nō
cōpassionē. vt angeli r̄ alij extra statū vie positi. r̄ latro q̄ fidem ha
buit sed nō p̄passionē p̄ se. r̄ hoc qz circūdatus fuit p̄pria mort̄ pas
sione. Sola beatissima virgo tunc fidē habuit r̄ cōpassionē crucifi
xi dei r̄ hoīs. r̄ p̄ se passionē ex cōpassione patientis. Et sola fuit cui
datū ē p̄uilegiū cōicatio passionis. cui fili; vt dare possit p̄mū vo
luit cōicare passionis meritū. r̄ vt ip̄am participē faceret bñficij re
demptōis participē esse voluit r̄ pene passionis q̄tenus sicut fuit ad
iutrix redemptōis p̄ p̄passionē ita mater fieret om̄i p̄ recreatōnem.
Et sicut totus mundus obligat̄ deo p̄ suā passionē ita r̄ dñe omniū
p̄ p̄passionē. Cōtra hec obiecta p̄ obiecta in p̄trariū sunt soluta
¶ Cōcedimus etiā q̄ sicut dñs oīm summū habuit gaudiū simul r̄
summū dolorē. sic etiā dñā nostra siml̄ ip̄a habuit p̄passionē summā
et summā p̄gratulatōem cōpassione existente in natura sil̄ r̄ in rōne
vt natura. p̄gratulatōe at̄ in rōne vt rōne. Et intelligant̄ hec ḡba si
cut in materia dñice passionis. Vel dicat̄ q̄ summū tristabile in ta
li genere ē dupl̄ accipe Uno° vt summe p̄trariū appetitui et sic sum
mū infert̄ dolorē. Alio° put̄ ē via r̄ mediū ad summū delectabile. r̄ sic
infert̄ summū gaudiū. Et sic aīa bñssime ḡginis app̄hendit̄ mortē
filij sui vt summe p̄riū appetitui. r̄ sic summū ei. intulit̄ dolorē r̄ vt
mediū in redemptōem humani generis. r̄ sic causauit in ea sum
mam delectatōnem. r̄ possent̄ hec simul esse. quia vnū materia est ad
alterum. Vel fm̄ alium modum via ad alterum est mediū in ip̄m.
¶ Q̄ aut̄ obijcitur de compatione gaudiorū ¶ R̄ndemus q̄ si fiat
compatio fm̄ q̄ posterius includit in se p̄us. sic nulla ē questio. vt si
ḡrat. an vnū est plura q̄ duo. r̄ duo q̄ tria r̄ sic de alijs. natiuitas
quim̄ includit in se conceptōnem. passio natiuitatem. r̄ sic de alijs.

R̄
Diuersitas q̄
duplex resp̄cū
passionis dñi.

Cōica° passio
nis data ē ma.

Solo!

Tristabile p̄m
capit̄ dupl̄

Aīa ḡginis

Solo

Natiuitas.

De exaltatōe sup oēm creaturā.

gaudiū pcep. et sic ordinant ad seinuicē fm sup additōem. Et sic magnū fuit gau/
diū pceptōis. maius natiuitatis ⁊ adhuc maius passionis. ⁊ sic vltē/
rius. Si at fiat ppatio p oppōnem ⁊ sepatōem. ita q postea acci/
piat p se sine intellectu pōris. Et si sic pparent sic dico q gaudiū qd
S habuit in pceptōe maius fuit oībꝫ gaudijs vite ⁊ vie. qz tūc accepit
maius bonū ⁊ certitudinē oīm aliorꝫ suo tpe pferendorꝫ. Et differūt
Differūt gau- gaudia vie ⁊ vite hoc mō. Gaudiū em nihil aliud ē q̄ delectatio in
diavie ⁊ vite bono vel de bono. Est at bonū sui ⁊ bonū pximi in pceptōe ⁊ natiui/
tate ⁊ in passione dñi. in resurrectōe at bonum dei ⁊ ascēssione. Et sic
gaudiū passi. posset poni gaudiū passionis summū qd habuit p bono pximi. sicut
at gaudiū pceptōis summū fuit qd alia oīa causatꝫ clausit i se. Gau/
diū at in pceptōe ⁊ gaudiū in assumptōe se hnt vt excedētiaz excessa
In pceptōe gaudiū pceptōis maius fuit causatꝫ. gaudiū assumptōis actualiter
In assumptōe In pceptōe maior fuit bonitatis ostēssio. maioris doni collatio. ma/
ior dilectōis exhibitio ⁊ hec oīa causatꝫ. In assumptōe maior doni
collatio. maior effectus exaltatio ⁊ dēssificatio. maior tm dilectio ⁊ cō/
iunctio. ⁊ hec actualit. Et posset poni sicut de istoꝝ gaudiōꝝ compa/
tione. vt si aliquis haberet pignus p centū marcas impignoratus ⁊ et
obligatū. ⁊ aliq̄s daret ei nonaginta marcas ad ipius pignoris so/
lutōem faciēs ipi pignozati cautionē q tpe determinato dabit sibi ali/
as decē marcas. itaq̄ qlibet tpe duas. Nō scda datio ppiqui ⁊ plus
disponebat ad pignozis solutōez qz pma. ⁊ tertia plus qz scda. ⁊ sic
vsqz ad qntā q pignus soluit. ⁊ tm pma datio plus alijs stulit. ⁊ h
duplꝫ. quia maius donū dedit. ⁊ quia de illis dandis securum fecit.
Similiter in pposito quando dñs beatissime virgini vt mater dei
fieret in vtero tribuit tūc q de ipa virgine nasceretur ⁊ passione sua
humanū genus redimeret. ⁊ tertia die resurgeret. in celum ascende/
ret. ipam in summam fruitōem corpe ⁊ aīa assumeret securauit.

Rō p^a **D**e illo privilegio qd est sup oēm creaturam in quarta hie/
rarchia exaltata. ¶ Et videtur q beatissima virgo vltra ter/
ciam hierarchiā in quartam nō sit exaltata. Primo. quia in parabo/
la vbi legitur de reparōne generis humani dꝫ q dragma decima ē in/
uenta que fuerat pdita. q̄ videtur q tm in illud fuerit restitutio ex/
quo facta fuit perditio. Sed tm ex hierarchijs tribus fuit casus et
2 perditio. igitur tm in illis fuit reddita restauratio. ¶ Item dicit Ju/
dith in figura domine nostre. Subuenisti ruine in p̄pectu domini
Sed ruina fuit soluz in illis tribus hierarchijs. igitur restitutio erit
tm in illis tribus. ¶ Item alia parabola. qui habet centum oues
3 Glo. Deus ē pastor cui⁹ nos cētēssima ouis. Sz cētēssima ē de nūero
aliaz p̄tꝫ. p̄sortio. q̄ hoc pertinet ad aliquem ordinem angelorum.

De exaltatōe Ma. Fo. lxxxvij

¶ Itē hierarchia hūana ē sub angelica. & sup̄mus chor⁹ de hūana est
sub infimo de angelica. & null⁹ hō ē sup̄ choros angeloz. Ad idē fa-
cit qd̄ ip̄e de⁹ in se in passione pmisit vt Luc. dicit qd̄ angel⁹ astitit de ce-
lo p̄fortās eū p̄ qd̄ vt Diony. dicit stat naturā hūanā nature angelice
naturalit̄ eē subiectā. Sicut simplr̄ ad simplr̄ ita summū ad sum-
mū. & si angel⁹ sup̄ hoīem & sup̄mus sup̄ sup̄mū hoīem. & nullus hō
sup̄ oēs angelos. ¶ Itē Sen. Requirit dñs ab oī ope qd̄ pararat. s; 4
tūc nō fuit q̄ta hierarchia. & nec mō. ¶ Itē cātat ecclia. Gaudent
chori angeloz p̄fortes & dñes tui. si dñes & p̄fortes. & ut eadē hie-
rarchia. ¶ Itē in p̄ma hierarchia sup̄mus ordo ē sacer p̄ncipat⁹. S; 7
p̄nceps in eadē ciuitate & regno cū subdit⁹ ē. & regina angeloz in ea-
dē māsiōne cū angelis ē. ¶ Itē Aug⁹. Minime dubitet raptrā hoīs
a carnis sensib⁹ mentē & post mortē ip̄a carne depurata deū videre si-
cut vidēt angeli. Et vult qd̄ inferioris ḡdus ē cognitio hoīs q̄ ange-
li. S; p̄nes illā cognitōez ē ordo. & hō ē inferioris ordinis q̄ ange-
lus. & sup̄mus ē sub sup̄mo angelo. ¶ Itē hierarchia angelica de cen-
dit p̄ exemplaritatē a diuina. s; in diuina s; t̄m tres hierarchie. & nec erit
q̄tra. ¶ Itē fili⁹ ē in diuina hierarchia. & si br̄ssima s; go nō ē in an-
gelica hierarchia sola erit in vna. s; vbi t̄m vnū vel vna ibi nō ē or-
do. & vbi nō ē ordo. ibi nō ē hierarchia. & nō p̄ sola hie hierarchiam
vnā. ¶ Itē Diony. dicit in quibet hierarchia sūt p̄ma media & infima. ij
& ip̄a nō erit in vna hierarchia. ¶ Itē ip̄a ē mediū inter alias crea-
ras & deū. s; mediū nō h; mediū & vltimū. & nō facit hierarchiā p̄ se.
¶ Cōtra Hierony. & oēs sc̄i & ip̄a vniuersal ecclia cātat solēnter qd̄
ip̄a ē exaltata sup̄ choros angeloz. inde sic. ¶ Oēs chori angelozum
sunt de aliq̄ hierarchia. s; ip̄a exaltata ē sup̄ choros angeloz. & ip̄a est
sup̄ oēs hierarchias āgeloz. vt directe Quicqd̄ ē in aliq̄ hierarchia
ē in aliq̄ choro. & qd̄ nō ē in aliq̄ choro nō ē in aliq̄ hierarchia. & que
qd̄ ē sup̄ oēs choros nō ē in aliq̄ hierarchia. ¶ Itē plus distat br̄ssi-
ma s; go a seraphin in dignitate & gloria q̄ seraphin sup̄ cherubin.
s; p̄pter excellentiā dignitatis ordinaf seraphin sup̄ cherubin vno
ordine. & br̄ssima s; go erit sup̄ seraphin ad minus vno ordine. & su-
p̄ hierarchiā angeloz. ¶ Itē ip̄oportionabilr̄ differt mag⁹ dñi a ser-
uo q̄ seru⁹ a seruo. s; seraphin sic se h; ad cherubin vt seru⁹ ad seruū
dñi at ad seraphin vt regina iua & oīm angeloz. & ip̄oportionabilr̄
plus ē ip̄a sup̄ seraphin q̄ seraphin sup̄ cherubin. & in alio ordine
sup̄ ip̄m. S; seraphin ē sup̄m⁹ ordo angeloz. & ip̄a ē sup̄ oēs hierar-
chias angeloz. ¶ Itē rex & regia ab eadē tenoiant dignitate & regno
& p̄ncipatu. ab eodē t̄m regno dicit rex fr̄cie & regia fr̄cie. & ab eodē re-
no dicit rex celoz & regia celoz. S; sua dignitas regal̄ ē sup̄ oēs digni-
tates āgeloz & p̄ncipat⁹. & dignitas regine celoz ē sup̄ oēs choros &

Cōtra
Ar̄ p̄ sic

2.

3

4

De exaltatōe sup oēs creaturā

5 Hierarchias angeloz. ¶ Itē tercio libro Regū. iij. Posit⁹ ē thronus
6 mris regis iuxta thronū regis. s; stat q; thronus regis iproporiona
7 bilit̄ ē sup oēs thronos angeloz. g; thronus matris regis ¶ Itē ipa h; z
8 regnū p filiū. z d; regina a regno filij. s; illud ē increatū z eternū. g;
9 ipa ē regina a regno eterno. ¶ Itē hoies alij pnt venire ad seraphim
10 nullus aut ad dignitatē z statum btissime g;ginis. ē g; sup seraphim
11 ¶ Itē stat⁹ glie ē eleuat⁹ sup statū inocētie in corpib; g; z in aiab;. s;
12 si hō sterisset aliqs assumpt⁹ fuisset ad seraphim. g; aliqs mō d; z eleua
13 ri sup ipos. Ad idē sunt autoritates scōz. August. Sed de te o; g; go
14 maria qd dicā paup ingenio cū quicqd dixerō minor laus ē q; tua
15 dignitas mereat. Si celū appellem tu altior es. Si matrē gentium
16 dicā excellis. Si formā dei appellē digna existis Si dñam angeloz
17 vocē eē p oia pbar;. Si g; dñā angeloz. g; ē sup oēs angelos. ¶ Itē z
18 Hierony. Nec ē dies pclara in q; meruit exaltari sup choros angeloz
19 et puenire vltra q; nostre hūanitatē licitū sit nature. vbi non suba
20 tollit. s; glorie magnitudo demonstrat. vbi xps pintroiuit p nobis
21 pontifex in eternū ad celū. g; exaltata vltra q; hūane nature sit licitū
22 s; vbi xps introiuit. g; sup oēs hierarchias angeloz ¶ Itē Hierony.
23 Nec inquā dies in qua vsq; ad throni celsitudinē intemerata g; go z
24 mater pcessit. atq; in regni solium sublimata post xpm gloriosa rese
25 dit. Sic itaq; illi sancta ecclia canit. qd de nullo alioz phas ē crede
26 re vt angeloz vel archāgeloz merita trāscēderet. q; z si similitudo mul
27 tis sanctis reppromittit veritas negat. Et infra. Beatissima itaq; nō
28 temere sup choros angeloz exaltata deuotissime pdicat hodie. q; p
29 cessit eā dñs z saluator noster ad celestia vt prepararet ei in ethereis
30 mātionib; locū. ¶ Ex his pr; q; liter btissima g; go sup ordines z hie
31 rarchias angeloz in q; rā z nonā hierarchiā cū filio specialr ē exalta
32 ta. Itē Hierony. ad idē. Credimus em q; saluator oim p se q; rā
33 datur intelligi festin⁹ totus occurrat. z cū gaudio eā secū in throno
34 glie collocarit. Ills quō ipleuisse credit qd in lege ipse precepit. No
35 nora inquit patrē z matrē tuā. Ex hoc etiā pr; q; ipam etiā in thro
36 no suo secū collocauerit. Un; Augusti. Thron⁹ glie regni tibi col
37 locat in aula regis. teq; iperex glie vt matrē verā z decorā sponsam
38 pre oib; diligens amoris amplexus associavit sibi. ¶ Ex hac autori
39 tate q; tuor sequunt; conclusiones. Prima. q; si posit⁹ ē ei regis thron⁹
40 g; idē thronus suus z regis d; g; sup oēs thronos. Scda si mater re
41 gis. g; iuxta regē. Tercia si sponsa regis. g; iuxta regem. Quarta. si ip
42 sam iproporionabilr plus oib; alijs creaturis diligit. g; ipropor
43 tionabilr plus pre oib; collocavit. ¶ Itē sicut in corporalib; nihil est va
44 cuū. ita in spūalib; nihil est vacuū. Sed inter creaturā z deū mediū
45 est esse creaturā deo vnitam. sicut inter esse puram creaturā z esse

Augustin⁹

Dionysius

Augustin⁹

Quattuor se
quunt; conclusiones

De pprieta. āgeloz sfo. lxxxviii

creaturā deo unitā mediū est esse creaturā de qua sumit vel nascit illd
qd vnif. ⁊ hoc est beata virgo. q̄ ipa est mediū inter creaturas ⁊ filiū.
q̄ ei dicitur mediū status. Itē vna est maiestas regni celoz a qua so
deus trinitas est rex ⁊ ipa regina vocat. q̄ sua dignitas est sup omne
creaturā. ¶ Itē ps. a summo celo egressio ei⁹. Glo. i. e celo trinitat. ¶
Et inferf. Et occurfus eius vsqz ad summū ei⁹. hoc ē ad idē celū. sed
ipa ē a dextris filij. q̄ in celo trinitatis. q̄ sup celum angeloz. ¶ Item l²
¶ Marci vlti. Dñs qdē iesus postqz loquit⁹ ē eis ascendit ad celū se
det ad dexterā dei. dr glo. in portioribz bonis patris. S; regina stat a
dextris filij. Glosem⁹ silitē. q̄ ipa ē in portioribz bonoz portioz bonis
q̄ ipa est in potissimis bonoz bonis regni celoz. q̄ ipa cū filio est sup
omnes q̄ sunt in regno celoz vel vnqz sunt futuri.

¶ Juxta hec vt dr Diony. q̄ pprietates inferiorz hnt superiores
cū excellētia. ⁊ btissima sgo sit sup oēs ordines angelorum
vtz habeat oēs pprietates angeloz oim. ¶ Ad quod mīdētus bre
uiter q̄ sic. ¶ Et videt pmo de pprietatibz cōibus q̄ oibus pueniūt
angelis. post de pprietatibz que singulis ordinibz insunt. pprie
tates angeloz
ma q̄ cōis pprietas est nūciatio que puenit oibus a qua ⁊ oēs ange
li dicunt. ¶ hec btissime virgini ⁊ cū excellētia pueniat patz. qz
oēs angeli nūciant p verba creata. ipa aut p verbum increatum.
¶ Hanc q̄ pprietatē ponit apostolus cū dr. oēs sunt amministrato
rij spūs missi in ministeriū. Etia aliā ponit Diony. in celesti hierar
chia dicens. Tribus modis diuidūtur sup humanā rōnem oēs di
uini intellectus. in essentiā. virtutē ⁊ opationem. Beatissima at sgo
immediate se hz ad dse pmiū. q̄ summū hz. Similit̄ ad supius esse se
q̄tur superior virtus ⁊ opatio. q̄ ipa inter creaturas hz hec oia tria in
summo. ¶ Itē Diony. in eadē hierarchia. iij. ca. iuxta em̄ sepe a no
bis reddita rōem ipē qdē supfirmate dispōnis abūdāter hnt mī
noz sacras pprietates. vltime vero maiorz suppositas vniuersita
tes nō hnt. nisi piculariter in eas post apparētibz illuminatōnibz ⁊
p pmas eis iproportionabili distributas. q̄ cū beatissima sgo supe
rior sit oibus celestibz dispositōnibz ipa hz pprietates oim abūdā
ter. ¶ Itē vna est pprietas cōis oibz illa quā ponit Diony. in plu
ribz locis. scz purgatio. illuminatio. pfectio. S; has beatissima vir
go in summo hz vt ptz in hac autoritate. ipa em̄ ea puritate nitebat
qua sub deo maior nequit intelligi. Sed ad maiorē purgatōem seq̄
tur maior illuminatio ⁊ ad maiorē illuminatōem seq̄tur maior pfe
ctio. q̄ in ea hec tria erant in summo. ¶ Item Dan. Milia milium
ministrabant ei. ⁊ decies cetera milia assistebant ei. Qd he due ppri
etates ei similit̄ cū excellētia infuerint sic patz. Augusti. in omel. in
per illud euangelij. Intrauit iesus in quoddam castellum sic dicit

De proprietatib' cōib' āgeloz

Sicut mater dei ē singular' & istaz vitaz effect' quaz ille sorores rē
pū tenent in ea existit singular'. nūq̄ em̄ in aliqua p̄onā Martha
sic opata ē. nūq̄ sic maria cōplatoī vacabat. Et vt breuiter ser illa
opa misericordie breuiter pcurram' hec hōgo dei filiū in vter' suū in
hospitē suscepit. nudū carne & pāno vestiuit & operuit. esurientē pa
uit. sitientē lacte potauit. infirmū p̄ infantia & iacentē nō solū visita
uit. s; etiā balneando & fouēdo frequētauit. vt merito de ip̄a dicatur
Martha saragebat circa frequēs ministeriū. Ex his p̄z q̄ ministra
bat in summo. Q̄ etiā assistit p̄ cōplatoem in summo. p̄z p̄ illō qd̄
ibidē subiūgit Aug'. Porro de pte marie q̄ optima p̄dicat q̄ & quā
ta & q̄lis fuerit in b̄tissima hōgine q̄s digne eloquatur. Q̄ magna
multitudo dulcedinis dei fuit in b̄tissima hōgine maria. q̄ sp̄s cōis
in ea supuenit & vir' altissimi obūbrauit ei. & de eodē sp̄u cepit qd̄
de ea nō sapiebat. in q̄ dei sapia latebat & in cuius vtero sibi corpus
adaptabat xps in maria. ibi oēs sunt the'auri sapie & scie dei abscon
diti. Maria hec q̄ nō t̄m ad pedes. s; etiā ad caput dñi sedēs audie
bat h̄bū ill'. hec p̄seruabat oīa h̄ba. s; pastor' angeloz magorum
nec nō & ip̄ius filij p̄serēs in corde suo. nemo vnq̄ sicut hec brā hōgo
gustauit q̄ suavis ē dñs. inebriabat ab vbertate dom' sue. & torrente
voluptat' sue potabat. nec mir' qm̄ apud eā imo intra eā erat fons
vite de q̄ manabat tāta p̄fectio vniūsq; vite. Ex his patz q̄ b̄tissima
hōgo p̄prietatē ministrādi in summo habuit & etiā p̄prietatē assisten
di. ¶ Itē Diony. in celesti hierarchia ca. iij. Est qd̄ ē fm̄ statū vie or
do diuinus. scia & opatio. Et vult q̄ hec tria s̄nt in oīb' angelis
Tria sunt i oī ordo. i. p̄as. scia & opatio. Q̄ igit' hec tria habuit brā hōgo p̄z hoc
bus angelis. mō. P̄as ip̄ialis ip̄proportionabil' maior ē sup̄ oēm p̄atē ministe
rialē. s; in brā hōgine ē p̄as imp̄ialis respectu oīm āgeloz. q̄ p̄as
ē sup̄ oēm p̄atē angeloz. S; in p̄fecte ordinat' ad maiore p̄atē
sequit' maior scia & ad maiore sciam sequit' maior opatio. q̄ & hec in
b̄tissima hōgine fuerūt in summo. ¶ Itē vna p̄p̄tas cōis oīb' angel'
ē. angeli vidēt sp̄ facie patris. hec at visio ē total' merces ip̄oz. Sed
merces b̄tissime hōginis ē ip̄proportionabil' sup̄ior mercedib' oīm an
geloz. q̄ & visio ei' ē sup̄ior visioib' oīm āgeloz. ¶ Ex his p̄z q̄lis
habuit oēs cōes p̄p̄tates āgeloz ¶ De p̄p̄tatib' singuloz āgeloz
¶ Deinde de p̄p̄tatib' singuloz angeloz & singuloz ordinum
p̄me hierarchie. q̄lter b̄tissima hōgo oēs habuit. & in ea fuerūt cū im
proportionabili excellētia. Prim' ē ordo angeloz cui' tres inueniū
tur p̄p̄tates. Una q̄ ordo ille imediate ordinat' ad hūanā hierar
chia. Secūda q̄ maxie nobis notī p̄ intelligentiā sunt illi q̄ sunt de or
dine angeloz. Tercia q̄ singuli singulos hoies custodiūt. Prima
haz p̄uenit b̄tissime hōgini cū excellētia. ip̄a em̄ est sup̄ nos. imedia

Tria sunt i oī
bus angelis.

Prim' ordo
angeloz

p̄ma p̄p̄tas

De proprietati. archa. fo. lxxxix

tio: tamē nobis q̄ angel. qz ipa cōuenit nobiscū in natura Unde an
geli sunt nobis prelati s̄z nō fratres. ipa autē ē nobis plata mater ⁊
soror ⁊ filia Secūda etiā cōuenit ei p excellētiā. angeli em̄ noti sunt
nobis p intelligētiā tm̄. ⁊ nos ipsi tantū p intelligētiā. s̄z beatissima
s̄go nota ē nobis p experiētiā. quia ex nobis agnoscimus ea q̄ sunt
prime nostre. s̄z ipsa noscit hūanā naturā ⁊ infirmitatē p experien
tiā. nō em̄ habem⁹ dominā q̄ nō posset cōpati infirmitatib⁹ nostris
Tercia etiā pprietatē habet cū excellētiā Angeli em̄ custodiūt singu
li singulos hoies. ipa custodit vniuersaliter singulos hoies ⁊ singu
lariter vniuersos Singuli em̄ seruoꝝ p̄sunt sibi cōmissis. domine au
tē ⁊ dñi ē custodia ⁊ puidētia vniuersalis Sic p̄z qliter ipa h̄z cū ex
cellentia om̄es pprietates angelorum.

¶ Secūdus ordo ē archangeloz qui similiter fm̄ beatū Dyo. tres
vident̄ habere pprietates. Prima ē superiorib⁹ cōmunicare. Secūda
sup inferiores eē. Tercia inferiores ad superiores reducere. Primā h̄az
habuit cū excellētiā. ipsa em̄ superiorib⁹ maxime cōmunicauit. iuxta
illud Luce. i. Spūssanc⁹ supueniet. ⁊ id ē plus q̄ in aliquā san
ctorū veniet in te. Alij sancti acceperūt a superiorib⁹ gratiā creatā par
ticulariter. ipa autē creatā vniuersaliter. ⁊ increatā singulariter Secū
dā etiā habuit cū excellētiā. alij em̄ sancti sup aliq̄s ⁊ null⁹ sup oēs. ⁊
ipa autē sup oēs ¶ Itē angeli ⁊ alij sancti sunt sup alios tm̄ ex gratia
ipa autē ex gratia. iusticia ⁊ natura. naturaliter em̄ mater regis ē re
gina. ⁊ regina iusticia. ⁊ gratia ē sup oēs qui in suo regno sunt. Ter
ciā quoq̄ habuit cū excellētiā. ipsa em̄ sola oēs inferiores reduxit tā
q̄ mediatrix recōciliationis. adiutrix redēptionis. ⁊ angelozū nume
merū restaurauit. subuenit ruine ante cōspectū domi. Judith. xij. et
hominē lapsuz reparauit ⁊ reuocauit. Sic igit̄ habuit beatissima s̄
go oēs pprietates secūdi ordinis cū excellētiā in summo.

¶ Tercius ē ordo p̄ncipatuū q̄ similiter tres habet pprietates pri
ma ē primi principij imitatiuū. Secūda ē p̄ncipaliū virtutū ornatu
uū. Tercia ē inferioroz ad ipsuz p̄ncipaliū p̄ncipiū reductiuū. Primā
habuit beatissima s̄go in summo. imitat̄ em̄ primū principij in tri
bo. in mali immunitate. iuxta illud. Sapie. v. Incorruptio facit p̄ci
mū deo. in bonoz cōmunicatione. mater em̄ bonoz omniū ē uenerūt
em̄ mihi oia bona pariter cū illa. ⁊ innumerabilis honestas p̄ man⁹
illī. sicut dicitur Sap. vii. in cōicāda bonoz opez cōmunicatione.
ē em̄ oliua speciosa in cāpis. ⁊ preoccupat q̄ se cōcupiscunt. ⁊ circuit
querēs dignos. vt Sapie. vi. Transite ad me oēs q̄ cōcupiscitis me
⁊ a generationib⁹ meis ad implemini Eccē. xxiij. Est igit̄ p̄mi p̄nci
piū imitatiua in summo. Secūda vero pprietatē q̄ fuit p̄ncipaliū
virtutū ornatuū habuit i summo. qz habuit cōmississimas virtutes

scda pprietates

tercia pprietas.

scda archage

Rō prima.

tres pprietas.

Prima.

Secunda.

De secūda hierarchia.

Tercia

iuxta illud Eccl. xliij. Ego in altissimis habito. Tercia vero proprietate principatuum que fuit inferiorum ad principium principium reductivum habuit in summo. ipsa enim ultimo fecit primum et de primo fecit ultimum imo omnia. id est omnes creaturas in homine reduxit ad illum a quo exierunt illi personam uniendo. unde illa mulier fortis de qua dicitur puerb. vi. Cum primum de ultimis finibus. id est de divinitate et humanitate coniunctis homines perditum redemit. Et sic per quater beatissima homo omnes angelos per hierarchiam transiit transcendendo et singulorum ordinum singulas proprietates in summo possidendo. ¶ De potestatibus

Primus ordo
sedes hierarchie
tres potestates
primas.

Iam igitur de secunda hierarchia videamus in qua primus ordo est potestatis statuus. Cum tres sunt proprietates. Prima est sui ordinis et dignitatis custoditivum. Secunda est aliorum ordinativum. Tercia activum et reductivum. Prima in summo habuit. quia homo fuit post et ante dignitate stante. Secunda etiam habuit cum excellentia. quia fuit ordinis originum inventrix et ordinatrix. et angelorum ordinum reparatrix et restauratrix. Tercia habuit in summo et fuit activa in summo. quia habuit actus virtutum secundum modum patrie quantum ad perfectionem. et secundum statum vite quantum ad meritum conditionem. fuit etiam universaliter reductivum per exemplum. unde et dicta est stella maris. Et sic habuit proprietates potestativum in summo.

Secundus ordo
tres potestates.
virilitas consistit
in tribus

¶ Secundus ordo secunde hierarchie est ordo virtutum quarum tres sunt proprietates. Prima est incoercibilis virilitas. Secunda est nullius imbecillitatis tarditas. Tercia est ad inferiores largitas. ¶ Virilitas consistit in tribus. In resistetia contrarij. in aggressionem ardui. in tolerantiam mali. Hec omnia fuerunt in beatissima homine in summo. Resistetia contrarij. ita enim omne contrarium nocivum. id est peccatum vicit quod ab ipso nunquam aliquid passa fuit. angeli enim nunquam vicerunt. quia nunquam pugnaverunt. in aggressionem ardui. id est in altissima paupertate rerum. maxima carnis asperitate summa cordis humilitate. in tolerantiam mali in asperissima filij passione. quando ipse animam pertransiit gladio. in his omnibus beatissima homo invincibile virilitate in summo possedit. Secunda proprietates virtutum fuit nullius imbecillitatis tarditas. hac ipsa cum excellentia habuit quia eadem virtus angelica quam angeli sine onere carnis cum carne ipsa in carne duxit. et cum sarcina carnis illos sine sarcina carnis ad maius bravium antecurrit. Tercia proprietates fuit ad inferiores largitas. hac etiam cum excellentia habuit. illi enim dantur dona dei. ipsa dedit ipsius deum. ¶ Item ipsi dant tamen inferioribus. ipsa autem superioribus et inferioribus summum donum tribuit. dedit enim mundo deum et deo mundum. cuiuslibet homini regnum celorum. Habuit igitur beatissima homo etiam proprietates virtutum in summo.

potestas secunda

potestas tertia.

¶ Tertius in secunda hierarchia est ordo dominationum. quarum proprietates ponit beatus Dyonysius in celesti hierarchia ca. viij. in hec verba. Sanctarum dominationum manifestam existimo nominationem

De pprieta. dñationū. ffo. cx.

Declarare. absolutā quādā eē ⁊ ab omni pedestri minoratiōe liberaz
 anago gē nulla tyrannozū dissimilitudine nullo q̄qz mō cāvniēsa
 liter inclinātā. liberaliter seuerā dñationē omni minutie seruitu
 tuti suppositā a supiori subiectione oī remotā. ⁊ ab vniuersali dissi
 militudine imminē. dñationis incessanter appetentē ⁊ ad illi⁹ natu
 raliter subistētis stutis similitudinē q̄tū possibile ē ⁊ seipsaz ⁊ q̄
 post eā sunt optime ⁊ speciose cōformātē. ⁊ ad nulla vana vidētūz
 sz ad pprie existēs vniuersali p̄uersaz. ⁊ dñice sp̄ deiformitatis parti p̄petates decet
 cipatiōz fm q̄ possibile ē ipi factā. Et hac auctoritate p̄mo possunt dñationū.
 extrahi decē pprietates dñationū. Prima ē a seruitute libertas Se p̄ma. scōa
 cūda ē ab hoste inuincibilitas. Tercia liberalis seueritas. Quarta ē 3 4
 minutui seruitij supioritas Quinta nulli subiectionis egestas Sex 5 6
 ta dissilitudinis imunitas Septima dñandi ordinata voluntas 7 7
 Octava sui ⁊ suoz ad deū p̄formitas. Nona nulla in dñatione va 8 9
 nitas. Decima diuine dñatiōis participes p̄formitas. Et excludūt jo
 in his pprietatibz decē ipedimēta dñationū terrenariū a dño seruiē
 dū. Primū ē seruitiū supiorz. scōm ipet⁹ hostiū. terciū dñiūz. q̄rtū excludūt. p̄mū
 gratuitas seruitioz. q̄ntū p̄uisio subditoz. sextū sollicitudo necessa
 rior extrinsecor. septimū abicio honorz. octauū p̄trarietas dñitiūz
 ⁊ dñioz. nonū ē excecatio vanitatū. decimū ē elogatiō imitatiōis di
 uinaz actionū. Q̄ autē he pprietates i summo fuerūt in b̄tissima p̄petates heis
 p̄gine sic ē manifestū. Q̄ libertatē a seruitute habuit i summo p̄z p̄ summo fuerūt
 ea q̄ dicta sunt sup de ipsi⁹ nobilitate. Q̄ at scōam habuit que fuit in p̄gine
 ab hostibz inuicibilitas p̄z. ipa em̄ nō solū in seipsaz caput hostis cō
 trinit. sz predā totius generis hūani ab ipō abstulit ⁊ in natura corpo
 rea sp̄m natura angelicū supauit. in carne sup carnē vixit. ⁊ supbiaz
 victricē dyaboli vicit. ⁊ eadē dyabolū q̄ de mundo q̄ de seipa q̄ de
 suis angelis oibz supēgrediēs triūphauit. ⁊ q̄ oibz alijs alti⁹ ē p̄tra
 ipsuz deū fortis fuit. q̄a deū de celis ad terrā vinculis carnis ligatū
 ⁊ charitate vulneratū in gremio vteri sui scz b̄tissime p̄ginitatis car
 cere captiuauit. Patz ḡ qliter hec mulier fortis fuit in hostiū vinci
 bilitate ⁊ oēs dñationes p̄cellit. Tercia pprietas fuit liberalis seueri
 tas. p̄ qd̄ pōt itelligi v̄l mediū inter pdigalitatē ⁊ auariciā v̄l mediū
 inter excessuz iusticie. i. rigiditatē. vel excessuz mie h̄ ē remissionē. qd̄a
 em̄ sunt nimis liberales hoc ē pdigi. qd̄a nimis seueri. i. auari. mediū
 inter hec ē liberalis seueritas Item qd̄a sunt nimis iusti p̄ rigore qui
 dā nimis misericordes p̄ remissionē. inter hec mediū ē liberalis seue
 ritas. Primū mediū habuit b̄tissima p̄go cū excellētia sup oēs dñā
 tiones. ipa em̄ nunq̄ dedit cui nō esset dandum ⁊ nūq̄ nō dedit cui
 esset dandum. ⁊ preterea dedit deo omne dandum scz deo mūdum
 mundo deum. hominibus celū. Secundū mediū etiam habuit Secunda.

De proprietatibus dñationū

in summo. ipa em̄ nūq̄ in se aliquā admittit iniusticiā. nūq̄ aliquā misericordiā obmisit. et filio omnē iniusticiā corrigibile corripit. om̄nē misericordiā receptibile porrexit. Sic ḡ p̄ q̄mō beatissima ḡgo habuit p̄dignitatis et auaricie mediū in summo. ¶ Itē q̄dā sunt dñi nimis liberales voluptatis libertate. q̄dā nimis seueri aspitare passionis. inter hec ḡq̄z mediū potest eē liberal seueritas. h̄ ḡq̄z mediū habuit b̄tā ḡgo p̄ dñatōibz. q̄z habuit summā aspitatē in corpe et summā libertatē spiritū in mēte. Quarta pprietas ē minutine seruitutis vel seruitij superioritas. p̄ q̄d p̄t̄ intelligi q̄ nulli seruiūt q̄n seruitiū ipos a sua dignitate diminuat. h̄ac pprietatē b̄tissima ḡgo in summo habuit. q̄z ei oīs creatura seruit. ipa aut̄ nulli pure creature s̄z. soli deo subiecta seruit. Et ita sicut seruire seruo et seruire soli deo vnū alteruz excellit. Itē b̄tissima ḡgo in hac pprietate dñatōes excellit. Quēs em̄ alij dñi vel dñe vel dñatōes quibz seruit a creatura. sic seruitq̄z ipi seruiūt creature. soli autē nostre dñe sic seruiūt oēs creature q̄ ipa nō tenet nisi soli deo seruire. Seruire autē deo regnare est et non diminui.

pprietas q̄rta. Quarta pprietas fuit subiectionis nulli egestas. p̄ q̄d p̄t̄ intelligi q̄ nō ē in celestibz dñationibz sicut ē in terrenis que tm̄ suo mō indiget seruis sicut serui dominis suis indigēt. in celestibz aut̄ nulla ē indigentia seruitutis. H̄ac pprietatē habuit b̄tissima ḡgo sup̄ dñationes. que et si nō habeāt indigentia respectu inferiorū et subditorz. h̄nt tamē respectu superiorū et beatissime ḡginis. ipa aut̄ nulli superioris vel inferioris. q̄z cū nulla creatura ipa sit superior. indigentia nō habet creature s̄z soli creatricis p̄sone.

pprietas sexta. Sexta pprietas ē dissimilitudinis imunitas. p̄ q̄d scelligit remoueri dissimilitudo opationis. et attribuit dñationibz eo q̄ legunt̄ missi ad exteriora. s̄z semp̄ tamē inferioribz et interioribz actōibus sunt attentī s̄l. H̄ac autē pprietatē beatissima ḡgo habuit in summo. q̄a similit̄ deo fuit corde et corpore. Corde em̄ fuit ḡgo singularis inter oēs mitis et hūilis corde. Corpore q̄a incorruptio in summo eā p̄ximā fecit eē deo. in ope etiā ipa similit̄a fuit. Ade em̄ celesti nō inueniebat̄ adiutor filis ei. Similit̄a em̄ fuit deo s̄m̄ diuinitatē suā. et de ipi s̄m̄ hūanitatē suā. Unde Aug. supra. Si forma dei appellē digna existis. ipa em̄ vapor ē virtutis dei et emanatō q̄ dā claritatis oipotētis dei sincera. et iō inq̄natū in eā nil incurrit. Quod em̄ ē lucis eterne et speculū sine macula dei mater et imago bonitatis illi. igit̄ habuit dissimilitudinis imunitatē in summo beata virgo. Septima pprietas ē dominādi ordinata uolūtas quā et ipa habuit in summo. q̄a improporcionaliter plus ordinatū ē dñm̄ vel dominā dñari sup̄ seruū q̄ seruū sup̄ dñm̄ vel seruū. p̄ accidēs em̄ ē si seruū dñatur. Hec autē ē p̄ se dñā dñat. igit̄ iproporcionaliter plus ordinata ē uolūtas dominādi qua dñā uult dñari sup̄ seruū q̄z

De ordine thronoz / fo. xxi.

Quia seruus vult dominari sup cōseruū. accidit em̄ seruū dñari. essenti
ale vero domine dñari. Octaua pprietas fuit sui ⁊ suoz ad deū ⁊ for
mitas. quod sic intelligit q̄ dñi illi q̄ ita sunt dñi q̄ et serui taliter de
bēt suis dñari subditis vt studeāt se ⁊ suos subditos ad suoz domi
noz imitadōem informare. Hāc etiā pprietatē br̄ssima ꝑgo habuit
in summo. q̄a oēs seruos fugitiuos ad dominū reduxit. et de seruis
dños fecit reges ⁊ ꝑncipes imo deos fecit. vñ coronā stellaz. xij. ha
buit in capite. qua cōstat oēs sanctos subiectos eterna gloria dñasse
Nona pprietas ē dominādo nulla vanitas. hāc habuit ꝑgo br̄ssi
ma in summo. quia quāto maior fuit tāto plus humiliavit se i oībo
vnde cū cōstet eā maximā creaturaz fuisse. necesse ē ipsaz oībo humi
līmā extitisse. hec ē em̄ ꝑsecuta verbū. Qui se humiliat exaltabit. q̄ oīz
exaltatissima. oīz humiliāta fuit. igit̄ q̄ omnibz iproporzionabiliter
plus habet humilitatis. min⁹ iproporzionabiliter omnibz habuit va
nitatē. Decima pprietas fuit diuine dñationis cōformitas. hāc etiā ꝑ
beatissima ꝑgo habuit i summo. q̄ vere sola dñice passionis facta fu
it ꝑncipes. q̄a ab eodē dño ⁊ regno a q̄ fili⁹ nomē accepit regis ⁊ ip
sa regine. dñā em̄ vt dicit Damasc. vere facta ē oīm ꝑditor⁹ mater ex
istēs. Sic igit̄ manifestū ē q̄liter pprietates dñationū habuit beatissi
ma virgo

R De suprema hierarchia
Estat nūc videre de suprema hierarchia in q̄ prim⁹ ascēdēdo ē
ordo thronoz quoz sex sunt pprietates. Prima est celsitudo
Secūda regis circūdatio. Tercia stabilis collocatio. Quarta regni su
ceptio. Quinta regis delatio. Sexta familiaris aperitio
Prima cōuenit br̄ssime ꝑgini in summo ipa em̄ in altissimis habitat ⁊
thron⁹ ei⁹ in columna nubis. Ipsa etiā ē illa sedes saphirina quā vi
dit Ezechiel sup firmamētū. i. sup altitudinē oīz sanctorū in gloria cō
firmatorū vtputa q̄ exaltata ē sup oīz angeloz choros. Itē Aug. Si
celū vocē altior es. Secūda pprietas ē regis circūdatio quā lucide ⁊
habuit i summo. q̄a quē nō solū angeli imo celi capenō poterāt tuo
gremio ꝑtulisti. Itē in tua se clausit. viscera fact⁹ hō. s̄ ē em̄ nouum
immo oīm nouoz nouissimū q̄ hec mulier circūdedit virū gremio
vteri sui sicut dicit. Diere. iij. Tercia pprietas fuit stabilis colloca
tio. Hāc etiā in summo habuit br̄ssima ꝑgo. q̄a rex celi nō solū ipaz
in solū glorie eternaliter elegit. s̄ in ipa req̄scēs de ipa sua sede cor
pus sibi fecit. qd̄ sibi in vnitatē ꝑsone assumpsit ⁊ nunq̄ deposuit.
Quarta pprietas ē regis susceptio. hāc autē i summo habuit beatissi
ma ꝑgo. vñ Ezechiel. ij. Ipsuz in se suscepit ꝑ ecclesiā ⁊ ꝑ inhabitā
tē gratiā. ipa autē sanctissima ꝑgo sic etiā ipm suscepit ⁊ plenius. q̄
ꝑ gratie plenitudinē ⁊ ꝑntiā corporalē. Quinta pprietas ē delatio.
hāc etiā in summo habuit br̄ssima ꝑgo. q̄a ipm regē glorie in mū.

De proprietatibus cherubin

ppetas sexta.

dū detulit de celo. vñ ipsa ē verū ferculū qđ fecit sibi ve^o Salomon Lanticor. iiii. Ipsuz in mūdū tulit z in mūdo circūtulit. quādo ascēdit sup nubē leuē z ingressus fugit in egyptū. Sexta pprietas ē familiaris aperitio. Hāc habuit expresse beatissima sgo in summo. qz vt dicit Bern. Qualiter splendor ille iaccessibilis sgoineis se infudit visceribz soli datū est scire cui soli datū experiri. Itē Prouerbioz xxx. Tria sunt. difficillima mihi. z quartū penit^o ignoro. qđ ē via viri in adoleſcētia sua. Cū Johānes ppheta z plus qz ppheta nescit soluere corrigiā calciamentū ei^o Luce. iij. Et ipse nūcius gabriel^o quesiti modū questionē nō soluit. s; ad spm̄ sanctū trāsmittit instruendam. Sic igit manifestū ē ex his qz beatissima sgo pprietas oīz throno nū etiā habuit in summo zc.

Cherubin secū
dus ordo
ppetas prima

Secundus vltimē hierarchie ordo ē cherubin. cui^o fm beatū Dyo. qtuor sunt pprietas. Prima ē eē in circuitu ei^o. secūda ē reductiuū. terciā actiuū q̄ta exēplatiuū. Prima igit q̄ ē in circuitu ei^o per quā fm cōmētatorē intelligit qz in circuitu sunt. q̄a ad totū qđ ē intrāt. Hāc igit beatissima sgo habuit i summo. q̄a ipm totū circūdedit. z p̄teā intīma viscera misericōdie patris intrauit. z ei filiū vni genitū z vnicū de corde extraxit. Secūda ē reductiuū p qđ fm cōmētatorē intelligit qz ad deū redit. hāc em̄ btissima sgo habuit i summo qz oīa reducibilia ad deū reduxit. ipa em̄ ē mulier q̄ tria sata. i. corp^o animā z diuinitatē cōiūxit. Mat. xij. p qđ naturā in p̄mū imo sup primū statū institutionis reduxit. Itē ipa ē mulier que lucernā accēdit p quā dragima decima inuēta fuit Luce. xv. Tercia pprietas ē actiuū qđ vt dicit cōmētator ē vt fm deū incedāt. hāc autē btissimā virgo habuit in summo. qm̄ maxime fm deū ascēdit z incedit z etiā dei formissimos act^o habuit. z in summo actu ipsuz singulariter imitata fuit quādo ipsuz quē de^o ante deū genuit ipm etiā deū z hoīez generauit. Quarta pprietas ē exēplatiuū. qđ ē fm cōmētatorē vt fm suū exēplū h̄ faciāt. hāc etiā plenissime habuit. qz oībz recreādis speculū z stella maris z exēplar extitit z doctrix discipline dei oīa illustrauit. Patz ḡ qliter beata sgo oēs pprietas cherubin i summo habuit.

seraphin supre
m^o omniū.
octo pprietas

Sto sunt pprietas. qm̄ p̄ma ē mobile. secūda ē incessabile. terciā calidū. quarta acutū. quinta supferuidū. sexta intentā. septima intīma. octana inflexibilis. Quas pprietas exponit cōmētator sic. Prima ē igit pprietas dilectionis qđ ē vita. Hāc habuit beata sgo in summo. Ipsa em̄ de sua charitate meruit de cōgruo sibi viuere vita summe gloriosa. Et qz ipa fuerit p̄ncipiū vite in create z oībz nobis cā vite eterne. Itē si vita ē effectus dilectionis igit cum in ipsa inproporcionabiliter sit dilectio in ea impro porcionabilis erit vita.

p̄ma pprietas.

De seraphin. fo. xcij

Secūda pprietas ē incessabile. et ē incessabile charitas q̄a ē ppetuū sc̄da pprietas.
Incessabilitatē charitatis habuit ī summo sup seraphin b̄tissima s̄go. magis ē em̄ incessabile q̄d nō cessat nec potest cessare q̄z quod nō cessat aliquādo tamē cessauit. Itē magis ē incessabile quod nō cessat et nō potest cessare q̄z quod nō cessat et nō potest cessare mō. s̄z tamē aliquādo potuit cessare. s̄z charitas angeloz seraphin potuit aliquādo cessare. summ̄ em̄ de illo ordine cessauit quādo cecidit. et similit̄er alij potuerūt tūc sicut ille. S̄z charitas b̄tissime s̄ginis nūq̄ potuit cessare. q̄ magis fuit incessabile. igit̄ excellit seraphin in incessabili charitate. **M**inor p̄z p̄ h̄ q̄ nō potest cessare nisi p̄ peccatū mortale. S̄z ip̄a nūq̄ mortaliter peccare potuit. in vtero em̄ null̄ p̄t peccare mortaliter. ip̄a adhuc in vtero matris sanctificata fuit extra peccata cōfirmata. et sic potuit nunq̄ charitatē amittere. Seraphin autē amittere potuit. igit̄ excellit illos in hoc q̄d ē incessabile. **T**ercia pprietas calidū ē. et ē dilectio calidū quia sopita. s̄z h̄ac habuit beatissim̄ maḡgo sup seraphin. alijs em̄ paribz fortior ē s̄tus q̄ tantūde opaf cū resistētia cōtrarij q̄z illa q̄ sine resistētia. vñ maior ē s̄tus q̄ sopitū facit in strepitu q̄z que facit sopitū in silētio et q̄ete. igit̄ cū b̄tissima s̄go sopita fuerit et oīno trāquilla in tumultu tribulatiōis et strepitu p̄secutionū et p̄tationū hui⁹ mūdi magis fuit sopita q̄z seraphin extra h̄mōi strepitū et tumultū cōstituti. sic q̄ maior ē violentia q̄ cogit hoīem in strepitu dormire q̄z q̄ in quiete. **Q**uarta pprietas ē acutū. Et dicit cōmētor acutū q̄d ē sapiētie. In hac excellit b̄tissima s̄go seraphin. vt p̄z sup̄ in pluribz locis de ipsi⁹ sapiētia. **S̄. dicit Aug⁹.** Th̄us⁹ ē in maria. q̄ oēs thesauri sapiētie et sciētie dei in maria sunt. **Q** Itē vnctio seraphin docet de oibz nec̄ys ad salutē. vnctio dñe nostre dat oīa necessaria ad salutē. Itē participat sapiāz creatā accidētaliter. ip̄a ē mater sapiētie increate essentialiter. **Q**uinta pprietas est superuidū. q̄d ē vt dicit cōmētor. dū em̄ p̄ vim amoris extollit sup̄ p̄ se vim amoris expellit a se. h̄ac etiā b̄tissima s̄go habuit in summo. **U**idi em̄ speciosaz sic colubā ascēdentē p̄ cōtēplationē desuper riuos aquaz. id ē sup̄ oēs choros angeloz. et nardus ei⁹ charitatis ac hūilitati introiuit in cubiculū regis et reduxit reḡs filiū de domo patris. Itē spirit⁹ eleuat sursum. s̄z ip̄porcionabilr alijs habuit spiritū sanctū. q̄ ip̄porcionabilr alijs habuit cor sursum. **Q** Itē vbi est thesaurus tuus ibi est et cor tuum. **M**at̄. v. sed ipsa p̄e omnibus maximum et thesaurum habuit sursum. igit̄ maxime fuit ipsius cor sursum. Itē ipsa futinax ime expulsa a se. q̄z totaliter se deo dederat corpore et aiatco plena erat. ita d̄ nec corp⁹ nec aīa pl⁹ gr̄e fm̄ statū p̄ tpe recipe poterāt. q̄d em̄ hō h̄z gr̄e q̄d de ea nō accepit. q̄ q̄to pl⁹ h̄z gratie tāto min⁹ habet de se. igit̄ que plena gratie fuit tota de se ex

nota casuz pri-
mi āgeli.

4

5

De eo q̄ ē regina misericordie

6 pulla fuit. Sexta pprietas ē intēta qd̄ ē fm̄ cōmentatorē ire in ip̄m
Hāc etiā bñssima h̄go habuit in summo. q̄a intima cordis ei⁹ pene
trauit. ⁊ de viscerib⁹ misericōdie sue intimis filiū de intimo corde patriā
extraxit. ⁊ infinitā imensitatē misericōdie ipsius intime ⁊ pfundissime in
tīmavit. ⁊ om̄es diuitias ei⁹ misericōdie effudit. ⁊ in sanctuarijs dei habi
7 tās sapiētā a seculis absconditā carne indutā patefecit. Septima p
prietas ē intima qd̄ vt dicit cōmentator ē q̄ ad exteriores nō effluat.
Qd̄ etiā eā in summo ip̄a habuit sup seraphim p̄z. illi em̄ nō effluxe
rūt descēdendo. s̄z nō ascēderūt. ista autē deorsum nō fluxit immo
8 cōtra naturā sursum fluxit. et oēs qui deflexerūt sursum traxit. Octa
ua pprietas ē inflexibile. qd̄ ē vt dicit cōmentator vt ad alia negocia
extra ipsuz nō diuertat. hāc quoq̄ habuit sup seraphim. illi em̄ tm̄
ab illo tpe q̄ hoc acceperāt nō diuenerūt. ip̄a autē nunq̄ diuertit ab
ip̄o. s̄z oīa vertit ad ipsuz. Et totū mūdū in ipsum cōuertit. Itē alijs
accipiūt aliquid ab alijs vñ se ad deū cōuertūt. ip̄a autē sola habuit
in solo filio vñ nūq̄ diuertit ab ip̄o. Ex his p̄z quō beatissima h̄go
alie pp̄tates. oēs pp̄tates om̄iū angeloz habuit in summo. Itē. Bern. qual
ponit a bern. dā quibusdā alijs assignat pp̄tates dicēs. q̄ virtutū ē miracula
facere. potestati cōtrarias potestates coercere. p̄ncipatū regnā mu
tare ⁊ ministrare. Nec om̄ia in beatissima h̄gine fuerūt in summo. q̄a
maria fecit mi- om̄iū miraculoz miraculosissimū fecit cū deū ⁊ hominē genuit. po
raculosissimū. testates coercuit cū regnū dyaboli destruxit. ⁊ eū in inferno ligauit. re
maria ē āgel⁹. gna mutauit cū oēs in regno celozū transduxit. Est igit̄ beatissima h̄/
go angel⁹ in gratie inuentione. archangel⁹ in dei generatione. p̄m
ceps in p̄ncipiū subiēctione. potestas in supnaturalij opatione. virt⁹
in dei formissimoz actū p̄fectione. diuinationes in creature supposi
tiōe. thron⁹ in dei corporali receptione. cherubin in om̄iū secretoz sa
secretissima cognicōe. seraphim in summa sup oēs dilectione. Patet
igit̄ qualiter beatissima h̄go oēs pp̄tates om̄iū angeloz habēs ⁊
sup hierarchias oēs ē exaltata. ita q̄ singuloz om̄iū oēs pp̄tata
tes ⁊ dona ipsa vniuersalit̄ ⁊ singulariter in summo possedit vniuersa
Ultimo q̄rit de illo p̄uilegio qd̄ ē regia misericōdie de q̄ Querit vtz
q̄ nō Maiori em̄ dignitati uenit dign⁹ nō. s̄z sūme dignitati cō
uenit dignissimū nō. s̄z dignitas in quā exaltata ē ē sūma dignitas
Itē illa uenit ei dignissimū nō. dignissimū at nō creature ē m̄
dei fm̄ illū statū dz mat̄ dei appellari. Itē ip̄a ē exaltata ad summū
2 statū glorie. igitur potius diceret̄ regina glorie. Itē a digniori fi
3 unt denominationes. sed dignissimum est gloria ergo ipsa est regina
4 glorie. Itē quod nobiliori ⁊ digniori est similis hoc est digni

Rō prima

De eo qd dicitur regina misericordie Fo. xciiij.

us et nobilitas. scilicet nomen nobilissimum et dignissimum est rex glorie. quia ipsa sicut
debet dici regina glorie. ¶ Item ab eodem regno a quo filius suus dicitur rex ip-
sa dicitur regine. sicut a fratria dicitur rex fracie et regina fracie. scilicet filius dicitur rex
glorie. quia ipsa regina glorie. ¶ Item ubicumque non est miseria non est misericordia.
vnde glose aliqui dicunt. quod in celo non est misericordia. scilicet ipsa est regina
celorum. quia ipsa non est regina misericordie. ¶ Item secundum statum illum ipsa est super
omnes hierarchias. quod videtur quod debeat dici regina celorum. ¶ Item gloria tantum
est in celo. misericordia tantum proprie in mundo. gratia autem ceteris est in celo et
in terra iuxta illud. gratiam pro gratia. quod dicitur dici regina gratie. ¶ Item impator
est super reges et imperatrix super reginas. quod deberet imperatrix misericordie
nominari. ¶ Item in ordinibus angelorum superiores denominantur a superioribus
et dignioribus donis. scilicet summum ac nobilissimum donum est charitas. quia ipsa
debet regina charitatis nuncupari. ¶ Item filius deus pacis dicitur et dile-
ctionis. quia ipsa regina pacis et dilectionis. ¶ Item seraphim denotat in cha-
ritate. scilicet ipsa est superior seraphim. quia ipsa dicitur a superiori denotari. scilicet nihil est
superius charitate nisi deus. quia ipsa deberet a deo denotari. quia ipsa deberet a
deo dici dea misericordie. ¶ Item filius dicitur rex regum et dominus dominantium. quod
ipsa dicitur regina reginarum et domina dominarum. ¶ Item filius dicitur deus deorum. quia ipsa
dicitur dea deorum. ¶ Item Dionysius de divinis nominibus inueniens autem quod et deos eloquia
vocant. non tamen supercelestes essentias. scilicet apud nos amicissimos dei et mi-
rabiles viros. Et infra. Et vltimè quicumque virtus vltimè ouertit et in di-
uinas illuminatões incessanter extendit secundum virtutem diuinam imitatio-
ne et diuina inuocatõe digna effecta est. Cuius gratia homo sit dei amicissi-
ma et ad diuinas illuminatões omnibus alijs creaturis inproportionabili-
plus extensa. ipsa potissime vocabitur dea deorum. ¶ Contra hec opponitur
in hunc modum. gloria et gratia et iusticia pro se tantum dicuntur collationem boni. mise-
ricordia autem et collationem boni et ablationem mali pro se. quod plus comprehendit
et in amplius se extendit regnum misericordie quam regnum glorie. gratie vel iusti-
cie. Sed ab ampliori potetia et maiori est dignitas maior et denotatio. quod
brillissima homo dicitur dici regina misericordie a summa dignitate. ¶ Item
gloria tantum proprie est in celo et non in terra nec in purgatorio nec in inferno
misericordia autem est in celo et in terra et in purgatorio et in inferno. quod ma-
ximè est regnum misericordie. quod maxima regina dicitur dici regina miseri-
cordie. ¶ Item quicquid est superius superiore est superius inferiore. scilicet misericordia est
super omnia opera dei. et regina misericordie super misericordiam. quod regina misericordie deter-
minat positõem super omnia. scilicet illa proprie uenit brillissime homini. quod proprie
et hoc est regina misericordie. ¶ Item ipsa est super patrimonium et proprietatem sui si-
lii. scilicet hec est misericordia. proprium est enim dei misereri. quod proprie est regina misericordie.
¶ Item ysaia xviii. Ego autem considerabo in loco meo glorioso. quod locus est mi-
sericordia ut dicitur glo. Sed proprius locus regis est regnum. quod misericordia est re-
gnum regis et regine. Sed proprie dicitur rex et regina misericordie cuius est regnum

Contra.
Rō p^a.

De eo q̄ dicitur regina misericordie

misericordie sicut rex vel regina francie dicitur cuius est regnū francie. ergo beatissima virgo proprie dicitur regina misericordie cuius est regnum misericordie. ¶ Item omnis qui est in regno dei est in misericordia. sed nō omnis qui est in regno est in gloria vel in gratia vel in iusticia. ergo sola misericordia comprehendit totum regnum. ergo regina sup totum regnum potissime dicitur regina misericordie.

7 ¶ Item regnum glorie est regnum misericordie. sed nō uertitur. ergo regnum misericordie comune est. ¶ plectitur em̄ utriq̄. ergo vniuersalis regina potissime dicitur regina misericordie. ¶ Item illa proprie dicitur regina francie q̄ dicitur s̄e et iure esset om̄ q̄ sunt in francia. s̄ beatissima s̄e et iure et proprie ē dicitur om̄ q̄ sunt in misericordia dei. ¶ p̄p̄rie est regina misericordie. ¶ Item si obliqua q̄ est misericordie destrueretur transitue vere et proprie dicitur regina misericordie. ipa em̄ ē cā totius misericordie. ¶ Item si destruitur transitue sensus erit. ipa ē regina misericordie. i. ipa misericordia. s̄ adhuc dicitur s̄e regina misericordie. ipa em̄ ē regina q̄ ē misericordia. vñ et Hester q̄ ē i figura bte s̄ginis alio noie edissa vocat qd̄ ē interpretatū misericordia Hester. ij. Itē ysa. xvi. Et p̄parabit in misericordia soliu eius. ¶ Soliu proprie ē in proprio loco regni. q̄ misericordia ē proprius locus regni. ¶ In vtero bte s̄ginis s̄e et proprie requeit et collocata fuit tota diuinitas et hūanitas ipi p̄ sp̄m̄ sanctū p̄parato. q̄ ipa proprius locus fuit regni. q̄ ipa fuit misericordia. et cū hoc nō in merito regina misericordie. qz ipa seipam p̄fecte possidēdo sp̄ bñ rexit. nam ab ipa nunq̄ aliqd̄ indirectum p̄cessit. ¶ Item Dionysius de diuinis nomi. Regnū est omnis finis et ornatu legis et ordinis distributio. Sed hec omnia proprie cōueniunt misericordie. igitur ei proprie cōueniet ratio regni. finis distributio sup iusticiam fin misericordie est. qz exules facit reges. ornatu quia deformissimos peccatores facit angelos pulcherrimos. legis. quia gratis dat dona charitatis. et pro illa regnu ordinis. quia limus super angelos terra sup celum. Habet itaq̄ misericordia proprietates regni proprie. igitur ipa est proprie regnum regis. ergo et beatissima virgo dicitur regina misericordie. ¶ Has ratōnes cōcedimus dicentes qd̄ propriissimū nomē quod beatissime virgini fin suam dignitatem summā debetur est regina misericordie et plus proprie q̄ imperatrix. hoc em̄ nomē magis est nomen timoris et rigoris.

Regina Regina autē plus est nomē prouidentie et equitatis. vnde etiam credo nusq̄ deum in biblia expresse nominari imperatorem sed regem. hoc em̄ est nomen maiestatis. Item magis proprie dicitur regina misericordie q̄ domina dominaz. vel regina dominaz. vel dea deorum. Nec oia iportat dignitatē et excellētā respectu maioris et minoris. s̄ misericordia vniuersalē potestatē respectu maior et minor. si em̄ dicitur

De priuilegi. sufficiē. ffo. xciiij

ceretur dea dearum nō videretur esse dea vel regina peccatorū vel demonū. Item nec dicitur proprie regina pacis et dilectionis. quia nec hoc est omnibus sui regni vniuersale. Item melius dicitur regina misericordie q̄ regina potentie vel sapientie. In sapientia em̄ intelligitur potentia et nō eōuerso. In misericordia sapientia et potentia et non eōuerso. Unde misericordia illa om̄ia tria claudit in se. vnde regina misericordie est regina potētie et sapientie et nō eōuerso. Quod autē potius dicatur regina misericordie q̄ regina iusticie vel gratie vel glorie patz per contraria obiecta. ¶ De sufficiētia priuilegioz

¶ Post hec de priuilegioz sufficiētia. quia videtur q̄ possint esse plura q̄ dicta sunt. Primū em̄ inter dicta fuit q̄ nunq̄ peccauit. quare igitur simili nō habuit vnū respectu ignorantie vel pene. sicut vnū habuit respectu culpe. maxime cum vtrūq̄ illorum nō fuerit in statu innocētie. et videatur vtriusq̄ opposita ad innocētiam a culpa p̄tinere. Secundū priuilegiū fuit. q̄ non potuit peccare. ¶ Querit ḡ quare simili nō habuerit vnū priuilegiū respectu pene. vt q̄ nō posset peccare nō posset puniri. cū tñ ois pena sit p̄ culpa. ḡ vbi nulla culpa nulla posset eē pena. Tercium priuilegiū fuit q̄ qlibet motu merebat. Querit ḡ quare nō habuerit priuilegiū vt silr fruere sicut sp̄d̄ns iesus xps q̄ simplr vnū fuit carni mortali. Quartū priuilegiū fuit puritas in summo. cū ḡ triplex sit act⁹ hierarchie. purgare illuminare et p̄ficere. et beatissima ḡgo habuit priuilegiū respectu purgationis. ḡ debuit habere alia duo. vnū respectu illuminatōis. aliud respectu p̄fectōis. Quintū fuit ḡgo ḡginū. cū autē beatissima fuerit et ḡgo et mater et coniugata et viduata. et habuerit vnū priuilegiū respectu ḡginū. Videt q̄ debuit alia tria habere respectu coniugataz matz et viduaz. Sextum priuilegiū fuit mater dei. et constat q̄ simili fuit filia dei et sponsa dei et multa cōsimilia. igitur respectu eorum debuit habere priuilegia multa. Septimū fuit mater oim. q̄re silr nō habuit priuilegiū vnū q̄ esset soror et filia oim vel saltē q̄ eēt d̄na oim. Octauū priuilegiū fuit stella maris. illud habuit beatissima virgo respectu maris pro priuilegio. igitur et aliud debuit habere respectu ignis et vnū respectu aeris. et vnum respectu terre. Nonum priuilegium fuit porta celi. si respectu porte habuit vnum priuilegium. igitur eadem ratione respectu fundamēti vel parietū deberet habere vnū priuilegiū. vt dicatur lapis angularis vel aliqd̄ huiusmodi. Decimū priuilegiū fuit passionis cōmunicatio. cum igitur priuilegium habuerit respectu passionis. etiam habebit aliud respectu actōis cum actio sit nobilioz passione. Undecimū priuilegiū fuit exaltatio et sic vnum habuit respectu ardui. ḡ alia duo habebit respectu veri et respectu boni.

Primū priuilegiū

Secundū

Tercium

Quartū

Quintū

Sextū

Septimū

Octauū

Nonū

Decimū

Undecimū

De sufficiētia priuilegioꝝ

**Duodecimū
Aliud fuit.**

Duodecimū fuit regina misericōdie. q̄re nō vnū respectu potētie v'l sapiētie q̄ misericōdia sunt p̄ora. Itē vnū aliud fuit ab alijs oibꝫ qd̄ erat mater z filia qd̄ nō ē determinatū inter alia. Itē vnū videt q̄ nō habuit stutes p̄ modū patrie. Itē vnū priuilegiū videt q̄ potuit mereri et nō demereri. Itē somitis extinctio. Itē q̄ p̄cepit sine libidine. Itē q̄ portauit sine grauedine. Itē q̄ peperit sine dolore. hec sunt multa priuilegia. q̄ habuit plura q̄ p̄dicta. Itē sup̄ius demonstratū ē q̄ nullū habuit ignorantiā. qd̄ ē etiā vnū priuilegiū br̄issime s̄ginis.

**Sufficiētia
priuilegioꝝ**

Sufficiētia priuilegioꝝ sumit in hūc modū. Priuilegiū vel est p̄tra malū vel ad bonū. Si p̄tra malū. vel p̄tra malū culpe vel pene. Si pene. vel pena ē p̄ns vel futura. Auferre at̄ pena p̄sentē nō ē priuilegiū s̄z nocumentū. q̄ illa ē meritoria. Itē futura auferre nō est priuilegiū. q̄ h̄ ē cōe pluriū z oim̄ martyꝝ z oim̄ paruuloꝝ z alioꝝ multoꝝ p̄fectoꝝ tā innocentū q̄ penitentū. q̄ oēs post illā vitā non sustinet aliquā penā. Si q̄ ē p̄tra malū culpe vel ē culpa actualis v'l originalis. Si actual. sic ē p̄ctū q̄tū ad actū. z sic ē q̄ nūq̄ peccauit nec potuit peccare. Si at̄ ē originalis. sic ē q̄ nō solū nūq̄ peccauit s̄z nō potuit peccare. Si ē priuilegiū ad bonū. vel ē ad bonū meriti v'l ad bonū p̄mij. Si meriti vel ē habit⁹ vel actus vel passio. Si habitus vel est corpis vel aie. Si corpis vel in se vel ad deū vel ad p̄imum in se. sic ē s̄go mater. ad deū. sic ē mater dei. si ad p̄imū sic ē s̄go virginiū. Si at̄ ē habitus aie vel ē intellect⁹ vel affectus. Si intellectus sic ē nullius ignorātia. Si affectus vel ad deū vel ad p̄imū. Si ad deū sic ē puritas in summo. si ad p̄imū. sic ē mater oim̄. Si aut̄ est actus vel in se vel ad p̄imū. Si in se sic ql̄bet motu merebat. Si ad p̄imū. vel ē exemplū. z sic ē stella maris. vel ad auxiliū sic ē porta celi. Si at̄ ē passio sic ē passionis cōicatio. Si at̄ p̄inet ad p̄mij vel h̄ q̄tū ad re. z sic ē sup̄ oēs creaturas exaltatio. vel q̄tū ad nomē et sic ē regina misericōdie. Et sic in vniuerso sunt quattuordecim priuilegia br̄issime s̄ginis. Primū ē q̄ nūq̄ peccauit. scdm̄ ē q̄ peccare nō potuit. terciū q̄ fuit mater z s̄go. q̄tū q̄ ē mater dei. q̄ntū q̄ ē s̄go virginiū. sextū q̄ nullū ignorātie. septimū q̄ ē puritas i summo. octauū q̄ ē mater oim̄. nonū q̄ est ql̄bet motu mereri. decimū q̄ ē stella maris. vndecimū q̄ ē porta celi. duodecimū q̄ ē passionis cōicatio. tredecimū q̄ ē sup̄ oēs creaturas exaltatio. quattuordecimū q̄ ē regina misericōdie. ¶ Si q̄ sunt. xiiij. priuilegia br̄issime s̄ginis. qd̄ ē igit̄ qd̄ Ioānes vult cū d̄t in Apoc. q̄ vidit mulierē amictā sole. z in capite ei⁹ coronā duodecim stellaz. z oēs q̄si exponūt z p̄dicāt de duodecim priuilegijs br̄issime s̄ginis. ¶ Ad h̄ r̄ndem⁹ q̄ sicut articuli vno mō sunt duodecim. alio mō sunt. xiiij. sic est in p̄posito. p̄nt em̄ reduci xiiij. ad duodecim. ad summā em̄ puritatē q̄ sub deo p̄t intelligi r̄

quattuordecim priuilegia s̄ginis

Extra

R̄

De solutione obiectarū sfo. xcv.

ducit immunitas peccati et impossibilitas peccandi. quod est summa pro
pinqnatio ad puritatem dei. et ideo ad puritatem in summo reducuntur
duo prima. et sic quatuordecim privilegia fiunt duodecim vasa in
corona Apoc.

His vultis respondem⁹ ad obiecta. Quod igit obijcit de fomitis
extinctione. dicim⁹ quod illud claudit in se puritas in summo

Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via.

Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via.

Nutrix est q̄si mater media. maria fuit nutrix. filia dei vel sp̄sa

privilegiuz dat respectu maris

Et sic respondem⁹ ad obiecta. Quod igit obijcit de fomitis extinctione. dicim⁹ quod illud claudit in se puritas in summo. Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via. Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via. Nutrix est q̄si mater media. maria fuit nutrix. filia dei vel sp̄sa. privilegiuz dat respectu maris.

Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via.

Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via.

Nutrix est q̄si mater media. maria fuit nutrix. filia dei vel sp̄sa.

privilegiuz dat respectu maris

Et sic respondem⁹ ad obiecta. Quod igit obijcit de fomitis extinctione. dicim⁹ quod illud claudit in se puritas in summo. Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via. Querit. Solo. mē marie non fuit sgo. fuit in via. Nutrix est q̄si mater media. maria fuit nutrix. filia dei vel sp̄sa. privilegiuz dat respectu maris.

De varia plenitudine grē

nis sunt duodecim et non plura vel pauciora.

Iam igitur ostensum est sufficienter qualiter beatissima homo gratia plena fuerit. Primo quia omnes gratias generales et speciales omnium creaturarum in summo habuit. Secundo quia illas gratias habuit a quo omnis vacua fuerit creatura. Tercio quia sua gratia tanta fuit quod pura creatura maioris gratie capax non fuit. Quarto quod gratiam increatam totam in se continuit. et sic per omnem modum gratia plena fuit. fuit etiam ista plenitudo secundum omnem plenitudinis rationem plenitudo perfectissima. Est enim plenitudo alia dativa et non receptiva. quia soli deo convenit ut dictum est superius. Alia est receptiva et hec est triplex. Quedam enim receptiva et dativa et non retentiva. et hec est plenitudo canalis. Et sic beatissima homo plena est gratia omnium quantum est ad numerum gratiarum. que omnes ad numerum transeunt per ipsius manum. unde Ecclesiasticus. xxiiij. Ego quasi aqueductus exiui de paradiso dei. hoc est de deliciis misericordiarum dei. ¶ Item Bernardus. Diu defecerunt flueta gratiarum. quia nondum venerat aqueductus. Et ille aqueductus est mirabilis. quia per ipsius defluit omnes aque gratiarum deorsum. et iterum per eundem defluit sursum. Unde Sapientia. viij. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa. et innumera honorabilis honestas per manum illius. Et sic ad locum unde exierunt flumina revertuntur Ecclesiasticus. i. ¶ Est autem secunda plenitudo receptiva et retentiva et non dativa. Et hec plenitudo vasis. Et secundum hanc plenitudinem plena fuit omnibus gratiis creatis secundum speciem. quia omnes in specie in summo habuit et nunquam amisit. et preterea gratia increata quam totam simul accepit et mensibus non in se clausit. fuit igitur non solum vas sed etiam erat illud vas admirabile operum excelsum ut dicitur Ecclesiasticus. xliij. Mirabile enim erat vas quod maius se ipso contineret. et hoc est ipsa beatissima de qua canit ecclesia. homo dei generatrix quem totum non capit orbis in tua se clausit viscera factus homo. ¶ Item vas est admirabile quod vinum et aquam sine interstitio et tamen sine coniunctione contineret. Et vas istud fuit beatissima virgo que deitatis vinum et a quam humanitatis simul continuit sine mixture confusionis naturarum vel proprietatum. non enim mixture passus neque divisionem. ¶ Item vas est admirabile quod manes clausum omnia in se reciperet clausum iterum effunderet. illud autem sanctissimum vas est beatissima homo que dominum concepit. homo peperit et post partum homo permansit. unde fuit ortus conclusus. fons signatus. Laticorundem quarto. fuit etiam porta clausa Ezechielis. s. xliij. per quam rex solus ingrediebatur et egrediebatur. ¶ Et est plenitudo receptiva dativa retentiva et hec est plenitudo fontis que est plenus et tamen effluit. Hac plenitudine plena fuit etiam beata homo a qua continue effluit gratia. et tamen ipsa semper est plena gratia. unde ipsa est parvus fons qui crevit in fluvium maximum et in aquas plurimas reducit dicitur Hester. xvi. Ex fonte enim huius plene plenitudinis profuit omnis plenitudo humani generis. Ex hac enim venit nobis precium redemptionis. aqua ablutionis. panis refectiois. medicina cu

plenitudo canalis.

plenitudo vasis

vas admirabile

plenitudo fontis.

De varia pleni. gratie. ffo. cxi.

rationis. arma expugnatiois. pmiu remuneratiois ¶ Preciu redem pciu redemptiois
ptionis. fm h e ipa sacculus pecunie de q. Prouerbioz. vii. in q oes
thesauri scie z sapie dei sunt absconditi. que secu tulit beat vir q no a
bijt in cocilio impioz. tulit dico in ipsi? hginis assumptioe. z reuer
surus in dei plene lune id e in summatione ecclesie. De h pocio dicit
Prouerb. vi. Muliere forte qs inueniet. pcul z de vltimis finibo p
ciu ei. id e inuictoris. Dicit glo. De vltimis. i. de extrema humilitate
brissime hginis. vl de vltimis id e de diuisione dei z hois q sunt duo
vltimi fines. Attingit em a fine vsq ad fine fortiter z disponit oia
suauiter Sapie. vii. illud pciu fuit in die annuiciationis comassatus
in die passionis psolutu. Sz miseri iudei pciu nostz cogitauerut re
pellere. quis em esset aux terre illi. i. brissime hginis optimu. tamē
ipi no cognouerut. qa ipi no crediderut ipsuz deu ee. z qd fuit auruz
mudissimu crediderut ee cupru. z mel suspicati sunt esse fel. vn et oi
mo q pbat aliq pecunia pbauerut ipz z examinauerut ipsuz p igne
ps. Igneme examinasti. Sz sic nec inuenerut aliqd de scoria vn z no
e inuicta in me iniquitas. Preterea etiā numerauerut. ps. Dinume
rauerut oia ossa mea insup in statera cruc librauerut. vn cata Sta
tera facta est corporis. Et sic effluxit pciu redemptionis. z sic etiā ef
fluxit nob aq ablutiois. ipa e em fos patēs de q in Zach. xiiij. Erit fos
patēs domui. dauid i ablutioe pectorz z mēstrate. z erit fos ortoz
pute aquaz viuētū. Et fons iste pfigurat fuit. ij. Regū. qn dauid
dixit. Si qs daret poculu mihi aq de cisterna q e i bethlee iuxta por
ta. Beatissima hgo e fons qtu ad comunia bnificia q exhibuit oib
pute qtu ad speciale deuotione qua dat suis specialib. cisterna ve
ro inqtu ab ipa fluit refectio pctorib. q cisterna e iuxta portam. qz
vult omis satiare Un clamat in Eccl. xxiij. Trāsite ad me omis q co
cupiscitis me z a generatioib meis adimplemi Aqua cisterne hui e
xps q e fons vite salies in vita eterna Joh. iij. Hac aqua multu desi
derauit dauid. i. popul iudaic. vn clamat Isa. xliij. Egeni z paupes
qrut aqs z no sunt. Job. Ossa mea p caumate aruerut. Et ps Ani
ma mea sicut terra sine aqua tibi. Et dñs tuc dedit moyli psiliu Nu
meri. xx. Loquimini inquit ad petram. i. ad beatam virginem du
ram contra tribulationem. grauem contra instabilitatem. frigidam
contra libidinem. et ipsa dabit nobis aquas ¶ Et tunc aperuit eis
thesaurum suum fontem aque viue de cisterna in bethleem. ¶ Et
hanc aquam tulerunt tres fortes. fides charitas et humilitas vir
ginis. fides per quam sancti vicerunt regna fortis est quia montes
transfert Charitas fortis e qz vt mors dilectio. dura sic inferus cum
latio: lampades eius zc. Lanticorum vltimo. Humilitas fortis
quia solo odore regem de accubitu suo est id de palacio patris.

Judei miseri

Aq ablutiois

Est fons pute cisterna

Tres fortes. tulerut aqua

De recapitulatione graciaru.

B

**Dñs egressus ē
D maria.**

**Beneficiū crea-
tionis**

**quatuor flumina
panis refectōis.**

traxit ad vbera matris. Sz qd fecit dauid id ē popul⁹ iudaicus de
aqua ista. Postqz venit nō bibit sz libauit in cruce. Sed certe illa li-
batio nostra fuit ablutio. Ipse em̄ dilexit nos z lauit nos a peccatis
nostris in sanguine suo. Iste etiā pute⁹ figurat p̄ illud de q̄ cātāt filij
Israhel Numeri. ij. Ascēdat pute⁹. dicit ibi q̄ illū puteū foderāt vl'
fecerāt p̄ncipes z duces in decreto legis z i baculis suis. Verū est q̄
p̄ncipes. id ē patriarche. z duces. id ē p̄phete cū ip̄o legislatore moy-
se multū diu foderūt istū puteū. desiderādo. orādo. p̄figurādo. p̄phe-
tādo. sz Mathe⁹ noui testamēti fossor fodere sciuit. Liber inqt̄ gene-
rationis iesu xpi zc. z infra. viz marie de q̄ natus ē iesus q̄ vocat̄ xps
Ecce vena vite. Iste tetigit rectā venā. q̄a vt dicit̄ in Job. xxvij. Ha-
bet argētū venarū suarū principia. Et illud p̄ncipiū tetigit hic ma-
the⁹. ip̄a em̄ ptulit nobis fontē vite. sic optime figurat̄ in Gen. ij. vbi
legit̄ q̄ flum⁹ egrediebāt de paradiso voluptatis z diuīdebat̄ in quatuor
flumina. qz de beata v̄gine egressus ē dñs qui effluit in nobis illa q̄/
tuor maxima beneficia a quib⁹ deriuant̄ oīa alia beneficia. scz genera-
tionis. recreationis. iustificacionis z glorificacionis Et bñ dicunt̄ flumina
hec beneficia. qz cōtulerūt nobis quatuor que solēt flumina ma-
gna portare ciuitatib⁹ p̄ q̄s fluūt. flumē em̄ necessaria apportat. sup
flua deportat. sordes abluīt. sitim extinguit Beneficiū igit̄ creationis
oīa necessaria apportat recreationis oīa detulit supflua. tūc em̄ hirc⁹
emissarius ppli pctā detulit in desertū sicut dicit̄ Leuit⁹ xvi. nihil em̄
supflūū nisi peccatū. Beneficiū iustificacionis oīa immūda abluīt.
q̄a dñs abluīt sordes filiarū syon in spiritu iudicij z spū ardoris. Isa.
i. ij. Beneficiū glorificacionis omnē sitim extinguit. vsqz quaqz sitit
oīs anima ad deū fontē viuū. Et hec sitis nūqz hic extinguit. q̄a hic
nō satiat̄ oculus visu nec auris auditu sicut dicit̄. Eccl. i. sz satiabi-
mur cū apparuerit gloria ei⁹. quādo de torrēte glorie ei⁹ potabimus
Nec sunt igit̄ quatuor flumina q̄ nobis profluit̄ ex plenitudine ista sp̄
plena. Profluit nob̄ nihilomin⁹ ex ip̄a panis refectōis. ip̄a ē nauis
illa iustitioris de lōge portās panē suū Prouerbioz vltimo. de longe
dicit̄ q̄a ē panis viu⁹ qui de celo descendit Joh. vi. ad quē inuitabit
nos beata v̄go dicens Prouerbioz vltimo Comedite panē meū z bi-
bite vinū quod miscui vobis. De⁹ trinitas aquā scz hūanitatē suā
vino caritatis miscuit. h̄ em̄ fecit cū hūanā naturā diuine vnīuit. sed
br̄ssima v̄go miscuit qm̄ credidit z p̄sensit. Panē qz istū ip̄a p̄fecit
nobis. ip̄a em̄ illa mulier euāgelica Mathe. xij. q̄ tria sata id ē corp⁹
christi z animā z diuinitatē cōiunxit. fermētū autē in hac cōfectiōe
fuit fides v̄ginis vera. q̄a quē celi capere nō poterāt zc. Istū panē pe-
tierūt paruuli z nō erat qui frāgere t̄ eis Trenoꝝ. iij. Quā fractionē
petebat Isa. xlviij. frange esurienti panē tuū. Unde fuit verū q̄ pa-

De plenitudine grē fo. xcviij.

nis iste pistus fuit in incarnatōne. s; factus in passione qñ misit cri-
stallū suū sicut buccellas. Alia trāslatio h; sicut frustū panis. **Nota**
sic ē cristallū suū. i. clarissimā aiām suā ad lymbū sicut frustū panis
diuisim a pane. i. corpe qd latuit in sepulchro cū q̄ vnita fuit iteger
hō panis viuis q̄ de celo descēdit. ¶ Effluxit etiā ab hac plenitudine **Medicina cu**
medicina curatōis Eccl. xxvij. Altissim⁹ de terra creauit medicinam ratōnis
Et. xliij. Medicina oīm in festinatōe nebule. hoc ē in xpi carne pu-
rissima festinata et subito recisa et in corpus formata. et hoc nobis ex
ista effluxit plenitudine. Un̄ ipa dē Eccl. xxiiij. Ego qñ flum⁹ dorix
exiui de padyso xci. dorix medicamentū generatōis xps medicamētū
ē q̄ sanat oēs infirmitates nostras et oīs generatōis. ¶ Accepimus **Arma expu**
q̄q; ab hac plenitudine arma expugnatōis s; q̄ uenientia armis cū **gnationis**
medicina. Quē em̄ ab eadē accepim⁹ arma et medicinā hoc optime fi-
guratū ē. iij. Regū. vij. In domo saltus lybani quā edificauit Salo-
mon vt explanat magister in hystoria. Dom⁹ illa in duas pres fuit
distributa. supior fuit pigmētaria in q̄ fuerūt pigmenta et aromata
ad vliuz tēpli. Altera fuit armaria ad tuitōem regis et decorē domus
Lybanus cādida ē brā s; ego q̄ tota cādida tota pulchra int⁹ et extra.
quā domū fecit sibi Salomon. qz sapia edificauit sibi domū. in q̄ fa-
it medicina ptra vulnera pctōz. arma ptra mundū et dyabolū. In
hac at̄ domo dē spūaliter de scutis aureis q̄ fecit Salomon. et qd si-
gnant illa scuta nisi illud scutū qd petit ps. Apphēde arma et scu-
tū et exurge in adiutorū mihi. Et dñs ita fecit. Introibo inquit in
admirabile tabernaculū. qz quē celi cape nō poterāt tuo gremio pta-
listi. Istud tabernaculū intrauit et se armauit et ibi scutū induit bone
volūtatis sue. ipe nūq; in aliq̄ tm̄ ostēdit q̄tū in nobis imo sue boni-
tatis q̄tū in hoc q̄ assumpsit scutū istud et fact⁹ ē lucifer noster. Un̄
notabilr̄ dē coronasti eos. Nec em̄ summa corona hoīs ad alias co-
ronas q̄ et vidit deū ferentē scutū suū. Un̄ q̄ hic vocat scutū in libro
canticoz dyadema appellat̄ Lanticoz. iij. Egredimini filie syon et vi-
dete regem Salomonē in dyademate suo q̄ coronauit eū mater sua
Blo. s; ego maria. Itē alia glosa sup illud. in die respōsatōis. Blo. **Scutū passio**
tpe annūciatōis. Scutū in pugna passionis in q̄q; locis fuit pfo- **nis pforatū qñ**
ratū. Omōi scuti insignia ferebat ille q̄ dicebat. Stigmata dñi no- **q; in locis**
stri iesu xpi in corpe meo porto. Est em̄ magna dignitas militē por-
tare insignia regis. Un̄ Hester. iij. Homo quē rex cupit honorare
debit indui vestimētis regis et debet poni sup equū q̄ ē de sella regis
et accipe regū. dyadema sup caput suū et p̄mus ex p̄ncipib; regis ac
tyrānis regat ei equū et p plateas ciuitatē incedat et dicat et clamet.
Sic honorabit quē rex vult honorare. Dñs igit qñ hoīem honora-
re voluit vestes regales ei induit qñ diuinas pprietates ei cōicauit.

De pilogo qd nob ex illa

et everso veste serui induit qm saccu nostre mortalitatis sibi induit
Un. i. Regu. xvij. Expoliamit se ionathas tunica qua erat indutus
et dedit ea dauid. z reliq vestimenta sua vsqz ad gladiu z arcu vsqz ad
baltheu. Itē sup equu q ē de sella regis posuit hoiem qm corp⁹ humi/
litaris nostre corpi claritatis sue pfigurauit. Itē dyadema regis in ca/
pite hois posuit qm nos reges celoz pstituit. Un Apoca. xix. Ille q
sedebat in equo habuit in capite suo dyademata multa. Multa p
culdubio dyademata habuit q cuilibet hoim vnu dedit. z ipe tñ dya/
demata nostra in capite suo habuit. Quia ni miru in coronā glie sue
cōuertit qd de patrimonio suo tot reges z reginas fecit Un in Apo/
ca. xxij. Seniores mittūt coronas suas añ sedentē in thronu. quia
oēs scī p hūilitatē xpi in hūanitate recognoscūt se eē coronatos Un
et mulier amicta sole coronā stellaz duodecim in capite suo habuit
qz brūssima hgo oēs scōs coronauit. Principes at cū equo p plate/
as ciuitatis nos ducūt qm cū corpib⁹ z aiab⁹ nos ad celestia regna p/
ducūt. Si q est tantus honor militis ferre insignia regis quāto pt
dignius eē regē ferre insignia militis. quāte charitatis ē regi celi reputa/
ri p corona regis qd fert scutu serui scutu fm carnē in dyademate
inquit Canticoz. iij. q coronauit eū mī sua hgo maria. Un hec sin/
gularis mater singulariter filiū coronauit cū eū alia mater sic nō co/
ronauit sz inhonorauit z filiū ire sibi generauit. Sz z ipe filius ecō/
trario solus matrē suā nascēdo coronauit cū ei fecūditatē matris cō/
tulit z ei⁹ hginitatē nō abstulit z eē matrē dei z reginā misericōdie mor/
nascēdo pcessit. Patet q sunt arma z scutu q nos de⁹ coronauit. z
q arma de istal plenitudine accepim⁹. Accipiemus aut z de eadē pre/
miū remuneratōis. vñ ps. filij fructus merces v̄tris. Ben. Ego ero
merces tua magna nimis. Et sic prz qliter ista plenitudo hginis ef/
fluit pfectā z oimodā b̄itudinē hūano generi. ¶ Predicis etiā ad
ijcienda ē alia rō plenitudinis quā etiā stinet in se plenitudo brūssi/
me hginis. z hec ē fm q aliqs loc⁹ d̄r plenus z hoc d̄r dupl̄. Dicat
em̄ aliqn locus hoib⁹ plenus vel aiab⁹. aliqn plenus herbis vl fru/
ctib⁹. Per pmū modū brūssima hgo d̄r plena sicut domus vel ciui/
tas d̄r plena. Un ps. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Sicut le/
tantū oim habitatio ē in tescā dei genitrix. Dicat at brūssima virgo
plena hoib⁹ letantib⁹. ipa em̄ stinet saluat z ambit intra se eē leticie
et oim hoim affectū trahit ad se z oim desiderū q̄erat in se. Un ipa ē
letantiū qd dā speciale regnū celoz. Est aut etiā brūssima hgo plena
sicut locus d̄r plen⁹ fructib⁹ z florib⁹. Un plena est sicut odor agri
pleni cui b̄ndixit d̄ns Ben. xxij. quā plenitudinē floz. herbaruz z
fructuū scantē pfectōem motū virtutū z opationū diuersaz expla/
nare p̄cupiscit z deficit ille q in p̄sona sua p̄t. Sicut cynamomū et

Principes nos
ducunt

M̄ singularis

pmiū remune.

Alia rō pleni.

loc⁹ d̄r plenus
dupl̄

plenitudine venit **Jo. xviii**

balsamū aromatisans ꝛc. Echali. Quasi cedr^o exaltata sum in ly/
bano ꝛc. Est etiā rō plenitudinis quā in se ꝓtinet plenitudo brissi/
me ꝓginis. fm quā aliqs dī plenus spūscō. hāc ḡ habuit brissima ꝓ/
go in summo q̄ spūscō cū patre ꝛ filio plena etiā fuit corpālī vt ꝓ/
te in q̄ plenitudo diuinitatē habuit corpālī. Un̄ vidim^o eā plenam
charitate ꝛ dilectōe. de^o at̄ charitas Johis. i. iō deo plena fuit q̄ cha/
ritate deo plena fuit. ¶ Ex his ḡ manifestū ē q̄liter brissima ꝓgo om̄i
grā. om̄i plenitudine. om̄i rōne plenitudinis ꝛ om̄ibus modis gra/
tia plena fuit.

¶ Sequit̄ dñs tecū

Vides Aut̄ q̄ nō bñ ponat̄ in hoc loco. q̄ vt dī p̄hs Ser. Rō p̄. ¶
mones inq̄rendi sunt fm materiā. ḡ in materia salu/
tatōis nō dīz poni nomē timoris. s̄ dñs ē nomē timoris. iuxta illud
Math. ¶ Si ego sum dñs vbi ē timor meus. ḡ cū hic agat̄ oīno de
amore ꝛ materia amoris nomē timoris hic nō dīz poni s̄ amoris. ꝛ
ita nō debuit dicere dñs tecū. s̄ pater tecū. ¶ Itē cū trinitas tota sit ꝛ
mittens hāc salutatiōem. videt̄ q̄ debuit dicere trinitas tecū. ¶ Item
ille q̄ annūciat̄ vocat̄ emanuel qd̄ ē interpretatū nobiscū de^o. ꝛ illa al/
loquutio facta fuit in ista annūciatiōe. ḡ potissime debuit dicere deus
tecū vel de^o nobiscū. ¶ Itē p̄ hāc annūciatiōem fact^o ē dñs nobiscū. 4
ḡ dicere dīz dñs nobiscū. ¶ Itē dīz eē dñs nobiscū vel cū alio specialī 5
p̄ inhabitantē grāz. s̄ illa appropate spūscō. ḡ debuit dicere s̄z spūscō 6
scō. ḡ dicere debuit spūscō tecū. ¶ Itē modus salutadi dei fuit pax 7
vob. ḡ cū in ista salutaret̄ ex pte dñi debuit dicere pax vobis vl̄ pax
tecū. ¶ Itē Aug^o. in libro ꝓfessionū. Necū eras ꝛ ego tecū nō erā. 8
ḡ dñs ē cū malis ꝛ mali nō sunt cū dño. s̄ tm̄ boni. ḡ cū brissima ꝓ/
go summa sit de nūero bonoz debuit dicere tu cū dño. ¶ Itē cū dñs 9
hic nūciat̄ futur^o in eā p̄ corpālē p̄ntiā. fuit at̄ p̄ corpālē p̄ntiā in ea.
et iste ē ppri^o modus essendi in. ḡ cū brissima ꝓgine fuit ꝛ cū nullo
alio. ḡ cū illū ppriū modū essendi in h̄ deberet expr̄mere debuisset di/
xisse dñs in te. ¶ Itē Hier. scribēs de ista associatiōe de q̄ agit̄ hic dī 10
xxi. Mulier circūdabit vir. S̄z qd̄ circūdat̄ ab alio. illd̄ ē in illo. ḡ
debuit dicere dñs in te ¶ Itē i diuinis vbi ē idēitas nature dī. ego 11
in patre ꝛ p̄ in me ē. ḡ cū h̄ notet̄ associa^o fm eādē naturā in spē de/
buit dicere dñs i te. ¶ Itē dñs absolute dictū poni solet p̄ pte vbi 12
¶ Cōp̄ dñi firmati sunt celi. ḡ cū h̄ notet̄ p̄ntiā corpālīs q̄ nō uenit
p̄ri nō debuit dicere dñs tecū. ¶ Itē q̄rit̄ q̄re nō dī dñs oīpotens vel
dñs exercitūū vel h̄mōi. Itē q̄re nullū ponit̄ vbi Itē dñs dīz quasi
dās minas. h̄ at̄ nulla fuit om̄ina^o s̄ magna ꝓmissio. ḡ male h̄ ponit̄
dñs Itē dñs ip̄ortat̄ respectū ad seruū. h̄re nō dēminat̄ ille respect^o vt
dicet̄ cui^o eēt dñs Itē cū oīs associa^o sit i aliq̄ q̄rit̄ i q̄ sit ista associa^o

Querit

De bñdictione Marie

Si in esse ut sit sensus dñs est tecum. ista associatio uenit oibus. esse em̄ cōueniēs ē ei cū oīb̄o entibus. ḡ in hoc d̄r nihil qđ appro-

R^s ¶ Ad hec dicimus qđ in ista salutatioe p hoc qđ d̄r dñs tecū duo intendunt. Unū ut psona mittētis pprie exp̄mat. alterz ut libez arbitriū bñissime ḡginis ad credendū inclinēt ad p̄sentendū. Ista autē duo p̄fectissime z appropriatissime exp̄mit hoc nomē dñs qđ a potētia ip̄onit. z qđ absolute d̄r soli deo appropriat. alij ḡo dñi z serui s̄z respectiue. ip̄e at absolute est dñs qm̄ dñs est oīm qđ solius dei trinitatis ē ppriū. qđ ē psona mittens in hac salutatioe. z sic psona mittēs pprie notat. Per idē at pprie libez arbitriū gl̄iosissime ḡginis inclināt. qz ad p̄sentendū in mirabilia marie disponit fides. z maxime fides de oīpotētia. qz credit z aduertit deū oīa posse facere. acq̄escit ip̄m posse naturas mutare z naturā ip̄are. Un̄ cū h̄ oīz nouoz nouissimū nūciat bñissime ḡginis ad credendū congruētissime ponit h̄ nomē dñs qđ absolute positū ē oīpotētie dei demonstratū. Quia etiā libez arbitriū bñissime ḡginis facile erat ad credendū paratū nō indignit ex p̄ssiuā insinuatōe oīpotētie cū terroze ut diceret dñs oīpotens uel dñs exercitū. s̄z sufficit qđ leuis annūciatio z qđ obscura potētie expressio. q̄lis p hoc nomē dñs ip̄ortat. Dicat ḡ ei dñs tecū. qđ ei ap̄te dicat nihil tibi credas ip̄ossibile. nihil em̄ credit sibi ip̄ossibile qui scit se dñm in sociū habere. s̄z p̄fidēter oīa possum in eo qđ ē meū. Si em̄ aliqđ duo vnū officii debent opari qđ ip̄edit si vn̄ sit debilis si alter sit adeo fortis ut p se officii ad effectū possit pducere isto etiā nō iuuatē. ¶ Ex his pz solo ad oīa obiecta vsqz ad vltimū qđ q̄situm erat de associatōe. Ad hoc at dicimus qđ hec associatio notat in oīb̄o in genere in q̄b̄ associatio p̄t eē. Est at triplex associatio. in essendo. associatio in patiēdo. associatio in agēdo. Associatio in essendo duplex d̄r. absolute uel respectiue. Si absolute. uel in subali uel in q̄li uel in quāto. Associatio in subali ē identitas. in q̄li similitudo. in quanto eqlitas. Inter deū z bñissimā ḡginē fuit associatio in subali scz hūanitate q̄ fuit uerus hō de hoīe ḡo. fuit etiā in q̄li scz similitudo uolūtatis vni⁹ in utroqz. fuit etiā in quāto. s. eqlis potētia in genere. ip̄a em̄ eiusdē regni regina ē cuius ip̄e ē rex. Itē inter ip̄os p̄t notari identitas in natura. similitudo in forma naturali. eqlitas in p̄tute naturali siue in potētia. Si autē est cōmunio in essendo respectiue. hoc ē duoz ad inuicē uel duoz ad vnum. Si p̄mo mō illa cōmunio fuit hic in summo. qz ip̄a ē mater sua z ip̄e filius eius. Si sc̄do mō tūc ē vl̄ ad vnū tps uel ad vnū locū uel ad vnū sitū uel ad vnū habitū. Sc̄d̄z tps fuit ibi cōio. qz sil̄ ip̄a mater dei z ip̄e sil̄ filius hoīs z econuerso. Sc̄dm̄ locū fuit cōio. ip̄a em̄ eū secū portauit de loco ad locū q̄cum

**Nouissimorū
nouoz nūciat**

**q̄re non dixit
dñs oīpotens
uel exercitū**

So^o obiectoz

**Triplex ē asso
ciatio.**

3

De eo quod dicitur tecum fo. xcix.

quod infra nouem menses inuit. Possumus autem et istas conditiones temporis et loci sub
diuidere. Est enim tempus aduersitatis et tempus prosperitatis. Aduersitatis autem
est duplex vel a seipso vel ab alio. Et sic triplex erit tempus. scilicet tempus proprie
humiliatiois. tempus aliene persecutionis et tempus solatiois. Et in his omnibus
fuit dominus cum ea. In tempore proprie humiliatiois. in purificatione quam obtulit
ipsum ad templum Luc. 4. in aliena persecutione sicut in passione quam sustu-
bat sub cruce Jo. xxi. in summa solatiois sicut in resurrectione. ¶ Item lo-
corum alius penalis. alius naturalis. alius dignitatis. Naturalis est vte-
rus. penalis ut exilium. dignitatis ut solium. In his omnibus fuit dominus secum
et ipsa cum domino. Dominus enim secum fuit in utero. secum in exilio. secum in solio.
Item diuersi in diuersis locis solent esse filii. fratres filii in domo. pater et fi-
lius filii in mensa. vir et mulier filii in lecto. dominus et seruus filii in via vel in
comitatu. Ipsa autem in omnibus his fuit secum. filii in domo ut frater cum sorore.
filii in mensa ut filii cum matre. filii in lecto ut sponsus cum sponsa. in comi-
tatu ut dominus cum ancilla. De primo dicitur psalmus. Ecce quod bonum et quod iocundum
habitare fratres in unum. De secundo Math. xv. non est bonum sumere panem
filiorum etc. De tercio dicitur in Genesi. propter hoc relinquet homo patrem et matrem
De quarto dicitur Jo. xij. Si quis ministrat michi me sequatur. fuit etiam comu-
nio cum eo secundum situm omnino. ipse enim nouem mensibus cum iacete iacebat. cum sedere
sedebat. cum surgere surgebat et sic de reliquis fuit. Est ibi etiam communio
substantialis secundum habitum. ipsa enim beata virgo induit ipsum deum eadem carne quam ipsa
fuit induta. Unde apostolus. In similitudine hominum factus et habitu inuenus
ut homo. fuit etiam ibi conio in patiendo. Est autem triplex conpassio. acciden-
talis ut seruus domino. naturalis ut mater filio. essentialis ut membrum cum mem-
bro. ipsa igitur conpassa fuit ei ut ancilla fidelissima domino suo. ut mater fi-
delissima filio suo. ut membrum dilectissimo membro. ¶ Item in agendo fuit
inter eos omnimoda conio. Tria sunt genera hominum que necessario conicant
sibi in agendo. Contrahentes. generantes. adiunantes. Et ipsa beata virgo
conicauit cum domino deo in tractu matrimonij hominis et dei. in generatioe fi-
lij. in adiutorio generis humani. Et sic conicauit ei in omni in quod contingit
alicui conicare. Dominus autem omnium generaliter per creatorem. hominum per redemptorem.
tuus per immediatam susceptorem. christi hominis per unionem. et tecum per essentialiam.
presentiam. potentiam. inhabitantem gratiam. corporalem presentiam. Unde Bern. Scilicet
cum ita sit cum omnibus sanctis. specialiter tamen cum maria. cum quam utique tanta con-
sentio ei fuit ut illius non solum voluntate sed etiam sibi carnem coniungeret et de sua car-
ne virginis unum christum efficeret. vel potius unum christum fieret. quod et si nec totus
de deo. nec totus de virgine. totus tamen dei et totus virginis esset. nec duo fi-
lij sed vnus utriusque filius. At itaque. Que gratia plena dominus tecum benedi-
cta tu in mulieribus. nec tamen dominus filius tecum. sed etiam dominus spiritus sanctus de quo
conicipes. dominus pater inquam tecum quem suum filium facit et tuum. filius tecum qui
ad pendendum in te mirabile sacramentum miro modo et sibi facit genitalem

Tempus duplex

Locus triplex

Locus triplex

Conpassio est triplex

Tria hominum genera

Alia nota

De benedictione Marie

secretū. ⁊ tibi p̄seruauit ꝑginale signaculū. spūssanctus tecū q̄ cū pa-
tre ⁊ filio tuū sanctificauit vter. Itē de eodē Maximus ep̄s. Dñs
tecū. in mente tecū. in ventre tecū. in vtero tecū. in auxilio tecū. ¶ Ex
his pater qualiter dñs fuerit cum beata virgine om̄i modo quo. cō-
tingit aliquid esse cum alio.

Rō p̄^a **B**enedicta tu in mulierib. De hac clausula q̄ritur an addat ali-
quid sup plenitudinē gr̄e aut nihil. Si nihil addit q̄ superfluit.
Si aliquid addit. q̄ illa plena gr̄a nō fuit. q̄ angelus falsum dixit
2. q̄n ipam ꝑus plenā gr̄a nūciauit. ¶ Itē natura sua eadē est cū natu-
ra mulier. q̄ si excellit hoc ē in gr̄a. s̄z oīs gr̄a includit cū d̄r. gr̄a ple-
3 na. q̄ frustra addit postea. b̄ndicta tu in mulierib. ¶ Itē si ista b̄ndi-
ctio addat aliqd gr̄e ⁊ in gr̄a excellit viros ⁊ mulieres tūc debuisset
dixisse. ⁊ b̄ndicta tu in hoīb. ⁊ etiā b̄ndicta tu in oīb. creaturis cūz
4 in gr̄a sit excellentior vniuersis. ¶ Itē b̄ndicta tu in mulierib. Glo. s̄a.
q̄ sine exēplo muliebris p̄ditōis ꝑgo ⁊ mater deū ⁊ hoīem genuit. s̄z
illud totū in plenitudine gr̄e est p̄prehensum. q̄ frustra hoc repetit.
5. ¶ Itē cū ꝑgines oēs excellentiā hnt dignitatē. ista b̄ndictio oīb. ꝑ-
ginitib. puenire videt. oēs em̄ ꝑgines inq̄tū ꝑgines b̄ndicte sunt
in mulierib. ⁊ sic potius debuisset dixisse. b̄ndicta tu in ꝑginitib.
6 ¶ Item si p̄pter fecunditatē ꝑginale b̄ndicta est in mulierib. tunc
7 multo potius dixisset. b̄ndicta tu in matrib. ¶ Itē plus est factuz
q̄ dicitū. b̄ndicta aut d̄r. q̄ bene aucta. ideo potius dixisset b̄ndicta
8 tu mulierib. q̄ b̄ndicta tu in mulierib. ¶ Itē cū b̄ndictio q̄daz sit
gl̄ie. q̄dā gr̄e. oīs aut b̄ndictio gl̄ie includit in se b̄ndictōnem gr̄e. q̄
plus dixisset dicendo. Tu gloriosa in mulierib. Itē b̄ndicta tu in
mulierib. Glo. i. p̄ mulierib. Et alibi in figura d̄r. Benedicta tu
inter mulieres Judith. vi. Itē Hester. ij. assuerus dilexit Hester sup

Querit oēs mulieres. ¶ Itē querit. vtz sit d̄na inter b̄ndicta tu in mulieri-
bus ⁊ p̄ mulierib. ⁊ inter mulieres ⁊ plus q̄ omnes mulieres.

Cōtra. ¶ Itē q̄rit. vtz p̄nomē d̄mōstratū sc̄de ꝑsone notet ibi excellentiaz
vel discretōem. ¶ Et videt q̄ nō discretōem. q̄ sunt multe alie mulie-
res b̄ndicte in mulierib. Si at̄ excellentiā cū excellentiā nō tm̄ ha-
beat respectu mulier. s̄z respectu oīm creaturaz dixisse debuerat. b̄ndi-

Querit. cta tu in oīb. creaturis. ¶ Itē q̄rit. vtz ista b̄ndictio b̄tissime virgi-
nis p̄prehēdat oīm alioz b̄ndictōem in se. Et videt q̄ sic. imo nec
dubitabile videt. q̄d em̄ magni vel miri si habuerit b̄ndictōem oīm
gentiū. q̄ b̄ndictōes oīm angeloz ⁊ gr̄as habuierit a nullo illustriuz
vincitur plus magnorum.

Rō ¶ Ad hec soluendo dicimus q̄ quadruplex est ratio b̄ndictōnis
rō b̄ndictōis ē
q̄druplex. Dicit em̄ b̄ndictio maledicti euacuatio. Itē d̄r b̄ndictio fecundita-
tis ampliatio. vñ b̄ndixit eis dicens. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊c.

De bñdictōe Marie

bñdic° triplex In viduis q̄q̄ triplex ē bñdictio scz libertas p̄tēplatois. exercitium
Maria p̄cellit In opibz pietatis. castitas carnis. Oia ista bona sil' fuerunt in beata
h̄gines h̄gine. habuit etiā ista in summo. P̄cellit em̄ h̄gines in tribz bñdi
Cōiuges ctionibz h̄ginū. causalitate. qz h̄go h̄ginū. puritate. qz in summo pu
ra. fecūditate. qz mater z h̄go. Cōiuges etiā excellit in tribz. habuit
em̄ fecūditatē sine corruptōe. p̄lem sine patre. fecūditatē respectu. al
tissime nature scz q̄ cēt m̄ dei. Bonū scz viduaz habuit in summo
v̄puta in summa p̄tēplatoe. p̄cipua pietate. excellentissima castitate.
quicqd̄ em̄ fuit boni in mulieribz hec oia excellentissime habuit. z q̄
triplex m̄ h̄go h̄ginū fuit z q̄ mater dei. z q̄ mater virgo fuit. Scda specialis
grā fuit q̄ m̄ oim̄ ē. Est q̄q̄ triplex m̄. fuit em̄ m̄ vnius hois p̄
generatoem. oim̄ hoim̄ m̄ p̄ regeneratoem. z h̄ginū m̄ p̄ imitatio
nem. Tercia grā sp̄ialis fuit q̄ fuit dñi a oim̄ z hoc triplici rōne. tri
efficit dñs tri pliciter em̄ efficit q̄s iuste dñs. Una ē p̄ opatōem. vt dñs ē q̄s eius
rei quā opatus ē z adduxit in eē. scdo mō p̄ emptionē. tercio mō p̄ ele
ctionē vt plati. Ista triplici rōne btissima h̄go fuit dñi oim̄ creatu
raz v̄puta m̄ creatoris. adiutrix redēptoris. regina creatōis z rege
Bñdictio d̄ neratois. Quarto d̄ bñdictio p̄gratulantū collaudatio. z hec q̄
q̄ triplex. Collaudat em̄ ab angelis ab hoibz. a corporalibz. genuit em̄
Angeli angeloz restauratoz. hoim̄ redēptoz. corporalū innouatoz. Lau
dant aut̄ angeli eā p̄pter tria. restaurauit em̄ reddēdo p̄ eq̄pollentiā
dep̄ditū. multiplicādo numer. augmētando p̄ supadditū quartam
scz hierarchiā. **Doies** q̄q̄ laudat eā p̄pter tria. genuit em̄ eis redē
Corpalia ptōz. iustificatoz. glificatoz. Corpalia q̄q̄ laudat eā p̄pter tria. in
nouauit em̄ corpa innouādo nobilitādoz oia in corpe xpi diuinita
ti vniendo. Sic q̄q̄ p̄z q̄liter btissima h̄go ē oim̄ dñi. sm̄ oim̄ ra
tionē bñdictōis omniphariā est bñdicta

¶ Qualiter at̄ z ista bñdictio bñdicta tu in mulieribz p̄phendat
in se oēs bñdictōes alias facile ē videre singula p̄currenti

Bñdictio est. **Pctōz p̄sum** **matio**
pctōz cessatio.
Prima bñdictio est illa in qua benedixit de' diei septimo in
quo requieuit ab oim̄ opere qd̄ patrarat. Gen. i. Est aut̄ ista
bñdictio operis p̄summatio. a peccatis vacatio. eterne requiei p̄e
figuratio. In beata virgine fuit p̄fecte operum p̄summatio. quando
oim̄a creata in vno homie vniunt vni creatori. z p̄mum sit vltimuz
et vltimū p̄mum. nō est em̄ p̄fectio motus vel operis nisi in circulo
Item ibi similiter est vera a peccatis cessatio. In cuius em̄ voluntate
peccatum nullū fuit. z p̄terea inesse nō potuit. Hec etiam requies nō
fuit solum future requiei signū sed z causa. Si igitur dies septima
ē bñdicta p̄pter sabbatū diei creatōis. z cū excellenti' sit sabbatū diei
recreatois q̄ creatōis. q̄ z maior bñdictio fuit. in oibz em̄ requiem
q̄sunt z in ipa sola inuenit in qua inuenit omnia quecunq̄ quesunt.

De bñdictione ad e et eue Fo. 13.

vnde et in tabernaculo eius regnauit Eccl. xxxiiij. Nec est enim vera syon qua elegit dñs in habitatoem sibi. ibi sua reges in seculis seculi ibi habitabit qm̄ elegit. eā. Sic ḡ bñdixit h̄go habuit septimi diei bñdixit

Secūda est benedictio qua bñdixit deus ad e et eue. (Dictiones Gene. i. Crescite et multiplicamini et replete terram et subiicite eam et dñamini piscibus maris et volatilibus celi et vniuersis aiantibus q̄ sup̄ terram sunt. ¶ Nec benedictio tria p̄plectit in se. nature fecūditate. ter-

re subiicōem. aialiu dñationē. fecūditas duplex est. carnalis. et spūalis. vtrāq̄ habuit bñdixit virgo in summo. fecūditate carnalē sup̄ fecūditate naturalē et spūalē vniuersalē. qm̄ oim̄ bonoz mater est.

Habuit terre subiicōem in summo. terram enim corporis sui ita pre om̄ibus sibi habuit subiicōem q̄ etiā nūq̄ p̄mū motū rebellionis habuit p̄tra spū. terram etiā spūaliū sibi habuit subiicōem cū sit dñā oim̄ angeloz. Habuit etiā bñdixit virgo oim̄ aialiu subiicōem et dñationem. do-

minat enim p̄ potentia piscibus maris. i. demonibus in amaritudine inferni p̄stituit. dñat etiā p̄ sapia et volatilibus celi. i. angelis celi eleuatis et volatibus ad altitudinē cōtemplatōis dei. dñatur etiā p̄ misericordiam oim̄ aiantibus q̄ mouent sup̄ terram. i. vniuersis hoim̄ in mobili vita p̄stituit. Et sic bñdixit h̄go habuit bñdixit p̄mōz parētū. s. ad e et eue

Item et Isaac bñdixit Jacob Gen. xxxvij. Det tibi deus ros celi et de pinguedine terre abūdantiaz frumenti vini et olei. seruiant tibi populi. adorent te tribus. esto dñs fratrum tuorum et incuruentur ante te filij matris tue. Qui maledixerit tibi sit ille maledictus. et qui bñdixerit benedictionibus repleatur. Nec quoq̄ benedictio in tribus p̄sistit. in abūdantia necessariorum. vt ibi. Det tibi deus

In dignitate honorum ibi Esto dñs fratrum tuorum. in amotione incommo-
modorum ibi qui maledixerit tibi. Item sit tibi ros celi. id est gratia cōtemplatōis. pinguedo. id est gratia actionis. et ex his fit frumentum fidei vinum spei. Roma. xij. Spe gaudentes. et oleum charitatis. his adduntur necessaria corporis. et sic intelligit in his om̄ne necessarium

Sed p̄stat q̄ beatissima virgo hec om̄ia habuit in summo. cōtemplatione. actione. spem. fidem. et charitatem. ergo primū illius benedictionis iacob habuit in summo. ¶ Secundū qd̄ fuit in hac benedictione est dignitas honoris. que intelligitur per hoc. Seruiant tibi populi et adorent te tribus. esto dñs fratrum tuorum. Populi sunt gentes ad fidem p̄uersi. tribus iudei. fratres xp̄iani. filij matris sunt angeli. Omnes isti o benedictissima seruiunt tibi in ecclesia militante. adorent te ypdulia in ecclesia triūphante et incuruat ante te vtrouiq̄. et omnibus dñaris p̄germana tibi pietate. ¶ Tertiū qd̄ fuit in bñdixit hac fuit incommo-
doz amorio et laudū cōicatio. qd̄ intelligit p̄ hoc qd̄ dixit

Qui maledixerit tibi etc. quasi dicat. qui maledixerit tibi corde ore

Bñdixit tria
net tria
fecūditas du-
plex

Terra subie-
cta fuit marie.

Bñdixit hec
in tribus p̄sistit.

Maria habuit
it primū

De benedictione Jude

et opere maledictioibus repleat presentis et future vite. et qui benedixerit tibi benedictionibus replebitur gratie presentis et glorie future. Itaque benedictionem etiam habuit benedicta virgo. quia nunquam aliquid incommodum habuit quo caruisse voluerit. imo omne suum incommodum sibi fuit modum quia omnis passio sibi meritum fuit. Qui autem ipsam ore corde et opere maledixerit eternam maledictionem hereditabit. qui autem ipsam corde. ore et opere benedixerit benedictionem gratie et glorie possidebit. Omnes ergo cantemus laudantes et dicamus benedicta tu in mulieribus. Et sic prout qualiter benedicta virgo habuit benedictionem Jacob in summo.

Sunt et alie famose benedictiones inter quas sunt et ille quibus benedixit Jacob filiis suis singulis benedictionibus propriis Beati. xlii. Scilicet quibus omnes dicuntur benedictiones. quedam tamen illarum sunt magis prophetice vel maledictiones. quibus obmissis illas que sunt vere benedictiones qualiter apprehendantur sub benedictione benedictissime declaremus.

Quia autem filii alii Jacob alias fecerunt virtutes. iudas signat charitate. ideo in benedictione Jude. xvi. ponuntur proprietates charitatis. Decem ergo Beati. xlii. Iuda laudabunt te fratres tui. manus tua in cervicibus inimicorum tuorum. adorabunt te filii patris tui. catulus leonis iuda. ad paradum ascendisti fili mi. requiescens accubuisti ut leo. et quasi leena quis suscitabit eum. non auferet sceptrum de iuda et dux de femore eius donec veniat qui mittendus est. et ipse erit expectatio gentium. ligas ad vineam pullum suum. et ad vitem o fili mi asinam suam. lavabit in vino stolam suam. et in sanguine vite pallium suum. pulchriores sunt oculi eius vino. et dentes eius candidiores lacte. **P**rima ergo proprietas charitatis est quod charitas est dignissima virtutum. iuxta illud. i. Choro. xii. Maior horum charitas. et hoc intelligitur per hoc quod dicitur. Iuda te laudabunt fratres tui.

2. Secunda proprietas est quod ipsa est expugnatrix peccatorum. iuxta illud. charitas operatur multitudinem peccatorum. et hoc intelligitur per hoc quod dicitur. manus tua in cervicibus inimicorum tuorum.
3. Tercia proprietas est quod dat virtutibus esse. id est essentiam virtutum. et hoc intelligitur per hoc quod dicitur. Adorabunt te filii patris tui.
4. Quarta est quod est amatrix arduorum. et hoc intelligitur per hoc quod dicitur. catulus leonis iuda.
5. Quinta est quod est expoliatrix demonum. quod intelligitur per hoc quod dicitur. ad paradum ascendisti.
6. Sexta est quod est victrix passionum. quod intelligitur per hoc quod dicitur. requiescens.
7. Septima est quod est superatrix tentationum. quod intelligitur per hoc quod dicitur. accubuisti ut leo.
8. Octava est quod facit pro dilecto animam ponere. quod intelligitur per hoc quod dicitur. et quasi leena quis suscitabit eum.
9. Nona est quod facit in eternum regnare. cum charitas nunquam excidit. v. Choro. ii. Hoc est quod dicitur. non auferet sceptrum de iuda.
10. Decimum est quod facit filios in eo generare. quod intelligitur per illud quod dicitur. et dux de femore eius.
11. Undecima est quod facit christum descendere de celo. et hoc est quod dicitur. donec veniat qui mittendus est.
12. Duo decima est quod vivit membra ecclesie in se. ex quo totum corpus est unum.

Decem pp
erates charita.

Prima pprie
tas charitatis.

De bñdictōe zabolon Fo. iij

et p̄pactū. et hoc est qđ d̄r ligans ad vineā pullū suū Tredesima est 13
qđ vn̄it et ligat mēbra capiti. et h̄ est qđ d̄r. ad vitē o fili mi asinā suā
Quartadecima est. qđ fecit xpm̄ nos sanguine suo. lauare. iuxta illud 14
Apoca. Qui dilexit nos et lauit nos a peccis nostris in sanguine suo
et hoc est qđ d̄r. lauit in vino stolā suā. et in sanguine vne palliū suū.
Quintadecima est. qđ facit eū p̄ doctrinā nos vocare. iuxta illud 15
Joh. Si diligis me pasce oues meas. et h̄ est qđ d̄r. pulciores sunt
oculi ei⁹ vino. Sedecima est. qđ facit xpm̄ nos sibi p̄ sacramēta icoꝝ 16
porare. et h̄ est qđ d̄r. Dentes ei⁹ lacte sunt candidiores etc. Et sic in
vniuerso sunt sedecim p̄prietates charitatis. q̄ sunt scz qđ ē dignissī
ma virtutū. expugnatix vicioꝝ. dāns virtutibz eē virtutū. amatrix
arduoz. spoliatrix demonū. victrix passionū. triūphatrix tentationū
aiam p̄ p̄rimo ponere. nihil separe. in eternū regnare. filios deo gene
rare. xpm̄ de celo deducere. vn̄ire mēbra ecclie vn̄ire mēbra capiti. san
guine lauare. p̄ doctrinā vocare. p̄ sacramēta incorporare. qđ intelligi
tur p̄ hoc qđ d̄r. dentes eius lacte cādidiōres. p̄ lac em̄ intelligit man
suetudo sacramētoꝝ de carne xpi et passione fluentiuz. Ille em̄ sunt
p̄prietates charitatis in quibz consistit benedictio iude. Sed ad no
biliorē subam sequūtur nobiliores p̄prietates. ergo quicūqz hz cha
ritate in summo. hz has p̄prietates in summo. et p̄ sequens benedi
ctiones Iude in summo Sed beatissima omnū d̄na d̄naz habuit
charitate in summo. ergo et has p̄prietates habuit in summo.

Sequit benedictio Zabolon. Zabolon in litore maris habi
tabit in statione nauū p̄tingens vsqz ad sydonem. ¶ Per za
bulon s̄m inḡm Richar. de scō victo. intelligit zel⁹ aiay. de qđ sic d̄r
Post ysachar zabolon. i. habitaculū fortitudinis gignit. qz p̄ iterne
dulcedinis degustato em̄ odiū vicioꝝ. gr̄a eternitatē et st̄tus vere ro
bur acq̄rit. Ille ē zabolon qđ irascēdo irā dei placare p̄suevit. qđ dum
pie seruēdo hoīm vicia p̄cutit. q̄si nō p̄cēdo meli⁹ p̄cutit Absqz dubio
nihil sic placat deū qđ zel⁹ aiay. et ifra. Quā multos videm⁹ pau
peres spū charitate seruētes. multū abstinētes. admodū p̄patientes
ad zelos in aiay nimis tepidos. multūqz torpētes. Alij qđā ad cu
stodiā hūilitatē relinquētes i crepare nō p̄sumūt. alij necitate frater
nā ne turbare videāt peccātes arguere metunt. sic alij alijs atqz ad
huc alijs modis qđ p̄ d̄no zelare nolūt st̄tus h̄ fingūt eē v̄l h̄ credūt
eē st̄tus Ecōtra qđā qđ absqz dubio agūt in spū furoris agere se ar
bitrant zelo rectitudinis. et veraciter eos odio p̄sequūtur hominūz
quos exercere se putāt vel simulāt odio vicioꝝ illi potius pietate
qđ crudelitate delinquentes persecutores credendū sunt. quā inter
na illa gaudia ad que eos tot doloribus inuitat que per experiēti
am nouerant. Debet etiam zabolon nō solum delinquentes corripere

Per zabolon
intelligit zel⁹
animarum.

De benedictione ysachar

sed etiā tpe persecutōis ptra psequētes defendere. debz etiā Zabulon pemptior eē ad mala ferēda q̄ inferēda. Et qz hz necesse q̄qz p culpa eoz irasci. ampli⁹ vtiqz dolet cū cogit p culpa eos pcutere q̄ cur cogit p alioz defensione puniri. libēter ḡ se occurrētibz piculis obijcit. ⁊ ptra seuitiū pcellas tēpestati se sponte opponit. alioquin frustra iuxta littora maria habitat. frustra in statōe nauū māssionē parat si qua mūdane pssure discrimina trepidat. vt tēpestatiō diu fatigatos ⁊ tandē littoribz ereptos blande excipiat ⁊ benigne foueat. ⁊ ita vsqz ad sydonē scimus fieri hmoi venatōem aiaz. q̄qz p occultam suggestiōnē demoniū. q̄qz p aptam hoīm suasiōnē. verūm nouit vtrūqz Zabulon pphendere. ⁊ ad litus pductos ⁊ incautos dirigere figit ergo hic fortitudinis sue habitaculū e regione maris in pfinio sydonis. vbi hinc vigilat ptra seuitiā psequētū. illic fraudulentiā insequentū ⁊ insidiātiū. Et infra Nescio si pt aliqs a deo magis aliqd in hac vita accipe. ignoro cui possit hac gratia in terra maiorē aliquā deus hominūz pferre q̄ vt eius ministerio pueri hoies

Maius est re
ducere deliquē
tes q̄ mortuū
suscitare.

Decē s̄ ppe
tates zeli aiaz

mutent in melius. ⁊ de filijs dyaboli filij dei efficiant. An forte cuiqz
maius eē videbit mortuos suscitare. ergo ne mai⁹ erit suscitasse car
nem iterū moriturā q̄ vnā aiām in eternū victurā. ergo ne mai⁹ erit
restituisse mūdi gaudia carni q̄ aiē gaudia celi. **D**ō quis dos q̄lis di
gnitas talē grāz a deo recipe. nō deuit celestē sponsus sponse sue aliā
dote dotare q̄ vt p adoptōis grām possit deo multos filios gigne
re. ⁊ filios ireqz filios iehēne. regni celestis heredes ascribere. vñ ipso
nato exclamat mater eius. dotauit me dñs dote bona. Ex his intel
ligit qz p Zabulon zelus aiaz describit. cuius decē sunt pprietates.
Prima est qz odit pctm **S**ecūda qz maxime placat deū **T**ercia qz nō
parcedo plus pct. **Q**uarta qz nihil plus placet deo. **Q**uinta qz pma
ptior est ad mala ferēda q̄ inferēda **S**exta qz blāda recipit penitētē
Septima qz vigilat ptra psecutores ⁊ manifestat insidias **O**ctaua
qz hō nō p̄t maius donū accipe. **N**ona qz ē dos quaz celestis spōsus
dat spōse sue. **D**ecima filios dei generat. **I**ste ḡ pprietates s̄ zeli in
q̄b bñdictio zabulon p̄sistit. s̄ ad nobiliozē subam sequūt nobilio
res effect⁹. ergo **Q**uicūqz hz zelū aiaz in summo p p̄ns habebit bñ
dictōem zabulon in summo. sed bñ ḡgo habuit zelū aiaz i summo
ḡ habuit bñdictōem zabulon i summo **M**inor p̄z p illud qd in p̄n
cipio ponit. scz qz zel⁹ aiaz ex interne dulcedinis degustatōe generat
s̄ illā degustatōem habuit i summo. ḡ ⁊ zel⁹ aiaz cū suis p̄prietatibz
fuit in summo in bñ ḡgine. ḡ habuit bñdictōem zabulon i summo
Sequitur bñdictio ysachar de qua dicit. ysachar asinus fortis acc
cūbens inter terminos. vidit terrā qz esset bona ⁊ requiē qz esset
optima supposuit hūeros ad portādū ⁊ fact⁹ ē tribut⁹ seruicē **S**is

De bñdictione Dan fo. ciii

Recte post natiuitatē gad z affur lya tamē filiū genuit. qz nisi p ab⁷ finētiā z paciētiā mens hūana ad vez gaudiū nō ptingit. optet em̄ delectatōem nō falsam tm̄. s; z vanā p̄turbatōem excludere q̄ vult de veritate gaudere. Et iste fili⁹ ysachar. i. merces d; . qz illud gaudiū vez tāq; mercedē oīm laborū expectam⁹. Et infra. Scim⁹ q; sicut mare sp fluctuat z terra sp stat sic z cetera elemēta sp in motu st; . z sola terra stāte cetera stare nesciūt. qz scim⁹ q; mens q̄ p varia desideria fluctuat quā cū adhuc seculariū curaz pcella exagitat ad illd̄ internū gaudiū nō admittit z illo torēte voluptat; nō potat. z si nō potatur q̄to min⁹ inebuat. Et ita hec ē illa terra bona. tranq̄llitas mētis qm̄ mens in seipā tota colligit. z in vno eternitat; immobilis desiderio figit. Nec ē terra quā veritas pm̄isit dicēs. Bū mitis qm̄ possidebūt terrā. Et ita ysachar p hac terra asin⁹ fortis effect⁹. z libēs supponit humerū suū ad portādū. z fact⁹ tributis seruicō multū sibi subdito viluerat. q̄ se aial asinū pre ceteris filijs reputabat multū p̄cupiuit terrā quā vidit. p q̄ ad oēm laborē fort; durabat. viderat nihilominus pphanas ad pulcritudinē illi⁹ terre oēs pulcritudines iusticie nre vt pānus essent mēstruate. viderat nihilomin⁹ q; nō st; adigne passiones hui⁹ t̄pis ad futurā gloriā q̄ reuelabit in nobis. In vno ḡ vilis sibi. in altero fortis effect⁹. In vno hūiliat⁹. de altero robustus fortitudinis sue humeros ad oēm laborē libēter inclinauit. z in acq̄ rēdo diuina nō sua vero regi tributū p̄soluit. Un̄ ps. Ut inimicū factū sum apud te. Itē ppter te mortificamur tota die. Quia hui⁹ vite bona nō respuebat ad necessitatē. Hāc penit⁹ terrā nō deserēbat. Quia vero future vite nihil nisi nouissima qdā cape poterat illā nō apphēdebat. z sic inter terminos habitās istā tolerabat ad necessitatē. illaz p̄cupiuit ad iocūditatē. Satagebat penitus istā deserere nec poterat ambigebat in illā tor⁹ intrare nec valebat. fecit ḡ qd̄ potuit inter terminos habitās. q̄tidie in illā nitebat. q̄tidie in istā rēdit. q̄tidie relabif. z sic inter terminos morabat. Ex his colligit q; p ysachar gaudiū eternū interpretat. cur⁹ in his v̄bis decē p̄petates exp̄mūt. Prima ē q; falsam delectatōem excludit. sc̄da q; vanā p̄turbatōem elidit. tertia est q; ē merces laboris. q̄rta q; mētē stabilitat. q̄nta q; hoīem humiliat. sexta q; aiām roborat. septima q; aiām in suspēdiū eleuat. octaua q; terrā p̄spicit. nona q; requiē sentit. decima q; deo gloriā ascribit z reddit. Iste ḡll⁹ p̄petates interni gaudiū in q̄b; p̄sistit bñdictio ysachar. Sz b̄ra h̄go habuit internū gaudiū in summo. ḡ z p̄petates ei⁹ in summo. Dinor p; sup̄ de b̄ritudinib; sup̄ illā q̄ est Beati qui eluriūt. Et in q̄sti one de fructib; sup̄ posita. **De bñdictione Dan** **S**equit bñdictio Dan. Dan iudicabit populū suū sicut z alia scribo in israhel. Glo. Per officū Dan illecebras cogitatōnes

Mare sp fluctuat.

ysachar asinus fortis effectus

p ysachar gaudiū eternū ites p̄petates

De benedictione Gad.

Restrictio cogitatio . p dan intelligit. innuit ppetates quatuor.

Discipli. sensu puz ad Gad

tres ppetates.

Notandum
Auis
Cervus

Deprehendimus. arguimus. danamus. castigamus. recte enim Dan. l. iudiciu vocatus e. Et infra. Si dan custodiat populu suu districte si iudiciu diligenter exerceat fiet qd in ceteris tribub raro inuenit Ex his intelligit q p Dan restrictio cogitationu intelligit. hic quatuor proprietates innunt in qbo sua bndictio p siderat Prima e cogitationes malas rephedere. scda arguere. tertia danare. q rta castigare Istā aut cogitationu restrictioem habuit bñssima hgo in summo. q taliter oēs cogitatioes ordinatas habuit q nulli in ea vel p mus motus illicitus exurgere potuit. 7 sic bndictioem Dan in summo possedit.

S Equit de bndictioe Gad. Gad accinctus pliabit añ eū. ipe accinget retrosum Glo. qz ad dan p rinet disciplina cogitationu. ad Gad disciplina sensu p rinet. vni e sedare ciuile discordia. alteri e repellere hostile pugnā. hic vigilat ptra ciuile pditorē. ille ptra hostile incursozē. Et infra. Quāuis assidue in throno iusticie sedeat quā nixas alternatiu cogitationu indefinēter pponat. frustra vtiqz in obseruāda ciuili d cordia laborat nisi eodē studio gad ciuitatē nostrā p sensu disciplinā munitat 7 hostiliū vicioz agmina abstinentie pzelio acriter feriat. Un scriptū e. gad accinctus pliabit añ eū. gad procul dubio tūc se accingit qñ sensu dissolutoes p disciplinam restringit tūc fortiter dimicat qñ desideria carnalia p mortificationem carnis trucidat Ex his colligit q p gad disciplina sensu intelligit cui tres sunt ppetates Prima e. q ciuitatē mētis custodiat. scda q hostilez pugnā repellat. tertia q ptra hostē p abstinentiā dimicat. Has ppetates habuit bñssima hgo in summo q ciuitatē cordis taliter custodit q nūqz aliqs hostiū in ipam vel primo impugnare motu at temptauit. 7 bndictioem gad habuit in summo.

S Equit de bndictioe neptalym. Neptalym e ceruus emissarius dans eloqa pulcritudinis Sz sicut ad dan p rinet p representatioem repmere exurgētia vicia. sic ad neptalym p rinet p solationem p miorz inflāmare bona desideria Et infra. Quia q quicqd scriptū reperit ad spūalem intelligētiā p uertit recte p uersionis nomē accepit Sz notādū q nō aui volāti sz ceruo curreti ppat. nā auis qdē a volādo a terra loqe suspēdit. ceruus aut ad dādos saltus terre vicinaf sed nec in ipis suis saltib a terra sepat. Sic numez neptalym dū p rez visibiliū formā querit inuisibiliū naturā quosdā saltus dare. nō aut ad plenū volare p sicut. qz in eo q ad summa se erigit rez corporealiū vmbz secū trahēs ima oīno nō deserit Sic nouit neptalym carnalia p spūalia miscere. 7 p corpalia incorpalia describere vt vtraqz hoīs natura in ei dicitis inueniat vñ se mirabilr reficiat. qz ex corporea natura pstat 7 incorporea Illdāt in hmoi dicit valde mirabile e q tūc fere sz blandiunt qñ iuxta sensum littere nihil sonare vidē

De bñdictōe Aser fo. ciiii

pur quale est illud Capilli tui sicut greges caprarū. Et illud. Nasus
tuus sicut turris lybani. et similia. qz forte in hmoi dictis hec etiaz
tā libenter amplectimur ex iocūda qdā littere vt ita dicam fatuitate
ad spūale intelligentiā asurgere coartamur. Ex his colligit qz p ne
ptalym intelligit pteplatio inuisibiliū p doctrinaz visibiliū. Cui grē
hic ppetates qnz dicūt q bñdictōem neptalym plectūt. Prima ē
premoꝝ cōsideratio. scda desiderioꝝ inflamatio. tercia scripturaruz
ad spūale intelligentiā puerio. quarta nec visibiliū nec inuisibiliū de
relictio sed inter vtrūqz saltatio. qnta p absurditate littere ad spūale
intelligentiā cohortatio. ¶ Nec habuit bñssima hgo in summo. qz so
la inter oēs viatores pfectā habuit in via pteplatiōem. sola oēs scri
pturas p oēm sensum intellexit. et hbo increato vetus et nouū testā
mētū didicit et expse docuit cui ipa ore et ope discipline dei doctrix
in summo gloriosa fuit. Et sic quoqz sua benedictio benedictōem ne
ptalym includebat

De benedictōe Aser

Sequit de bñdictōe aser. Aser pinguis panis ei et pbebit delici
as regibz glo. Aser qzuis multū esuriet panē iusticie. dedignat
tū eūdē comedere nisi fuerit aspsus oleo misericōdie. Ex multa em delict
arū affluentia q sibi supabūdat ex spolijs p frequenti victoria multū
est delicat^o effectus. nec iā ei sapit panis vllus. qzūlibet nitidus nisi
sit oleo aspersus intātū vt de ipo pnūciat scptura dicēs Aser pinguis
panis ei. Si em gaudiū ē sup vno pctōre penitētiā agēte qzta tūc so
lenitas erit sup qlibet iusto libeter p iusticia moriēte. vere pinguis ē
panis ei. et pbebit delicias regibz. Qualis panis eius. o quales de
licie q tantū sapiūt regibz et regibz talibz. Certe reges isti iā ad nupti
as introierūt. iā ad illud eternū quiniū sedēt. iāqz illo pane angeloz
in delicijs eternis vescūt iam torrēte voluptatis inebriant. et adhuc
aser delicias insatiabiliter esuriūt. sed vñ ei diuitiaz tāta abūdantia
nisi vt dictū ē de hostiū spolijs in tā frequēti victoria. qzto em atterū
tur ampli^o hostes iusticie tāto vber^o cumulant gaudia pscie. glie et
diuine in domo ei. Gloria aut hec ē testimonium pscie. hostibz itaqz
fugatis et oibz pacificatis nihil obstat vt arbitroz nisi vt illa ciuitas
nostra experiat. q sit illa pax dei q exuperat oēm sensum. et qz magna
sit multitudo dulcedis dei quā abscondit diligētibz eū. qd miz fleā q
libet amator hui^o mūdi nescit quā de^o diligētibz se abscondit. Qui em
in bonis falsis spes figūt bona hā inueniri nō pnt. vñ dicūt qz ostēdit
nob bona. ē em māna absconditū qd nemo nouit nisi q accipit. mēs
ei q laudibz hoiz delectat qd sit iternū gaudiū expiri nō meret. Ex his
intelligit qz p Aser expmit moꝝ iustifica^o. cui h nouē ppetates ponūt
q bñdictōem aser plectūt. Prima ē esuries p iusticia. scda ē delecta
tio in misericōdia. tercia ē diuitiaz abūdantia. qzta ē deliciaz effluētia. qn

ptēpla^o pter
ptali itelligit.
ppetates qnz

Nota
Justifica^o mo
nū intelligitur
p Aser
ppetates nota

De benedictione Ioseph.

sa hostiū frequēs victoria. sexta celestiu puiuior pparatio. septima est pscie exultatio. octana supne pacis experiētia. nona abscondite dulcedinis p̄gustatio Naz aut due oim aliaz s̄ cause. .i. esuries iusticie et frequētia victorie q̄b̄ intēsis intēdit̄ oēs alie p̄betates ¶ Constat aut̄ q̄ in br̄ssima h̄gine in summo fuit esuries iusticie et frequētia victorie sicut et diuitiaz et deliciaz sp̄aliū et p̄uiuior celestiu et pacis et delectatōis eminētia. vtpote q̄ nos iustificauit misericordie mater ex titit serpētē pre oib̄ p̄triuuit. oēs filias supgressa diuitijs abundauit delicijs affluēs innixa sup dilectū celos ascēdit. panē āgeloz et vinū oī b̄ mixtū dedit. pre oib̄ p̄fortib̄ siue p̄cipib̄ oleo exultatōis vincta fuit. p̄ quā pax vera descēdit de celo. et vez māna nouē mēsb̄ in se absconditū habuit. et tūc oib̄ hoib̄ manifestauit in cibū et donauit Et sic itez benedictio sua benedictōem Aser includebat

S Equit de b̄ndictōe Ioseph. fili⁹ accrescēs Ioseph fili⁹ accrescēs et decorus aspectu. filie discurrent sup murū s̄ exasperauerūt eū et iurgati s̄. inuiderūtq; ei habētes iacula. sedit in forti arcus eius et dissoluta s̄ vincula brachioz et manuū illi⁹ p̄ manus potētis iacob inde pastor egressus ē lapis israhel. de⁹ patris tui erit adiutor tu⁹. et oipotēs b̄ndicet tibi b̄ndictōib̄ celi desup et b̄ndictōib̄ abyssi iacēt̄ deo: sum. et b̄ndictōib̄ vterz et vulue. et b̄ndictōes patris tui p̄fortate sunt de b̄ndictōib̄ patrū ei⁹ donec veniret desiderū collū eternoz fiat in capite ioseph et in ceruice nazarei inter fratres ei⁹. Nec ē benedictio ioseph q̄ fm̄ intellectū litteralē diuidit̄ in. xvij. partes b̄ndicti onē ioseph integrātes. ¶ Prima dei filiatio. Sc̄da diuina imitatio et hec intelligūt p̄ filiū bis positū Tertia augmētū sapiētie. Quarta augmētū gratie. et hec intelligūt p̄ accrescēs bis positū Quinta bona fama q̄tū ad seipm. et hoc ē qd̄ dr̄. decor⁹ aspectu. Sexta edificatio p̄ exēplū. et hoc intelligūt p̄ hoc qd̄ dr̄. filie discurrent sup murū. Septima ē paciētia ab ope. et h̄ est qd̄ dr̄. s̄ exasperauerūt eū. Octaua ē paciētia ab ore et hoc ē qd̄ dr̄. iurgati s̄ Nona ē paciētia a cordis iniuria. et hoc ē qd̄ dr̄. inuiderūt ei Decima ē paciētia ab ope. et h̄ ē qd̄ dr̄. habētes iacula. Undecima ē libratio a malo culpe. et h̄ est qd̄ dr̄. sedit in forti arcus ei⁹ et dissoluta s̄ vincula brachioz Duodecima ē ep̄alis origo. et hoc ē qd̄ dr̄. inde egressus ē pastor. Tredecima ē male tēptatōnis supatio et h̄ est qd̄ dr̄. de⁹ patris tui erit adiutor tu⁹ Quatuordecima ē boni glorie collatio. et h̄ est qd̄ dr̄. b̄ndictōib̄ celi desup Quindecima ē boni gr̄e collatio. et h̄ est qd̄ dr̄. b̄ndictōib̄ vterū et vulue Sedecima ē boni hereditatio et possessio. et h̄ est qd̄ dr̄. benedictōes patris tui p̄fortate s̄ de b̄ndictōib̄ patrū ei⁹ donec veniret desiderū collū eternoz. Decima septima ē bonitatis in alios hereditatio. et hoc ē qd̄ dr̄. fiant in capite ioseph et in ceruice nazarei in

b̄ndict⁹ ioseph

septēdecim b̄ndictōnes p̄iales

De bñdictione beniamyn fo. cu.

ter fratres eius. Harū omnium benedictionum sufficiētia dat in hunc modū. Bñdictio p se vel est in essendo. vel in patiendo. vel in agendo. In essendo. vel ad seipm. vel ad reū. vel ad primū. Ad reū dupliciter. vel in accipēdo esse. et sic est filius p creatōem. vel in accipiendo esse p opatōem. sic est filius p imitatōem. Ad se duplr. vel ad intellectū. et sic est augmētū sapiētie. vel quātū ad affectū. et sic est augmētū gratie. Ad primū duplr. vel quātū ad bonū ppriū. et est bona fama. vel quātū ad bonū pūm. et sic est exēplū. Si autē in patiētia est. vel est passio a malo illato vel innato. Si ab illato. sic vlt ab opere. ore. vlt a corde. et sic ptra hec triplex patiētia q̄ est arcus in fortitudine diuina. Si a malo innato. sic est liberatio a culpa. Si autē in agendo. vel est actio naturalis. et sic est origo xpi p propagatōem tēporalem. vel est actio volūtaria. et sic est vel ptra malū. et sic est tentationis supatio. Vel est ad bonū. et hoc est triplr. vel in se. vel in cā vel in efficiētia. Si in se. vel est glorie. vel gratie. vel nature. Si in causa. sic est boni hereditaria possessio. in efficiētia. sic est boni in aliis hereditatio. Ex his ergo integrat benedictio Ioseph. ¶ Sed cōstat q̄ hec omnia fuerunt in beatissima virgine in summo. ergo q̄ fuit summa filia in esse gratie glorie. et nature. et pfectissima imitatōe habens plenitudinē gratie. fame. sapientie. exempli. patientie. imitatiois. immunitatis. culpe tēporalis. origo christi. plena est etiā bono glorie. gratie. et nature. que omnium pgenitorū virtutes cū excellentia habuit. et suā gratie plenitudinē ad alios transmisit. Et sic p̄ patet qualiter bñdictio Ioseph in bñdictione beate vginis inclusa fuit

Sequitur de benedictionibus Beniamyn. Beniamyn lupus rapax. Mane comedit p̄dam. vesp̄e diuidit spolia. ¶ Nec bñdictio in tribus p̄sistit. Primū p̄ditōz omnium a culpa ereptio. Secūdū de ereptione gratulatio in gratia. Terciū in futuro oim et singulorū glorificatio in gloria. ¶ Et hec in beatissima virgine fuerūt in summo. quia summā in ereptione habuit victoriā. summā de ereptis in p̄senti leticiā. et summā in futuro de oibz et singulis gloriā. Et sic sua bñdictio bñdictionem beniamyn includit si fm tropologiā p ioseph intelligit grā discretiois in actōe. p beniamyn grā cognitōis in p̄tēplatione. Cōstat quoqz q̄ hec in summo habuit beatissima virgo. Et sic bñdictio nes filiorū Jacob omnes que vere sunt benedictiones in benedictione domine nostre cū excellentia incluse sunt

Sequitur videre qualiter benedictiones ille q̄ benedixit Balaaz israel in benedictione dñe nostre fuerūt incluse. Diuiduntur autē hec benedictiones in duas partes. In p̄ma ponit bñdictiones quātū ad subam secūdo quātū ad earū cām efficientē. vbi dixit. videbo illuz sed non modo. Numeri. xxiiij. Prima pars p̄inet tres benedictiones. Prima

Sufficiētiā benedictionis

Bñdictio in tribus p̄sistit.

Grā discretiois intelligit p ioseph in actione. p beniamyn in p̄tēplatione

De benedictione tertia

est benedictio populi quatum ad statum presentem. Secunda quatum ad statum preteritum in quo fuerunt ibidem ut dicitur. Non est ydolum in Jacob neque divinatio in israel etc. Tercia quatum ad statum futurum. in quo postea erunt. Numeri. xxiii. ubi dicitur quod pulchra tabernacula etc. Prima est de summis silicibus videbo eum et de collibus considerabo eum. populus solus habitabit et inter gentes non reputabit. quis dinumerare potest pulverem Jacob et nosse numerum stirpis israel. moriamur anima mea morte iustorum et fiant novissima mea horum similia.

Benedictio. *q. n. s.*

Hec benedictio benedictiones quatuor particulares habet. Prima perversationis altitudo. et hoc est duplex. vel imitatio angelorum. et hoc est quod dicitur. de summis silicibus videbo. vel imitatione sanctorum et perfectorum hominum. et hoc est quod dicitur. de collibus considerabo eum. Secunda benedictio est a malis separatio. et hoc duplex. a coniunctione demonum. hoc est quod dicitur. populus solus habitabit. a portio malorum hominum. et hoc est quod dicitur. inter gentes non reputabit. Tercia benedictio est in se perfectio. et hoc duplex. in actione. et hoc intelligitur per hoc quod dicitur. Jacob. in contemplatione. et hoc intelligitur per israel. Quarta est seminis multiplicatio. et hec est duplex. bona mors. et hoc est quod dicitur. moriamur anima mea morte iustorum. et beatificatio post mortem. et hoc est quod dicitur. fiant novissima mea horum similia.

Prima benedictio
decem habuit.

Et sic benedictio prima cum suis divinis numeris decem habuit benedictiones. quarum primam virgo beata habuit in summo. cuius perversatio summe angelica fuit in virtutis deformitate et peccati imunitate et virginis dignitate. In carne enim omnino propter carnem vivere non est humana vita sed angelica. Secundam habuit similiter in summo. quia omnes pios patrum mores ostendit in se sed excellit eosdem. unde et in altissimis habitat hominum et angelorum. Terciam habuit in summo. summa est enim humilitas que in ipsa fuit cum superbia dyaboli minime habuit comitum. Quartam etiam benedictionem habuit in summo quia ab errore et peccatis gentilium immanissima fuit. quia fide plenissima et sanctissima fuit. et sic quartam benedictionem habuit. Quintam scilicet etiam benedictionem in summo habuit. quia sola perfecta contemplatione in summo habuit in via. Sextam quoque habuit in summo. quia qualibet actione liberis arbitrii meruit. Septimam habuit. quia fecunditate carnis simul cum integritate possidens deum et hominem simul genuit. Octavam habuit. quia unum filium carnalem genuit. in quo omnes filios spiritualiter regeneravit. Nonam habuit. quia morte gloriosa et sine dolore et cum amore mortua fuit. Decimam habuit. quia gloriosissime scilicet in corpore et in anima statim surrexit. Ex his propter qualiter benedictiones balaam primo dante omnes cum excellentia in benedictione virginis benedictissime sunt incluse.

Sufficiencia benedictionum.

Hec benedictio vel est ad alium vel ad seipsum. Si ad alios. vel ad extraneos vel ad posteros. Si ad extraneos vel ad bonos vel ad malos. Si ad extraneos bonos. vel ad angelos. sic est prima.

De secūda bñdittōe Jo. cxi.

benedictio. vel ad homines. et sic est secūda. Si ad extraneos malos. vel demones et sic est tertia. vel hoies. et sic ē quarta. Si ad posteros vel fm carnē. sic est materialis seminis multiplicatio. vel fm aiām. et sic est spūalis multiplicatio. Si autē est benedictio in se. vel in p̄senti. vel in futuro. In p̄senti vel q̄tum ad opatiōem. et sic est actio. vel est q̄tum ad cognitionem. et sic est contemplatio. Si in futuro. vel terminus huius vite intra. et sic est mors. vel terminus huius vite extra. et sic est beatitudo.

Secūda benedictio Balaam p̄ncipaliter hec est. Nō est ydolum in Jacob. nec videbit̄ simulacrū in israel. dñs deus ei⁹ cū eo est. et clangor victorie in illo est. dñs deus eduxit eū de egypto. cuius fortitudo similis est rhinocerotis. nō est auguriū in iacob. nec diuinitio in israel. et t̄p̄ib⁹ suis dicitur israel et iacob. q̄ operatus sit dñs. ecce populus vt leena p̄surgit et quasi leo erigetur. nō accubabit donec deuoret predā et occisorū sanguinē bibat. ¶ Hec autē benedictio decē habet particulares. Prima est immunitas peccatorū corporaliū. et hoc est qd̄ dicit. nō est ydolum in iacob. Secūda est immunitas peccatorū spūaliū. et hoc est qd̄ dicit. nō videbit̄ simulacrū in israel. Tercia est diuinū auxiliū. et hoc est qd̄ dicit. dñs deus eius cum eo. Quarta est ammonitio p̄dicatorū. et hoc est qd̄ dicit. et clangor victorie i ip̄o ē. Quinta est de mūdo educio. et hoc est qd̄ dicit. dñs de⁹ eduxit eū de egypto. Sexta est humane sapiētiē euacuatio. et hoc dupl̄t̄ vel q̄tum ad aiālem intellectū. et hoc est. nō est auguriū in iacob. vel q̄tum ad carnalē effectū. et hoc est. neq̄ diuinitio in israel. Septima est diuine sapiētiē repletio. et hoc est dupliciter. vel q̄tū ad tēporalia. et hoc est quod dicit. in temporib⁹ suis dicitur in iacob. vel q̄tum ad spūalia. et hoc est quod dicit. in israel q̄ operatus sit dominus. Octaua est in fide confidentia. et hoc est quod dicit. ecce populus vt leena consurgit. Nona est exultatio in spe. et hoc ē qd̄ dicit. vt leo eriget. Decima est reflectio in charitate. et hoc est qd̄ dicit. nō accubabit leo donec deuoret predā. ¶ Sunt ergo benedictiones cū suis subdiuisionib⁹. xij. quarū sufficiētia sumit. scz ista. Benedictio datur in comparatione ad statum p̄teritū. que est educio de egypto. Et in hoc tria sunt. Primū est educendi dispositio. secundum ipsa educio. tertiū est ipsa eductōrū conuersatio. In dispositione triplex est benedictio. vel em̄ est ex parte educendi. et sic est peccatorū immunitas. et hoc est vel corporaliū vel spūaliū. et sic sunt due prime benedictiones. Vel est dispositio ex parte educētis. et sic est diuinū auxiliū. vel est ex parte adiuantis. et sic est ammonitio p̄dicatorū. disponitur em̄ ad educendū peccatorē a peccatis recedēdo. dominus gratiam infundendo. p̄dicatorē penitētiā p̄dicando.

Hec bñdictio
decem h̄t.

Bñdictio. xij.
Bñdictionū.
sufficiētia

De benedictione tertia

Impedimētuz
duplex

Beata virgo
habuit p̄mūz.

In ipsa autē eductōe duo sunt. vnū recessus a malo. et hoc est de mūdo eductio. Aliud est ad regnū adiuuatio. Eductorū p̄uersatio consistit in duobz. vnū est impedimētū auferendo. aliud est necessariū tribuendo. Impedimētū duplex. in intellectu aiālis sensus. in affectu carnalis affectus. hec duo p̄prehēdit humane sapientie euacuatio. Itē necessariū tribuendo est duplex. quo ad intellectū. et sic est diuine sapientie repletio. quo ad affectū. scilicet in rōnali fides. in irascibili spes. in concupiscibili refectio in charitate et sacramentorum perceptione. Prīmūz et secūdū beatissima virgo habuit. qz nec venialiter vnqz peccauit. Tercū etia habuit in eo qz gra plena fuit. Quartū habuit qz omniū p̄fectissime ductrix fuit ope. Quintū habuit qz de mūdo segregatissima fuit. Sextū qz in regni solio iuxta regem glorie ipa in reginā sublimata fuit. Septimū habuit. qz aiālem sensum oīno euacuauit. Octauū habuit qz sup omēs fide eminentissima fuit. Nonū habuit. qz nullū carnalē affectū habuit. in qua etia peccati fomes oīno extinctus fuit. Decimū habuit. qz diuina sapiētia fuit plena. scz qz ipam sapiētia generauit. Undecimū duodecimū et tredecimū habuit. qz fide spe et charitate omēs ancillit. Et sic p̄sceda benedictio balaā sup israel enumerata q̄ in b̄ndictiōe b̄ndictissime vniuersali et in omī excellentia fuit cōprehensa.

Nonē b̄ndicti
ones p̄phēdū
tur in hac.

Tercia b̄ndictio Balaā p̄ncipalis est hec. Nūeri. xxiij. q̄z pulcra tabernacula tua Jacob. et tentoria tua israel vt valles nemorose. vt orti iuxta fluiū irrigui. et tabernacula q̄ fixit deus et nō hō. quasi cedri iuxta aquas. fluat aqua de situla eius. et semen illius erit in aquas multas. tollet p̄pter eū a Gad rex eius. et auferet regnū illius de humero eius. deus de egypto duxit illū. cuius fortitudo similis est rhinocerotis. deuorabūt gentes hostes illius. ossaqz eorū p̄fringent. et p̄forabūt sagittis. accubens dormiuit vt leo. et quasi leona quā suscitāt nullus. qui b̄ndixerit tibi erit ipse b̄ndictus. q̄ maledixerit tibi in maledictiōe reputabit. ¶ In hac b̄ndictiōe nonē b̄ndictiones sunt p̄phense. Prima est multiplicatio ecclīasticarū actionū et hoc intelligit p̄ hoc qd̄ d̄r. q̄z pulcra tabernacula. Secūda est pulcritudo religionis. et hoc est. et tentoria tua israel. Tercia est ordo et institutio p̄dicatoz. et hoc est qd̄ d̄r. fluat aqua de situla eius. Quarta est iudaici regni destructio. et hoc est. p̄pter eū tollet a gad rex eius. Quinta est regni gentiū ecclīe subiectio. et hoc est qz deuorabūt gentes hostes eius. Sexta est demonū p̄fractio. et hoc est ossaqz illoz cōfringent. Septima est antichristi interfectio. et hoc est. p̄forabūt sagittis. Octaua est a summo mortis resurrectio. et hoc est accubens dormiuit vt leo. Nona est maloz et bonoz remuneratio. et hoc intelligit tibi. qui b̄ndixerit tibi etc. ¶ Sumat istaz b̄ndictionū sufficientia in

De quarta bene. balaã fo. ciii.

huc modū. Eccleie benedictio vel in p̄senti vita vel in futura. Si in hac vita est collatio boni vel ablatio mali. Si collatio boni. vel est multiplicatio actionū vel cōplationū. vel vtrorūq; donorū. et fr̄ hoc sunt tres p̄me. scz multiplicatio ecclesiasticarū actionum. pulcritudo religionū. abūdātia p̄dicatoz. Si autē est mali ablatio. vel ē cur mutatio. et sic est regni iudaici translatio. vel est destructio. et hoc vel demonū vel hominū vel antichristi. q̄ est hō plenus demonijs. et fr̄ hoc sunt tres ille. scz regni gentiū subiectio. demonum p̄fractio. antichristi interfectio. Si post hāc vitā ē vel omnīū cōis resurrectio. vel bonoz remuneratio et maloz dānatio. et sic sunt due vltime b̄ndictiones. ¶ Qualiter autē iste b̄ndictōes p̄ueniūt benedictissime virgini Marie facile est declarare. Sūma enī fuit. vt sepius dictū est. in ac tione. in cōplatoe. et in doctrina. ipsa quoq; in suo partu trāstulit re gnū iudeoz. qz regē genuit xp̄iano. et p̄sequēs regnum destruxit gentiū et demonū et antichristi quē filij sui ore interficiet et oēs bonos et malos remunerabit. qz remuneratoz omnīū generavit. et ipm bonis in p̄miū donauit. Et sic p̄z qualr nouē b̄ndictōes iste in benedictōe sup̄ benedictissime virginis sunt incluse.

Quarta benedictio balaã q̄ nō t̄m benedictio sed aliāz benedictiōnū est cā. et est hec. Quicq; stella ex iacob. et p̄surget virga ex israel. et p̄cutiet duces moab. vastabitq; oēs filios seth. et erit ydumea possessio eius. et hereditas seyr. succedit inimicis suis. Israel vero fortiter ager. et de iacob erit dñator. et q̄ dñetur. et p̄det reliq;as ciuitatis. ¶ Hec b̄ndictio diuidit̄ in septē ptes. Prima est benedictissime virginis generatio. Secda est filij dei ex ipa incarnatio. Tercia est destructio vicioz. Quarta hominū liberatio. Quinta bonoz cōfirmatio. Sexta bonoz dñatio. Septima maloz dānatio. Prima intelligit̄ p̄ hoc qd̄ dr. quicq; stella ex iacob. Secda p̄ hoc qd̄ dr. et cōsurget virga ex israel. Tercia p̄ id. et p̄cutiet duces moab. Quarta p̄ id. et erit ydumea possessio eius. Quinta p̄ id. israel vero fortiter ager. Sexta p̄ id. de iacob erit qui dñetur. Septima p̄ id. et p̄det reliq;as ciuitatis. ¶ Et sumit̄ haz b̄ndictionū sufficiētia in hūc modū. Cā b̄ndictiōnis vel est sumere in se vel in effectu. In se. vel est mediata. et sic ē generatio dñe. vel imediata. et sic est incarnatio filij. Si autē in effectu vel est in p̄senti vel in futuro. Si in p̄senti. vel respectu bonorum vel maloz. Si maloz vel vicioz. et sic est tertia. vel hominū. et sic est quarta. Si in respectu bonoz. sic est quinta. Si est in futuro. vel ē respectu bonoz. et sic est dñatio. vel maloz sic est dñatio. Patz ḡ qualiter he ptes p̄cedūt et dependēt a b̄ndictōe beatissime virginis. que in hac p̄ma est radix omnīū et cā. cōsequentīū. vñ quicqd̄ est eā cause est cā omnīū sequentiū cātoz. vnde cū beatissima virgo mediāte illa

B̄ndictiones
iste p̄ueniunt
Marie

B̄nd̄ diuidit̄

Sufficiētia b̄
nedictionū

De bñdictionib' datis populo.

benedictioe qua abūdat in mulierib' sic est cā corporalis generatiōis de ipsa. 7 illa sit cā 2sequentiū. Patz q' in ipsa. 7 sua benedictōne iste benedictōes causaliter sunt incluse.

Sequit' videre de benedictōnib' quib' benedixit Moyses israel precepta dñi seruati dicens. Deutro. xviiij. Benedictus tu in ciuitate. 7 bñdictus tu in agro. benedictus fructus ventris tui. 7 fructus terre tue. fructus quoq' iumentoz tuoz. greges armentoz tuoz. 7 caule ouiu tuarū. benedicta horrea tua. 7 benedicte reliqe tue. et eris bñdictus egrediens 7 ingrediens. dabit dñs inimicos tuos q' 2surgent aduersus te corruentes in 2spectu tuo. p vnā viam veniēs 2tra te. 7 p aliā fugient a facie tua. emittet dñs bñdictōem sup cellaria tua 7 sup oia opera manuu tuarū benedicetq' tibi in terra quaz acceperis. suscitabit te dñs in populū sanctū sicut iurauit tibi. si custodieris mādata dñi dei tui 7 ambulaueris in vijs eius videbunt oēs terraruz populi q' nomē dñi inuocatum est sup te. 7 timebūt te abūdare te faciet dñs in omib' bonis. fructu vteri tui 7 fructu iumentoz tuoz fructuq' terre quā dñs iurauit patrib' tuis. quā dabit tibi. aperiet tibi thesaurū suū optimū celū vt tribuat pluuiā terre tue in tēpore suo. benedicet cūctis operib' manuu tuaruz. 7 tu fenerabis gentib' multis. 7 ipse a nullo senus accipies. 2stinet te dñs deus tuus in caput 7 nō in caudam. 7 eris semp supra. 7 nō subtus ¶ Et ponitur hic. xix. benedictōes. Prima est gratia 2templatiōis. 7 hoc est benedictus tu in ciuitate. Secūda est gratia actōis. 7 hoc est. benedictus in agro Un̄ glo. est benedictionū 2templatiue 7 actiue. Tercia est puritas 2templatiōis. 7 hoc est. benedictus fructus ventris tui. Quarta est vtilis operatio. 7 hoc est fructus terre tue. Quinta ē in alijs fructificatio. Et hec est triplex. In laicis. In clericis. 7 religiosis Prima p iumēta. secūda p armenta. tertia p caulas ouiu. Sexta est virtutū frugalitas. Et hoc dupliciter. vel q̄tum ad actū. 7 h̄ est. benedicta horrea tua. Slo. virtutū custodia vel q̄tum ad habitū. 7 hoc est. benedicte reliquie tue. Un̄ glosa. Bona volūtas que remanet post opera. Septima est felix 2summatio. Et hec est duplex. q̄tum ad opatōem boni. 7 hoc est benedictus ingrediens. vel q̄tum ad euasione mali. 7 hoc est. benedictus egrediens Slo. ingrediens in pceptōe p̄mū. egrediens ab hac vita ad eternā. Octaua est victoria tentationū. 7 hoc est. dabit dñs inimicos tuos. Nona. est cū tentatōne puentus. 7 hoc est p vnā viā venient ad te. Decima est spūalis refectio. 7 hoc est. emittet dñs bñdictōem sup cellaria Et hec est duplex de gratia 2tritōis. 7 hec est bñdictio sup cellaria. 7 de labore satisfactōis. 7 hoc est sup opa manuu tuarū. Undecima est celestis donorū multiplicatio. 7 h̄ est. bñdicetq' tibi in terra quā accepis. vn̄ glo.

Bñdictiones
nouemdecim.

celestiu multiplicatio donoy Duo decima est sc̄toꝝ associatio. ⁊ hoc
 est. suscitabit te dñs sibi i populū sanctū Tredecima ē hostilis timo
 ris incussio. ⁊ hoc est. videbūt oēs populi terraz q̄ nomen dñi inuo
 cātū est sup te ⁊ timebūt. Quartadecima est tpaliū ⁊ spūalium suc
 cessio. ⁊ hoc est. abūdare te faciet dñs in oībo bonis. Quindecima ē
 in subditis p̄speratio. Et hec triplex. p̄tēplatiui. ⁊ hoc est. b̄ndictus
 fructus vētris tui. spūales filij clerici. ⁊ hoc est fructus iumētoꝝ. lay
 ci ⁊ hoc est. fructus terre. Sedecima abūdaria sapientie diuine. ⁊ h̄
 est. apiet dñs thesaurū suū optimū. Decimaseptima est doctrine p̄
 aminentia. ⁊ h̄ est. celū ⁊ pluuiā terre. Decima octaua bonoy ope
 rū frequentia. ⁊ hoc est. b̄ndicetq̄ cūctis opibꝫ manuū tuaz. Decima
 nona ē dignitatis excellētia. ⁊ hec est triplex. in dādo ⁊ nō accipien
 do. ⁊ hoc est. tu seneraberis gentibꝫ multis. in dñando ⁊ nō seruiedo
 et hoc est in caput ⁊ nō in caudā. in regēdo ⁊ nō subessendo. ⁊ h̄ su
 pra ⁊ nō subtrus ¶ Huiꝫ b̄ndictōis sufficiētia sumit in hūc modū
 B̄ndictio ecclie ē vel q̄tū ad p̄tēpladē. vel q̄tū ad actōem. Si
 ad actōem. vel ē ordinata in bonū vel p̄tra malū Si in bonū. v̄l est
 in bonū meriti. vel in bonū p̄mij. Si in bonū meriti. h̄ est vel i opibꝫ
 bus vel p̄mij. Si in opibꝫ. vel in genere v̄l in specie. Si i genere
 vel hec ē p̄tēplatio. ⁊ h̄ est b̄ndictio tu in ciuitate. vel ē actio. ⁊ h̄ ē b̄
 dicit in agro. Si in specie. vel ē in se vel in subditis. Si in se vel ē in
 tenꝫ v̄l ē exteriꝫ. Si interiꝫ sic ē b̄ndictio fructꝫ vētris tui. si exteriꝫ
 sic ē fructꝫ terre. Si at est opꝫ in subditis vel ē in laycis. ⁊ sic s̄ iumē
 ta. vel in clericis. ⁊ sic s̄ armēta vel in religiosis. ⁊ sic sunt canle ouiuꝫ
 Si at ē bonū meriti in p̄mij v̄l in actu. ⁊ h̄ est horeza. vel i habi
 tu. ⁊ he s̄ reliq̄e. Si at ē bonū p̄mij. vel ē in bono vel malo Si i bo
 no h̄ ē ingrediēs. si i malo. sic ē egrediēs. vñ glo. de p̄nti vita ad eter
 nā Si at ē actiua p̄tra malū. sic ē cū tentatōe puēlꝫ. ⁊ h̄ ē. dabit dñs
 inimicos tuos. Si at ē b̄ndictio p̄nēs ad p̄tēpladē. vel h̄ ē q̄
 tū ad vitā. vel q̄tū ad doctrinā. Si q̄tū ad vitā. vel in se. vel res̄pe
 ctu alioꝝ. Si in se vel ē relectabile. vt spūale gaudiū. ⁊ hoc est vel in
 h̄ndo v̄l in recipiedo. ⁊ h̄ ē. cellaria tua. v̄l i agēdo. ⁊ h̄ ē. i opibꝫ ma
 tu. Vel ē vile vt multiplicatio bonoy. ⁊ h̄ ē b̄ndicta terra tua. Vel
 est honestū. vt s̄fortiū bonoy. ⁊ h̄ ē suscitabit te i pplm̄ sc̄tū Si at ē
 respectu alioꝝ. h̄ est respectu inimicoꝝ vel amicoꝝ Si respectu inimi
 rū. tūcē qd̄ dī. videbūt te oēs. Si respectu amicoꝝ. vel in se vel i sub
 ditis. Si in se. h̄ ē abūdare te faciet dñs. Si in subditis vel h̄ ē i re
 ligiosis. ⁊ h̄ ē fructꝫ vētris tui. vel in clericis. ⁊ h̄ ē fructꝫ iumētoꝝ tu
 oz. v̄l in laicis. h̄ ē fructꝫ terre. Si at ē p̄nēs ad doctrinā. v̄l est i co
 gnoscēdo. ⁊ sic ē. apiat tibi dñs thesaurū suū. v̄l ē i docēdo. ⁊ h̄ ē plu
 uiā tribuat tibi. vel ē in agēdo. ⁊ h̄ est triplr. in se. ⁊ h̄ ē b̄ndicet ope
 ra manuū tuarū. vel respectu alioꝝ. ⁊ tūc est vel respectu dñoz. v̄l do

Sufficiētia be
 nedictionis

De bñdictōib⁹ datis filijs isra.

Bñdictiones
iste cōueniunt
Marie.

ctoꝝ. vel platorū. de pmo feneraberis gentib⁹ mult⁹. de scdo in caput
7 nō in caudā. de tercio supra. 7 nō subtus. q̄si diceret. erit magister
et nō discipul⁹. dñs 7 nō seru⁹. platus 7 nō subditus. ¶ Quatr autē
iste bñdictōes pueniāt beatissime virgini facile est videre. Beatiā em̄
p̄tēplatois habuit in summo q̄ pfecte diuinitatis 7 humanitatis sa
cramenta cognouit in via. In actōe pfecta fuit. qz oib⁹ opib⁹ meru
it. Bñdictū fructū ventris habuit. qz pura in summo mater corpa
liter 7 spūalr fuit. fructificatōnem in alijs p̄e oib⁹ alijs habuit. qz
mater virginū oīm 7 oīm clericoꝝ 7 oīm religiosorū p̄ continentia ex
titit. uno qz omniū bonorū mater fuit. Itē frugalitatem virtutū in
summo habuit. qz oēs virtutes vie p modū patrie habuit. Etiā be
nedicta fuit ingrediēs 7 egrediens. qz de hac vita sine dolore mortis
migravit. 7 statim corpe 7 aia celū inuoluit. Etiā tentationū victori
am in summo habuit. qz nunq̄ in aliqua tentatōe vel semel venialr
cecidit vbi tñ iustus nō solū semel in die sed septies cadit. Etiā ten
tationū habuit. p̄ctū. nō q̄ hūilior vel cautior surrexit. s; qz adeo
fortiter stetit q̄ nec alicui tentatiōi in p̄cto minimo cessit. Etiā sum
mā refectōem habuit spūalez. vt supra in materia de beatitudinib⁹ 7
fructib⁹ manifestū fuit. Etiā celestiu⁹ donorū multiplicatōem in sum
mo habuit. qz grā plena fuit. vñ angel⁹. Que grā plena. Etiā scōꝝ
societate in summo habuit. qz h̄ginib⁹. viduis. iungatis. actiuis. cō
tēplatiuis cōformis fuit. 7 s̄l etiā oīm illoꝝ pprietates i summo ha
buit. q̄ āgelicā 7 hūanā vitā i summo habuit. vñ In plenitudine scōꝝ
detētio ei⁹. Etiā in hostib⁹ timoris incussio in ipa in summo fuit. qz
terribilis vt castrorū acies ordinata fuit omib⁹. nimirū. qz caput an
tiq̄ serpētis p̄triuit 7 nos de maxilla ei⁹ extraxit. Etiā tpaliū 7 spūā
liū successio in ipa in summo fuit. qz p̄fidēter de se d̄t. In me oīm
grā vite 7 vitatis. Etiā oīs spes vite 7 vitatis. Etiā in filijs p̄spatio
in ipa in summo fuit. qz deū genuit 7 hoīem. 7 oīm rōnalē vel recre
abile creaturā recreauit. Etiā abūdantiā diuine sapie i summo habu
it. qz nihil ignorauit. Etiā doctrine p̄minētia in summo habuit. qz
summe doctrine doctrix fuit. s̄ d̄i cipline dei. 7 oīa nob̄ p̄ h̄bū incre
atū p̄dicauit. Etiā bonoz operū frequētia habuit. qz qlibet ope me
ruit. Etiā dignitatis excellentiā habuit in summo. qz m̄r dei regina
miscōie extitit. Et sic p̄ qliter oēs iste bñdictōes in bñdictōe bñssim⁹

Post h̄ vidēdū ē de bñdictōib⁹ datis (me h̄ginis s̄s p̄phēse
filijs israēl a moysē. sicut in Deutro. xxxij. s̄s p̄phēse. Aut igif
ad Ruben. Uiuat ruben 7 nō moriat. 7 sit puus in nūero. vbi quat
tuor dicuntur de ruben. Primū est q̄ uiuat p̄ grām. et hoc est qd̄ d̄r. vi
uat ruben. Scdm̄ q̄ nō moriat p̄ peccatū. 7 hoc est nō moriat. Ter
ciū est q̄ paruus sit numero. Quartū addit glo. q̄ maxim⁹ sit fide.

Quattuor di
cuntur de ruben

De benedictōe Jude Fo. cix

Et sic sufficiētia bñdictōis sic sumit̃ Benedictio vel ē absolute vel re spectiue. Si absolute vel ē in malo vel in bono Si in bono sic ē viuat gr̃a. Si in malo sic ē. et nō moriat̃ p̃ pctm̃. Si respectiue. vel h̃ ē qz simile in bono nō habeat̃ h̃ est qz sit paruus in nūero. vel qz alios excellat̃ et sic est maximus in fide Hec oīa exp̃ssissime fuerūt in bñssi hec fuerunt in ma & gine. in q̃ oīs gr̃a vite fuit. Itē qz nūqz peccauit Itē nec primā Mariā. silem visa ē nech̃re se q̃ntē Itē qz in fide et oīb; stutib; oēs excellit

Sequit̃ bñdictio Jude. Hec ē bñdictio iude Audi dñe vocē in ter ad populū suū introduc eū. manus ei⁹ pugnabit p̃ eo. et adiutor illi⁹ p̃tra aduersarios ei⁹ erit In q̃ et q̃tuor ponūt. Primū est q̃tuor ponūt. p̃cū exauditiō et h̃ est. Audi dñe vocē Jude. scdm̃ ē ad populū introductio et h̃ est. ad populū suū introduc eū. terciū ē suiipsi⁹ defensio et h̃ est. manus ei⁹ pugnabit p̃ eo. q̃rtū est alioz p̃tectio et h̃ ē. adiutor illius p̃tra aduersarios ei⁹. Et h̃mōi bñdictionū sufficiētia sumit̃ sic. sufficiē. bñdic. Bñdictio vel ē ad bonū vel ad malū Si ad bonū vel ē ad finē et sic est p̃cū exauditiō. vel ē ip̃e finis sic ē ad populū introductio Si autē ē p̃tra malū vel sui et sic ē suiipsi⁹ defensio. vel alioz et sic ē alioz p̃tectio. Hec autē oīa fuerūt in bñssima & gine digne in summo in q̃ fuit hec fuerunt in p̃cū exauditiō i summo. nā. iij. Regū. ij. legit̃ ip̃i dictū in p̃sona Ber Maria satee. Pete m̃r mi qd̃ vis. nō em̃ phas ē me auertere faciē et. Et in p̃sona Hester d̃r ei Hester. iij. Etis si dimidiū regni petieris ip̃etrabis. nā et illā fili⁹ nihil negās honorat. Itē ad pplm̃ introductio ei⁹ que nit in summo. ip̃a em̃ vt colūna nubis populos in terrā p̃missiōis introduct̃ et vt stella maris dirigit imo vt porta celi introduc̃ Itē suiipsi⁹ defensio in ip̃a in summo fuit. qz ab hoste nūqz lesa fuit. Item adhuc suiipsus defensio in ip̃a in summo fuit. qz alios sic defendit qz in ip̃a nec pugnā aduersari⁹ sumpsit. vtpote in q̃ ip̃e hostis oīno extinc̃ fuit. Itē alioz p̃tectio in ip̃a in summo fuit. qz nos ab hoste p̃tegit auxilio. ab ira filij suffragio et exēplo. Sic ergo p̃z qualiter beatissima virgo habuit benedictōem Jude

Sequit̃. Leni q̃qz ait Perfectio tua et doctrina tua a viro sancto tuo. que pbasti in tēptatōe. et iudicasti eā ad aquas p̃radictio nis Qui dixerit patri suo et matri sue nescio vos. et fratrib; suis ignoro vos et nescierūt filios suos. hi custodierūt eloquiū tuū et p̃actum tuū seruauerūt. iudicia tua o Jacob et legē tuā Israel. ponēt thimi/ama in furore tuo et sup̃ altare tuū holo causta. bñdic dñe fortitudinē ei⁹. et opa manū illi⁹ suscipe. p̃cute dorsa inimicoz ei⁹ et q̃ oderūt eū In hac bñdic. nō p̃surgāt. In bñdictōe ista nouē ponūt. Primū est p̃fectio vite ibi nouē ponūt p̃fectio tua. Scd̃z ē altitudo doctrine. ibi et doctrina tua Terciū ē xpi educatio. et h̃ ē viro sc̃to tuo. Quarta ē oīm abnegatio. et h̃ ē q̃ dixerit patri suo et. Quintū p̃ceptoz et p̃silioz ipletio. et h̃ ē hi custodierūt

De benedictione Beniamyn

elo. tuū zc. Sertū ē p alijs intercessio z hoc ē Ponēt p alijs thymi.
 sup zc. Septimū ē de passione glificatio. z h ē bñdic dñe fortitudi
 ne ei? Octauū ē de opibz remuneratio. z h est opa manuu illi? suscipe
 Nonū est hostiū destructio. z h ē. pcutē doliū inimicoz ei?. Dmōi
 sufficiē. bñdic. sufficiētia sumit sic Bñdictio vel ē prinēs ad meritū vel ad premiū.
 Si ad meritū vel ē in essendo vel in opatiōe. Si in essendo vel ē in
 suba vel in efficiētia Si in suba vel ē in se z sic ē vite pfectio. v? respe
 ctu alioz z sic ē altitudo doctrine Si in efficiētia sic ē xpi eductio Si
 aut ē meritū in opando. vel ē in se vel in alijs Si in se vel ē a malo z
 sic ē oim abnegatio. vel ē bonū z sic ē pssilioz z pceptoz impletio q̄
 h in vtroqz testamēto. Si aut ē opando in alijs sic ē p alijs inter
 Dec fuerūt in Maria cessio Si aut prinēt ad premiū vel ē absolute vel respectiue Si absolu
 te sic ē de passione glificatio z de actōe remuneratio Si respectiue sic ē
 hostiū destructio. Qualiter aut hec oia fuerūt in bñssima fagine faci
 le ē videre. ipa em̄ fuit pfectissima in vita. altissima in doctrina. qz to
 tā legē sciuit. xpm̄ qz de suo vtero eduxit. q̄ ibi. xl. septimanis sex di
 ebz minus q̄euit. Itē oia abnegauit z pfectissimā paupertatē in sum
 mo habuit. vt sup patuit Itē pcepta z pssilia in summo z ex charita
 te in summo impleuit. Itē p alijs intercessio in ipa in summo fuit q̄ p
 oibz dñm placauit. z adhuc p nobis ipi pectus offert z vbra oñdie
 Itē qz post filiū summā passionē habuit z summā de passiōe habu
 it glificatiōem Itē qz summas z nobilissimas actōes habuit z sum
 mā habuit remuneratiōem Itē qz sibi oibz nobis hostē vicā q̄ nū
 q̄ victa fuit. supremū de hoste triumphū reportauit Et sic pz quali
 ter beatissima virgo habuit benedictiōem Leui

In hac bñdic. ponūt q̄tuoz sufficiē. bñdic. Maria habu it hec.

S Equit. Beniamyn ait Amātissimus habitabit z fidēter. in eo
 em̄ q̄si in thalamo tota die amozabit. z inter humeros illi? req̄
 escet In hac bñdictiōe q̄tuoz ponūt Primū ē pre oibz dilectio z h ē
 beniamyn amātissim?. scda ē secura habitatio z h ē habitabit z fidē
 ter. terciū diuina inhabitatio z h ē. q̄si in thalamo amozabit tota die
 quartū ē in opibz illi? delectatio z h ē. inter hūeros illi? req̄escet Hui?
 bñdictiōis hec ē sufficiētia. vel em̄ ē in se vel respectu dilecti. Si in se
 vel in bono sic ē pre oibz dilectio. vel ē a malo z sic ē secura inhabita
 tio Si respectu dilecti. vel ē q̄tū ad subam z sic ē diuina inhabitatio
 vel q̄tū ad actū z sic ē in opibz delectatio. Hec oia habuit bñssima
 fago q̄ sup oēm pulcritudinē dilecta ē a dño. q̄ securissima habitat
 in regali folio in q̄ habitauit diuinitas corpāl nō tm̄ tota die sz no
 uē mēsbz q̄ mulier prudētissima in oibz delectabat viz. id ē filiū suū
 Et sic pz qualiter benedictiōez beniamyn in summo habuit btā fago
S Equit Joseph quoqz ait. De benedictiōe dñi terra ei? de pomis
 celi z de roze atqz abyssio subiacēte. de pomis fructuū solis z lu

De benedictōe Ioseph Fo. 126

ne. de vertice antiquoz mōtiū. de pomis collium eternoz. de frugibz terre 7 de plenitudine ei⁹. Bñdictio illi⁹ q̄ apparuit in rubo veniat sup caput ioseph. 7 sup verticē nazarei inter fratres suos. Bñdictio ioseph in octo consistit Primū ē dulcedinis diuine p̄gustatio. 7 h̄ ē de pomis celi 7 de rore. ros inq̄tū illuminat intellectū. pomū inq̄tū reficit affectū Scōz ē in humanitate xpi delectatio. 7 h̄ ē. atqz abyssus sub facete Terciū in opibz xpi refectio 7 hoc ē. de pomis fructuum solis. Quartū ē de gratijs ecclie iocūdatio. 7 hoc ē. 7 lune Quintū ē de gratijs 7 stutibz antiquoz patz exultatio. 7 h̄ ē. de stutice antiquoz mōtiū. Sextū ē modernoz p̄fectoz p̄gratulatio. 7 hoc ē de pomis collium eternoz Septimū ē de glia ecclie triūphātis exultatio. 7 hoc ē. de fructibz terre 7 de plenitudine ei⁹. Octauū ē de glia hois xpi p̄cipatio. 7 h̄ ē. bñdictio illi⁹ q̄ apparuit in rubo zc. Omōi bñdictōis sufficiētia sumit in hūc modū. vel ē p̄tines ad statū patrie vel ad statū vie Si ad statū vie vel ē purgatio vel ē delectatio illoz q̄rū ē purgatio Si p̄mo^o vel ē de capite vel de mēbris Si de capite vel q̄rū ad iubar et sic ē de hūanitate xpi refectio Si at de mēbris. vel ē in ḡne 7 sic ē de gratijs ecclie iocūdatio. vel sp̄calr 7 tūc vel s̄s antiq̄. 7 tūc ē de stutibz mōtiū antiq̄rū exultatio. vel s̄s moderni 7 tūc ē p̄fectoz modernoz p̄gratulatio Si at p̄tinet ad statū patrie. vel ē q̄rū ad mēbz 7 sic est de glia triūphātis ecclie exultatio. vel q̄rū ad caput. 7 sic ē glie xpi cōiatio Nec at i summo habuit bñssima h̄go. qz sumā habuit diuine dulcedinis nō tm̄ p̄gustatōem s̄z etiā comestione In se māna habuit et in xpi hūanitate delectatōem. qz summā ad ipm̄ habuit dilectōem In opibz illi⁹ habuit refectōem. qz iudebat corā illo in orbe terraz p̄ singulos dies. puerb. viij. Itē de p̄fectu ecclie summā habuit p̄gratulatōem. qz summā ad ipm̄ habuit charitatē Itē summā de patruz sc̄titate exultatōez a q̄bz duxit originē 7 possederat p̄fectōez. Itē de p̄fectu modernoz summā habuit p̄gratulatōez q̄bz oibz p̄fectōis ipsa fuit magistra 7 dux 7 exēplū Itē de ecclie triūphātis glia summe gaudebat. v̄pote illi⁹ impatrit 7 regina De glia at hois xpi nō partē sed totū habebat. cū q̄ vnā in natura similima in grā in glia ipm̄ 7 suaz glia plus q̄ se 7 suā dilexit. Sic ḡ p̄stat manifestū eē bñssimā virginē oēs bñdictōes Ioseph in summo habuisse

bñdict. ioseph
in octo consistit.

sufficiē. bñdic.

Maria habuit
h̄ec.

Seq̄ 7 Gad ait Bñdict⁹ in latitudine gad q̄si leo regeuit. cepit qz brachiū 7 sticē. 7 vidit p̄ncipatū suū q̄ in pte sua doctor eēt reposit⁹ q̄ fuit cū p̄ncipibz populi sui 7 sic fecit iusticias dñi iudiciū suū cū israhel. Bñdictio gad sex p̄phēdit Primū est regni dilatatio bñdic gad sex ibi. bñdictus in latitudine gad. sc̄dm̄ ē p̄ fortitudinē reges ibi. quasi p̄phēdis. leo regeuit. terciū est hostiū subiectio ibi. cepitqz brachiū. q̄rū est imperij adeptio ibi. 7 verticē. quintum est p̄ncipatus sui cognitio. ibi

De benedictione Dan

et vidit pncipatū suū. sextū ē doctoris apud eū repositio ibi. q̄ in pte
sua doctor esset reposit? Nec aut ē hmoi bndictōis sufficiētia Bndi-
ctio vel ē ad primū vel ad seipm vel ad deū Si ad primū sic ē regnū
dilatatio Si ad seipm vel a malo vel ad bonū Si a malo vel in se
et sic ē regetio. vel extra et sic ē hostiū subiectio Si ad bonū vel est in
habēdo et sic ē imperij adeptio. vel in cognoscēdo sic ē sui pncipat?
cognitio Si ad deū sic ē doctoris apud se repositio. Nec q̄q̄ oia in
se habuit brā hgo Regni dilatōem. q̄ a sol' ortu et occalu beatā eā
dicūt oēs gnatoēs. q̄ ē regina celi et mūdiz angeloz et hoim In se re-
quietione habuit in summo. q̄ in ipa fuit formis extinctio. Hostiū
etia subiectōem habuit in summo. vt iā pluries sup patuit Itē sum-
mā imperij adeptōem habuit. q̄ sup oēs choros angeloz regina an-
geloz. impatrie miscēdie exaltata fuit. Itē sui pncipat? agnitōem in
summo habuit. q̄ sup oēs choros angeloz et creaturas fuit exaltata
diuinā gloriā in se et opatōem ei? plen? agnoscat. vñ p̄fideret dē In
me oīs grā vite et veritatis. Itē doctoris repositio apud ipam fuit in
summo. q̄ ille magistroz optim? nouē mēsbz apd eā requēnit posse?
in vtero ei? Et sic p̄z q̄ btissima hgo habuit bndictōes gad i summo
bndictio dan
tria p̄phēdit.
sufficiētia. sumit
bndictionū
hgo hūit hec
S Equit Dan q̄q̄ ait. Dan catul? leonis fuit largiter de basan-
Bndictio dan tria p̄lectif. Primū ē humilitas ibi. catulus.
scdm ē fortitudo ibi. leonis. terciū ē largitas ibi. fuit largiter et. Et
hoc mō eoz sufficiētia sumit Bndictio vel ē cordis vel opis Si cor-
dis sic ē hūilitas cordis. Si at ē opis hec ē duplex vel in se et sic est
fortitudo opis. vl' in alijs et sic ē largitas muneris Nec at in summo
habuit btissima hgo. q̄ vltra oēm creaturā hūilima sup oēs exalta-
ta ē. Itē mulier fortissima ē. q̄ vicit mūdū deū et dyabolū Itē largis-
sima fuit. q̄ deo dedit mūdū et hoim in mūdo regnū celoz et ipm deū.
Et sic p̄z q̄ beata hgo in summo habuit benedictōem Dan.
bndic. neptali
q̄ttuoz p̄phē.
Sufficiētia.
hgo hūit hec.
S Equit. Et neptalym dixit Neptalym abūdātia p̄fuer et plen?
erit de bndictōibz dñi. mane et meridiē possidebit Bndictio ne-
ptalym q̄ttuoz p̄phēdit Primū ē abūdātia donoz spūaliū ibi. abū-
dātia p̄fuer. scdm ē plenitudo celestū donoz ibi. plen? erit de bndi-
ctōibz dñi. terciū ē pctōz p̄uersio et hē mane. q̄rtū ē iustoz p̄seruatō
et hē meridiē possidebit Sufficiētia istoz ē Bndictio vel ē in se vl'
in alijs Si in se vel ē bndictio q̄ttū ad statū glie et sic ē plenitudo ce-
lestū bonoz. vl' ē bndictio q̄ttū ad statū grē. et sic ē abūdātia donoz
spūaliū Si at ē bndictio respectu alioz illi aut s̄z boni aut mali Si
mali sic ē pctōz p̄uersio Si boni sic ē iustoz p̄seruatio Nec at btissi-
ma hgo habuit in summo. q̄ et grā fuit plena. et sup oēs gliosa. Itē
pctōz recōciliatrix et mediatrix. Itē oim pctōz saluatix et iustozum
conseruatix Sic quoq̄ habuit bndictōem Neptalym

De bñdictione Aser fo. cxi.

Sequitur. Aser quoque ait. Bñdictus in filiis aser. sit placens fratri-
bus suis. tingat in oleo pedem suum. ferrum et es calcamentum eius. si
cur dies iuuentutis tue. ita et senectus tua. ¶ Bñdictio aser sex pphē Bñdic. Aser
dit. Primum est filiorum multiplicatio. et hoc est bñdictus in filiis aser. sex pphēdit
Secundum est fratrum dilectio. ibi. sit placens fratribus suis. Tercium est mise-
ricordie abundantia. et hoc est. tingat in oleo pedem suum. Quartum est in-
corruptibilis patientia. et hoc est. ferrum. Quintum est sonora doctrina.
et hoc est. et es calcamentum eius. Sextus est in bono permansio pseue-
rantie. et hoc est. sicut dies iuuentutis tue ita et senectus tua. ¶ Suffi-
cientia horum hec est. Vel benedictio est respectu aliorum vel in se. Si re-
spectu aliorum vel respectu inferiorum. et sic est filiorum multiplicatio. vel ad
pares. et sic est fratrum dilectio vel ad superius scilicet deum. et sic est abundan-
tia misericordie per quam est imitatio dei. iuxta illud Lu. vi. Estote
misericordes sicut et pater vester qui in celis est. Si in se. vel est a ma-
lo. et sic est patientia. vel est ad bonum. et hoc vel est respectivum. et sic est
doctrina. vel est absolutum. et sic est perseverantia. ¶ Nec autem omnia ma-
nifestissime habuit beata virgo. quia omnium bonorum mater est. quia plena est
charitate ad deum et dilectione ad primum. regina misericordie est. sum-
ma doctrinam. patientiam. et perseverantiam habuit. ut superius manife-
statum est in questione de virtutibus ¶ De omnibus bñdictionibus simul.

Sufficiencia

Maria habu-
it hec.

¶ Post hoc queritur de omnibus bñdictionibus simul. Non est deus alius ut
deus rectissimus ascensor celi. auxiliator tuus. in magnificentia eius dis-
currunt nubes. habitaculum eius sursum et subter brachia tua sempiter-
na. eijcet a facie tua inimicum dicetque pererere. habitabit israel confiden-
ter et solus. oculus Jacob in terra frumenti et vini. celique caligabunt
rore. bñdictus es tu israel quia filius tui popule qui salvaris in domino.
scutum auxilii tui et gladius glorie tue deus tuus. negabunt te inimici
tui. et tu colla eorum calcabis. ¶ Ista bñdictio novem pphendit. Primum
est veri dei cognitio in via. et hoc ibi. non est alius deus ut deus rectissi-
mus. Secundum est auxiliatio in via. et hoc ibi. ascensor celi auxiliator
tuus. Et hec est quadruplex. Apud spiritum sanctum in terris mittendo. et hoc
est. in magnificentia eius discurrunt etc. Ite ipse pro nobis in celis inter-
pellando patrem. et hoc est. habitaculum eius sursum. vñ Glo. Corpore a
mortuis suscitavit et in dextera patris collocavit. Ite puenientem et co-
operante porrigendo. et hoc est. subter brachia tua sempiterna. Ite ho-
stis impediens repellendo. et hoc est. eijcet a facie tua inimicum dicetque
pererere Hoc est quadruplex auxiliium. Tercium est timoris ablatio. et hoc est
habitabit israel confidenter. Quartum est. cum securitate boni possessio. et
hoc est oculus Jacob in terra frumenti et vini. Quintum est perfecta dei cog-
nitio per spiritum. et hoc est. celi caligabunt rore. vñ glo. subtili et leuissima die co-
gnitioe. Sextum est summe beatitudinis pphesio. et hoc est. bñditus tu es isra-

Ista bñdictio
pphēdit nouem

De benedictione fructus uētris

Auxiliatio
duplex

Sufficiētia
benedictōis

Maria posse
dū hec

el. Septimū est oīs creature platio. et hoc est. q̄s siliis tui. Octauū est diuina auxiliatio. et h̄ est. scutū auxiliij tui. Et hec auxiliatio ē duplex. p̄tra malū. et sic ē auxiliij scutū. vel ad bonū opandū. et sic ē gl̄a diuis gl̄ie. Nonū ē hostiū subiectio. Et hec est duplex. vna q̄ nos p̄niēdo mō nobis faciūt coronas in futuro. et h̄ est. negabūt te inimici tui. S̄lo. in p̄nti vita. Alia subiectio. q̄ de eoz pena in futuro nobis erit exultatio. et h̄ est. tu eoz colla calcabis. Sufficiētia huius b̄ndictōis ē hec. vel est p̄tines ad statū vie. in quo duo t̄m s̄t necessaria auxiliā. vnū est verū deū agnoscere. et h̄ est p̄mū. secūdū est auxiliū p̄ qd̄ possum⁹ ad ip̄m ad eternā b̄tudinē ascendere. et h̄ est secūdū. Si autē p̄tinet ad statū patrie. vel h̄ est q̄tūm ad subale p̄mūz vel acc̄ntale. Si subale vel in se. et h̄ est vel a malo. et sic ē timoris ablatio. vel in bono. et h̄ est vel in se vel respectiue. Si in se vel q̄tū ad p̄mūz cupiscibilis. et sic ē saturitatis possessio. vel q̄tūz ad p̄mūz rōnalis. et sic est p̄fecta dei cognitio. vel ad p̄mūz irascibilis. et sic est b̄titudinis p̄ph̄sio. Si atē ad bonū respectiue. sic ē creature platio. Si autē fit in p̄paratōe ad cām efficientē. sic ē diuina auxiliatio. Si autē p̄tinet ad p̄mūz acc̄ntale. sic ē hostiūz subiectio. in q̄ duplex habemus gaudiū. de n̄ra i p̄nti passione. et de illoz in futuro p̄denatōe. Nec autē oīa b̄tissima virgo possedit in summo. ipsa em̄ sup̄ oēm creaturā deū cognoscit. Itē ipsa est nobilissima auxilio. utpote delicijs affluēs innixa sup̄ dilectū ad celos corpe et aīa ascendit. Etia ip̄a immissima timoris mali sub umbra dilecti req̄escit. Etia ip̄a a torrente voluptatis sup̄ oēs inebriata fuit. Etia p̄fectissima diuinitat̄ et humanitatis xp̄i cognitōem in summo habuit. Etia sup̄mā post deū benedictōem app̄h̄dit. Etia oīb̄ creaturis. utputa imperat̄ri exalta fuit. Etia diuinū auxiliū sup̄ oēs habuit. cū q̄ maxima et excellentia opa fecit. Etia inimicū nō t̄m in celo. sed etia in terra p̄culcauit. Sic ergo p̄z q̄liter b̄ndicta virgo b̄ndictōes singuloz singulariter et vniuersoz v̄liter singulas et vniuersas possedit in summo.

Sequit̄ de eo qd̄ addit Elyzabet. Et b̄ndict⁹ fructus vētr̄ tui. De quo p̄mo q̄rit̄ q̄re inter hoc et p̄cedēs interc̄dat copulatio. cū t̄m in p̄dictis nulla sit postea copulatio. Itē cū ista saluatio sit in textu euāgelij. et euāgelio nihil sit licitū temi vel apponi. ut p̄hibet̄ sub anathemate in fine Apocalip̄. et in Deutro. quare etia eccl̄sia h̄ apponit̄. Itē autē fuit apponēdū aut nō. Si fuit. igit̄ āgel⁹ omisit male q̄ nō apposuit. Si etia nō apponēdū fuerit. igit̄ eccl̄sia male apposuit. Itē elyzabet̄ licet illud apposuerit. nō t̄m illi d̄iūxit quare t̄m. eccl̄sia d̄iūgit. Itē q̄re Elyzabet̄ mutauit̄ verba euāgelij dicēdo inter mulieres. cū t̄m āgel⁹ dixit in mulierib̄. Itē cū de trinitas sit hic mittēs et saluās b̄ndictissima sit saluata. h̄ qd̄ ē b̄ndict⁹

Querit̄

De cōtinētia bñdictio. Fo. cxi.

ctus fructus vētris tui nō videt p̄tinere ad salutōez. nec ad p̄sonam salutatā nec ad salutātē. igit̄ ponit̄ ibi sup̄flue. ¶ Itē Bern. Nō ideo bñdictus qz tu bñdicta. igit̄ cū cā naturalit̄ p̄cedat effectuz debuisse sic ordinasse. bñdictus fruct⁹ vētris tui. ⁊ bñdicta tu in mulieribus

¶ Post hec qd̄ ip̄ortat sc̄ado hoc qd̄ ē bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui. ⁊ in quo differat ab alijs in salutatiōe p̄missis. ¶ Uide **Prima r̄** tur em̄ includi in eo qd̄ est gr̄a plena. sicut̄ p̄sequēs includit̄ in añce dente. si em̄ gr̄a plena fuit. igit̄ fruct⁹ vētris tui bñdict⁹ fuit. ¶ Itē videt̄ includi in eo qd̄ ē bñdicta tu i mulierib⁹. cā em̄ intelligit̄ in suo effectū. sed est bñdicta in mulierib⁹. qz bñdictū fructū ventris p̄durit. ¶ Itē videt̄ male apponi. qz qñ angelus salutatiōem dixit̄ adhuc fructus ei⁹ nō fuit bñdictus. qre igit̄ ecclia hoc annectit. ¶ Itē cū magis sit laus sp̄ialis q̄ general. ⁊ magis sit sp̄iale filius q̄ fruct⁹. oīs em̄ filius fructus ⁊ nō ecōtra. debuisse igit̄ dixisse filius ventris tui nō fruct⁹. ¶ Itē. cū nō tñ de ventre s̄ de toto corpe suba filij formata fuit debuisse dixisse. filius corpis tui. ¶ Itē cū filius nō sit tñ filius corpis vel etiā aie debuisse dixisse filius tu⁹ r̄gēdo p̄iūctōnem sine p̄iū. declaratiōe. ¶ Itē qñ. vtz bñdictio ista qua d̄r. bñdictus fructus ventris tui. sit eiusdē rōnis cū illa de q̄ dicit̄ ē bñdicta tu i mulierib⁹. Et videt̄ q̄ sic. qz vna est cā alterius. igit̄ oprz q̄ sit fm̄ vniocatiōem. ¶ Sed p̄tra. hoc est q̄ benedictio illa de qua d̄r bñdicta tu in mulierib⁹. d̄r bñdictio p̄ exclusionē maledictōis. ista aut̄ benedictio bñdictus fructus ventris tui. nunq̄ fuit maledicibilis. igit̄ nō p̄t̄ dici benedictus p̄ exclusionē maledictōis. ergo oprz q̄ fm̄ aliam rōnem. ¶ Itē bñdictissima d̄r bñdicta in mulierib⁹. p̄pter fecunditatem. sed fructus ventris benedictus nō habuit fecunditatē. igitur nō vni⁹ s̄ alterius modi habuit bñdictōem. igit̄ nō sumit̄ vtrobi qz fm̄ eādē rōnem. ¶ Itē bñdictissima d̄r bñdicta ⁊ determinatur respectu cuius. s̄ in mulierib⁹. quare siliter nō d̄r bñdictus fruct⁹ ventris tui. cū determinatiōe respectu cuius sit bñdictus. ¶ Itē si dicatur q̄ absolute d̄r benedictus. qz est bñdictus sup̄ om̄ia ⁊ in omnib⁹ fm̄ hoc quoqz beatissima non deberet tñ dici benedicta tu in mulierib⁹. cū sua benedictio ad plus se extēdat. ⁊ sic deberet dici benedicta tu in creaturis om̄ib⁹. nō tñ in mulierib⁹. ergo r̄c.

¶ Sed p̄tra. hoc est q̄ benedictio illa de qua d̄r bñdicta tu in mulierib⁹. d̄r bñdictio p̄ exclusionē maledictōis. ista aut̄ benedictio bñdictus fructus ventris tui. nunq̄ fuit maledicibilis. igit̄ nō p̄t̄ dici benedictus p̄ exclusionē maledictōis. ergo oprz q̄ fm̄ aliam rōnem. ¶ Itē bñdictissima d̄r bñdicta in mulierib⁹. p̄pter fecunditatem. sed fructus ventris benedictus nō habuit fecunditatē. igitur nō vni⁹ s̄ alterius modi habuit bñdictōem. igit̄ nō sumit̄ vtrobi qz fm̄ eādē rōnem. ¶ Itē bñdictissima d̄r bñdicta ⁊ determinatur respectu cuius. s̄ in mulierib⁹. quare siliter nō d̄r bñdictus fruct⁹ ventris tui. cū determinatiōe respectu cuius sit bñdictus. ¶ Itē si dicatur q̄ absolute d̄r benedictus. qz est bñdictus sup̄ om̄ia ⁊ in omnib⁹ fm̄ hoc quoqz beatissima non deberet tñ dici benedicta tu in mulierib⁹. cū sua benedictio ad plus se extēdat. ⁊ sic deberet dici benedicta tu in creaturis om̄ib⁹. nō tñ in mulierib⁹. ergo r̄c.

¶ Post hec. an bñdictio fructus p̄tineat i se bñdictōes om̄is sue p̄phēse. ¶ Et videt̄ q̄ nō. dñs em̄ nō habuit bñdictōem p̄iūgator⁹ q̄b̄ dictu ē. Crescite ⁊ multiplicamini r̄c. dñs em̄ h̄mōi multiplicatōez corpālē nō habuit. nec gn̄atōe terrā impleuit. ¶ Itē Lu. j. ⁊ erit tibi gaudiū ⁊ exultatiō. glo. mouēt̄ parētes nō min⁹ p̄ ortu sc̄tō tū filioz. q̄ p̄ meritis gr̄as agere. nō est parū m̄nus dei dare libe

De benedictione fructus.

ros. ppagatores gñis. successionis heredes. Jacob in gñatōe. rj. filioz gaudet. abrae fili⁹ dauid et zacharias exaudif. diuinuz igit mun⁹ est fecūditas parētis. Agāt g̃ grās p̃res qz genuerūt. filij qz geniti s̃s m̃res q̃ honorāt p̃m̃is iungy. stipēdia militie sue filij sunt. Dñs at illud mun⁹. illd̃ p̃m̃ū. illd̃ stipēdiū nō habuit. qz corp̃alr nō genuit g̃ nō oē bonū vl' oīm b̃ndictōez b̃ndict⁹ fruct⁹ i se possidebat. Itē b̃n
 3 dicit⁹ fruct⁹ vētr̃ b̃ndictū fructū vētr̃ n̄ habuit. qz nullū fructū vētr̃
 4 h̄uit. g̃ aliq̃ b̃ndictōe caruit. Itē Lu. x. maria optimā p̃tē elegit. bona ē ps iungatorz. melior viduaz. optima & ginū. s̃ dñs nō habuit bonū iungatorz nec viduaz. g̃ nec b̃ndictōes oīm. ¶ Itē Aug⁹. d̃t qz ce
 5 libat⁹ ioh̃is nō p̃fer̃t iungio abrae. g̃ vtrūqz bonū. g̃ abo simul meli⁹
 6 bonū. s̃ dñs ihs habuit tm̄ alterz. g̃ nō habuit oē bonū creatū. ¶ Itē
 7 in seina ē gr̃a qd̃ ē & go z mater. ergo in viro debuit eē gr̃a qz eēt & go
 8 et pater. s̃ h̄ nō habuit. ¶ Itē bonū est eē virginē. bonū ē eē matrē. g̃
 9 vtrūqz sil' melius ē. ¶ Itē mater ē dñs carnalis z spūalis. z fili⁹ ē tm̄
 10 pater spūalis z nō carnalis. g̃ plus h̄z ip̃a. ¶ Itē bonū ē esse patrē car
 jo nalē. bonū est eē patrē spūalē. g̃ vtrūqz simul eē est meli⁹. ¶ Itē ip̃e nō
 est pater dei nec p̃ris nec filij nec spūssci. s̃ dñs ē dei mater. g̃ ip̃e nō

Querit h̄z totū bonū qd̃ h̄z. mater. ¶ Itēz q̃rit de singul' p̃uilegijs suis q̃li
Contra. ter a filio excellat in illis. ¶ Contra p̃dicta obijc̃at in h̄uc modū. q̃cqd̃
 boni ē in creaturis est in hoīe. s̃z q̃cqd̃ boni fuit in hoīe fuit i dño no
 stro iesu xpo. g̃ q̃cqd̃ boni fuit i creaturis fuit i xpo. Itē superiores h̄nt
 p̃prietates inferior' cū excellentia. Itē ps. Anxit deus te p̃e p̃orti
 bus tuis. Itē ibidē. Speciosus forma p̃ filijs hominū. Et Damas.
 Accepit p̃mitias nostre masse. Et ioh̃. ij. Nō ad mensurā dedit ei de
 us sp̃m̄. Et ioh̃. j. De plenitudine eius accepimus oēs. Et Ro. xi.
 Ex ip̃o. p̃ ip̃m̄. z in ip̃o sunt oīa. Et Aug⁹. Deus est quo nihil meli
 us excogitari p̃t. Et Dam. Sine fm̄ virtutē siue fm̄ sapientia z siue
 fm̄ tempus siue locū deficiat a p̃fectōe deus nō est. ergo quicqd̃ boni
 est in creaturis est in ip̃o. qd̃ est deus. Et iacobi. j. Dñe datus opti
 mū z om̄e donū p̃fectū. ¶ Itē qz in om̄ibz p̃uilegijs ipsam matrē an
 cedat p̃s. Primū fuit qz ipsa nuqz peccauit. ip̃e em̄ nec in peccatis cō
 ceptus fuit. Secūdū fuit. qz ipsa peccare nō potuit. z si ipsa creatura
 pura peccare nō potuit. quāto minus creator. Aug⁹. de trini. Ma
 gna est potentia dñi nec peccare nec mentiri posse. Tercū fuit qz ip̃a
 in actu liberi arbitrij merebatur. ip̃e em̄ om̄iū in ista ceptione
 dignus fuit. z postea quolibet actu nobis meruit. Quartū fuit pu
 ritas in summo. sed ipsa habuit puritatē receptiuam. ip̃e aut̄ dati
 uā habuit. ipsa in summo pura fuit ad modūz aeris. vt sup̄. ip̃e au
 tem ad modūz solis. Quintū fuit. qz ipsa fuit virgo virginuz. ip̃e
 autē virgo beate virginis filius. et plus est esse virginem virginis

christ⁹ aīcessit
 m̃res mult⁹ in
 p̃uilegijs.

De dñia et sufficiētia Fo. cxiii

filii q̄ h̄ginē matrē h̄ginū. Sextū fuit q̄ erat mater h̄go p̄ genera
tōem. ip̄e autē p̄ h̄go p̄ creatiōē. ⁊ nobilior ē creatō q̄ generatio ⁊
actus creator q̄ creature actus. Septimū fuit q̄ ip̄a fuit mater om
niū. ip̄e em̄ pater omniū ⁊ mat̄ ē esse patrē q̄ matrē. Itē ip̄e genuit h̄
bo. ip̄a factō. ⁊ plus ē ⁊ p̄ se generationi simili⁹ generare verbo q̄ fa
cto Octauū fuit q̄ ip̄a habuit nulli⁹ ignoratiā. ip̄e autē omniū ha
buit sciētiā. Nonū ē q̄ ip̄a ē stella maris. ip̄e autē ē lux mūdi. Decimū
ē q̄ ip̄a ē porta celi. ip̄e autē hostiū in q̄ ē porta. Undecimū ē q̄
ip̄a cōdicatiōē passionis habuit p̄ cōpassiōē. ip̄e autē ip̄am passio
nē habuit. Duodecimū ē q̄ ip̄a ē sup̄ choros angeloz exaltata. ip̄e
autē nomē h̄z qd̄ ē sup̄ omne nomē. Tredecimū ē q̄ ip̄a ē mater mi
sericordie. ip̄e autē ē pater misericordiaz ⁊ rex glorie

Ad plenariā intelligētiā pdictoz querit de sufficiētia hoz ⁊ dif
ferētia que ponit̄ in salutatiōe ista. Et querit p̄mo de numero **Querit**
dictionū q̄re tm̄ habuerit decē dictiones ⁊ nō plures vel pauciores.
Itē querit quare tm̄ q̄tuor sine ponant̄ in ip̄a. Itē quare sine sibi
ita succedat̄. p̄gressiue ita q̄ p̄ma habuit unā dictionē. secūda duas.
tercia tres. quarta q̄tuor. Itē fm̄ additiōem elysabeth quinqz sunt di
ctōes. ⁊ una ē Inia Itē quid signat̄ q̄ hic ponit̄ denari⁹ q̄ est numer⁹
triangularis ex omni parte. ⁊ q̄ternarius qui ē triangularis a base in
communi Itē vel simul singulariter sunt. xv. s̄z tūc oporteret quinqz
poni p̄ base. Ad obiecta p̄ma soluentes dicim⁹ q̄ sufficiētia saluta
tionū sumit̄ hoc mō In illa salutatiōe annunciat̄ beatissime h̄ginū p̄
fectissima habitudo. ⁊ p̄ ipsam ⁊ in ip̄a toti humano generi. Perfe
ctio autē beatissime h̄ginis vel ē quantū ad substantiā vel q̄tum ad
causam vel quantū ad efficiētiā Si q̄tū ad subaz vel ēa malo ⁊ sic est
aue. vel ē ad bonū. sic ē gratia plena Si q̄tū ad causaz sic ē dñs te
cum. Si autē q̄tū ad efficiētiā vel ē imediata ⁊ sic ē benedicta tu in
mulieribz. vel imediata. sic ē benedict⁹ fructus ventris tui. Ad aliud **Ad aliud**
dicim⁹ q̄ p̄ decē verba significat̄ decalogi impletio. in quattuor
sententijs significatur in euangelijs consilioz sup̄ additiō. ⁊ per hec
duo fit nobis p̄fecte salutis annunciatio Itē decē s̄ba in q̄tuor sen
tentijs. ē lex in quattuor euāgelijs Itē gradalis p̄cessio signat̄ q̄ in
via nō ē p̄fecta legis impletio s̄z tm̄ iniciatio. Itē denari⁹ triāgularis
signat̄ legis nobilitatē. q̄ternarius euangelij eternitatē. ⁊ vterqz ē nu
merus imperfectus. sed denarius in duobus. quattuor autem in vno
sic et euangelium habet perfectionem vie sed non patrie. ⁊ ita vnum
sibi deest. denarius autē legis deficit in duobus. quia ne habet qui
dem p̄fectionem vie nec patrie Itē quattuor cum omnibus suis
partibus facit denarium ⁊ lex materialiter tota est in euangelio. Itē
denarius est numerus triangularis ex omni pte et quattuor in com

De bñdictōe fructus vētris

muni. et p firmitatē legis et euāgelij recte impleti peruenitur ad vniū
de quo dicit. vnā p̄t̄y a dño Item fm additōem Elyzabeth denarius
dictionū signat decalogū. quaternarius sentētiarū signat euāgelij.
additio Elyzabeth doctrinā apostolorū Et hec omnia figurant in sa
lutatione beatissime hginis diuinitus missa. In ipa em̄ fuit legis et
euāgelij impletio. et in ipa fuit vtriusq; expositio. p ipam vniū cū al
tero coniunctio Item vniū in alterū reductio. Item p ipam virtutū
cōsummatio. Item p ipam sanctitatis pgressio Itē p ipam ad deū
ascēssio. nobis autē p legē veterē et nouā et ipam eterne saluatōis nun
ciatio et salutis ipa productio

Ad obiecta

De bñdictōe
possum loq; s;
tres vias

bñdi. h; q̄tuor

Nō peccando
incurrit.
Maledictus
triplex.

bñdic. ē fruct⁹

His visis vidēdum est ad ea que de fructus bñdictōe sunt obie
cta. Notandū ergo q̄ de bñdictōe illa possumus loqui fm tres vias.
Primo q̄tū ad significatōem. secūdo q̄tū ad suppositōem. tercio
q̄tū ad substantiam Quātū ad significatōem. s. bñdictio vnā
habet significatōem vel plures. Et si plures fm quā hic sumat vel
si om̄is ratio bñdictōis saluet in ista bñdictōe Quātū ad suppositio
nē. vt si. s. bñdictio sit cōmunis ad plura. p qua sumat hic. et vtrū
p oib; suis suppositis Quātū ad suā substantiā ex quib; et quātis in
tegratur ista bñdictio Quātū ergo ad significatōez bñdictio quat
tuor h; in se significata. quoz oim̄ ratio saluat in ista bñdictioe
Est em̄ bñdictio maledicti euacuatio. et bñdictio ois boni posses
sio. et est bñdictio fecūditatis exaltatio. et est bñdictio cōgratulantū
collaudatio Et quelibet istaz triplex Est em̄ bñdictio triplicis ma
ledicti euacuatio. incidat em̄ homo p peccatū triplex maledictum.
Primū est punctio fomitis. scdm̄ est labor inueniēde veritatis. ter
ciū ē necessitas incineratōis Primū intelligit p hoc q̄ operatus fue
ris terrā et. scdm̄ p id qd̄ dicit. in sudore vultus tui et. terciū per id. ci
nis es et in cinerē reuerteris. Istius triplicis maledicti euacuatio fit
in isto fructu bñdicto. Primū qz puncturā fomitis nō habuit.
scdm̄ qz oia sciuit. terciū qz corruptōem nō vidit Secūda bñdictio fit
ois boni possessio. et hec triplex fuit Dabit em̄ bonitatē humane
nature in summo Itē bonitatē diuine nature in summo. Itē boni
tate que ē ex cōiunctione vtriusq; habuit. et sic omne bonū possedit
in summo Tertia bñdictio fuit fecūditatis superexaltatio. et hec quoz
qz triplex fuit. fuit em̄ pater p creatōez in eē nature. p recreationē in
esse gratie. per glorificatōem in esse glorie Quarta bñdictio fuit con
gratulantū collaudatio. et hec triplex. s. angeloz. hoim̄ et corporum
omnes hi bñdicūt ipam. qz genuit angeloz restauratorem. redem
ptorem hoim̄. corporaliū renouatorem Quātū ad suppositōnē tria
habet appellata. et p oib; illis reddet locutio vera Est em̄ fructus be
nēdictio nature. bñdictio gratie. bñdictio glorie Et qd̄libet illorū

De bene. fructu vetricis Fo. cxliii

tripliciter. Benedictio nature tripliciter. habuit enim corpus benedi- bndict. nature
ctū. animā benedictā. deitātē benedictā. Corpus fuit benedictū tripli Corpus bndi
citer. in materia. in forma. in armonia. In materia quia purū. in for ctū tripli.
ma quia pulcrū. in armonia quia eucratīcū. Pulcrū etiā fuit tripli
citer. in cōgruētia quātitatis. in elegātia dispositionis. In venustate
color. et sic ē i statura. figura et colore. Itē aia fuit bndicta. in ser in Aia bndicta
cōparatiōe. in se dupliciter. a malo et i bono. A malo tripliciter a pec Duplr.
cato. a fomite. ab ignorātia. Itē in bono tripliciter. oīz naturaz natu a malo triplr.
rali pōitōe. politicaz virtutū pfectōne. suprema naturali dei dilectiōe in bono triplr.
In cōparatiōe bndicta fuit dupliciter. ad deū et ad corp⁹. Ad deū sum
ma imagine et similitudie. ad corp⁹ sine p̄rietate. Itē bndictā tri Deitātē bndi/
pliciter habuit deitātē. bndictā in opibz. in se. bndictā in donis suis. ctā habuit.
Itē habuit benedictiōnē gratie. et hec q̄z fuit triplex. icreatā cū pa
tre. creatā cū matre diunctā ppter vtrūqz. Cū patre triplicē gratiā ha Cū p̄re tripli/
buit. Cū patre qd̄ ē deus. qd̄ ē dei fili⁹. qd̄ ē spirator. spū sancti. Cum ce grām hūit
matre q̄z triplicē habuit gratiā. vnā quia omnē gratiā habuit. secū Cū matre tri/
dā quia omnē dedit gratiā. terciā q̄ dedit vltra id qd̄ habuit Dedit plicē grām.
enī gratiā. virtutē remissionē peccatorū quā nō habuit. vn̄ spūs in heli
leo duplex fuit. Itē ex diunctiōe ppter vtrūqz triplicē habuit gratiā
Vnā q̄ fili⁹ pluriū fuit. secū dā q̄ redēptor hominū fuit. terciā q̄ bea
tudo hominū. Et quodlibz istoz tripliciter ē. quia enī fili⁹ pluriū Triplex grā.
fuit ex h̄ sequit̄ triplex gratia. mater enī habuit patrē et matrē s̄ non
deū. Pater suus nec habuit patrē nec matrē nec deū nec hominē. ipe
autē habuit patrē et matrē et deū et hominē. Quia redēptor hominū Triā habuit.
fuit. ex h̄ habuit tria. q̄a spūs animaz. sacerdos fidelīū. iudex viuo
rū et mortuoz. Quia beatitudo hominū fuit. ex hoc etiā habuit tria.
q̄a ē beatitudo angeloz hominū et corporaliū. Itē benedictionē glo
rie s̄lū habuit triplicē. habuit enī gloriā cōphensoris gloriā creatoris
gloriā redēptoris. Et quilibet istaz triplex. Cōphensoris triplex. sum
mā aureolā in summo. sup oēs aureolas in summo. accidētalia pre
mia in summo. Itē primo ē hō viator et nō cōphensor. postea com
phensor et nō viator. ipe autē nō aliqū viator aliqū cōphensor. s̄ s̄lū
viator et cōphensor. Itē viatorū doctor. cōphensorū coronator. via
toz et cōphensorū adunator. Itē gloria redēptoris triplex fuit. q̄a
hominū liberator. demonū supator nature exaltator. Itē gloria crea
tois triplex fuit. misericōdia in sanctis. iusticia in damnatis. gloriosus i
seipso. Itē habuit gloriā creatoris iustificatoris glorificatoris. Si
autē cōsideret̄ bndictio ista quātū ad partes integrāles tunc est bene
dictio quantum ad essentiam vel principium. Itē fructus benedi
ctus triplicem habuit originem. benedictā trinitatem per creationē
bndictā matrē p̄ natiuitatē. bndictū patrē q̄tū ad ḡnatores. Quātū
v iij.

De bñdictōe fructus vētris

ad essentiā benedictus fuit tripliciter fm Bernardū. Odoze. sapore
specie. odoze implens cognoscitiuam inq̄tum verum. sapore refici
ens affectiuam inq̄tum bonū. specie beatificās comprehēsiuā inq̄
tū summū fuit z arduū Albert⁹ Addamus z nos odozi z saporē spe
ciei valorē. valet in medicamētū p̄tra oē malū in cibū habētē oē tele
ctamētū. in p̄ciū p̄pans oē bonū Itē q̄tū ad efficiētā duplex ē bñ
bñdic. duplex. dictio. actiua. s. z passiua. Actiua triplr. qz bñdixit nos in eē nature
glie z gratie. vñ ps. Bñdicat nos d̄s de⁹ deus noster bñdicat nos deus.
Itē bñdixit nos bñdictōe corpali. spūali z celesti Passiua triplr. qz
passiua triplex nos bñdicimus eū corde. ore z opere. vñ ps. Bñdic aia mea d̄m z
oia q̄ intra me s̄ Bñdicimus eū ore. vñ. Bñdicā d̄m in oī tpe sp̄
laus ei⁹ in ore meo Bñdicim⁹ eū ope. vñ ps Bñdicā d̄m in vita.
Ad obiecta ¶ His visis respōdemus ad obiecta. qd̄ ḡ querit de copulatōe d̄m
q̄ hic ponit copulatio q̄ p̄tinet alteri⁹ sine Ad obiectōem ad angeli
cā salutatiōem z ad p̄sonā filij p̄tinetē z etiā vt notet inter filij bñdi
ctiōne z matris dilectōem aliquā. q̄uis tñ fm allegoriā ad aliā p̄ti
neat rōne. ipa em̄ ē bñdicta p̄ bñdictōem fruct⁹. vñ sua bñdictio de
scēdit a bñdictōe filij. Itē angelus nō addidit bñdict⁹ fructus ven
tris tui. qz nō dū fructus ei⁹ fuit fruct⁹ vētris. s̄ ipm̄ q̄si p̄missum in
Ecclia addit h̄ qd̄ d̄r. bñdicta tu in mulierib⁹. fructū p̄phēdit. ecclia aut̄ qz sibi ex
hibit⁹ z brissime p̄gini p̄medat⁹ ipa apposuit Ordo p̄z ex sufficiētā
Itē quare nō dixerit fili⁹ vētris zc. qz cōe ē ad spūalē z carnalē gene
ratōem. z oīno maxime cū hac determinatiōe vētris q̄ ē locus gnatio
nis carnal. p̄pter qd̄ etiā nō d̄r corpis s̄z ventris vt veritas gnatiōis
fruct⁹ vētris z nō corporis plus exprimeret z falsitas heretica plus sopiret. Itē quare nō deter
minauit respectu cuius esset bñdictus. Dicimus q̄ fm omnē signi
ficatiōem. z fm omnē suppositionē. z fm omnē partē. z omni mō. et
Solutio in oib⁹ benedictus fuit. z eius bñdictio p̄ nihil specificū coartari po
tuit Benedictio quoqz brissime virginis p̄ hoc qd̄ d̄r in mulieribus
bñdicti. marie nō restringit sed cā z origo oīs bñdictōis monstrat. Concedimus
etiā q̄ d̄ns noster iesus christus habuit oēs dignitates matris sue.
vel in se vel in equipollēti excellētissimo p̄gructi Habuit ḡ bñdictio
nē p̄iugalē. qz sponsus fuit vniuersalis ecclie. Itē virgo fuit z pater
qz p̄bo veritatē gnauit. rex aq̄ z spū ex m̄re ecclia oēs regenerauit Itē
Virgo et p̄r sicut ipa m̄r dei ita z ipe fuit fili⁹ dei. et pl⁹ ē eē filiū dei q̄z m̄rem dei
Itē plus ē esse filiū p̄ginis q̄z esse virginē p̄ginū. qz si ipe christ⁹ esset
virgo virginū sequeret q̄ ipa mater sua nō esset virgo Item plus est
esse benedictum fractū ventris q̄z habere fructū ventris Cōcedimus
etiam q̄ a filio suo in omnibus p̄uilegijs suis antecellit. nec in hoc
laus matris sue diminuitur. sed exaltat in eo q̄ non tñ genuit sibi
filiū coequalē sed infinitū meliorē q̄ etiā ex hac parte quodam

De turbatōe Marie Ifo. cxi

modo infinitat bonitatē matris .ois em̄ arbor ex fructu cognoscit
pprio. vñ si bonitas fructus bonificat arborem infinita bonitas in
fructu adhuc ostēdit infinitā in arbore bonitatē

Sequit̄ que cū audisset turbata ē Querit̄ ḡ quare turbata fuerit
br̄issima h̄go. z videt̄ p̄mo q̄ de angelicavisione. z h̄ p̄bat a fili Rō prima
Luce p̄. de Zacharia Apparuit illi angel⁹ dñi stans ja dextris altaris
incēsi. z Zacharias turbatus ē vidēs z timor irruit sup eū. ḡ ex visi
one āgelica ē turbatio z timor ¶ Itē Grego. D̄ in q̄trā miserā cecidi z
mus. qz etiā bonos angelos formidamus. Itē sup iā dictū textum
Luc. glo. Sicut humanus defect⁹ ē terreri. ita angelice bonitatis est
pauētē de suo aspectu blādīeter psolari. ḡ pauor ē de angeloz aspectu
Itē Luc. ij. Angelus dñi stetit iuxta illos z claritas dñi circūfulsit il
los Et sequit̄ Timuerūt timore magno Itē Mat. vlti. d̄ q̄ aspectus
angeli erat sicut fulgur Et d̄ post. q̄ pre timore aut ei⁹ p̄teriti s̄ cu
stodes. ḡ ex visione angeli ē timor z turbatio. Itē Judicū. xij. Vir
aut̄ venit ad me habēs vultū angeli terribilē nimis. ḡ ex visioe vult⁹
angeli ē terror ¶ Cōtra obijcit̄ Que cū audisset turbata ē in sermone j
ei⁹. i. āgeli. ḡ nō in visione ¶ Itē alij daf discretio spiritūū. vt dictū ē z
sup. ḡ turbat̄ nō ex visioe. ¶ Itē ipa angelos cognouit p̄ specic. ¶ Itē 3 et 4.
aut cognouit z nō fuit turbata aut non cognouit z sic fuisset dubia
qd̄ ē ridiculosum dicere ¶ Itē Abraā Loth Josue z alij p̄res veteris
testamēti viderūt angelos. nec fuerūt turbati. ḡ nec ipa. qz illa a nul
lo illustriū vincit. S̄ si p̄pter h̄ d̄ q̄ fuit turbata in sermone ¶ Cōtra
tra turbatio ē a malo z a d̄rio. s̄ in isto sermone nihil erat mali vel
d̄riū. ḡ de isto sermone nō turbat̄ ¶ Itē nec in nūciato ē aliq̄ ad ipsaz
d̄rietas. ḡ nec p̄ illū nec p̄ nūciū turbat̄ ¶ Itē omnia ē cā turbatōis
ḡ psolatio ē cā exultatōis ¶ Itē ex prudētia noue salutatōis formā
mirat̄. videt̄ ḡ q̄ ista turbatio fuerit ex ammiratōe. ¶ Querit̄ ḡ si fue
rit turbatio ammiratōis. z videt̄ q̄ nō Legit̄ de sc̄to Aug. qz nō satia
bat̄ altitudinē diuini psilij psiderare dulcedie mirabili sup salute ge
neris hūani. ḡ illa ammiratio ē bona. ḡ nō ē phibēda S̄ ista turbati
onē remouet angel⁹ dñi dicēs. ne timeas maria. ḡ ista turbatio non
fuit ammiratōis Vel d̄ q̄ fuerit dubitatōis. ¶ Cōtra h̄ d̄ Ambrosi⁹
nō turbat̄ qd̄ nescit an p̄teritū sit an futurū Itē bern. d̄ Dubiā psol
lat̄ S̄ z si p̄pter h̄ dicat̄ eē turbatio dubitatōis. ¶ Cōtra h̄ d̄ glo. in
hūc modū Cū sara risit in p̄missioe filij. z in p̄missioe dei maria di
xit Quomō fiet istud. cur nō fuit vtraqz muta facta sic Zacharias. qz
sara z maria nō dubitauit faciēdū qd̄ p̄mittit̄ sed querūt modū. er
go hic nulla fuit turbatio dubitatōis. ergo zc.

Dost̄ h̄ querit̄ de h̄ qd̄ d̄t Et cogitabat̄ Et obijcit̄ in hūc modū Rō prima
Cogitatio ē decursus rōnis de vno oppositorū sup reliquū. vñ

De timoris remotione

Et cogitatio quasi coagitatio. scilicet ubi fluctuatio est de uno oppositorum super
2 reliquum ibi est dubitatio. **¶** videtur quod hic fuerit dubitatio **¶** Item Bernardus.
Sciebat homo prudens quod angelus sathane sepe transfiguratur se in angelum
lucis. et quod nimium simplex et humilis fuit nihil tale ab angelo sperabat. et
ideo cogitabat qualis esset ista salutatio. Tunc angelus intuitus virginem et
varias eius secum voluere cogitationes facillime apprehendens pauidam consolatur
et confirmat dubiam. **¶** videtur quod hec cogitatio fuit per modum dubitationis
3 **¶** Item ibidem Bernardus. Solent virginibus que vere sunt virginibus se pauperes nunquam
secure esse et ut caueant timida etiam tuta premeditare scientes se in vasis fr
ctilibus preciosum portare thesaurum et nimis esse arduum viuere angelos in
ter homines. et in terris more celestium conuersari ac in carne vitam celibem du
cere. proinde quod quod ortu fuerit suspicatio hominum insidias totum esse. et pra
se existimant esse machinam iocundo et Maria turbata est. Ex hac autorita
te **¶** item videtur quod turbatio et cogitatio fuit causa timoris et dubitationis

Rō prima
timor diuidit

¶ Unde sequitur. Ne timeas. Et quis cur huiusmodi timor huius remoueat. Et
videtur quod nullus huius vere possit remoueri. quod videtur Damascenus de ti
mor diuidit in sex. in seguitatem. in erubescenciam. in verecundiam. in admira
tionem. in stuporem. in agoniam. Seguitas est timor future operationis. ille
non fuit huius. quod ei nihil nunciat operandum. Erubescencia est timor in expectatio
ne iudicii. et ille quod non est hic. Verecundia est timor in turpi actu. et de huius ni
hil hic. Admiratio est timor ex magna imaginatio. praeter illam non est ne
cessaria consolatio. ut dictum est. Stupor est timor ex inconsueti imaginati
one. hic autem nihil de imaginatio agebat. Agonia autem est timor per casum
vel infortunium. Nunc autem timore infortunate actus agonizamus. hic
quod de infortunio vel casu nihil. **¶** non fuit agonia. et sic nullus timor. Et
sic frustra remouet timor ubi nullus est timor. **¶** Item si admirationis timor
2 ille non prohibet. **¶** Item non est timor nisi praeter malum. quod nihil timeat timore
3 remouibili nisi culpa vel pena. **¶** Item perfectis nulla timenda est pena. **¶**
4 frustra. unde Actuum. viij. Ibat apostoli gaudentes etc. **¶** Item laus plus exci
5 tat ad morem quam ad timorem. **¶** cum nihil processit nisi quod fuit de laude nullus
debit timor ei remoueri. **¶** Sed contra glo. Ex verecundia peruenit. Item
alia glo. Trepidare virginis est et ad omnes viri ingressus vereri. **¶** videtur quod

Rō prima

¶ De verecundia. vix beatissima homo habu (ex verecundia timuit
2 Elizabeth ex culpa erupuit. Maria de verecundia. in muliere enim modus
3 pudoris auget. **¶** Item Ecclesi. xv. Sra super gram mulier scit et pudorata
4 Item pudore bono repletur dei famulus. Stupri nephas prohibuit. **¶** Item
5 Dyere. iij. facies mulieris meretricis facta est tibi. noluisti erubescere
et huius est malum. **¶** verecundia est bonum. **¶** Item Ecclesi. xxij. Alio irreuerenti et infu
nito ne tradas me. Et Ecclesi. iij. Est confusio adducens gloriam. Et Damas
ce. de erubescencia de Optia est hec passio. Idem de verecundia dicitur. quod non est ille

De verecūdia ffo. cxi

parabile ad salutē Jte erubescētia res salutifera ē Ex his oīb; patz q̄
erubescētia ē bonū z verecūdia. ḡ ipam habuit btā h̄go cui nullū de
fuit bonū cui? pura creatura capax fuit. S; p̄tra Damas. d̄r Vere **Contra**
cūdia ē de turpi actu S; nihil fuit turpe in btissima h̄gine. ḡ nec ve
recūdia. Jte Adā nō habuit verecūdiā an̄ pctm̄. s; post viderūt qz z
nudi erāt z fecerūt sibi perisomata. Jte q̄ nō q̄rit sibi gl̄iam nō sc̄it s;
ptumeliā. vt d̄r Hiero. s; hūilima h̄go nullā q̄siuit gl̄iam. ḡ nō sen
sit ptumeliā. ḡ nō habuit verecūdiā S; sūme fuit hūilis. ḡ voluit vil
De De deo Utz ipe hūit verecūdiā. Et videt q̄ nō. qz (reputari
d̄r Damasce. q̄ ea assumpsit q̄ in natura n̄ra plātavit. s; ve **Rō prima**
recūdiā nō plātavit. ḡ nō habuit verecūdiā. Jte verecūdia ē seq̄la z
pcti. ḡ nō habuit eā. S; p̄tra. passio hec ē meritoria. ḡ ē bona. ḡ ha **Contra** **i**
buit eā. Jte ipa ē natural. ḡ zc. Jte oīa assumpsit p̄ter pctm̄ z igno z et z
ratiā. s; verecūdia neutz hoz ē. ḡ habuit verecūdiā. Jte p̄s Verecū **4**
dia mea s̄ me ē. Jte qm̄ pp̄ te sustinui opprobriū. Jte. tu sc̄is im
pp̄riū meū z pfusionē meā zc. Has autori. exponit glo. de deo. ḡ hūit
De De Inuenisti em̄ gr̄az. Et q̄rit qd̄ sit gr̄az iuenire (verecūdiā
Si h̄ ē pditā recupare. h̄ aut̄ ē multis cōe Jte si h̄ ē pditam
p̄mo recupare tūc btā virgo gr̄am nō inuenit. s; Adā z ena eā p̄mo
recupauerūt Jte si iuenire ē p̄us in rōne iuenire. sm̄ h̄ p̄m̄ angel? vel
p̄mus h̄o gr̄am inuenit. **Querit** ḡ vtz btissima virgo meruit fieri **Queritur**
m̄r dei. Et videt q̄ sic. qz d̄r Aug? Lūo singulari merito mūdo suc
curnisti pdito. Jte p̄pter s̄tutes gratūtas ē p̄pe meritū. s; d̄r Aug?
qz sola hūilitas genuit deū nobis. Jte Bern. Quia corp? xpi z aīa z
d̄nitas tria s̄s̄ata q̄ miscuit mulier euāgelica. z q̄ fermētū ē fides
virginis. ḡ mediāte fide facta ē m̄r dei. s; a fide ē meritū. ḡ meruit fie
ri m̄r dei. Jte Elizabeth ad ipam Luc. p. Beata q̄ credidisti qm̄ p̄si
cient in te. Jte p̄pter credere ē btā. ḡ merito fidei ē btificata. Jtem **4**
maius ē h̄re gl̄iam eternā q̄z eē matre dei. s; illud p̄t h̄o mereri. ergo z
istud **Si** dicat q̄ de p̄gno s; nō de p̄digno h̄ nihil dictū ē. qz vitam **5**
eternā nō meret q̄s de p̄digno. qz nō sunt p̄digne passiones tempo
ris hui? zc. ad Ro. viij. nullū em̄ tēporale digne valet eternū. Jtem **6**
Aug. in ysaac facta ē repromissio z precib; sanctorū iuuāda est dei pre
finitio. ergo si precib; pōtest obtineri gratia gratū faciens multo for
tius grana gratis data. Jtem Aug? q̄ beator est p̄cipiens fide **7**
carne. ergo si p̄ virtutes gratūtas est alicui mereri gratiam fidei etiā **8**
per virtutes pōtest mereri fieri mater dei. Jtem Luce p. Ne timeas **9**
zacharia quoniā exaudita est oratō tua. ḡ oratōe meruit q̄ Elizabeth
fuit mater. Sed dicit glosa q̄ Elizabeth que est dei mei saturitas
signat mariā que plena fuit. obtentū ergo z significatū potuī vel p̄
merito obtineri.

De eo quod est apud deum.

Apud dñm re
penit triplr.

Querit.

Querit dñia
iter apd r corā

Rs
maria audiuit

salutatio fuit a
pre dictata.

Lui Angelus

maria iuenisti

Unde querit de h qd e apud deū Solet em ppositio apd dñm
in tribu scatoibz repiri. qnz em signat eqlitate essentie. vt illd
Verbū erat apud deū Joh. p. Qnz sit eqlitate fm q nec ponit ad
sup vl infra. vn. iij. Regū ca. ij. Positus e thronus mris apud thro
nū regis. iuxta hūc modū d: mī Jesu r discipul^o quē diligebat ih̄s
stare iuxta crucē Joh. xx. Qnz apud vel iuxta d: respectiue. fm quē
modū dicūt alie mulieres stare iuxta crucē non iuxta crucē absolute
sz respectu turte q̄ loq^o stabat. vn r dicūt a lōge stare respectu mris r
discipuli q̄ ppe stabat sine iuxta Mediū em in opatōne e inter duo
extrema ¶ Querit q̄ q̄ istoz modoz h sumat Et videt q̄ vltimo. ipa
em iuenit grām p̄pinqore q̄ aliq̄ creatura. nō tñ simplr eqlis sit po
tuit eē cū deo. ipossibile em e in situ vel in aliq̄ creaturā eqri deo. q̄ si dē
q̄ ad aliqd eē apd deū q̄ h sit respectu aliaz creaturaz ¶ Qd at scdo^o
sumat sic videt. qz e regine apud regē eē iuxta illd Assitit regina a de
p̄tris rē. vn mulier facta fuit de latere viri. Silt lat^o mris apud filiū
iuxta illd. posit^o e thron^o mris reg^o iuxta thronū reg^o rē. ¶ Itē q̄ etiā
p̄mo^o h sumi possit videt. vna e maiestas regia a q̄ rex e rex r regia re
gina. q̄ coequat illa. q̄ apud p̄r dicere eqlitate in illa. vl sic. fili^o dē eē
apud matrē p̄pter idēitate nature in q̄ vnū e cū matrē sicut r alia
natura vnū e cū p̄re Et sic p̄r ibi sumi p̄mo^o apd ¶ Itē q̄rit q̄ sit dñia
inter apud r corā fm q̄ in alijs repit q̄ inuenerūt grām corā dño vel
in oculis ei^o. r Utz grāz habere apud deū p̄pū possit eē h̄gis gl̄iose
¶ Ad p̄dicta soluēdo dicimus q̄ brā h̄go omemorās p̄tentā humi
litate r ammirās p̄ntis salutatois sublimitatē. sperās qz future iple
tois veritatē Que cū audisset humili. diligēter. prudēter. reuerēter. le
tāter. credēdo. sperādo turbat. ammirās dei potētiā. sapiētā. misericōdiaz.
charitatē. veritatē. hūilitatē. misericōdiam. dignitatē. salutatois dei no
uitatē. rez imēitatē. sui puitatē Propter caute timorē. p̄pter verēci
diā h̄ginalē cogitabat lecta dict^o opando. eue deceptōem recordādo.
locutois p̄cipitiū pfugiedo. osuetudinē meditatois exhibēdo. vsuz
prudētie exercēdo. modū respōsionis ordinādo. se ifallibilē recogno
scēdo. nos ad prudētiā iuitādo Cogitab at inquā qlis qz admirabil
qz venerabil qz salubris qz sublimis qz subtil qz familiaris qz gñalis
qz sp̄cal esset ista salutatio Ista dico a deo p̄re dictata. a filio scripta.
a sp̄sctō nūciata. ab angelo portata Ista inquā salutatio q̄ fuit salu
tis opatio. inchoatio. portatio. p̄fectio. augmētatio. p̄firmatio. p̄pe
tuatio Cui angel^o Ne timeas regis magnitudinē. tui puitatē. sermo
nis falsitatē. rez incōph̄sibilitatē. sentētie ambiguitatē. p̄missi. p̄tra
ctōem. salut^o amissionē. recēt^o diminutōem Ne timeas inquā. qz iue
nisti nō creasti vt de^o. nec sp̄ habuisti vt fili^o tu^o. nō rapuisti vt p̄m^o
angel^o. nō pdidisti vt parēs p̄m^o. nō emisti vt Symō mag^o. sz iue

De conceptione. ffo. cxvij.

nisti. q̄a q̄siuisti ubi fuit vt ego prudētissima. nō abscondisti vt doctrix fidelissima. s; reddidisti vt mater mūdissima. Inuenisti em̄ in quā dei miserantis charitatē. p̄mittētis veritatē. hōinis necessitatē. tui ad hec idoneitatē. Inuenisti in quā gratiā increatā. ⁊ i illa ⁊ cū illa oēm creatā. venerūt em̄ tibi oīa bona pariter cū illa. creatā autē spirituale ⁊ corporale. spirituale generale. specialē. singularē. generale summitatē charitatē. specialē summitatē oīūz q̄ singulariter fuerūt in alijs. singularē summitatē q̄a cōprehēsa ē duodeciz p̄uilegijs. Corporale silt generale. specialē. singularē. generale q̄ corporis resurrectōez specialē p̄ginitatis integritatē. singularē p̄ginalis vteri fecūditatē. Nec autē oīa iuenisti apud deū. Apud dico p̄pinq̄sima silitudine. dignitate. Apud dico familiaritate. natura. veritate. ⁊ h̄ apud deū creatorē recreatorē iustificatore glōsificatore. His vtiq; p̄ solutio ad obiecta Locedim̄ em̄ q̄ **Solutio** beata ego in sermone saluatorio ⁊ laudabilissimo solatorio istructorio credibili. delectabili vtili honorabili amirabili. sermone in quā quē veritas misit q̄ a veritate nūq; recessit. q̄ falli nō potuit. nec fallere voluit. In isto in quā sermone fuit beata ego oīphario imutata. i sen **beata ego** su p̄ verecūdiā p̄ginalē de angelica visione in specie viri. in respōsione p̄ timorē cautele de deceptione. i intellectu p̄ laudes anūciatōis de p̄missōz ⁊ nūciatorz magnitudine in sermone. P̄ etiā q̄ nō ē turbatio ē de **turbatio ē de** tio tātu de malo s; etiā de magno. Itē nō ē timor em̄ mali s; etiā ma **magno** gni. Un̄ Damas. Ammiratio ē timor ex magnoz imaginatōe. Stupor vero ex incōsuetā imaginatōe P̄ q̄ q̄lis fuerit turbatio. q̄lis cogitatio. q̄lis timor. q̄lis salutatō. q̄lis ⁊ q̄ grā quā iuenit. Inuenit au **q̄lis turbatio.** tē. q̄a hūano generi p̄ditā p̄mo recuperauit. Hoc Abrahā nō fecit nec **cogitatio. salu** Adā. imo p̄ ipaz oēz grāz rehabuerūt vt p̄ in p̄uilegio m̄ oīm ⁊ p̄ **tatio. gratia** uilegio porta celi Locedim̄ etiā q̄ apud ibi p̄t sumi q̄libet illoz triū modoz sicut dictū ē in opponēdo. ¶ Seq̄t ecce cōcipies.

¶ P̄mo de ceptione de q̄ facta sit cōceptio tāq; de cā efficiēte p̄ **Rō prima** appropriationē. Et videt q̄ de patre. Cōceptio em̄ fuit de generate. p̄ris autē soli p̄p̄riū ē generare. q̄ si alicui d̄z appropriari d̄z appropriari p̄sone patris ¶ Itē generatō tēporal̄ imago ē gnationis ⁊ eterne. s; illa ē d̄ patre igit̄ ⁊ ista ¶ Itē idē ē nob̄ filiū dare q̄ gnatio tēporalis. s; ista datio ē a patre q̄ ⁊ ceptio Quod autē filio d̄z appropriari sic p̄bat̄ Triplex ē op̄. creatio. recreatio ⁊ gl̄ificatio. s; creatio **filio d̄z appro** appropriat̄ patri gl̄ificatio sp̄ūsco. q̄ ⁊ recreatio filio ¶ Itē ab illo di **p̄riari probat.** cū fieri ceptō q̄ agit ⁊ remanet i gnatio. s; h̄ fuit tm̄ i p̄sone filij q̄ ei **Rō prima.** p̄uenit ceptio tm̄ i p̄sone filij ¶ Itē exinanuit seipuz. s; h̄ fuit i ceptōe. q̄ ceptio fuit ab ip̄o Qd̄ at de sp̄ūsco debeat fieri ista ceptio p̄ p̄ euāge. vbi sic d̄r Inuēta ē in vtero h̄ns de sp̄ītūsco Itē ista ceptio ē op̄ sumēte m̄gnitatē q̄ d̄z appropriari sp̄ūsco In euā. nazareoz.

De materia conceptionis

- quod de precepto dicitur. Descendit super eum fons omnis spiritus et dixit. Hic est filius meus dilectus
cepti
Juxta hoc quod dicitur utrum spiritus sanctus sit pater illius precepti. Et videtur quod sic. Quia
quod enim est ab alio operatur eum efficiere illud est mater vel illud est pater. Et tracta
ta ergo est mater dei et precepit filium de spiritu sancto. Et sic ipsa est mater ita spiritus sanctus est pater
- Rō p^a**
2. **D**icit Augustinus quod de carne beatissimam virginis carne sibi assumpsit. Et
in momento facta est ista formatio et unio corporis cum anima. Et cum vicinior sit
3. caro ad corpus quam sit sanguis. videtur quod de carne precepti sit. Et de illo as
sumpsit corpus quod descendit de adam. igitur non assumpsit de sanguine. p
bato medie. dicit philosophus Sanguis est ultimum nutrimentum in habitibus san
guine. Et sanguis est de cibo. Et non descendit de adam Et non assumpsit de san
guine. Contra Damascenum. Ex castissimis sanguinibus virginis et carne aiata ra
tionali vel intellectuali subsistit. Et sanguis potentia est totum corpus. p
3. quod semel descendit de sanguine de cambio ut dicit Avicenna. caro autem non est
potentia totum corpus. Et non potuit accipere de carne. Ita etiam est in aliis hominibus
3. quod corpus eorum coagulat de sanguine matris et non carne. Et rationi
bus sentiunt quodammodo et dicunt quod tamen de sanguinibus precepti sit. et ubi autorita
tes dicunt ipsius precepti de carne dicunt ibi sumi carnem per sanguinem. et di
cunt. Quis de cibo sit sanguis et materialiter non descendit ab adam. in ipso
tamen fuit homo generativa et nutritiva que non sunt nisi secundum originem fuit in Adam
Contra hoc obijcit in hunc modum secundum philosophiam naturalem Ad conservandam indi
vidui et salvandam speciem hec eterna obiectio quod dicitur membris secundum quod ponuntur
Digestio prima quatuor digestiones. Prima digestio est in ore quam probat ex eo quod aliqua opera
tiones et effectus per hanc res masticata quam non masticata. Secunda fit in sto
macho ubi segregat subtile a grosso. et constat quod ad huc neutrum est pars
corporis. Tercia fit in epate ubi fit ulterior segregatio puri ab impuro
et constat quod adhuc neutrum est initium corporis vel pars corporis. Quarta fit in
membris ubi transmittit totum purum magis proprium illud ad membra transmi
sit tria facit. Primum est quod nutrit et salvat substantiam suscipientis. restauratque
depeditam continue defectiois que est ex calore naturali agente in sua materia.
Secundum est quod eandem substantiam etiam augmentat et reducit usque ad debitam quan
titate si est citra. Tercium est quod illud quod his duabus actionibus superfluum est trans
mittit ad vitam generationis et fit semel quod est superfluum parte digestionis. Non
quod de illo superfluo. quod autem tamen de illo fit decessio vel non tamen de illo. Si ta
men de illo. Et illud nunquam fuit corpus generatum nec pars corporis. quod in fine parte
 digestionis per se vertit in corpus si est necessarium. vel transmittit in generationem si
2. est superfluum. Et si tantum de illo est propagatio non est essentialis propagatio quod nec
anima de anima nec corpus de corpore. Et superfluum nunquam fuit unum masse cor
rupte. ex cuius divisione trahit originale. Et ille generator primus non habuit
3. originale. Et secundum philosophiam nihil est in christo quod secundum esse fuit in Adam. Et non
4. descendit ad Adam secundum corpus vel substantiam. quod expresse contra Augustinum. Et

De mō concipiendi. ffo. cxxviii.

si dicat ab ipō descēdiffe nō q̄ aliqd̄ sui fuerit in ipō fm̄ eē. s̄ tantū
fm̄ originē aīe vegetabilis z nutritiue q̄ ē in potētia ī semine. q̄ poti
us dēteret dici descēdiffe a p̄ma plāta vl̄ a p̄mo animali in q̄ p̄mā ha
buit originē aīa nutritiua vl̄ vegetabilis. Itē cū vegetabilis z sensi
tiua vna substātia sint cū rationali in hōie. z illa nullā habuit origi
nē ab adā q̄ nec fm̄ aīaz vegetatiuā z nutritiua ab illo mō dicit dñs
descēdiffe ab Adā. Si diceret q̄ in semine ē h̄t aīe vegetabilis z nō
in aīa h̄ nihil ē. p̄tus em̄ nō ē sine substātia cui ē h̄t. q̄ Itē ponam
q̄ hō tm̄ comedat hominē z inde fiat ppagatio. Quere in q̄ resur
gat caro comesti siue in generāte siue in ppagato siue in cōesto. Si in
ppagato. q̄ nihil h̄z comest in q̄ resurgat. Si at̄ resurgat in cōesto
q̄ nihil ppagatus h̄z in q̄ resurgat. cū nō acceperit corp̄ nisi de cōesto
q̄ de necessitate oporteret q̄ nō resurgat nisi vn̄ hō. vel q̄ ppagatio
nō fieret de nutrimento. q̄ nō tm̄ de sanguine qd̄ ē vltimū q̄rte digestio
nis. Et ideo ex hac positioe seq̄ videt q̄ sit essentialis ppagatio. Si
at̄ in generāte. q̄ nihil h̄z comest in q̄ resurgat. Itē sequit̄ q̄ non sit
peccati original̄ extractio. Itē q̄ dñs nō descēderat fm̄ corp̄ olētam
substātia ab adā Itē q̄ nō sit oīm rez necessaria resurrectō Itē Dam̄
Ex patris bñplacito z cooperatiōe sp̄s sancti tribuit creatori crea
ri. plasmatori plasmari z filio dei z deo incarnari hūanari. ex castis
z nō coinquinatis ei⁹ carnibz z sanguinibz p̄me matris ex plēs debitus
Ecce expresse dicit q̄ ex carnibz z sanguinibz. nō q̄ tm̄ ex sanguine bea
te v̄ginis.

De mō concipiendi

De mō concipiendi. Et videt q̄ fuerit creatio. dñs nō ē seminās
s̄ p̄ spiritū sanctū creās. q̄ fuit creatio. Itē cū duplex sit p̄n
cipiū mouēs s̄z z mutās. z mutatio z creatō sit op̄ solū p̄mi. z il
lō qd̄ imediate exit a p̄mo p̄ncipio ē creatio. s̄z p̄ceptio ista imedia
te fuit a deo. q̄ fuit creatio. Itē q̄cquid sit subito nō ē mot⁹ s̄z crea
tio vl̄ mutatio. s̄z ista p̄ceptio facta fuit subito. q̄ fuit creatio. Item.
Diere. xxxi. Nouū creauit deus sup̄ terrā. mulier circūdabit vir. s̄z il
la p̄ceptio fuit circūdatio. q̄ cōceptio fuit creatio q̄ zc.

De vtrū hec cōceptio fuerit imediate a p̄tute creata vl̄ increata
Et videt q̄ a creata. q̄a dicit Dam̄. q̄ sp̄s sanct⁹ descēdit
in ip̄az dñs ei⁹ p̄tute susceptiua s̄l̄ z generatiua. s̄z gnatiua ē q̄ actiue
generat. q̄ videt q̄ imediate sit generat⁹ a p̄tute bñssime v̄ginis. p̄
videt q̄ simplr sit dare p̄tute gnatiua ad actū ī ip̄az sic seq̄t q̄ p̄n sit
genit⁹ a p̄tute creata. Si at̄ nō ē simplr s̄z p̄tute sp̄s sancti z p̄tute gnati
ua beate v̄ginis s̄l̄ p̄ceptū efficere. sic videt eē p̄mixtio p̄tutū qd̄ ē here
sis. q̄ dedit ei⁹ p̄tute gnatiua Itē si data fuerit ei⁹ h̄t gnatiua. q̄ actus
nō ē miraculosus. si em̄ ceco dāt oculi nō ē miraculu si postea videat
Cōtra h̄ obijc̄. cōiūgere ea q̄ sunt infinite distātie ē p̄tutis z potētie

Si diceret
Nota
Querit.

Rō prima

Rō prima

Cōtra p̄o.

De dñi tempore in utero.

infinite. eiusdē at̄ p̄tutis ē opari p̄ceptionē z vnionē q̄ sil̄ fuit in vno
sz in vnione dei z hōis subst̄tie infinite dist̄tie sunt cōiuncte. ḡ h̄ fuit
a p̄tute infinita. ḡ nō fuit p̄t̄ creata. nulla em̄ creatura est infinita.

Cōtra p̄mo. **¶** Deinde quāto tēpore dñs fuerit in vtero. Et dicit Aug. in li.
de trinitate q̄ nouē mēlibz z sex diebz fm̄ q̄ dicit̄ i Joh. ij. xvi
annis edificatū ē tēplū h̄. Hoc ē p̄tra Hier. Nouū creauit deus sup
terrā. mulier circūdabit vir. igit̄ statim in p̄ceptione fuit vir. ḡ xl. di
es z ipi sex dies fuerūt sup̄flui q̄ alijs sunt nec̄arij. ḡ pri^o nasci debuit
z min^o eē in vtero q̄ alijs. p̄. q̄ necessitas fuit q̄ corpus in cōceptiōe
statim vnitū z formatū fuit cū nō sic sit in alijs etiā si nō eēt peccatū
3. Itē vtrūqz potuit fieri opatiōe sp̄s sancti. z q̄ statim eēt p̄fectū. z q̄
xvi. diebz. ḡ cū ip̄e nostrā naturā assumpserit etiā modū assumendi
naturalē z cōmunē obseruare debuit. Itē xps ē secūd^o Adā. ut dicit
4 ap̄ls. i. Chor. xv. igit̄ debuit in eadē p̄fectiōe eē in q̄ p̄m^o hō adā fuit
in p̄fectiōe corporis. ille em̄ p̄fectionē corporis nō accepit p̄ icremēta.
5. ¶ Itē Deutro. xxxij. Dei p̄fecta sunt opa sz illa p̄ceptio fuit imēdiate
op^o dei. ḡ debuit in p̄fectū corpus terminari. ¶ De partu.

Solo

Cōtra p̄^o

¶ Post hec de p̄tu q̄liter erat egressus ab vtero. cū corpus nō
trāseat p̄ corpus grossuz nisi diuidēdo Ad h̄ q̄dā dixerūt q̄
dñs diuisz z successiue assumpsit quoz dotes corporis. scz subtilitatē
in egressiōe de vtero. agilitatē ābulādo sup̄ aq̄s. claritatē in trāsfigu
ratiōe. ipassibilitatē i cena. Sz p̄tra de veritate ip̄e habuit corp^o gros
suz z materiale sic cōpetit nature nr̄e nascēti. ḡ si aliū assumpsit h̄ fu
2. it falsitatē z fictiōis. Itē fm̄ h̄ egressio de vtero nō fuit miraculosa sic
post resurrectionē nō fuit miraculosuz q̄ intrauit ianuis clausis q̄
3. habuit subtilitatē corp̄is gliosi. Itē Dyo. de diu. no. Ignoras q̄mō
ex h̄gineis sanguinibz altera p̄ter naturā lege cōposit^o sit. z q̄mō sic
eis pedibz corp̄ale pond^o habētibz z materie ḡuitatē sup̄ mare ābula
bat. Manifestū ē ḡ q̄ oīa siebāt p̄ miraculū

Cōtra p̄^o

¶ Jurta h̄ Utrū br̄ssima h̄go in p̄ceptiōe habuit dolorē v̄
aliquā delectationē. Qd̄ dolorē habuit videt̄. q̄a ibi fuit di
uisio z dissolutio p̄tinui. ḡ dolor Cōtra q̄ ibi fuerit dilectatio videt̄
2. q̄a p̄ducere d̄ se silē ē naturale. ḡ ē dilectabile. Itē i statu innocētie in
3. p̄ceptione fuit delectatio. Itē delectatio illa ē naturalis z nō ē maio
zata p̄ p̄ctū sz minorata. ḡ maior fuit i statu innocētie q̄ illa q̄ ē mō
cū libidine. Sz illa p̄ceptio ē silis illi cū imunitate p̄cti z libidinis.
4. ḡ maior d̄z eē delectatio sine libidine q̄ illa q̄ ē cū libidine. Itē natu
ra nobilior nobiliores h̄z opatiōes z etiā dilectatiōes. sz natura nō
corrupta ē nobilior q̄ corrupta. ḡ etiā nobilior ē ei^o delectatio. ḡ z il
li^o etiā q̄ illi mag^o silis. Itē br̄ssima h̄go maximā habuit delectatio
5. nē in essendo mater dei. igit̄ in fiendo.

De portatōis grauita. ffo. cxiē

Derendū etiā dignū eē videt. vtz aliquā gūitatē habuerit be
Data hgo in portado. ¶ Et videt q sic. grossum z graue additū
corpi grosso z gūi necario trahit ipm fm suā idinatōez deorsuz. z sic
gūat necario aliquātulū. tñ h nō videt repugnare btitudini brē hgi
nis. s; magis eē ad meritū cū gūari sit penale. vñ Dat. mī qdā ad me
moriā reuocat filio suo q z qnta sustinuerit p ipō i vtero. ¶ Videt q
q brā hgo debuit grauari in portado. ¶ S; d. In statu aū pctm nō
fuit hmoi gūitas in portadoe. q nec in ista portadoe cui? pceptio fuit
sine pctō ¶ Itē h e pure naturale. q nō fuit penale ¶ Itē hie i se z apd
se dilectū nō ē penale sed delectabile. q brā hgo nō habuit gūitatē

Cōtra p^o

N Post h. vtz habuerit dolorē vl' delectatōez in (i portado
pariēdo. ¶ Et videt q dolorē. qz si in diuictōe q facta fuit in
cōceptōe fuit delecta. q in diuisione q facta ē in partu ē dolor ¶ Con
tra peperit sine dolore. Itē ysa. Anq; purturiret pepit. Itē aū ptū tñ
reficiēb at fm itellectū z tactū. nūc at fm itellectū z oēs sensuz. q mō

Cōtra.

¶ Ad pdicta fm ordinē soluēdo dici/ (maiorata ē sua delecta^o
mus q hec pceptio ē op^o trinitat; appropabile tñ spūiscō rōnib; af
pognat; Patri at pgnat gñatio q ē in idēitate sube. oīs em pī gene
rat in idēitate nature sue. vt de^o dū hō hoīem. Itē gñatio tpalis q;
uis habeat cū eterna pueniētiā remotā nō tñ ppinquā. i ista em tpa
li ē dñā eiusdē nature z eēntie fm spēm inter matrē z filiū. in eterna
at nō ē dñā eiusdē nature z eēntie inter patrē z filiū. vñ h nō appro
pat patri s; spūiscō cui? ē donoz distributio. Itē nō ē idē filiū dare
et incarnatōez facere. qz posset filiū dare nō exntē in carne vt dī Au
gusti. in qrtō de trinitate. Itē cum recreatio z glificatio habeāt se ad
inuiēc sicut cā ad causatū sicut vnū appropat spūiscō ita z reliquū.
Itē generatū efficere ē duplr. p modū efficiētis z p modū material
pīmū istoz h; rōem patris. Un at materialr facta sit ista pceptio di
cim^o cū Dam. q nō tñ de sanguine s; de sanguinib; z carnib; btissi
me hginis. Et dicim^o q duplex ē humiditas siue sanguis in corpe.
vna nutrimental q venit a cibo. z hec nō ē corp^o vl' corpis ps. s; pt bñ
vniri z ps fieri vel trāsmitti ad generatōez corpis alteri. pter hāc est
ibi humiditas subalis q ē actualr in oib; mēbris. z est ps eēntialis
corpis vel essentialib; ptib; generatib; diuncta vel p nutrimentū in
corp^o puerfa z illi vnita. z ex his vtrifq; fit descisio vel ppagatio. Et
h ē qd subtilr tāgit p h; in libro de aīa dicēs. q humiditas ē gñatio
nis factiū. z h duob; modis. vno^o qz ex supfluitate ipius in vltima
digestione fit ps seminis z rei generate. Alio^o qz p alūmentū mēbra
suscipiūt pletā qntitatē z subam vt possint ex ipis descindere essen
tialiorē z veriorē partē seminis z rei generate. als si nutrimentū tñ
est materia seminis z nō factiū nō bñ diceret p h; factū qd dī po/

Cōtra.

R^o
cōceptio q op^o
trinitatis.
pgnat patri.

Duplex ē san
guis in corpe.

De nois impositōe Ifo. cxx

annūciat diuine et hūane nature unio. et h̄ intelligit p̄ emanuel. h̄ pot̄ et
ti^o deberet poni illd̄ nomē. ¶ Itē de eodē ē annūciatio de q̄ fuit p̄phet̄ et
zatio. s̄ illa fuit sub h̄ noie emanuel. ḡ et h̄ deberet poni Itē ysa. ix. vo
cabit̄ nomē ei^o admirabil̄ et siliari^o de^o fort̄ et. ḡ habuit multa noia
Itē vocabit̄ nomē ei^o spolia detrahēre p̄dare ¶ Itē oīa noia ueniūt
trib^o p̄sonis. ḡ nō sunt p̄pria s̄bi incarnati. ¶ Itē nullū cōe ē p̄p̄riū
s̄ fort̄ et admirabil̄ et h̄mōi nō sunt p̄p̄a s̄ cōia. Itē messias fuit p̄
missus. h̄ at̄ ē x̄ps et h̄ debuit vocari x̄ps ¶ De nois impōne.

Q̄ Quis iposuerit illd̄ nomē. Et videt̄ q̄ ioseph Math. j. io.
seph fili dauid noli timere accipe mariā uirgē tuā. Et isra
Et vocab̄ nomē ei^o iesus. ḡ ioseph iposuit. ¶ Itē Luc. ij. Uocab̄ no
mē ei^o iesus qd̄ vocatū ē ab āgelo anq̄ in utero p̄cipet. ḡ angel^o ipo
suit. ¶ Itē h̄ d̄ q̄ bt̄issima s̄go filio suo nomē iposuit. ¶ Itē ad ipaz
p̄tinebat. qz̄ ipa sola inter hoies ius ad eū habebat. ¶ Itē ipa plene
sola ipm̄ tūc cognouit et optie p̄petates ei^o sciuit. ¶ Itē scatio ē p̄ illi
tutōes. s̄ vna ē fca. ḡ vna debuit eē institutio ¶ Q̄n̄ institutū ē h̄ no^o

Q̄ Quando institutū fuerit illd̄ nomē. Et videt̄ q̄ ab eterno Lu
ce. ij. Anq̄ in utero p̄cipet. ¶ Itē Math. p̄. Uocabis no
mē ei^o iesus. Glo. Nō iponēs qd̄ ab eterno ab āgelo ipositū ē. ¶ Itē
glo. Nō dicit̄ tā gl̄iosuz nomē p̄us ab hoib^o appellari s̄ excellētiō
ri natura. ne hō machinator hui^o nois eē videat. ¶ Itē alia glo. sicut
a x̄po xp̄iani sic in utraq^o natura a iesu. i. saluatore saluati vocant. qd̄
nomē nō solū anq̄ p̄cipiat in utero. s̄ etiā an̄ t̄pa seculari nob̄ a deo
ē ordinatū. ¶ Cōtra Luc. ij. Postq̄ impleti sunt dies et. Itē d̄na im
posuit vel ioseph. ḡ in t̄pe. ¶ Cui ueniat illd̄ nomē

Q̄ Cui ueniat illd̄ nomē. Et videt̄ q̄ trib^o p̄sonis. pater em̄ et
fil^o et sp̄s sc̄s saluata p̄ctis. ḡ saluator. ḡ ihs x̄ps. Itē opa
trinitatis sunt indiuisa. ¶ Itē ē eternū et nō ē p̄sonale. ḡ uenit trib^o.
¶ Itē p̄notat effectū. ḡ uenit trib^o. ¶ Cōtra illud ē p̄p̄riū nomē
vabi incarnati. ḡ nō uenit trinitati.
¶ Ad hec soluēdo dicim^o q̄ quis vnū p̄p̄riū nomē nō ē pluriū. t̄n̄
vn^o p̄nt eē plura p̄p̄a. vt̄ risibile et susceptibile discipline hois. vn̄ cū
s̄bū incarnatū habeat p̄les p̄petates sibi soli ueniētes et nulli alteri
¶ Alij p̄sone p̄t a q̄libet istaz denoiari. vn̄ oīa p̄dicta noia ueniūt ei
rōe diuersaz p̄petatū. Cū at̄ ab vltio et optio vnūq̄qz̄ h̄z denoiari. Ab optio qd̄
finis at̄ ē vltimū in vnoq̄qz̄. ḡ d̄z vnūq̄qz̄ p̄p̄rissime denoiari a fine qz̄ noiatur.
Cū ḡ finis incarnatōis sit saluatio hūani gener̄ s̄bū dei incarnatū v^o finis incarna
fil^o dei icamat^o recte vocat^o ē iesus. Sic ḡ quis saluatio a culpa sit tionis qz̄ sit
cōmunis trib^o p̄sonis. tamē redēptio p̄ passionē p̄pria est filij in
carnati. et fm̄ h̄ fil^o sol^o sanguie suo saluū fecit ppl̄m̄ iūū a p̄ctis. v̄z

De eo qđ subiūgit hic erit mag.

Ipe iesus dicitur ipse solus iesus dicitur quasi saluator. Item quibus et mirabilitas et fortitudo in se
 Deo angelus maria et ioseph im
 posuerunt nom
 De p̄p̄is ipone
 De p̄iūctōe ie
 sus xps
 cōia sunt. tñ mirabilitas natiuitatis de p̄p̄ie. fortitudo. i morte nō sunt
 cōia tribus p̄sonis s̄z p̄p̄a filij carnati. Item nomē illud iposuit deo angelus
 dñā oimz ioseph. deo rē noīs p̄stado. angelus p̄dicando. dñā impar
 do. ioseph in exequēdo. Ex h̄ p̄tz qñ ipositū fuit. s̄. a deo eternali. ab
 angelo in annūciatōe. a dñā et ioseph in circūcisiōe. Ex his ḡ p̄z cui
 cōueniat h̄ nomē iesus. Si at̄ q̄rat de p̄iūctōe istoz nom̄ iesus xps
 Dicim⁹ q̄ noiant vnā p̄sonā a duab⁹ natur⁹. s̄. fm̄ hūanitatē iūctaz
 diuinitati fm̄ diuinitatē p̄iūctā humanitati.

M Post hoc de eo qđ h̄ subiūgit. Dic erit magn⁹. Querit igit
 utz dñs p̄ incarnatōem suā fact⁹ sit puus vel magn⁹. et vi
 det q̄ paruus. vñ ps. Minuisti eū paulomin⁹ ab angel⁹. s̄z p̄us mul
 to maior fuit angel⁹. Item apls ad Heb. ij. Nūc at̄ q̄ modico ab ange
 lis minorat⁹ ē videam⁹ iesum. p̄pter passiōem mort⁹ glia et honore
 coronatū. Item philip. ij. Exinamuit semetipm̄ formā serui accipiēs.
 Item Ber. sup̄ illud Magni. aia mea dñm̄ d̄t sic. nō laudat dñs m̄gn⁹
 et laudabil. s̄z puus dñs et amabil nimis. Item ysa. Paruus fili⁹ nat⁹
 ē nob. Item Ber. q̄re erit et pot⁹ nō ē magn⁹ q̄ sp̄ ē eq̄lit magn⁹ et nō h̄z
 q̄ crescat vt maior post ceptū futur⁹ sit vñ an̄ sit vñ futur⁹ sit. Item du
 pelv̄ magnitudo mol⁹ et p̄tur⁹. de magnitudine mol⁹ nihil ad p̄positū
 q̄ illa ē indifferēs. iuxta qđ i. Reg. d̄. nō respicias vultū ei⁹ nec al
 titudinē stature ei⁹ qm̄ abieci eū. Magnitudo at̄ p̄tur⁹ nulla accre
 scit deo p̄ incarnatōem. quicqd̄ em̄ hō p̄t de⁹ p̄t et plus. ḡ quicqd̄ po
 tuit mō potuit pus. ḡ nō ē magn⁹ fact⁹. ¶ **C**ōtra. Magnificat aia
 mea dñm̄. ḡ ipa magnificauit eū. ḡ ipē ē magnificat⁹. Un̄ in figura
 iij. Regū. iij. Magnificat⁹ ē rex Salomon sup̄ oēs reges terre di
 uitijs et glia et sapia. et vniuersa terra desiderabat videre vultū eius.
 Item Bern. vere magnificat⁹ ē. q̄ magnificauit eū dñs in p̄spectu re
 gū vt adorāt eū oēs reges oēs gētes seruiēt ei. ¶ Item augmentū ē p̄
 exntis q̄ntitat⁹ additamentū. ipē at̄ manēs qđ erat. assumpsit qđ non
 erat. ḡ magnificat⁹. ¶ Item tale additū tali facit mag⁹ tale. s̄z diuini
 tas ē bonū et hūanitas ē bonū. ḡ additū alteri erit magis bonū
R Ad hec soluēdo dicim⁹ q̄ dñs iesus xps in incarnatōe fact⁹ ē
 magn⁹ et puus. q̄ fact⁹ ē de⁹ et hō. magn⁹ inq̄stū de⁹. puus inq̄stū hō
 resp̄cū diuinitat⁹. ḡ vna et eadē p̄sona m̄gnificata et puificatio ē. ma
 gnificētia hec ē a deitate. puitas at̄ siue exinani⁹ ab hūanitate. Qū at̄
 p̄sona p̄t mag. Exinatio est
 p̄sona p̄t magnificari h̄ h̄z ab hūanitate. q̄z diuina natura nō h̄z q̄ cre
 scat. q̄ at̄ p̄sona d̄z exinani⁹ h̄ h̄z rōe diuinitat⁹. Est at̄ puificatio siue
 exinatio nō nature diminutio i aliq̄ s̄z cū inferiori vniō. sic et magni
 fica⁹ nō ē nature extra metā p̄p̄am eleua⁹. s̄z cū sūma natura p̄sonal
 p̄iūc⁹. Er̄ itaqz magn⁹ nobilitate. dignitate. p̄tute. p̄tate. famositate

Deo hic erit magnus Fo. cxxi.

utilitate nouitate De magnitudine nobilitatis. Bern. Bñ magn^o
tū magnitudinis nō ē finis Et q̄s magn^o sicut de n̄r. plane magn^o
et tā magn^o q̄ altissim^o. et infra Altissim^o em̄ p̄r q̄ alt^o. sic nō potuit
m̄ eglē sibi gignere filiū. fecit itaq; angelū magnū. sed non quāt^o est
ipe. Et ideo nō fieri altissimū solū aut vnigenitū quē nō fecit. s; ge
nuit oipotēs oipotētē. altissim^o altissimū. coetern^o coeternū. ipm̄ s;
bi p̄ oia pari nec rapinā estimat nec iniuriā de magnitudine digni
tatis sue autoritatis. Itē Bern. Erit em̄ magnus. q; magnificauit
eū dñs. vt sup̄. De magnitudine aut potestatis Bern. Magnificat
aia mea dñm. q; erit magn^o et magna faciet tibi. q; potēs ē. et nomē
scm̄ nomē ei^o Itē potestas ei^o ptās eterna. q; nō auferet ab eo. Dan.
vij. De magnitudine aut stutis et dignitatis sil Apoc. xix. Dñs in
vestimēto et in femore scriptū. Rex regū et dñs dñantiū. Et Apoc.
v. Uicit leo de tribu iuda. De magnitudine fame. Magn^o dñs et
laudabilis nimis. Itē a solis ortu et occasu laudabile nomē dñi. De
magnitudine utilitatis. Bern. Magnificet et a nobis paru^o. et ma
gnus dominus quos vt faceret magnos factus est paruus. paru
lus aut natus ē nobis. nobis in quā nō angel. q; cū magnū haberēt
puū nō req̄rebāt. q; natus ē nobis et dat^o est nobis. q; necariū. ideo
de nobis nato et dato nobis faciam^o. ppter qd̄ dat^o ē nat^o. vtamur
nō ad nostrā utilitatē de saluatōne salutē opemur. de magnitudine
nouitatis. Here. cxxi. Nouū creauit deus in terra. mulier circūdabit
virū. Et dyo. qd̄ ē oim̄ nouoz nouissimū. Magnus in quā erit fm̄
oim̄ modū. magn^o fm̄ subam. q; de^o. magn^o fm̄ quātitatē. q; oipo
tēs. magn^o fm̄ q̄litatē. q; summe bon^o de^o. magn^o fm̄ relatōem. q; si
lius de. magn^o fm̄ q̄n. q; etern^o. man^o fm̄ vbi. q; ē vbiq;. magn^o fm̄
sūū vt positōez. q; celū sibi sedes ē et terra scabellū pedū suoz. et sedet
sup̄ cherubin et abulat sup̄ pēnas vētoz. sedet ad dextrā p̄ris et astat
nūc vultui ei^o p nob magn^o fm̄ habitū. q; vestimēta ei^o s; cādida
sup̄ niuē. q̄lia fullo nō p̄t facere sup̄ terrā. q; fortitudo et decore indu
mētū ei^o. induē em̄ decore p̄cinxit se virtute. scidit faccū suū et circū
dedit se leticia. magn^o q̄q; ē in magnitudine actiōis. vt i p̄ncipio crea
uit de celū et terrā et c. i. filiū quē genuit i q̄ oia creauit. recreauit. iustifi
cavit. glificauit. vñ gnatio et gnatio laudabit opa. Item opa fecit q̄
null^o ali^o fecit. et opa q̄ ipe fecit testimoniū p̄hibēt ei. q; magn^o fil^o
magni dei. Magn^o q̄q; i passōe. ipe em̄ nouissim^o viroz. vir doloz
et nō fuit dolor filis dolori ei^o. Sic q̄ p̄z q̄liter pu^o ille p̄ oim̄ modū
magnificat^o ē. Est at magn^o iste puificat^o. vñ Bern. Et tu q̄q; h̄go
puulū pariēs puulū nutriēs et puulū lactās. s; vides puulū magnū
cogita. et ifra. Ecce puul^o in medio p̄stituit. o puul^o puul^o desiderat^o
o vere puul^o. Sz malicia ē sapia. studeam^o effici sicut puul^o iste. dis

Christus ē fa
ctus magnus.
fm̄ subam

Magnus in
passione

Deo Et fili' altissimi vocabit.

camus ab eo. qz mitis ē z hūilis corde. ne magnus. videlz deus factus sit sine cā hō puul' ne gratis hō mortu'. ne in vacuū crucifixus sit. Patz ḡ qliter puulus iste paruus est z magnus. leo z agnus. leo de tribu iuda. z agnus qui tollit peccata mūdi

R. Post h' de eo qd seqtur. Et fili' altissimi vocabit. ad qd ad dat cū supra dictū sit. z vocabit nomē ei' ihs. et qualiter differat hec vocatio ab illa. Itēz fili' altissimi ē cōe oi' hōi. iuxta illud ps. filij excelsi oēs. z illud. Pater noster. q es in celis. z illud. Eris fili' altissimi obediēs Itē altissim' est de' trinitas. ḡ ipse erit fili' dei trinitatis. ḡ fili' spūscū z fili' filij. ¶ Ad hoc dicit qd differt hec vocatio ab illa. z hec filiatio ab illa. hec em filiatio ē p eternā filiatiōem. alia aut p adoptiōem. sup' posita vocatio notat ppy nois impositionē. hec aut nō solū ppyā noiatiōem. s; etiā rei nois z diuine nature p opa declaratiōem. ipe itaq; vocabit eterna noiatiōe scripture attestatiōe. iohis pphetizatiōe. operū pbatōe. pris declaratiōe. columbe ostēsiōe. petri cōfessiōe. demoniū suspicatiōe. doctrine singularitate. qz nūq; locut' est hō sicut hic hō. Slo. qz de' cui' erat sermo in ptate z nō sicut scribarū z phariseorū. Dicit ḡ his modis vocabit ab hōibz fili' altissimi vnigenit' in eē nature. vnigenit' in donis grē. summ' in esse glorie. Un in eētia cū patre est a patre eterna generatione. vni pncipiū in cōmuni spiratione

Deo dabit illi
l' deus sedē da
uid pris eius.
Prima rō

R. Post hoc de eo qd subdit. Dabit illi de' sedē dauid pris ei'. ¶ Dicit ḡ vtrū p sedē dauid intelligat regnū corpale vel spūale. Si corpale. illud nūq; habuit. imo a turbis eū regem facere volētibz fugit z an pylatū prestat' fuit dicēs. Regnū meū nō ē de hō mūdo. Si aut intelligat p h' spūale. illud spū habuit. ¶ Itē dabit dñs sedē dauid pris. glo. in pntivita corda ihēas. regnabit in futuro ad gliaz vocās. s; xps hō regnū spūale nūq; hūit. iqtū de' spū hūit ḡ illi nūq; datū fuit. ¶ Itē qn nat' fuit tū rex fuit. ḡ nascēdo vel p natiuitate nō accepit. ¶ Itē diffiniētes p gen' ppinquus definiūt. ḡ regnūz iudeorū ppinquus fuit deo xpo iesu. Itē iostia vl' i alijs pon' dixit. s; vt sedē ioste pris ei'. pferri cū iostias i pluribz figurauerit dñm nrm ihm xpm. ¶ Itē regnū dauid fuit i sanguinis effusiōe. ppter qd dicit ei. ij. Re. vij. nūqd edificab mibi domū. Slo. nō. qz vir sanguinū es Et. iij. Re. v. Nō poterat edificare domū noi dei sui ppter bella iminentia i circuitu. Regnū at salomōis fuit pacificū. sicut ibidē subiungit. nūc at requiē dedit mibi de' p circuitu. z nō ē sathā nec occurus mal' Si ḡ regnū dauid ē in sanguis effusiōe. regnū hō salomōis in pace. nūc illi' fuit regnū salo. regno xpi. q nō regnat nisi i pace. regnū em suū intra nos ē. z iusticia z pax z gaudiū in spūscō. qz in pace fact' ē loc' ei'. z nō ē ipe de' discessiōis. s; pacis q ē pater futuri seculi.

De eo Et reg. i domo. Fo. cxxix.

Incepit pacis. igitur expressius et potius figurat regnum eius per regnum salomonis quam per regnum dauid. Item nomine et re et regimine videtur salomon expressius dei figurasse quam dauid. Nomen quod pacificus interpretatur. Christus autem pax fecit ei quod loge est et quod prope est. Re. iij. Re. x. Magnificatus est rex salomon diuitiis et sapia super omnes reges vniuersae terre. et vniuersa terra desiderabat videre vultum eius. Nec autem propinquissime ueniunt ei. quod sicut et sapia est patris in quo sunt omnes thesauri absconditi sapientiae et scientiae dei. speciosus forma per filium hominum. in quem etiam desiderat angelus prospicere. Regimine. quod non fuit sathana nec occursum malum. sicut dauid est in regno suo. Item in opere dominum figurauit. ipse enim domum domino edificauit. et Christus uera sapia edificauit sibi domum. et excidit sibi columnas septem. Prover. xi. Item diuina electione videtur dominum figurare. quod de eo iuxta litteram scriptum est. Ego ero illi in patre. et ipse erit mihi in filio. quod uere et proprie solummodo uenit iesus christus. Nec obstat quod salomon alienigenas uxores sibi duxit et copulauit. cum etiam christus in hoc figurauit. quod zelotipia aiaz quasi extra se rapit aiaz peccatrices sibi in misericordia et misericordibus desponsauit. Quod autem malum factum potuit bonum figurare per glo. ij. Re. ij. super historia adulterij et interfecti. Malum factus nauit cum mater sua. Glo. uirgo maria. Item per regem salomonem intelligitur rex christus. igitur et sua sedes debuit dici sedes salomonis. figurat bonum

De eo quod sequitur. Et regnabit in domo iacob in eternum. et regni eius non erit finis. Si enim sederit super sedem dauid. et regnat in domo dauid. nihil enim esset dictum. dabo ei sedem regis theutonise et regnabit in domo regis fracie. Item si intelligatur quod regnaturus sit vitro. et regnum iacob debuit proponi. Item non potest de diuersis regnis intelligi. quod regnum dauid non fuit nisi in domo iacob. in iudeis. Item cum dominus spiritualiter regnat non solum super eos qui sunt in domo iacob. sed super totam ecclesiam debuit dixisse in domo ad eum uel abel a quo altero ecclesia cepit. Item si intelligatur de regno spirituali quod spiritualiter regnauit super populum peculiariter. scilicet ecclesiam iudeorum. tunc debuit dixisse in domo abrae. unde diminutio istius populi facta est per ysaac. iuxta illud Gen. xx. in domo ysaac uocabitur tibi semine. quod debuit dicere in domo ysaac. Item si uoluit denotare per regem israel hoc fuit saul. quod debuit dixisse in domo saul. Item cum dauid non habuerit spirituale sedem quo regnum spirituale dicitur sedes dauid. Item quicquid est eternum illius non erit finis. ergo alterum eorum erit superfluum.

Item iuxta predicta. utrum sit rex angelorum et ecclesie triumphantis. Et videtur quod sic. homo est dignissima creatura omnium. quod dignissimum omnium creaturae dignissime erit rex. Item mater sua est regina angelorum. quod ipse angelorum rex. Item mater sua exaltata est super choros angelorum. ut dicit Hieronimus. quod sibi soli conuenit matri et filio. ergo ipsa regina et ipse rex angelorum. Item charitas ordinat statum patrie. sed dominus improporcionabiliter habuit charitatem super seraphim. ergo et statum. igitur et rex angelorum

De rege angelorum et ecclesie militan.

5 Jte Nat. iiii. Accesserunt angeli et ministrabant ei Et ipse est in quem desiderat angelus prospicere Et apoca. xxi. Cōferentur tibi sum et fratrum tuorum de angelis ad iohes. Et. xxiiii. in eodem. Seniores mittunt coronas suas ante pedes sedentis in throno. quod omnes sancti continent quod per humanitatem christi coronati sunt. ¶ Jte filii resurrectiois ecclesie erunt angeli. scilicet ipse est illorum rex. et angelorum. ipse enim est primogenitus mortuorum et princeps regum. Apoca. i. Et Luc. xix. Non quidam abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reuertere. et reuertere accepit regnum ecclesie triumphantis. ¶ Jte ysid. trinitas sibi soli nota est et hoc assumpto. ¶ Jte aia christi sciuit omnia que deus. et ipse superior angelorum in cognitione. et dilectione. ¶ Jte Dionysius. de ecclesiastica hierarchia. c. vi. Lex quod diuinitatis hec sacratissima per prima secula ad diuinitatissimam suam reducere luce. et sic per superiora reguntur inferiora. et ipse est rex angelorum. ¶ Jte hoc in vestimento et in femore scriptum rex regum et dominus dominantium. ¶ Jte Dionysius. in celesti hierarchia. quosdam eorum introducit a portibus sacra eruditos dominum esse celestium virtutum et regem glorie in celum humanitus receptum. Quosdam vero apud ipsum immediate docentem et participantes eis festinationis sue humane benignitate. Ego inquit disputo iustitiam et iudicium saluatoris. et ex his patet quod angeli illuminant et perficiunt a quibusdam immediate a domino nostro iesu christo in quantum homo. igitur in quantum homo est rex angelorum. ¶ Contra celestis hierarchia est supra humanam. et inferiora de celesti est super supremam de humana. scilicet inferiora non regunt superiora. et nullus homo potest esse rex angelorum. ¶ Jte sic est simpliciter simpliciter et optimus optimo. scilicet angelus est superior et melior homine. igitur optimus angelus optimo homine. ¶ Jte deo. regnum est omnis finis et ornatu ordinis legisque distributio. scilicet christus in quantum homo non distribuit angelis fines ornatu et legem. et non est rex eorum in quantum homo. ¶ Jte per minus est cum paulominus ab angelis. et non est rex angelorum. ¶ Jte christus autem est superior angelis in quantum homo aut non. si non. et non est rex angelorum. si sic in quantum homo. et omnis homo quod est fallum. Jte rex deus est eiusdem nature cum angelis. et in quantum homo non est rex angelorum. Jte in angelis est proprie lex. et non est rex. Jte aia est suba uel lectualis illuminatio a primo. uelima delatio recipiens. et angelus per. et naturalis superior aia. et aia est supremum hominis. et superior omni homine. igitur non est rex angelorum. ¶ Jte spiritus uisibilis corpori propinquior est quam non uisibilis. et spiritus non uisibilis propinquior est spiritui increato quam uisibilis. et spiritus angelicus propinquior est deo quam humanus. igitur nobilior et melior. et homo non potest esse rex angelorum. ¶ Jte Luc. Ascendit angelus de celo confortans eum. Et Dionysius. in celesti hierarchia. iiii. Uideo enim quod tempore isto super celestium centiarum superessentialis essentia ad id quod secundum nos inmutabiliter uenies non resilit ad se ordinata et assumpta humana ordinatio. scilicet spiritus obediens subdit patri et dei per angelos dispoibit per medios ipsos nunciat ioseph a patre disposita filii ad egyptum recessio. et ad iudeam ex egypto traductio. et per angelos uidemus ipsum patrem legationibus ordinatum iuste dicere ut scienti

Contra. j

De rege ecclie triūphā. Fo. cxxiij

nris sacerdotalibz traductioibz expssa ⁊ de angelo ipm ihm pfortan
ti. Ex his oibz videt q dñs noster ih̄s xps inq̄tū hō sit sub angelis

¶ Ad hec soluēdo dicim⁹ q de dño iesu xpo ^{R^o} ^{Mod⁹ q̄dru} ^{plex loquēdi}
est quadruplex modus loquendi. Primo de ipsa ypostasi siue pso/
na qd̄ est rex oim̄ angeloz. sc̄do de natura. i. de persona rōne diuine
nature. ⁊ sic est adhuc supior oim̄ angelo. Tercio de psona rōne hu
mane nature. Sz hec p̄t eē duplex. vel fm̄ q̄ ip̄a ē in vnione cū diui
na. ⁊ sic ē supior oī angelo. vel fm̄ q̄ in se circūscripta diuinitate p̄t
deraf. ⁊ sic ē inferior oī angelo. ⁊ sic loq̄tur Dam̄. vbi ait q̄ ignorātē
et seruile naturā assumpsit. tribz aut̄ modis ē supior oī angelo. q̄rto
mō ē inferior oī angelo

¶ Ad ea q̄ obiecta sunt de sede ⁊ solio ⁊ re
gno dauid dicimus q̄ ibi accipit signū p̄ signato. Per regnū autē
dauid tpale figurat regnū xpi spūale. dabit ḡ illi sedē regni sacerdo
cij. magisterij. iudicij. diuini. dauid ppter carnis ppagatōem. diui
nā electōem. hūiliū exaltatōem. hostiū delectōem. sanguinis effusio/
nē. diuini cultus augmētatōem. spūalē p̄figuratōez. sp̄alē p̄missi/
onē. op̄ez incitatōem. virtutū silitudinē. charitatis magnitudinē. ⁊
regnabit miseris miserādo. malos extirpādo. bonos exaltando. oibz
impando. hostes subiugādo. curias celebrādo. iura p̄mulgādo. re
gnum dilatando. regnabit aut̄ p̄ gratiam ⁊ gloriā in domo p̄ chari
tatis vnionē. hospitij idētitatē. cibi ⁊ vestit⁹ cōitatē. operū p̄formi/
tatē. in domo iacob in quā pegrinātē. seruiētē. strahētē. fugiētē. repa
triātē.

¶ Dicim⁹ em̄ q̄ regnū xpi figuratū fuit in dauid regno. ⁊ i re/
gno salomōis. sed regnū dauid sc̄at regnū xpi p̄ris sup̄ militatē ec/
lesiā q̄ est i bello p̄tra vicia ⁊ cū effusione sanguinis ⁊ castigatōe cor
poris ⁊ crucifixione carnis cū vicijs ⁊ concupiscētij. ¶ Regnū autē
salomonis figurat regnū triūphātis ecclie. q̄ est in visione pacis.
vbi nō audit malleus nec securis. sicut d̄r de tēplo qd̄ edificauit salo
mon. iij. Re. xvi. sed sedet ibi p̄pls dñi in pulcritudine pacis. in ta
bernaculo fiducie. in rege opulēta Isa. xxxij. Un̄ sedes dauid appel
lat h̄c regnū p̄ grām in p̄nti. Per domū iacob intelligit regnū glo
rie in futuro. vñ potissime ponit ibi iacob q̄ charitates signat. iuxta
illud. Abraā genuit ysaac. ysaac genuit iacob. i. fides sp̄em. sp̄es s̄o
charitatē. vñ nō est dom⁹ ade. qz nō est ibi terrena sed celestis p̄uer
satio. nō abrae vel ysaac. qz fides sp̄es euacuabitur. sola aut̄ charitas
nūq̄ excidet. vñ reg. in do. ia. in eternū. vñ Ben̄. Deniq̄ qd̄ magnū
p̄mittit ei q̄ sedet sup̄ cherubī quē p̄pheta vidit sedentem sup̄ solū
excelsū ⁊ eleuatū sedere in sede patris dauid. sed nouim⁹ quāda
aliā hierusalē ab ea q̄ nūc est. in q̄ regnauit dauid signatā. multo ista
meliorē. multo ista digniorē. Nāc ḡ p̄uto h̄c fuisse p̄signatā illo. sc̄z
vñ loquēdi q̄ sepe scriptura signās ponit p̄ signato. Tūc sane dedit

De regere ecclie triūphātis i ange.

illi dñs sedē dauid patris sui. qñ cōstitur⁹ est rex ab eo sup syon mon-
tē sanctū ei⁹. s; de q̄ regno dixerit ppheta h̄ exp̄ssius apparuit in eo
q̄ nō i syon. s; sup syō posuit. nā iō fortassis dictū ē sup syon. i syon
qdē regnauit dauid. s; sup syon regnū est illi⁹ de q̄ dictū ē ad dauid
De fructu vētris tui ponā sup sedē tuā. de q̄ p̄ aliū pphētā dicitur super
soliū dauid. r sup regnū ei⁹ sedebit in eternū. vides qz vbiq; rep̄s sū
p syon sup sedē sup soliū. sup regnū. dabit ei dñs sedē dauid patris
ei⁹ nō tipicā s; verā. nō tpālē. sed eternā. nō terrenā sed celestē. q̄ iccir-
co vt iam dictū ē memorat fuisse dauid. qz q̄ hic tpālī sedebat eter-
ne illi⁹ gerebat imaginē. Et regnabit in domo iacob in eternū. hic q̄
qz si domū iacob tpālē accipim⁹ quō in illa q̄ eterna nō ē in eternū
regnatur⁹. Querēda ḡ est eterna dom⁹ iacob in qua regnet in eternū
cuius regni nō erit finis. aut nō vna eadēq; dom⁹ illa. iacob exaspe-
rans impie abnegauit eum. r insipienter respuit ante facies pylati qñ
illo. pferente. Regē vestrū crucifigā. vno ore respondendo. clamave-
rūt. nō habemus regē nisi cesare. Req̄re itaq; aplm r discernet tibi
cū q̄ in occulto iude⁹ est ab eo. q̄ est in manifesto. r q̄ in spū est circū-
ciso ab ea q̄ est in carne. vel spūalē israel a carnali. r filios dei abrae
a filiis carnis. non em̄ omnes qui ex israel sunt hi sunt filij israelite.
nec q̄ semen abrae s; hi filij abrae. solos em̄ q̄ in fide iacob inuenti
sunt reputat de domo iacob. vel potius noueris ipos spūalē r eter-
nā domū iacob in qua regnabit dñs in eternū. Seq̄re ḡ r dic sicut
nō oēs q̄ ex iacob hi reputadi sunt de domo iacob. Quis ex nob̄ q̄
iuxta interpretatōem nois iacob supplātet dyabolū. s; de corpe. luc-
tel cū vicijs r cupiscētjs suis r nō regnet pctm̄ in mortali corpe.
s; regnet i eo ihs nūc p grām. in eternū qdē p gloriā Beati in q̄o re-
gnabit deus in eternū. qz r ipi cū eo regnabūt r regni eius nō erit fi-
nis. Q̄z gloriōsū ē illud regnū in q̄ reges pgregati puenērūt i vnū
ad laudādū s; r glorificādū eū q̄ sup oēs ē rex regū r dñs dñantiū
de cui⁹ splēdidissima cōplātōe fulgebūt iusti rē. Q̄ si r mei peccas-
toris meminerit ihs cū venerit in bñplacito ppli sui cū venerit i re-
gnū suū. Q̄ si me qñ traditurus est regnū deo patri visitare dignē
in salutarī suo. ad vidēdū in bonitate electorū suo r. ad letandū in le-
ticia gentis sue. vt laudet etiā a me in hereditate sua. Iterū dñe veni
et aufer scandala de regno tuo qd̄ ē aīa mea vt regnes tu q̄ sedes in
eo. Venit auaricia r vēdicat in me sedē. Jactātia cupit dñari mihi.
Supbia vult esse rex in me. Lururia dicit. ego regnabo. Inuidia detra-
ctio iracūdia certāt i me ipo cui⁹ potissimū ego videar eē regnū. Ego
q̄tū valeo resisto. renitor q̄tū inuor. dñm meuz ihs̄m xpm reclamo.
ipeme defendat. qz ipius me esse iure cognosco. ipsum mihi dñm re-
ueo. r dico. nō habeo regem nisi iesum. veni igitur domine r dispice

Auaricia
Jactātia
Supbia.
Lururia
Inuidia

De hoc virū nō cognosco

13 se & ginē pariturā ¶ Itē ipa credidit articulū de incarnatōe s3. de suba
illius articuli ē credere deū & ginē & cipe & parere. ḡ nō dubitavit vtz
14 manēs & go eēt & ceptura & paritura. ¶ Itē angelus nō rñdit nisi qđ
15 16 scuit p̄us. ¶ Itē angelus nō rñdit nisi de mō & cipiendi. Itē videt qđ
nō bñ dī in hoc qđ subiungit. viz nō cognosco. multe em̄ virgines
virū nō cognoscut. & tñ impostez p̄nt & cipe

R^o ¶ Ad hec soluedo dicim⁹ qđ beatissima & go qđ prudētissima nec de fa
cto. nec de mō dubitavit Nec obstat in figurā dubitatio p̄cessit. quic
figurātū nō po qđ em̄ dubitatōis in figurā p̄cessit vel impfectōis. in h̄ istud figura
tuit expmi. tū oēs figuras excellit. qđ nulla figura istud figurātū p̄ oīa & in oībo
q̄re maria q̄st expmere sufficiens fuit. questionē autē quā beatissima & go angelo fecit
uit quomōfiat p̄pter istius dubitatōem nō fecit. s3 p̄pter materie descriptōem ple
istud. niore. p̄pter veritatis maiore expressionē. p̄pter erroris dubitatōem
et opinionū exclusionē. p̄pter nostrā edificatōem. ¶ Ad id qđ q̄nt
Solo. de cause questiōis redditōe. p3 solo p̄ argumentū glose. nō cognosco
id ē nō cognitūrā. p̄pono. Ex his p̄t3 solutio ad obiecta.

Rō prima. **¶** De hoc. Uiz nō cognosco. nouit em̄ patrē suū. ḡ viz ¶ Itē
2 et 3 nūqd nō nouit ioseph. ¶ Itē oīs cognitio vel ē sensitua v̄
intellectua. oīs intellectua ē speculatiua vel affectiua. sed ipa dilexit
oēs viros & oēm hoīem. Itē sensitua. qđ multos viros viderat & au
dierat. ḡ oīi mō viz nouit. Itē si dicat qđ intelligat de cognitōe ex
perientie. ¶ Cōtra. Multos em̄ viros fuit expta. exp̄ientia em̄ est co
gnitio multoz singulariū sil. ex multis em̄ memorijs sit vnū exp̄imē
tum. & sic expta fuit multos viros. Si at̄ dicat qđ ibi capiat cogni
tio p̄ actu gnātōis h̄ videt incōueniēs. qđ act⁹ vegetatōis & actus co
gnitōis gne opponunt. Itē nō seq̄t. nō cognosco exp̄ientia. ḡ nō co
gnosco. Itē si dicat qđ seq̄t fm̄ vsum. h̄ adhuc nō videt posse stare.

Cōtra. ¶ Cōtra. Multos em̄ viros fuit expta. exp̄ientia em̄ est co
gnitio multoz singulariū sil. ex multis em̄ memorijs sit vnū exp̄imē
tum. & sic expta fuit multos viros. Si at̄ dicat qđ ibi capiat cogni
tio p̄ actu gnātōis h̄ videt incōueniēs. qđ act⁹ vegetatōis & actus co
gnitōis gne opponunt. Itē nō seq̄t. nō cognosco exp̄ientia. ḡ nō co
gnosco. Itē si dicat qđ seq̄t fm̄ vsum. h̄ adhuc nō videt posse stare.

Solo. qđ sic beatissima & go p̄prie loquēdo dixisset falsuz. qđ absit. ¶ Ad hoc
v̄dm qđ vir fm̄ qđ dī relative ad mulierē. vt vir mulieris vir. vir im
portat qđ beatissima virgo nouerat se virum nunq̄ vel videre vel au
dire. vel intelligere vel sapere vel intelligere velle. dicat igitur nō co
gnosco vt persone mee dominatorem. operum rectores. corporis cor
ruptorem. anime obligatorem. prolis propagatorem. nunq̄ volo
Ad obiecta cognoscere aliqua actione ¶ Ex his soluta sunt obiecta

Rō p^a. **¶** De illo quod subditur. Spiritus sanctus superueniet in te.
Et videtur qđ potius dixisset. filius superueniet in te. quia
illo modo specialissimo tñ filius fuit in ipsa per presentia corpalem
2 ¶ Item cum ista aduentio sit per filij humiliatōnem potius dixisset
descendet in te. ¶ Item de dño legitur Joh. ij. Super quem videris

De virtute altissimi Jo. cxxv.

sp̄m descēdētē zc. ¶ Item sp̄ss̄cūs sp̄e corpali descēdit ī ip̄m Luce 4
iij. ¶ Itē qm̄ dictū fuit dñs tecū. itelligebat de corpali p̄ntia. q̄ videt
sup̄fluere ¶ Itē de Joshe Luc. i. Sp̄ss̄cō adhuc replebit̄ ex utero ma
tris sue. q̄ multo fort̄ br̄a s̄go. q̄ ista sup̄flua ¶ Itē glo. q̄ sp̄ss̄cūs
castigabat ip̄am a sorde vicior. sed n̄h̄it de vicis vl̄ fordid̄o habuit.

Dr̄ Post h̄ de h̄ q̄ d̄r. Virt̄ altissimi obūbrabit tibi. x̄ps em̄ Rō p̄
dei s̄tus z sapia nō h̄z obūbrare s̄z illuminare. qz ē lux s̄a q̄ il
lumiāt oēm hoīez veniētē in hūc mūdū. q̄ illumiāt in summo b̄t̄
simā s̄ginē. ¶ Itē Ezech. xx. Ingressa ē gl̄ia dñi in tēplū. z resplēdu
it̄ fra a facie maiestatis ei. q̄ br̄a s̄go nō ē obūbrata s̄z illuminata ¶ Itē
purgatio ordinat̄ ad illuminatōem. illuminatio ad p̄fectōez. s̄z in p̄ce
p̄tōne p̄ficiēbat̄ in summo. q̄ illuminabat̄ in summo.

¶ Ad hęc solūdo dicim̄ q̄ sp̄s timoris. pietatis. scie. fortitudis
cōsiliij itellec̄t̄ sapie. sp̄s veritatis purgās illuminās inflāmās p̄fici
ens. stabilis. p̄secrās secūdās. sup̄ueniet. i. subito veniet sup̄ illd̄ qd̄
mō ē veniet de sup̄no. veniet plus oib̄. veniet p̄ter solitū. veniet sup̄
merita. z q̄ veniet plus q̄ q̄ venit. qz veniet sup̄ naturā veniētis. qz
nūq̄ recedet. ī summo veniet. ad summū actū veniet. sup̄ oēs ē q̄ secū
veniēt filī d̄i. z s̄tus altissimi obūbrabit tibi fomitē extingūendo.
cōtra tribulatōem p̄tegēdo. de carne tua obūbraculū faciēdo illum
modū tibi solū notificādo. lucē suā in te abscondēdo. lucē tuā ī mū
do p̄adēdo. viatorz refrigeriū te faciēdo. Cōtra estū p̄cupiscentie te
opponēdo. lucē corpalis p̄speritatis tibi subtrahēdo. vitā tuā cū x̄po
in x̄o abscondēdo. Cū Bern. Nō dubitat de facto s̄z modū requirit.
z ordinē. nō em̄ q̄rit an fiet s̄z quō fiet istd̄ cū sciat dñs test̄. scie mee
votū ē ancille sue nō cognoscere viz q̄li lege q̄ ordine placebit ei vt
fiat istd̄. Si optuerit me frāgere votū vt parā talē filiū. z gaudeo
de filio z doleo de p̄posito. fiat tñ volūtas ei. Si hō p̄cipiā s̄go et
parā s̄go qd̄ vnqz si placuerit ei ip̄sibile nō erit. tūc scio de. qz re
sperit humilitatē ancille sue. quō fiet istd̄. z dixit angel̄ ei. Sp̄ss̄cūs
zc. nūqd̄ potuit repleri gr̄a sp̄ nec dū h̄e sp̄m̄scm̄ cū sit ip̄e dator gr̄a
rū. s̄t̄ sp̄ss̄cūs iā inerat quō tāq̄ ad hęc nō venerit sup̄uentur̄ re
promittit. an forte nō simpl̄. iō dixit veniet ī te. s̄z addit sup̄. qz p̄us
n̄ ea fuit p̄ gr̄am multā. s̄z nūc sup̄uenire nūciat̄ p̄t̄ abūdantioris
gr̄e plenitudinē quā effusur̄ ē sup̄ illā. S̄z si aliqd̄ amplī cape p̄t
quō gr̄a plena fuisse itelligēda ē. at̄ hō cū iā plena sit illd̄ apl̄ quō
cape p̄t. An p̄oz qd̄ gr̄a tñ repleuerat̄ mentē sequēs etiā ventrē d̄z p̄
fundere q̄ren̄ s̄z plenitudo diuinitatis q̄ an̄ in illa sicut ī mltis scōz
sp̄ualiter. z sic in nullo scōz corpali in ip̄a sic sp̄ualit̄ sic corpali icipi
nt. ait nāqz sp̄ss̄cūs zc. q̄ p̄t cape capiat Quis em̄ fortassis excepta
illa q̄ sic sola in se felicissime meruit exp̄iri. intellectu cape. rōe discer/

De eo quod nasceretur te sanctum

tere possit quod splendor ille inaccessibilis & gineis se infuderit visceribus. Et etiam illa quod inaccessibile est accedere ad se ferre potuisset dum porciunculam eiusdem corporis tui se per omnia mediate contempauit reliquam massam vni braculum fecit. Et forte propter hanc marie dictum est obumbrabit tibi. quod nimirum in sacramento erat res. et quod sola per se trinitas in sola & gine operari voluit soli datum est nosse cui soli datum est expiri. deus & spiritus sanctus etc. quod vni potestiam suam fecundabit te. et spiritus altissimi obumbrabit tibi. hanc est illud modum quod de spiritu sancto concipies spiritus dei et dei sapientia spiritus sic in suo secretissimo consilio obumbrando proteget et obumbrabit quatenus quod tamen non patri non habet et tibi etc. Ac si angelus rideat & gine quod a me quod in te experientis. scies et feliciter scies. sed illo doctore quod auctore. ego autem missus sum nunciare & gineale conceptum. non creare. nec potest doceri nisi a donante. nec adipsi nisi a suscipiente. ideoque et quod nascetur etc. que non de homine sed de spiritu sancto concipies. Concipies autem spiritum altissimi. id est filium. ideoque et quod nascetur. id est non solum de sinu patris in vterum tuum veniens obumbrabit tibi. sed etiam id de carne tua sociabit sibi. ex hoc iam vocabitur filius dei quemadmodum is est qui a patre ante secula genuit tuus omnino reputabitur filius. Sic quod et quod nascetur et ex ipso tuus erit filius et quod ex te nasceretur erit eius. ut tamen non sint hi filii secundum vtrumque filius erit. Et licet aliud quod ex te aliud ex eo sit non tamen cuiusque sui. sed vtrumque filius. ideoque et quod nascetur ex te sanctum vocabitur filius dei. etc.

De hoc quod sequitur. Quod nascetur ex te sanctum. scilicet dei. Cuius enim natura non nascatur sed persona. videtur quod dixisse debuisset quod ex te nasceretur. **¶** Item etiam ordo videtur incongrua filius est sanctum. **¶** Item filius dei est eodem multis. **¶** Quod bene soluit Damascenus. ut quod enim est ita simpliciter sanctum et absque addito credo quod non habuit quod proprie vel digne nominaret illud eximium illud magnificentium et reuerendum quod de purissima & gineis carne cum sua anima unico patris erat unendum. Si diceret caro sancta vel sanctus homo vel hanc est sanctus infans quod quod tale poneret parum sibi dixisse videretur. posuit ergo indefinite sanctum. quia quicquid illud sit quod homo genuit sanctum proculdubio et singulariter sanctum est et per spiritum edificatorem et per verbi assumptionem.

De hoc quod dicitur. ecce Elisabeth cognata tua. que igitur vel ad quod in ducat. **¶** Et videtur quod ad certificandum dominam de predictis. **¶** Bern. Ne homo desperet de partu accepit exemplum sterilis. Item alia glo. q. d. Non debes hesitare. quod cognata tua etc. **¶** Contra. alia glo. Non quasi incredula hortatur ad fidem. sed credenti que audierat apertiora referre miracula. ut que deum erat paritura. percursorum quod de ana sterili nascitur cognosceret. **¶** Item si illa est exemplum promissionis. hanc non videtur sile. quia ista et quod hanc probaret propositum. vel que etiam contra si vetula de vetulo concipit hominem. igitur homo sine viro concipiet et pariet deum et hominem. Item illud posset eam in credendo potius impedire quam non duceret nisi in simile.

Rō prima.

Solo.

Nō dixit caro
sancta.

Contra i

Enō erit ipossibile Iso. cxxv

De hoc nō erit ipossibile apud deū oē sōbū. Et videt eē salūz qz deū nō eē sōbū. 7 tñ ē ipossibile apd deū. ¶ Itē de illo qd dicitur. fiat mihi sōm sōbū tuū. qre dicitur tuū cū nō sit suū s3 deū fuit sōbum. Rō prima

¶ Ad hec dicim⁹ sōm Ber. qz qm⁹ de causis hec inducit pceptō Elisabeth dicitur em sic. Quid fuit necesse etiā hui⁹ sterili sōgini nūciare cōceptū. Nūqd forte dubiā ad hec 7 incredulā oraculo recētorū voluit pfirmare miraculo. absit legim⁹ zacharie incredulitatē ab hō ipō āge lo fuisse castigatā. marīā at in aliq̄ rephēfaz nō legim⁹. qn pon⁹ fidē spūs elizabeth pphetisante laudatā agnouim⁹. Brā inquit Elisa beth q̄ credidisti qm̄ p̄ficiēt in te q̄ dicta sunt tibi a dño. s3 iō steril cognate pcept⁹ sōgini nūciat. vt dū miraculū miraculo addit gau diū gaudio accumulet. Porro necesse erat nō modico leticie 7 amoris pueniente inflāmani incēdio q̄ filiū paterne dilectōis cū gaudio scī spūs mor fuerat pceptura. neqz em̄ nisi in deuotissimo atqz hilarissi mo corde tāta se cape poterat dilectōis 7 alacritatē affluētia. vel iō cōcept⁹ Elisabeth nūciat marie. qz pfecto decebat vt sōbū mor diuul gandū p̄ns sciret sōgo p angelū q̄ audiret ab homie. ne mī videlicz dei a p̄silijs videret amota. si eoz q̄ in terris tā p̄p̄gerēt remāssisset ignara. vel iō poti⁹ pceptus Elisabeth marie nūciatus ē. vt dū nūc saluatoris nūc p̄curatoris edoceret aduētus rez tps 7 ordinē tenens ipa melius scriptoribz 7 p̄dicatoribz euāgelij refereret veritatē q̄ ple ne de oībz a p̄ncipio celitus fuerit instructa mysterijs. Vel iō ad hec nūciat marie pcept⁹ Elisabeth. vt audiēs cognatā vetulā 7 grauidā cogitēt inuēcula de obsequio. sicqz illa p̄perante ad visitandū paruu lo p̄phete locus 7 occasio det q̄ minori adhuc dño sui obsequij vale at exhibere p̄mitias. 7 dū ad seiuicē d̄currat matrū infantūqz ab al terutro excitata deuotio mirabilius fiat miraculū de miraculis. Tu aut dñe miserere nostri. Deo gratias.

¶ Summa q̄ de laudibz inscribitur christifere virginis Marie sup euangeliū Luce qd incipit. Missus ē angelus Gabriel. p venera bilē antistite Albertū doctore magnū. diuino ac toti mūdo admirā do ingenio deuotissime edita. In qua sacro dicrāte spū more scholasti co. ita p̄conia disputauit ac dearticulauit gl̄iose dei genetricis. vt nec dū eiusdē se sōginis integerrimū amatorem pdiderit. Venētia nec p̄mū in scribēdo nec scdm̄ habuisse iudicio oīm euidentissime demon/ strauit. vigili lucubratōe correctā cū indice p̄rentoz in ea. in offic/ na felicis memorie Henrici Quentell Colonie. sexto calendas septē/ bras Anno scdo sup milledesimū 7 q̄ngētesimū iātandē absoluta finit

